

10.11.2014

Kokousaika 10.11.2014 16:00 - 16:56

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Rauhamäki, Tatu kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Pajamäki, Osku 1. varapuheenjohtaja
Kari, Emma 2. varapuheenjohtaja

Hakola, Juha
Karhuvaara, Arja
Kousa, Tuuli poissa: 1160 ja 1163 §:t

Männistö, Lasse
Oskala, Hannu
Puhakka, Sirpa
Raatikainen, Mika
Rantala, Marcus
Rissanen, Laura
Taipale, Kaarin
Torsti, Pilvi
Kivekäs, Otso

varajäsen

Muut

Puoskari, Mari kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
saapui 16:11, poissa: 1122 - 1144 §:t

Bogomoloff, Harry kaupunginvaltuuston 1.
varapuheenjohtaja

Paavolainen, Sara kaupunginvaltuuston 2.
varapuheenjohtaja

Pajunen, Jussi kaupunginjohtaja
Sauri, Pekka apulaiskaupunginjohtaja
Penttilä, Hannu apulaiskaupunginjohtaja
Viljanen, Ritva apulaiskaupunginjohtaja
Sutinen, Pia vs. apulaiskaupunginjohtaja

Korhonen, Tapio kansliapäällikkö
Pohjaniemi, Marju henkilöstöjohtaja
Saxholm, Tuula rahoitusjohtaja
Summanen, Juha hallintojohtaja
Sarvilinna, Sami kaupunginlakimies
Kari, Tapio viestintäpäällikkö

10.11.2014

Peltonen, Antti hallintopäällikkö
poistui 16:19, poissa: 1161 - 1183
§:t

Andersson, Victor kaupunginsihteeri
Erroll, Katri vs. kaupunginsihteeri
Härmälä, Timo kaupunginsihteeri
Matikainen, Kristiina kaupunginsihteeri
Nyfors, Maria kaupunginsihteeri
Rautanen, Marja-Liisa kaupunginsihteeri
Thodén, Annikki vs. kaupunginsihteeri
Vallittu, Anja kaupunginsihteeri
Lindén, Timo vs. apulaiskaupunginsihteeri
Menna, Lauri hallintoasiantuntija
Stauffer, Jaakko virastopäällikkö
asiantuntija
saapui 16:14, poistui 16:32, läsnä:
osa 1160 §:ää

Puheenjohtaja

Tatu Rauhamäki kaupunginhallituksen puheenjohtaja
1122 - 1183 §:t

Esittelijät

Jussi Pajunen kaupunginjohtaja
1122 - 1157 ja 1165 - 1168 §:t

Hannu Penttilä apulaiskaupunginjohtaja
1158 - 1164 ja 1172 - 1178 §:t

Pekka Sauri apulaiskaupunginjohtaja
1169 - 1171 §:t

Ritva Viljanen apulaiskaupunginjohtaja
1179 - 1181 §:t

Pia Sutinen vs. apulaiskaupunginjohtaja
1182 - 1183 §:t

10.11.2014

§	Asia	
1122	Kj/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
1123	Kj/2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
1124	Kj/1	V 26.11.2014, Kj / Perussuomalaisen valtuustoryhmän ryhmäaloite poliittisten nuorisojärjestöjen tukien poistamisesta
1125	Kj/2	V 26.11.2014, Kj / Valtuutettu Pilvi Torstin aloite työllistämispöytäkirjan käyttöönotosta Helsingin kaupungin hankinnoissa
1126	Kj/3	V 26.11.2014, Kj / Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite Veolia-konserniin kuuluvien yhtiöiden sopimuksista
1127	Kj/4	V 26.11.2014, Kj / Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite kunnialiputuksesta kaupungintalolla romanien kansallispäivänä
1128	Kj/5	V 26.11.2014, Kj / Valtuutettu Elina Moision ym. aloite konttipalveluista kehitysalueille
1129	Kj/6	V 26.11.2014, Kj / Valtuutettu Leo Straniuksen aloite työsuhdepolkupyörien käyttöönottamiseksi
1130	Kj/7	V 26.11.2014, Kj / Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite koko kaupungin omistaman asuntokannan hyödyntämistä koskevan strategian tekemisestä
1131	Kj/8	V 26.11.2014, Kj / Valtuutettu Osmo Soininvaaran aloite koskien investointiraamin muuttamista osittain nettomääräiseksi
1132	Kj/9	V 26.11.2014, Kj / Valtuutettu Yrjö Hakasen ym. valtuustoaloite tietotekniikan avoimen rajapinnan määrittelystä
1133	Kj/10	V 26.11.2014, Kj / Valtuutettu Jasmin Hamidin aloite kaupungin henkilöautojen hankkimisesta sähköautoina
1134	Kj/11	V 26.11.2014, Kj / Valtuutettu Jape Lovénin aloite Jätkäsaaren kasvavan rahtiliikenteen uudelleenohjauksesta
1135	Kj/12	V 26.11.2014, Ryj / Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite leikki- ja koirapuistojen puuveistosten korjaamisesta
1136	Kj/13	V 26.11.2014, Ryj / Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite maksuttomasta Citykäymälästä naisille ym.
1137	Kj/14	V 26.11.2014, Ryj / Valtuutettu Kaarin Taipaleen aloite nuorten osallistumisen tukemisesta

10.11.2014

1138	Kj/15	V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Juha Hakolan aloite automaattisten liikennevalvontalaitteistojen saamisesta Kaisaniemenkadulle
1139	Kj/16	V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite tapahtumaravintolan perustamisesta Makasiinipaviljonkiin
1140	Kj/17	V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite liityntäpysäköintipaikkojen lisäämisestä Rastilan metroasemalle
1141	Kj/18	V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Tarja Tenkulan aloite Teerisuontien liikenneturvallisuuden parantamisesta
1142	Kj/19	V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Seppo Kanervan aloite Lauttasaaren liikennejärjestelyjen parantamisesta
1143	Kj/20	V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Helena Kantolan aloite ampumaratahankkeen jatkotoimenpiteiden selvittämisestä
1144	Kj/21	V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Jessica Karhun aloite määräaikaisesta tontinvuokra-alennuksesta E-luvun rakennuksille
1145	Kj/22	V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Terhi Mäen aloite yksinasumiseen liittyvästä köyhyysriskistä
1146	Kj/23	V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Risto Rautavan aloite Mannerheim-ristin ritarien ym. kunnioittamisesta
1147	Kj/24	V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Kauko Koskisen aloite Tattarisuon teollisuustonttien vuokra-ajan jatkamisesta
1148	Kj/25	V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Otso Kivekkään aloite prosenttiperiaatteen käyttöönotosta täydennysrakentamiskohteissa
1149	Kj/26	V 26.11.2014, Sj / Valtuutettu Heikki Takkisen aloite kouluverkkoa koskevista ratkaisuista
1150	Kj/27	V 26.11.2014, Sj / Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite äidinkielenomaisen ruotsin opetuksesta
1150	Kj/27	F 26.11.2014, Sj / Den av ledamoten Thomas Wallgren väckta motionen om undervisning i modersmålsinriktad svenska
1151	Kj/28	V 26.11.2014, Sj / Valtuutettu Sirkku Ingervon aloite koulukiusaamisen ehkäisystä täydennyskoulutuksen avulla
1152	Kj/29	V 26.11.2014, Sj / Valtuutettu Sirkku Ingervon aloite "kouluäijä ja -mujja" -toiminnasta
1153	Kj/30	V 26.11.2014, Sj / Valtuutettu Henrik Nyholmin aloite uimarantojen

10.11.2014

		toiminnallisten mahdollisuuksien parantamisesta
1154	Kj/31	V 26.11.2014, Sj / Valtuutettu Leo Straniuksen aloite tyttöjen ja poikien koululiikuntatuntien yhdistämisestä
1155	Kj/32	V 26.11.2014, Stj / Valtuutettu Terhi Mäenaloite Itä-Helsingin päihteettömästä päivätoimintapaikasta
1156	Kj/33	V 26.11.2014, Stj / Valtuutettu Sari Mäkimattilan aloite tilapäishoitopaikkojen järjestämisestä kehitysvammaisille
1157	Kj/34	V 26.11.2014, Innovaatorahaston sääntöjen muutos
1158	Kaj/1	V 26.11.2014, Jätkäsaaren Saukonlaiturin länsiosan asemakaava ja asemakaavan muuttaminen (nro 12270, Saukonlaituri länsi)
1159	Kaj/2	V 26.11.2014, Arabian kauppakeskuksen tontin myynti (Toukola, tontti 23677/9, Hämeentie 109-111)
1160	Kaj/3	V 26.11.2014, Kalasataman keskuksen toteutussopimuksen muuttaminen (Sörnäinen, Kalasatama, korttelit nrot 10620 - 16023)
1161	Kaj/4	V 26.11.2014, Kalasataman jätteen putkikeräys Oy:lle vuokrattavan maanalaisen määräalan vuokrauserusteet
1162	Kaj/5	V 26.11.2014, Jätkäsaaren tornihotellin ja kongressikeskuksen tontin vuokrauserusteet sekä tontilla sijaitsevan makasiinirakennuksen L2 luovuttaminen (Länsisatama, Jätkäsaari, tontti 20803/4, Tyynenmerenkatu 2 - 4)
1163	Kaj/6	V 26.11.2014, Finavia Oyj:n ja Senaatti-kiinteistöjen Malmin lentoasemalla omistamien kiinteistöjen ja rakennusten osto sekä käyttöoikeussopimusten päättäminen
1164	Kaj/7	V 26.11.2014, Jätkäsaaren Bunkkerin toteutuskilpailun järjestäminen
1165	Kj/3	Lausunto sisäministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sisäasioiden rahastoista
1166	Kj/4	Määrärahan myöntäminen rakennusvirastolle Honkasuon ja Kuninkaantammen alueen esirakentamista varten
1167	Kj/5	Kaupunginvaltuuston 5.11.2014 tekemien päätösten täytäntöönpano
1168	Kj/6	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
1169	Kj/7	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
1170	Ryj/1	Selvitys valtuutettu Petra Malinin aloitteeseen ylijääneen kouluruoan

10.11.2014

		kokeiluluonteisen myymisestä tai jakamisesta
1171	Ryj/2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
1172	Kaj/1	Munksnäs lågstadieskolan perusparannuksen hankesuunnitelma
1173	Kaj/2	Kahden tontin varaaminen Kaartinkaupungista toimitilahanketta varten (Kaartinkaupunki, tontit 3048/2 ja 7, Pohjoinen Makasiinikatu 9, Kasarmikatu 21)
1174	Kaj/3	Pysäköintitontin ja maanalaisen tilan varaaminen YIT Rakennus Oy:lle toimitilahankkeen ja pysäköintilaitoksen suunnittelua ja sen toteutusedellytysten selvittämistä varten (tontti 8189/4 ja maanalaisen pysäköintilaitoksen alue)
1175	Kaj/4	Kallion Linnunlaulun alueen rakennuskiellon pidentäminen (nro 12307)
1176	Kaj/5	Lauttasaaren korttelin 31099 tontin 3 rakennuskiellon pidentäminen (nro 12306)
1177	Kaj/6	Rakennusvalvontataksan tarkistaminen 1.1.2015 alkaen
1178	Kaj/7	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
1179	Sj/1	Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle toisen asteen koulutuksen rahoitusta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta
1180	Sj/2	Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle toisen asteen koulutuksen ja vapaan sivistystyön järjestäjäverkkoa koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta
1181	Sj/3	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
1182	Stj/1	Valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponsi päiväkotien tilanormin muutoksen arvioinnista ja seurannasta
1183	Stj/2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

10.11.2014

Kj/1

§ 1122

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Taipaleen ja Rantalan sekä varatarkastajiksi jäsenet Karin ja Rissasen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

10.11.2014

Kj/2

§ 1123

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

10.11.2014

Kj/1

§ 1124

V 26.11.2014, Kj / Perussuomalaisen valtuustoryhmän ryhmäaloite poliittisten nuorisojärjestöjen tukien poistamisesta

HEL 2014-008247 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa Perussuomalaisen valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HEL 2014-008247 Allekirjoitettu, (Ps) Lindell Harri ryhmäaloite Kvsto 18.6.2014 asia 17
- 2 HEL 2014-008247 (Ps) Lindell Harri ryhmäaloite Kvsto 18.6.2014 asia 17
- 3 Kaupungin avustusten myöntämisessä noudatettavat yleisohjeet
- 4 Nuorisolautakunnan myöntämien järjestöavustuksien toimintalinjat
- 5 Avustusohjesääntö
- 6 Nuorisoasiainkeskuksen lausunto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Perussuomalainen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan järjestöavustusta jakavien virastojen avustusohjesääntöjä muutettavaksi siten, että rahallista avustusta ei voida myöntää nuorisojärjestöille, jotka ovat suoraan sidonnaisia johonkin rekisteröityyn puolueeseen (ns. poliittiset nuorisojärjestöt). Avustusohjesäännöt uudistettaisiin syksyn 2014 aikana siten, että vuonna 2015 avustuksia ei enää myönnettäisi.

Kaupunginhallitus toteaa, että avustusten myöntämisessä noudatetaan kaupunginhallituksen hyväksymää (12.12.2011 § 1126) kaupungin yleisohjetta. Yleisohjeiden mukaan avustettavan toiminnan tulee kohdistua Helsingin kaupungin asukkaisiin. Avustettavan toiminnan

tulee tukea ja täydentää avustuksia myöntävän toimialan toimintaa ja tavoitteiden toteutumista. Huomiota kiinnitetään avustettavan toiminnan suunnitelmallisuuteen, hakijan omaan rahoitusosuuteen sekä kaupungin edellisinä vuosina myöntämien avustusten käyttötarkoituksen toteutumiseen. Avustuksia ei myönnetä järjestöille edelleen jaettaviksi eikä keskusjärjestöille. Jos keskusjärjestö kuitenkin ylläpitää helsinkiläisten hyväksi sellaista toimintaa, jonka tukemisen kaupunki katsoo tarkoituksenmukaiseksi, voidaan kaupungin avustus myöntää tälle keskusjärjestölle edelleen jäsenistölleen jaettavaksi. Lisäksi yleisohjeissa todetaan, että avustusta saa myöntää vain kuntalain 2 §:n tarkoittamaan toimintaan, ellei lailla tai sen nojalla asetuksella ole erikseen toisin säädetty.

Yleisohjeiden lisäksi jokaisella avustusta myöntävällä virastolla (11 kpl) on kunkin lautakunnan/johtokunnan erikseen hyväksymät periaatteet avustusten myöntämiselle. Nuorisolautakunta päätti järjestöavustuksien toimintalinjat kokouksessaan 30.1.2014 (§11). Samassa yhteydessä hyväksyttiin 1.1.2014 voimaan tulleet nuorisoyhdistysten avustusohjesäännöt.

Kaupunginhallitus viittaa nuorisoasiainkeskuksen lausuntoon ja toteaa, että nuorisolaki on kunnallisen nuorisotyön ja nuorisopolitiikan toiminnallinen perusta. Lain mukaan nuorisotyö ja – politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Kunnan nuorisotyöhön ja – politiikkaan kuuluvat mm. nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tukeminen. Nuorisolain mukaan nuorille tulee myös järjestää mahdollisuus osallistua paikallista ja alueellista nuorisotyötä ja – politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa.

Nuorisoasiankeskuksen keskeisenä tehtävänä on edistää kaupungissa toimivien nuorisojärjestöjen ja nuorten ryhmien toimintaedellytyksiä ja nuorten yhteiskunnallisen osallistumisen ja vaikuttamisen keinoja. Rahallisen tuen lisäksi palveluvalikossa on tarjolla myös toimitiloja, leirisaaren palvelut, monistuspalvelu, lainaamopalvelut sekä koulutus ja neuvonta.

Vuodelle 2013 nuorisolautakunnalla oli avustusmäärärahoja yhteensä 1 365 000 euroa, josta se myönsi helsinkiläisille puoluepoliittisille nuorisojärjestöille (Etelä-Suomen Vasemmistonuoret, Helsingin Sosialidemokraattinen nuorisopiiri, Helsingin Vihreät nuoret, Keskustanuorten Helsingin piiri, Kokoomuksen nuorten Helsingin Piiri ja Svensk Ungdom i Helsingfors) yhteensä 141 359,76 euroa, mikä on 10,4 % avustusmäärärahoista. Jokaisen avustusta saavan järjestön tulee selvittää sille myönnetyn avustuksen käyttö hyväksyttävästi nuorisolautakunnan avustusohjesäännön mukaisesti. Avustusten käytön valvonta kuuluu nuorten kansalaistoiminnan toimistolle.

Poliittiset nuorisojärjestöt ovat olleet nuorisoasiainkeskuksen yhteistyökumppaneita vuosikymmenien ajan. Viime vuosina yhteistyö on monipuolistunut mm. eri projektein: äänestysaktiivisuuden lisääminen, kunnallisen päätöksentekojärjestelmän tutuksi tekeminen, oppilaitospaneelit ja erityyppiset tempaukset. Järjestöt ovat myös aktiivisesti osallistuneet nuorisoasiainkeskuksen järjestämiin tapahtumiin ja seminaareihin.

Kaupunginhallitus viittaa vielä kaupunginvaltuuston hyväksymään (24.4.2013 § 122) kaupungin strategiaohjelmaan 2013-2016 ja toteaa, että strategiaohjelman mukaan nuorten koulutusta, työllisyyttä sekä osallisuutta yhteiskuntaan on tarkoitus lisätä. Nuorten kasvua aktiiviseen kansalaisuuteen sekä nuorten äänen kuulumista tuetaan. Nuorten vaikuttamiskanavia Ruuti ja RuutiExpoa on tarkoitus vakiinnuttaa, niiden vaikuttavuutta parantaa ja varmistaa eri sosiaaliryhmien osallistumismahdollisuudet.

Kaikki kahdeksan puoluepoliittista nuorisojärjestöä olivat mukana RuutiExpossa 30.10.2014 Helsingin kaupungintalolla edistämässä nuorten yhteiskunnallisen vaikuttamisen ja osallistumisen mahdollisuuksia.

Kaupunginvaltuusto päätti 4.6.2014 (§ 217) muuttaa työjärjestystään siten, että 2 §:ssä tarkoitettu valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Työjärjestyksen 22a §:n mukaan kaupunginhallituksen on esitettävä ryhmäaloite valtuuston käsiteltäväksi siten kuin 22 §:ssä määrätään sellaisen aloitteen käsittelemistä, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua. Perussuomalaisen valtuustoryhmän aloite on jätetty 18.6.2014, joten sen käsittelyjärjestys on muutetun työjärjestyksen mukainen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä riittäväksi selvitetyn asiassa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tero Niinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HEL 2014-008247 Allekirjoitettu, (Ps) Lindell Harri ryhmäaloite Kvsto 18.6.2014 asia 17
- 2 HEL 2014-008247 (Ps) Lindell Harri ryhmäaloite Kvsto 18.6.2014 asia 17
- 3 Kaupungin avustusten myöntämisessä noudatettavat yleisohjeet
- 4 Nuorisolautakunnan myöntämien järjestöavustuksien toimintalinjat

10.11.2014

Kj/1

5 Avustusohjesääntö
6 Nuorisosiainkeskuksen lausunto

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

10.11.2014

Kj/2

§ 1125

V 26.11.2014, Kj / Valtuutettu Pilvi Torstin aloite työllistämisykälän käyttöön otosta Helsingin kaupungin hankinnoissa

HEL 2013-014517 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Pilvi Torstin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pilvi Torsti ja 37 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki ottaa työllisyyspykälän käyttöön kaikissa soveltuvissa kaupungin hankinnoissa, ja että samassa yhteydessä arvioidaan mitä osia 20.11.2013 julkaistusta Sosiaalisesti vastuulliset hankinnat -oppaan esityksistä on syytä sisällyttää Helsingin kaupungin hankintakäsikirjaan, ja miten sosiaalisen vastuun toteutumista koko kaupungin ja soveltuvin osin kaupunkikonsernin hankinnoissa systemaattisesti seurataan.

Kaupunginvaltuusto käsitteli asiaa ja päätti palauttaa sen uudelleen valmisteluun 7.5.2014, 151 §. Asia kehoitettiin valmistelemaan siten, että työllistämisykälästä tulee osa Helsingin kaupungin hankintapolitiikkaa. Työllistämisykälän käyttöönotto osana kaupungin hankintoja valmistellaan niin, että pykälän käytölle asetetaan määrälliset tavoitteet, joita seurataan aluksi puolivuositain ja jatkossa vuosittain. Pykälä otetaan ainakin osittain käyttöön 2015 alussa osana Helsingin kaupungin hankintoja ja sitä voidaan muokata uuden hankintalain tullessa voimaan 2016. Pykälän käytölle voidaan määritellä perustellut rajaukset esimerkiksi hankinnan suuruuden osalta sekä erityis-ryhmien osalta, joita pykälän piiriin luetaan. Työllistämisykälään liittyvä valmistelu ja jatkossa kehitystyö mukaan

lukien aktiivinen tiedotus ja kumppaniyritysten ja muiden palveluntuottajien aktiivinen informointi vastuutetaan kaupungin keskushallintoon nimettävälle henkilölle. Valmistelussa hyödynnetään Hollannissa Haagissa ja Rotterdammassa saatuja kokemuksia ja hyväksi havaittuja käytäntöjä ja niistä THL:n johdolla tehtyä analyysityötä.

Kaupunginhallitus viittaa teknisen palvelun lautakunnan lausuntoon 11.9.2014 ja toteaa, että valtuustoaloitteen palauttamispäätöksessä mainitut asiat ovat kannatettavia. Hankintojen työllistämisympäristöä käyttämällä voidaan osaltaan edistää työelämän moniarvoisuutta, lisätä pitkään työttömänä olleiden työllistymistä yrityksiin, alentaa kunnille koituvia työttömyydenhoidon kustannuksia sekä tukea nuorisotakuun toteutumista.

Työllistämisympäristö on otettu huomioon kaupungin hankintakäsikirjassa, joka on osa kaupungin hankintapolitiikkaa. Hankintakäsikirjassa ohjeistetaan sosiaalisten näkökohtien käyttämistä hankinnoissa. Lisäksi käsikirjassa on linkitys Työ- ja elinkeinoministeriön Sosiaalisesti vastuulliset hankinnat -oppaaseen sekä Espinno-hankkeen Työtä julkisilla hankinnoilla -ohjeistukseen. Espinno-hankkeen tulokset perustuvat kokemuksiin, joita on saatu Haagin ja Rotterdamin kaupunkien hankintamenettelyistä.

Hankintakäsikirja on kaupunginkanslian oikeuspalvelut -osaston ylläpitämä ohjeistus, jota jatkossakin täydennetään työllistämisasioiden osalta kaupungin omien hankintojen yhteydessä saatavien kokemusten, lainsäädäntömuutosten sekä mahdollisten uusien ohjeistusten ja tutkimusten pohjalta.

Teknisen palvelun lautakunnan lausunnon mukaisesti työllistäminen otetaan kaupungin hankintojen valmistelussa huomioon aina kun se on mahdollista. Työllisyyttä ja sosiaalisen vastuun toteutumista edistäviä ehtoja on käytetty kaupungin osalta jo ainakin hankintakeskuksen, rakennusviraston, sosiaali- ja terveysviraston sekä Staran julkisissa hankinnoissa. Saatavien kokemusten pohjalta voidaan myös määritellä työllistämisympäristön käytölle perustellut rajaukset.

THL on hakenut Euroopan sosiaalirahaston rahoitusta Hankinnoista duunia 2014–2017 -hankkeelle, jossa koulutetaan ja tuetaan kuntien hankintayksiköitä sosiaalisten näkökulmien hyödyntämisessä ja soveltamisessa. Kaupunki voi ottaa vuonna 2015 mahdollisesti käynnistyvän hankkeen tuloksia huomioon oman hankintatoimensa kehittämisessä.

Kaupungin hankintatoimen kehittämisessä tullaan ottamaan huomioon työllistämisympäristön käyttöön liittyvän valmistelun ja kehitystyön keskittäminen sekä työllisyyttä ja sosiaalisen vastuun toteutumista

10.11.2014

Kj/2

edistävien ehtojen käytön systemaattisen seurannan ja raportoinnin kehittäminen.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Pilvi Torstin aloite on jätetty 13.11.2013, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Torsti Pilvi, valtuustoaloite Kvsto 13.11.2013

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Teknisen palvelun lautakunta 11.09.2014 § 142

HEL 2013-014517 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunginkanslia pyytää toistamiseen lausuntoa valtuutettu Pilvi Torstin aloitteesta alla päätöshistoriassa näkyvän kaupunginvaltuuston 7.5.2014 päätöksen pohjalta. Valtuutettu Torstin aloite koskee työllistämispöytäkirjan käyttöönottoa Helsingin kaupungin hankinnoissa. Lausunnon määräaika on 3.10.2014.

Teknisen palvelun lautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon: teknisen palvelun lautakunta pitää valtuustoaloitteen palauttamispäätöksessä mainittuja asioita kannatettavina ja viittaa osaltaan 6.3.2014 antamaansa lausuntoon. Lausunto näkyy tämän esityksen päätöshistoriassa alla.

Teknisen palvelun lautakunnan 6.3.2014 antaman lausunnon jälkeen työllistämispöytäkirja on otettu huomioon Helsingin kaupungin hankintakäsikirjassa. Kaupungin hankintakäsikirja on osa Helsingin kaupungin hankintapolitiikkaa ja sitä tulee hankinnoissa noudattaa. Käsikirjassa ohjeistetaan sosiaalisten näkökohtien käyttämistä

10.11.2014

hankinnoissa. Käsikirjassa on myös linkitys TEM:n Sosiaalisesti vastuulliset hankinnat -oppaaseen sekä Espinno-hankkeen Työtä julkisilla hankinnoilla -ohjeistukseen.

Näin ollen työllistämispöytäkirja on sisällytetty Helsingin kaupungin hankintojen ohjeistukseen ja työllistäminen otetaan hankintojen valmistelussa huomioon aina kun se on mahdollista.

06.03.2014 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

hankintajohtaja
Jorma Lamminmäki

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 07.05.2014 § 151

HEL 2013-014517 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

07.05.2014 Palautettiin

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle. Samalla oli tehtävä mahdolliset muut palautusehdotukset tämän keskustelun aikana.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Pilvi Torsti valtuutettu Maija Anttilan kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että työllistämispöytäkirjasta tulee osa Helsingin kaupungin hankintapolitiikkaa. Työllistämispöytäkirjan käyttöönotto osana kaupungin hankintoja valmistellaan niin, että pöytäkirjan käytölle asetetaan määrälliset tavoitteet, joita seurataan aluksi puolivuositain ja jatkossa vuosittain. Pöytäkirja otetaan ainakin osittain käyttöön 2015 alussa osana Helsingin

10.11.2014

Kj/2

kaupungin hankintoja ja sitä voidaan muokata uuden hankintalain tullessa voimaan 2016. Pykälän käytölle voidaan määritellä perustellut rajaukset esimerkiksi hankinnan suuruuden osalta sekä erityisryhmien osalta, joita pykälän piiriin luetaan. Työllistämisympäykälään liittyvä valmistelu ja jatkossa kehitystyö mukaan lukien aktiivinen tiedotus ja kumppaniyritysten ja muiden palveluntuottajien aktiivinen informointi vastuutetaan kaupungin keskushallintoon nimettävälle henkilölle. Valmistelussa hyödynnetään Hollannissa Haagissa ja Rotterdammassa saatuja kokemuksia ja hyväksi havaittuja käytäntöjä ja niistä THL:n johdolla tehtyä analyysityötä.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Pilvi Torstin palautusehdotus hyväksytty.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Jatko

Ei-ehdotus: Palautetaan valmisteluun niin, että työllistämisympäykälästä tulee osa Helsingin kaupungin hankintapolitiikkaa. Työllistämisympäykälän käyttöönotto osana kaupungin hankintoja valmistellaan niin, että pykälän käytölle asetetaan määrälliset tavoitteet, joita seurataan aluksi puolivuositain ja jatkossa vuosittain. Pykälä otetaan ainakin osittain käyttöön 2015 alussa osana Helsingin kaupungin hankintoja ja sitä voidaan muokata uuden hankintalain tullessa voimaan 2016. Pykälän käytölle voidaan määritellä perustellut rajaukset esimerkiksi hankinnan suuruuden osalta sekä erityisryhmien osalta, joita pykälän piiriin luetaan. Työllistämisympäykälään liittyvä valmistelu ja jatkossa kehitystyö mukaan lukien aktiivinen tiedotus ja kumppaniyritysten ja muiden palveluntuottajien aktiivinen informointi vastuutetaan kaupungin keskushallintoon nimettävälle henkilölle. Valmistelussa hyödynnetään Hollannissa Haagissa ja Rotterdammassa saatuja kokemuksia ja hyväksi havaittuja käytäntöjä ja niistä THL:n johdolla tehtyä analyysityötä.

Jaa-äännet: 24

Hennariikka Andersson, Harry Bogomoloff, Matti Enroth, Juha Hakola, Fatbardhe Hetemaj, Arja Karhuvaara, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Minerva Krohn, Otto Lehtipuu, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Timo Raittinen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Aura Salla, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho

Ei-äännet: 49

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Mika

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Ebeling, Yrjö Hakanen, Heidi Hautala, Eero Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nina Huru, Suzan Ikävalko, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Helena Kantola, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Tuuli Kousa, Timo Laaninen, Päivi Lipponen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Petra Malin, Elina Moisio, Sami Mutttilainen, Terhi Mäki, Sari Mäkimattila, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Pekka Saarnio, Tomi Sevander, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 12

Sirpa Asko-Seljavaara, Gunvor Brettschneider, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Rene Hursti, Nuutti Hyttinen, Seppo Kanerva, Harri Lindell, Björn Månsson, Jan D Oker-Blom, Marcus Rantala, Päivi Storgård

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Atte Malmström, konsernilakimies, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 28.04.2014 § 499

HEL 2013-014517 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Pilvi Torstin aloitteen loppuun käsitellyksi.

22.04.2014 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konsernilakimies, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 18.02.2014 § 70

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

HEL 2013-014517 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunta pitää kannatettavana sosiaalisen vastuun sisällyttämistä julkisiin hankintoihin. Rakennusvirastossa tehdään varsin laajasti erilaisia julkisia hankintoja, jotka sisältävät tavara- ja palveluhankintoja sekä rakennusurakoita. Rakennusvirastossa toteutettujen julkisten hankintojen yhteisarvo oli vuonna 2013 noin 395 miljoonaa euroa. Pääasialliset julkiset hankinnat koskevat rakennusurakoita, suunnittelupalveluja sekä julkisten alueiden ylläpitoa.

Yleisten töiden lautakunta toteaa, että rakennusvirastossa toteutetut julkiset hankinnat jakautuvat kaupungin sisäisiin sekä ulkoisiin hankintoihin. Rakennusvirasto teki kaupungin sisäisiä hankintoja Staralta ja muilta kaupungin laitoksilta vuonna 2013 noin 186 miljoonalla eurolla, joka on 47 prosenttia kaikista rakennusviraston hankinnoista.

Yleisten töiden lautakunta toteaa, että rakennusviraston HKR-Rakennuttaja toimii rakennusurakoissa viraston muiden osastojen ja kaupungin muiden virastojen toimeksiannosta. Rakennusurakkahankinnat toteutetaan toimeksiantojen mukaisesti, jolloin työllistämiskaavan lisäamisestä tulisi sopia toimeksiantajan kanssa. Rakennusurakoissa on mahdollista asettaa hankintasopimuksen veloitteeksi pääurakoitsijalle työllistää työttömiä työntekijöitä. Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että pääurakoitsijan olisi oman organisaationsa lisäksi veloitettava alipurakoitsijansa huolehtimaan veloitteen käytännön toteuttamisesta. Tehtäviä, joihin tukityöllistettävät soveltuisivat paremmin, on enemmän alempana sopimusketjussa. Tällöin rakennusviraston olisi veloitettava pääurakoitsija huolehtimaan siitä, että pääurakoitsijan ja alipurakoitsijan välisessä sopimuksessa olisi velvoite työllistamisestä ja riittävän tehokas valvonta sen täyttämiseksi. Alipurakoitsijalla olisi luonnollisesti myös työnantajavelvollisuudet työllistettäviin nähden. Tämä nostaisi tarjousten hintoja näin asetettujen lisäveloitteiden mukaisesti.

Suunnittelupalveluja koskevissa julkisissa hankinnoissa hankitaan suunnittelupalveluja konsulttitoimistoilta. Konsulttitoimistot voidaan osaksi velvoittaa käyttämään rakennusviraston julkisia hankintoja koskevissa toimeksiannoissa alemman veloitusluokan työntekijöitä (esimerkiksi veloitusluokka 05 tai 04), joilla tarkoitetaan vasta valmistuneita tai kokemattomampia työntekijöitä. Veloitteella voitaisiin edistää nuorten työllistymistä koulutustaan vastaaviin tehtäviin. Osa

konsulttitoimistoista käyttää jo nyt opiskelijoita avustavissa tehtävissä. Lisäksi rakennusvirasto teettää diplomitoita, joilla tuetaan erityisesti nuorten valmistumista ja työllistymistä.

Niin sanotuissa alueurakoissa tehtävät jakautuvat katujen kunnossapitoon sekä puistojen hoitoon. Työllistäminen onnistuu helpommin tehtäviin, jotka eivät vaadi erityiskoulutusta. Tällaisia tehtäviä on puistojen hoidossa, mutta katujen kunnossapidon tehtävät vaativat jonkinlaista erityiskoulutusta. Puistojen hoidossa käytetään jo nyt paljon kausityöntekijöitä.

Kokonaisuutena yleisten töiden lautakunta toteaa, että työllistämiskaavan lisääminen rakennusviraston julkisiin hankintoihin lisää kustannuksia ja edellyttäisi henkilöresurssien lisäämistä. Onnistunut työllistäminen edellyttää riittävän tehokasta valvontaa ja raportointia, johon virastolla ei tällä hetkellä ole resursseja. Lisäksi edellytyksenä on työllistämiseen liittyvä hyvä vuorovaikutus rakennusviraston ja yritysten sekä rakennusviraston ja työllisyyteen liittyvien viranomaisten kanssa. Julkisen hankinnan tarjousasiakirjoilta työllistäminen edellyttää avoimuutta ja syrjimättömyyttä muiden kriteerien tapaan, sekä yksiselitteisten ja riittävän vaativien ehtojen lisäämistä. Vaatimukset tulisi myös sanktioida vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Työllistämiskaava soveltuu heikosti yleispäteväksi ehdoksi rakennusviraston toteuttamiin julkisiin hankintoihin, koska viraston toteuttamat julkiset hankinnat jakautuvat hyvin laajasti erilaisiin hankintoihin. Työllistämiskaavan käyttöä tulisi harkita jokaisen hankinnan kohdalla erikseen ja muokata käytettävää vaatimusta ja ehtoja hankintakohtaisesti. Tämä lisää julkisten hankintojen valmisteluun kuluva aikaa.

Esittelijä

kaupungininsinööri
Raimo K Saarinen

Lisätiedot

Janne Penttinen, lakimiesharjoittelija, puhelin: 310 38388
janne.penttinen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 28.01.2014 § 26

HEL 2013-014517 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

"Valtuustoaloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki ottaa työllistämisytyökalun käyttöön kaikissa soveltuvissa kaupungin hankinnoissa. Esityksen mukaan käyttöönotossa voidaan edetä vaiheittain aloittamalla kokeilu valituissa virastoissa kuten esimerkiksi sosiaali- ja terveystoimistossa.

Aloitteessa käytetään esimerkkinä Haagin kaupunkia. Kaikissa Haagin tekemissä yli 200.000 euron palvelu- ja urakkahankinnoissa sovelletaan työllistämisehtoa. Valtuustoaloitteessa todetaan, että työllisyistyökalulla on merkitystä, kun sitä käytetään laajasti ja esitetään, että Helsingin kaupunki ottaa työllisyistyökalun käyttöön kaikissa soveltuvissa kaupungin hankinnoissa.

Hankintalain tavoitteena on muun muassa tehostaa julkisten varojen käyttöä ja edistää laadukkaita hankintoja. Sosiaalisten näkökohtien huomioiminen tarkoittaa, että hankinnan vaikutukset nähdään laajemmin. Sosiaalisesti kestävä hankinta voivat tuoda säästöjä silloin, kun hankinnassa huomioidaan myös yhteiskunnalliset hyödyt. Kaupungin hankintastrategiassa todetaan, että Helsinki pyrkii huomioimaan hankinnoissaan sosiaalisen vastuun.

Sosiaali- ja terveystoimisto on kokeillut työllistämisytyökalua kehitysvammaisten ja autismlapsien asiakkaiden asumispalveluja koskevassa kilpailutuksessa syksyllä 2013. Tarjousvertailuun sai lisäpisteitä, jos tarjoaja sitoutui työllistämään vajaakuntoisia tai pitkäaikaistyöttömiä yhteensä vähintään 14 viikkotuntia. Koska sopimuksia ollaan vasta solmimassa, käytännön kokemusta asiasta ei ole.

Sosiaali- ja terveystoimisto toteaa, että ne kilpailutukset, joissa työllistämisytyökalua käytetään, tulee valita tarkkaan. Sosiaali- ja terveystoimisto voi jatkaa työllistämisytyökalun kokeilua siihen soveltuvissa hankinnoissa. Viraston toiminnalliset yksiköt laativat ostettavan palvelun kuvaukset ja määrittelevät hankinnan. Toiminnalliset yksiköt tekevät myös lopullisen päätöksen siitä, mihin kilpailutuksiin työllistämisytyökalu soveltuu. Tarjoajien näkökanta tulee myös huomioida. Asiasta tulee keskustella tarjoajien kanssa käytävissä teknisissä vuoropuhelussa kunkin kilpailutuksen yhteydessä, jotta varmistetaan, että asetettavat kriteerit eivät estä tarjousten saamista. Sosiaaliin näkökohtiin liittyvät kriteerit tulee muun muassa laatia niin, että ne eivät aiheuta kohtuutonta rasitusta pienille tai keskisuurille yrityksille.

Sosiaali- ja terveystoimisto pitää tärkeänä, että kaikki kaupungin virastot ja laitokset toteuttavat työllistämisperiaatetta hankinnoissaan."

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

10.11.2014

Kj/2

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Erja Snellman, hankintapäällikkö, puhelin: 310 74402
erja.snellman(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.11.2014

Kj/3

§ 1126

V 26.11.2014, Kj / Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite Veolia-konserniin kuuluvien yhtiöiden sopimuksista

HEL 2014-001245 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Yrjö Hakasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Yrjö Hakanen ja 12 muuta valtuutettua esittävät aloitteessa esitetyillä perusteilla, että Helsingin kaupunki ja sen edustajat Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymässä (HSL) toimivat niin, että Veolia-konserniin kuuluvien yhtiöiden kanssa ei tehdä eikä uusita sopimuksia. Lisäksi he ehdottavat, että HSL:n osalta selvitetään mahdollisuudet purkaa voimassa olevat sopimukset.

Kaupunginvaltuusto käsitteli asiaa ja päätti palauttaa sen uudelleen valmisteluun 7.5.2014, 155 § sen selvittämiseksi, miten HSL:ssä voidaan edistää YK:n päätöksiä torjuvasta suhtautumisesta yritysten toimintaan laittomasti miehityillä palestiinalaisalueilla.

Kaupunginhallitus toteaa, että HSL vastaa Helsingin seudun joukkoliikenteen järjestämisestä ja tilaamisesta. HSL kilpailuttaa alueen bussiliikenteen ja sillä on sopimuksia myös Veolia-konserniin kuuluvien yhtiöiden kanssa.

Kaupunginhallitus viittaa HSL:n lausuntoihin 10.4.2014 sekä 28.10.2014 ja toteaa, että HSL noudattaa toiminnassaan lakia vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista (349/2007, erityisalojen hankintalaki).

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Erityisalojen hankintalain 50 §:n mukaisesti HSL:n on suljettava ehdokas tai tarjoaja pois tarjouskilpailusta, jos sen tiedossa on, että yrityksen, sen johtohenkilö tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö on tuomittu lainvoimaisella tuomiolla osallistumisesta järjestäytyneen rikollisjärjestön toimintaan, lahjuksen antamisesta tai lahjonnasta elinkeinotoiminnassa, vero- tai avustuspetoksesta, rahanpesusta tai kiskonnantapaisesta työsyrynnästä. Lainvoimainen tuomio voi olla annettu Suomessa tai ulkomailla.

Erityisalojen hankintalain mukaan harkinnanvaraisena poissulkemisperusteena voidaan käyttää myös jotain muuta ammattitoimintaan liittyvää vakavaa virhettä, jonka hankintaviranomainen voi näyttää toteen.

Kaupunginkanslian oikeuspalveluiden mukaan hankintayksiköllä ei ole oikeutta soveltaa kyseistä poissulkemisperustetta tarjoajaan, jos poissulkemisperuste ei koske tätä itseään vaan mahdollisesti jotain muuta tarjoajan kanssa samaan konserniin kuuluvaa yhtiötä, elleivät nämä ole olleet mukana tarjoamassa.

HSL noudattaa toiminnassaan erityisalojen hankintalain ohella lakia tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006, tilaajavastuulaki). HSL vaatii sopimus-kumppaneitaan toimittamaan tilaajavastuulain mukaiset selvitykset ennen liikennöintisopimusten allekirjoittamista. HSL on tilaajana hoitanut tilaajavastuulain mukaisen selvitysvelvollisuutensa saadessaan pyydetyn selvityksen ja perehdyttyään siihen.

HSL:n lausuntojen perusteella sen tiedossa ei ole, että sen Veolia Transport Finland -konserniin kuuluvien sopimus-kumppaneiden (Veolia Transport Helsinki Oy, Veolia Transport Espoo Oy ja Veolia Transport Vantaa Oy) toimintaan liittyisi vakavia virheitä, joita voitaisiin käyttää poissulkemisperusteena tarjouskilpailuissa tai joiden perusteella voitaisiin purkaa yhtiöiden kanssa kilpailutusten perusteella solmittuja sopimuksia.

Helsingin kaupunki ei voi suoraan puuttua HSL:n ja sen sopimus-kumppaneiden välisiin sopimuksiin. Kaupunginhallituksen johtosäännön mukaan kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävänä on muun muassa antaa tarvittaessa ohjeita kaupunkia eri yhteisöissä, laitoksissa ja säätiöissä edustavalle kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin silloin, kun kysymyksessä on taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia. Jos kyseessä ei ole taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia, ohjeiden antaminen kuuluu kaupunginjohtajan tehtäviin. Kaupungin palvelutuotannon osana toimivan tytäryhteisön substanssitoiminnan

10.11.2014

Kj/3

ohjaukseen kuuluvan asian osalta toimiohjeita antaa asianomainen apulaiskaupunginjohtaja. Toimiohjeita kaupungin edustajille voidaan antaa esimerkiksi kuntayhtymien osalta esimerkiksi yhtymäkokouksia koskevan päätöksenteon yhteydessä.

HSL:n lausunnon liitteenä olevassa lehdistötiedotteessa 10.7.2014 Veolia-konserni on kertonut myyvänsä vesi-, jäte- ja energiahuoltoon liittyvät toimintansa Israelissa. HSL:llä ei ole käytettävissään enempää tietoa Veolia-konsernin toiminnasta Israelissa.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään siten, että aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua antaa vastauksen kaupunginhallitus. Muutosta edeltäneessä työjärjestyksessä vastauksen aloitteeseen antoi aina valtuusto. Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite on jätetty 29.1.2014, ennen valtuuston työjärjestyksen muuttamista. Aloitteen käsittelyjärjestys on 4.6.2014 muutettua työjärjestystä edeltäneen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakanen Yrjö valtuustoaloite Kvsto 29.1.2014 asia 19
- 2 HSL:n lausunto 10.4.2014
- 3 HSL:n lausunto 28.10.2014 (allekirjoittamaton)
- 4 HSL:n lausunto 28.10.2014 liite

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupuginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 07.05.2014 § 155

HEL 2014-001245 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

07.05.2014 Palautettiin

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle. Samalla oli tehtävä mahdolliset muut palautusehdotukset tämän keskustelun aikana.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Yrjö Hakanen valtuutettu Dan Koivulaakson kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi sen selvittämiseksi, miten HSL:ssä voidaan edistää YK:n päätöksiä torjuvasta suhtautumisesta yritysten toimintaan laittomasti miehitetyillä palestiinalaisalueilla.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Yrjö Hakasen palautusehdotus hyväksytty.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Jatko

Ei-ehdotus: Valtuusto palauttaa asian uuteen valmisteluun sen selvittämiseksi, miten HSL:ssä voidaan edistää YK:n päätöksiä torjuvasta suhtautumisesta yritysten toimintaan laittomasti miehitetyillä palestiinalaisalueilla.

Jaa-äännet: 37

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Matti Enroth, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Fatbardhe Hetemaj, Rene Hursti, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Arja Karhuvaara, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Timo Laaninen, Harri Lindell, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Sari Mäkimattila, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Tom Packalén, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Aura Salla, Päivi Storgård, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho

Ei-äännet: 44

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Heidi Hautala, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nina Huru, Suzan Ikävalko, Ville Jalovaara, Jukka

10.11.2014

Kj/3

Järvinen, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Otto Lehtipuu, Päivi Lipponen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Petra Malin, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Terhi Mäki, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Pekka Saarnio, Tomi Sevander, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Ilkka Taipale, Mirka Vainikka, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2

Hennariikka Andersson, Laura Kolbe

Poissa: 2

Eero Heinäluoma, Osku Pajamäki

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mari Rajantie, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73043
mari.rajantie(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 22.04.2014 § 436

HEL 2014-001245 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Yrjö Hakasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Mari Rajantie, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73043
mari.rajantie(a)hel.fi

10.11.2014

Kj/4

§ 1127

V 26.11.2014, Kj / Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite kunnialiputuksesta kaupungintalolla romanien kansallispäivänä

HEL 2014-004979 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Thomas Wallgrenin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Thomas Wallgren ja 24 muuta valtuutettua esittävät, että Helsingin kaupungintalolla järjestettäisiin kunnialiputus kansainvälisenä romanien kansallispäivänä huhtikuun 8. päivänä.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin yliopiston almanakkatoimisto on hyväksynyt romanien kansallispäivän 8.4. mukaan almanakkaan vuosikerrasta 2014 alkaen. Päivämäärä 8.4. juontaa juurensa vuodelta 1971, jolloin Lontoossa pidettiin ensimmäinen kansainvälinen romanikongressi ja hyväksyttiin romanien oma lippu. Vuodesta 1990 lähtien kongressin avajaispäivää on vietetty romanien kansallispäivänä. Almanakkatoimiston verkkosivujen mukaan romanien kansallispäivä ei ole liputuspäivä.

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että neljän valtakunnan alueella asuvat saamelaiset viettävät yhteistä kansallispäivää helmikuun 6. päivänä. Suomalaiseen almanakkaan se merkittiin vuonna 2004. Juhlapäivän juuret juontavat vuoteen 1917, jolloin Norjan Trondheimissä järjestettiin ensimmäinen pohjoismainen saamelaiskokous. Päivä on yksi saamelaisten liputuspäivistä.

Viralliset liputuspäivät on määrätty Suomen lipulla liputtamisesta annetussa asetuksessa. Jokavuotisia virallisia liputuspäiviä on kuusi.

10.11.2014

Kj/4

Muita liputuspäiviä on vuosittain kolmetoista ja ne on merkitty Helsingin yliopiston toimittamaan Valtiokalenteriin. Valtiokalenterin luettelossa mainitaan myös saamelaisten viralliset liputuspäivät erikseen.

Kaupunginhallituksen vahvistaman liputusohjeen (31.1.2005, 123 §) mukaan Kaupungintalolla järjestetään yleisten liputuspäivien lisäksi liputus muiden Pohjoismaiden kansallispäivinä, Ahvenanmaan itsehallintopäivänä ja saamelaisten kansallispäivänä. Kaupungintalon ylimääräiset liputuspäivät liittyvät kaikki pohjoismaiseen yhteisöön.

Kaupunginhallitus toteaa edellä esitetyn perusteella, että saamelaisten kansallispäivää ei voi rinnastaa romanien kansallispäivään liputuksen osalta. Näin ollen ei ole tarvetta ryhtyä toimenpiteisiin kaupungin liputusohjeen muuttamiseksi.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite on jätetty 9.4.2014, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite (allekirjoitettu)
- 2 Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

10.11.2014

Kj/5

§ 1128

**V 26.11.2014, Kj / Valtuutettu Elina Moisio ym. aloite
konttipalveluista kehitysalueille**

HEL 2014-006221 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa Elina Moisio ym. aloite sekä 13 muun valtuutetun aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Otto Virenius, projekti-insinööri, puhelin: 310 70869
otto.virenius(a)hel.fi
Juha Viljakainen, Hankepääällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainene(a)hel.fi

Liitteet

1 Moisio Elina valtuustaloite Kvsto 7.5.2014 asia 53

Otteet

Ote
Aloitteentekijä

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Elina Moisio sekä 13 muuta valtuutettua esittivät, että kaupunki tutkii mahdollisuutta tarjota omia palveluitaan tai auttaa kaupallisia palveluita toimimaan kevyillä, siirrettävillä konsepteilla (ns. konttipalvelut) uusilla rakenteilla olevilla alueilla tai kaupunginosien kehitysalueilla.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungilla on jo käytössä noin 40 tilapäistä siirrettävistä tilaelementeistä koottua päiväkotia ja koulua. Siirrettävät tilaelementit ovat jo varteenotettava ja paljon käytetty vaihtoehto mm. korjausten aikaisina väistötiloina sekä tilapäisten palvelun tarvehuippujen tasaamiseksi. Näitä on käytetty esimerkiksi Lauttasaassa, jonka väkiluku on kasvanut nopeasti. Tilapäiset elementtiratkaisut ovat siis jo nykyisen käytännön mukaan

vartenotettava vaihtoehto erityisesti koulu- ja päiväkotitilojen hankintaan. Tilakeskus kartoittaa aina kaikki toteutusvaihtoehdot ja pyrkii valitsemaan kokonaistaloudellisimman ratkaisun.

Merkittävänä ongelmana tilapäisissä ratkaisuissa on niiden hinta. Hintaan vaikuttavat olennaisesti elementtien siirtokustannukset, jotka voivat olla jopa kolmasosan kokonaiskustannuksista. Lisäksi tulevat pihakustannukset, jotka voivat olla esimerkiksi päiväkodeissa 2000–3000 euroa/lapsi. Mitä lyhyemmäksi aikaa tilat tarvitaan, sitä suuremman osan kokonaiskustannuksista siirto- ja pihakustannukset muodostavat. Kustannuksia aiheuttavat myös tilojen desibelivaatimukset, jotka eivät ole kaupungin omia määräyksiä, vaan perustuvat lakiin. Näiden vuoksi joudutaan monesti rakentamaan huomattavasti kalliimpia paviljonkiratkaisu (ns. raskaat tilaelementit). Edullisimpien tilaelementtien sijoitusmahdollisuudet taas ovat rajatummalla lisääntyvän liikennemelun takia.

Näiden jo käytössä olevien tilaelementtien lisäksi kaupunki on tutkinut yhdessä yksityisten toimijoiden kanssa erilaisia siirrettäviä tilaratkaisuja. Näistä konttikirjastoa, tavaroiden kimpakyytiä sekä uudenlaisia kuljetus- ja ruuanhakulogiikan automatisointeja on kokeiltu Kalasatamassa syksyllä 2014.

Kaupunginhallitus toteaa, että yksityisten palveluiden sijoittumiselle konttipalveluina ei sinänsä ole estettä. Pidempiaikaisten konttipalveluiden lupien saantiin vaikuttaa maankäyttö- ja rakennuslaki, jonka mukaan siirrettävienkin rakennusten tulee täyttää rakennusluvan edellyttämät säädökset. Lupaa siirrettäville elementeille ei voida lain mukaan myöntää kuin viideksi vuodeksi kerrallaan.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki on aloitteessa esitetysti jo tutkinut mahdollisuuksia tämänkaltaisille siirrettäville palveluille. Siirrettäviä palveluita tullaan myös jatkossa tutkimaan vartenotettavina vaihtoehtoina etsittäessä tiloja uusille palveluille.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestyksensä siten, että aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua antaa vastauksen kaupunginhallitus. Muutosta edeltäneessä työjärjestyksessä vastauksen aloitteeseen antoi aina valtuusto. Valtuutettu Elina Moisio aloite on jätetty 7.5.2014, ennen valtuuston työjärjestyksen muuttamista. Aloitteen käsittelyjärjestys on 4.6.2014 muutettua työjärjestyksestä edeltäneen työjärjestyksen mukainen.

Kaupunginhallitus katsoo tämän riittäväksi selvitykseksi asiasta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja

10.11.2014

Kj/5

Jussi Pajunen

Lisätiedot

Otto Virenius, projekti-insinööri, puhelin: 310 70869

otto.virenius(a)hel.fi

Juha Viljakainen, Hankepääällikkö, puhelin: 310 36276

juha.viljakainene(a)hel.fi

Liitteet

1 Moision Elina valtuustoaloite Kvsto 7.5.2014 asia 53

Otteet

Ote
Aloitteentekijä

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

10.11.2014

Kj/6

§ 1129

**V 26.11.2014, Kj / Valtuutettu Leo Straniuksen aloite
työsuhdepolkupyörien käyttöönottamiseksi**

HEL 2014-006225 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Rosvall, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 29143
juha.rosvall(a)hel.fi
Asta Enroos, yksikön päällikkö, työnantajapolitiikka, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 67 muuta valtuutettua esittävät, että Helsingin Sataman käytäntö liittyen työsuhdepolkupyöriin laajennetaan koskemaan koko kaupunkikonsernia siten, että virastoille ja liikelaitoksille myönnetään jatkossa mahdollisuus tarjota työntekijöidensä käyttöön työsuhdepolkupyörä tai sähköavusteinen polkupyörä budjettiansa puitteissa.

Helsingin Satamalla pilotoidusta työmatkapyöräilystä saatu palaute on ollut jokseenkin myönteistä ja se on mielletty arvostetuksi eduksi. Satamasta saadun tiedon mukaan terveysvaikutusten osalta ei ole voitu kuitenkaan osoittaa esimerkiksi viraston sairauspoissaolojen vähentymistä pilotoinnin aikana.

Helsingin Satamassa n. 20% henkilöstöstä on käyttänyt työsuhdematkapyörä-etua vuoden 2013 ja 2014 aikana. Jos etuus olisi kaupunkitasolla käytössä samassa suhteessa ja laskentaperusteena käytettäisiin karkeasti 40 000 työntekijää olettaen, että kustannukset

olisivat Helsingin Satamassa käytettävien pyörien hintaluokan edullisimmasta päästä, (n. 700€/vuosi/henkilö sisältäen pyörän vuokrauksen ja huollot) kaupunkitason kustannukset olisivat n. 5 600 000 euroa vuodessa.

Helsingin kaupungilla tuetaan työmatkaliikkumista muilla ympäristöystävällisillä keinoilla, kuten julkisen liikenteen käyttämistä työmatkaseteleillä. Työmatkaseteleihin käytettiin vuonna 2013 2 812 512 euroa. Työkyvyn tukemiseen käytetään niin ikään erilaisia keinoja. Kaupungilla on käytössä monipuolinen valikoima henkilöstöetuja ja työpaikkaliikunnan kirjo on laaja.

Kaupunginhallitus ei pidä edellä mainituista syistä perusteltuna kasvattaa olemassa olevia henkilöstöetuksia ja niiden kustannuksia. Nykyisten etuuksien katsotaan olevan riittävällä tasolla.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Leo Straniuksen aloite on jätetty 7.5.2014, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Rosvall, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 29143
juha.rosvall(a)hel.fi
Asta Enroos, yksikön päällikkö, työnantajapolitiikka, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.11.2014

Kj/7

§ 1130

V 26.11.2014, Kj / Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite koko kaupungin omistaman asuntokannan hyödyntämistä koskevan strategian tekemisestä

HEL 2014-006913 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Tuomas Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantanen Tuomas valtuustoaloite, Kvsto 21.5.2014 asia 23

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Tuomas Rantanen ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että valtuustokausittain vahvistettavan AM-ohjelman yhteydessä tai erillisenä projektina tuotettaisiin asunto-omaisuuden käytön strategia sekä mietittäisiin asuntolautakunnan tulevaisuutta ja mahdollisia tehtäviä.

Asunto-omaisuuden parempaan hallintaan liittyvä työskentely on tarkoituksenmukaista järjestää AM-ohjelman valmistelun yhteydessä. Työskentely on aloitettu virastojen välisenä yhteistyönä syksyllä 2014. Työ valmistuu niin, että päätökset voidaan tehdä seuraavan AM-ohjelman yhteydessä.

Mikäli työskentelyn kuluessa katsotaan tarkoituksenmukaiseksi muuttaa johtosäätöä tai asuntolautakunnan roolia tullaan asia viemään johtamisen jaoston käsiteltäväksi.

10.11.2014

Kj/7

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite on jätetty 21.5.2014, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantanen Tuomas valtuustoaloite, Kvsto 21.5.2014 asia 23

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.11.2014

Kj/8

§ 1131

V 26.11.2014, Kj / Valtuutettu Osmo Soininvaaran aloite koskien investointiraamin muuttamista osittain nettomääräiseksi

HEL 2014-008249 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Osmo Soininvaaran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Osmo Soininvaara ja 46 muuta valtuutettua esittävät, että päätös investointiraamista muutetaan nettomääräiseksi siten, että maankäyttöä palvelevissa investoinneissa lasketaan raamia rasittavaksi vain se osa, jota investoinnin mahdollistamat tontinluovutustulot tai muut maankäytössä koituvat tulot eivät kata.

Kaupunginhallitus toteaa, että strategiaohjelman 2013–2016 tavoitteena on tasapainoinen talous ja sen edellyttämä velkaantumiskehityksen hidastaminen. Tavoitteen saavuttamiseksi investoinneista nykyistä merkittävästi suurempi osuus rahoitetaan tulo-rahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla. Vuotuisesti investointien tasoksi on asetettu 435 milj. euroa (+ indeksitarkistus). Lisäksi vuosittainen 10-vuotinen investointiraami on otettu käyttöön osana raamiohjausta. Kiinteän omaisuuden vuosittaisiksi myyntituloiksi on asetettu 100 milj. euroa. Strategiaohjelman perustelumuiotissa todetaan, että investointiraamin koon määrittelee kaupungin tulo-rahoituksen kokonaisuus. Vuosikatteella on pystyttävä rahoittamaan pääosa investoinneista. Lainanotolla on kestävä rahoittaa vain osa kaupungin investoinneista.

Kaupungin uudet rakentamisalueet ovat tyypillisesti suuria investointeja vaativia. Alueille on ennen tonttien luovuttamista investoitava katujen ja puistojen ohella usein myös esirakentamiseen ja maaperän puhdistamiseen. Lisäksi uusille alueille on investoitava palvelutiloihin sekä joukkoliikenteen rakenteisiin. Kaupunki on myös hankkinut joillakin alueilla raakamaata ennen kaavoitusta. Edellä mainittujen edellytysinvestointien jälkeen on mahdollista luovuttaa tontteja asuntotuotantoon, toimitilarakentamiseen sekä muihin tarkoituksiin.

Asuntotuotannossa tonttien luovutusta sääntelee AM-ohjelman mukainen hallintamuotojakauma. Hallintamuotojakauman mukaan luovutettavista tonteista ARA tontteja on 20 %, välimuotoa 40 % ja sääntelemätöntä tuotantoa 40 %. Myytävän tuotannon mahdollinen enimmäisosuus kaupungin maasta on käytännössä alle 40 %, koska yksityisellä maalla on keskimäärin suhteellisesti enemmän sääntelemätöntä tuotantoa. Hyväksytyt AM-ohjelman mukaisesti siis suurin osa tonteista luovutetaan vuokraamalla, mikä pidentää merkittävästi alueiden investointien takaisinmaksuaikoja.

Aluerakentamisen takaisinmaksuajat vaihtelevat alueittain. Merenranta-alueilla, joissa rakentamisoikeuden arvo on korkea, takaisinmaksuajat ovat lyhyempiä suurempien tontinluovutustulojen vuoksi edellyttäen, ettei alueen toteuttamiseen sisälly normaalia selvästi kalliimpia edellytysinvestointeja tai muita ratkaisuja. Muilla alueilla takaisinmaksuajat ovat pidempiä pienempien tontinluovutustulojen vuoksi. Takaisinmaksuaikaa pidentää usein normaalin infrastruktuurin lisäksi tehtävä esirakentaminen ja maaperän puhdistus. Täydennysrakentamiskohteissa takaisinmaksuajat voivat olla keskimääräistä lyhyempiä, jos rakennettua infrastruktuuria ja nykyisiä palveluita voidaan hyödyntää.

Alueiden kannattavuuden selvittäminen vaatisi erillisiä laajoja selvityksiä, mikäli tarkastelussa otettaisiin huomioon investointitulojen ja –menojen lisäksi myös käyttötalouden tulot ja menot. Alueille tehtäviä investointituloja – ja menoja voidaan suuruusluokkatasolla tarkastella kaupungin talouden toteumatiedoista. Vuosien 2008–2013 toteumatietojen pohjalta arvioituna edellytysinvestoinnit ovat olleet keskimäärin 150 milj. euroa vuodessa ja maan-myyneistä saatavat investointitulot keskimäärin 60 milj. euroa vuodessa. Alueille kaupungin tekemät investoinnit ovat tarkastelujaksolla alueilta saatavia maanmyyntituloja huomattavasti suuremmat. Toteutuneilta alueilta kertyvillä maanvuokratuloilla investoinnit tulevat takaisinmaksetuiksi, mutta vasta pitkällä aikavälillä. Aluerakentamiskohteiden takaisinmaksuajat ulottuvat tällä tarkastelulla yli 10-vuotisen tarkasteluajanjakson, mikä lisäisi velkaantumista. velkaantumiskehityksessä on otettava huomioon vielä, että suuria

aluerakentamiskohteita on näköpiirissä pitkälle 2020-luvulle. Suurin osa tuloa tuottavista investoinneista lisää pitkien takaisinmaksuaikojen vuoksi kaupungin velanottoa investointiohjelmakaudella ja sen jälkeen.

Investointisuunnitelmassa etusijalla on aloitteessa mainitut AM-ohjelman toteuttamisen edellytysinvestoinnit asuntotuotannon tavoitteiden ja tulonmuodostuksen vuoksi. Investointiraami on mahdollistanut asunto- ja työpaikka-alueiden toteuttamisen edellyttämät investoinnit pääsääntöisesti. Asuntotuotannon kannalta tärkeät ja taloudellisesti toteuttamiskelpoiset hankkeet on voitu toteuttaa ohjelmoidusti. Kaavataloudellisesti tarkasteluissa ilmenneitä normaalia kalliimpia ja laatutasoa selvästi korkeampitasoisempia hankkeita on lykätty. Tällaisia hankkeita on aina katsottava kriittisesti investointiraamista riippumatta.

Yleispiirteisten osa-yleiskaavojen ja yksityiskohtaisten asemakaavojen taloudellisuustarkastelut ja niiden pohjalta tehdyt toteuttamiskelpoiset kaavaratkaisut on hyvin tärkeitä. Alerakentamisen kohteissa kustannukset sitoutuvat suurelta osin kaavavaiheessa. Myöhemmissä suunnittelu- ja toteutusvaiheissa taloudellisen ohjauksen mahdollisuudet ovat rajalliset. Kaupungin maanluovutuksista saadut tulot vaihtelevat alueittain. Lyhyen tai keskimääräistä lyhyemmän takaisinmaksuajan alueilla on myös tarkasteltava investointien tarpeellisuutta. Kaupungin tasapainoisen kehittämisen kannalta laatutasoa parantavien investointien tarpeellisuutta on tarkasteltava laajasti kaikkien kaupunginosien kesken myös muilla kuin alueelta saatavien tulojen perusteella.

Kaupunginhallitus toteaa, että investointiraamia on yleisesti pidetty selkeänä ja raamin tarkoitus laajalti ymmärretty. Uusien investointitarpeiden mukaan ottaminen ohjelmiin on edellyttänyt muiden investointien uudelleenarviointia investointiraamin sisällä. Investointiraamin muuttaminen aloitteen mukaisesti osittain nettomääräiseksi ei ole edellä mainituin perustein tarkoituksen mukaista.

Investointien lisäksi kaupunki toteuttaa harkintansa mukaan merkittävän määrän hankkeitaan yhteistyösopimukseen sisältyvinä hankkeina tai yhtiömuotoisina. Esimerkiksi Kalasataman keskuksen toteutussopimukseen liittyvä Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskus toteutetaan vuokrahankkeena. Alerakentamiskohteissa selvitetään myös osa-alueiden toteuttamista yhteishankkeina, joissa tonttien luovutukseen sisällytettäisiin myös alueen infrastruktuurin rakentamista. Metropolian käyttöön toteutettava Myllypuron kampus ja Tukutorin pakastamo ovat esimerkkejä merkittävistä kiinteistöyhtiömuotoisiksi soveltuvista hankkeista.

10.11.2014

Kj/8

Vuoden 2015 talousarviossa esirakentamismäärärahat sekä projektialueiden katu- ja puistoinvestointien määrärahat on osoitettu kaupunginhallituksen käytettäväksi. Kaupunginhallitus myöntää erikseen määrärahat projektialueille toimintavuoden aikana tarkentuneiden tarpeiden mukaisesti. Tämä mahdollistaa myös entistä paremmin hankkeiden tärkeysjärjestyksen arvioinnin päätetyn investointiraamin sisällä.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Osmo Soininvaaran aloite on jätetty 18.6.2014. Aloitteen käsittelyjärjestys on muutetun työjärjestyksen mukainen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Osmo Soininvaaran aloite (18.6.2014)

Otteet

Ote
Aloitteentekijä

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

10.11.2014

Kj/9

§ 1132

V 26.11.2014, Kj / Valtuutettu Yrjö Hakasen ym. valtuustoaloite tietotekniikan avoimen rajapinnan määrittelystä

HEL 2014-008248 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Yrjö Hakasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Markku Raitio, tietotekniikkapäällikkö, puhelin: 310 36396
markku.raitio(a)hel.fi

Liitteet

1 Hakanen Yrjö valtuustoaloite Kvsto 18.6.2014 asia 19

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Yrjö Hakanen ja 53 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin tietotekniikkaohjelman toteuttamisessa ja seuraavan tietotekniikkaohjelman valmistelussa pyritään kehittämään kaupungin käyttöön avoimen rajapinnan määritelmä mahdollisesti jo olemassa olevia määritelmiä hyödyntäen.

Aloitteessa tehty ehdotus avoimen rajapinnan määritelmän kehittämisestä on aiheellinen ja ajankohtainen. Aloitteen tekijä ja sen allekirjoittajat toteavat aivan oikein, että kun laajasti puhutaan avoimista rajapinnoista, ei ole selvästi määritelty, mitä sillä oikeastaan tarkoitetaan. Yleisesti hyväksyttyä määritelmää julkishallinnossa ei ole ollut käytävissä eikä sellaista ole ollut kaupungillakaan osoitettavissa hallintokunnille hankinnoissa noudatettavaksi.

Aloitteentekijät toteavat edelleen, että toimittajariippuvuuden vähentäminen ja kustannusten hillitseminen edellyttää avointen rajapintojen käytön edistämistä. Kaupunginhallitus on vuodesta 2013 lähtien edellyttänyt talousarvion noudattamisohjeissa, että

hallintokunnat varmistavat uushankinnoissa sovellusten avoimet rajapinnat. Lisäksi kaupunginhallitus on vastauksessaan vuoden 2013 arviointikertomukseen todennut, että tietotekniikkaohjelman valmistelussa huomioidaan toimittajariippuvuuden keventämiseen liittyviä toimenpiteitä.

Kaupunki valmistelee parhaillaan tietotekniikkaohjelmaa vuosille 2015 - 2017. Valmistelussa otetaan huomioon sekä aloitteessa tehty ehdotus että tarkastuslautakunnan ja kaupunginhallituksen asiaa koskevat kannanotot ja kehitetään avoimen rajapinnan määritelmä kaupungin käyttöön olemassa olevia määritelmiä hyödyntäen.

Toteutettava avoimen rajapinnan määrittely on tarkoitus viedä käytäntöön osana kaupungin ICT-hanke- ja hankintaohjeita, jotta se tulee noudatettavaksi laaja-alaisesti eri virastojen ja liikelaitosten tietojärjestelmähankinnoissa. Kaupunginkanslian tarkoituksena on toteuttaa tässä esitetyt toimenpiteet tietotekniikkaohjelman toimeenpanon yhteydessä järjestettävän valmennusohjelman ja sen moduulityöskentelyn avulla, sekä tarkentaa kaupungin hanke- ja hankintaohjeita näiltä osin tässä yhteydessä.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite on jätetty 18.6.2014. Aloitteen käsittelyjärjestys on muutetun työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Markku Raitio, tietotekniikkapäällikkö, puhelin: 310 36396
markku.rautio(a)hel.fi

Liitteet

1 Hakanen Yrjö valtuustoaloite Kvsto 18.6.2014 asia 19

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

10.11.2014

Kj/10

§ 1133

V 26.11.2014, Kj / Valtuutettu Jasmin Hamidin aloite kaupungin henkilöautojen hankkimisesta sähköautoina

HEL 2014-008250 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Jasmin Hamidin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jasmin Hamid ja 30 muuta valtuutettua ovat tehneet 18.6.2014 valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Helsingin kaupungin hankkimat henkilöautot olisivat jatkossa sähköautoja.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin strategiaohjelmassa 2013–2016 on mm. tavoitteena on vähentää hiilidioksidipäästöjä 30 % vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä.

Kaupunginhallitus päätti 9.6.2014 § 673 tarkistaa kaupunginhallituksen päätöksessä 9.5.2011 § 476 määriteltyjen vähäpäästöisille ajoneuvoille asetettuja kriteereitä siten, että kaupungin autojen hankinnassa on otettava huomioon soveltuvin osin seuraavat tarkistetut kriteerit:

1. Vähäpäästöisille bensiini- ja dieselautoille (ml. hybridit), joiden hiilidioksidipäästöt ovat enintään 100 g/km (energialuokka A),
2. Vähäpäästöisille bifuel- eli kaasuautoille, joiden hiilidioksidipäästöt ovat enintään 150 g/km (energialuokka D) ja
3. Vähäpäästöisille flexifuel- eli etanoliautoille, joiden hiilidioksidipäästöt ovat enintään 150 g/km (energialuokka D).

4. Kaikkien edellä mainittujen ajoneuvojen Euro -päästöluokka on vähintään Euro 5.

5. Kaikki täyssähköautot ja täyssähkökäyttöiset mopoautot ovat vähäpäästöisiä.

6. Kaupungin kuljetuskäyttöön hankittavien bensiini- ja diesel (ml.hybridit) monikäyttö- ja farmariautojen hiilidioksidipäästöt ovat enintään 130 g/km (energialuokka C).

7. Kaupungin ajoneuvokaluston kilpailutuksissa uusiutuvia polttoaineita käyttävien ajoneuvojen (esimerkiksi bifuel- ja flexifuel ajoneuvot, ml. pakettiautot) hiilidioksidipäästöt lasketaan käyttäen kertoimena polttoaineiden sopimustoimittajien varmennettuja, RES-direktiivin (2009/28/EY) mukaisia laskelmia polttoaineen päästövähennyksestä. RES-direktiivin mukaisesti lasketusta päästövähennyksestä poistetaan 10 %-yksikköä varmuusmarginaalina.

Talousarvion noudattamisohteissa on lisäksi ohjeistettu, että kaupungin työsuhteautojen hiilidioksidipäästöjen on oltava alle 100 g/km.

Helsingin kaupungin henkilöautojen puitejärjestelyjen kilpailuttamisessa on otettu huomioon ympäristötekijöitä vuodesta 1999 alkaen. Virastoille ja laitoksille on jo pitkään hankittu vähäpäästöisiä ajoneuvoja, ellei ole ollut perusteltua syytä poiketa säännöstä. Kaluston hankinnassa tehdään yhteistyötä muiden suurten kaupunkien kanssa.

Sähköautojen hankintahinta rajoittaa sähköautojen laajempaa käyttöönottoa Helsingissä. Vuonna 2014 kaupungin käyttöön kilpailutettujen polttomoottorilla toimivien henkilöautojen arvonlisäverollinen hankintahinta on edullisimmillaan 12 720 euroa. Hankintahinnaltaan edullisin markkinoilla oleva täyssähköauto maksaa 32 138 euroa. Vastaavasti hankintahinnaltaan halvimmalla ladattavan hybridiauton hinta on 40 790 euroa.

Toinen sähköautojen käyttöä rajoittava tekijä on autojen rajallinen toimintakapasiteetti. Vaikka autojen akut ovat jatkuvasti parantuneet, eivät ne kaikissa työtehtävissä riitä koko työpäivän tarpeisiin. Kaupungin käyttöön hankittavan ajoneuvokaluston on oltava tehokkaaseen työkäyttöön soveltuvaa.

Latausinfrastruktuurin rakentamiseen velvoittava direktiivi 8309/14 edellyttää kattavan latausverkoston rakentamista Suomeen vuoteen 2020 mennessä. Helsinkiin tavoitellaan tulevaisuudessa suhteellisen kattavaa latausverkostoa. Julkisten latauspisteiden määrä tulee olemaan 400 - 600 latauspistettä. Tällä hetkellä pääkaupunkiseudulla on 70 julkista sähköauton latauspistettä. Verkoston laajentamisessa

edetään vaiheittain ja asiassa tehdään tiivistä yhteistyötä kaupungin hallintokuntien kesken sekä yhteistyössä muiden suurten kaupunkien kanssa. Asiaa tulee osaltaan edistämään kansallisen latausjärjestelmän syntyminen lähitulevaisuudessa.

Helsingin Energia on toteuttanut Helsinkiin yhteensä 35 kpl sähköautojen julkista latauspistettä, joiden sijainti perustuu kaupungin sähköistyvän liikenteen ohjausryhmän laatimaan latausverkoston yleissuunnitelmaan. Helsingin Energia seuraa latauspisteiden käyttöä ja toteuttaa uusia latauspisteitä kysynnän mukaan. Latauspalvelun perusajatus on, että pidemmällä tähtäimellä latausverkoston rakentaminen ja ylläpito voidaan rahoittaa latauspalveluiden käyttäjiltä perittävillä maksuilla. Toistaiseksi lataus on ollut palvelun käyttäjille ilmaista, mutta se muuttuu maksulliseksi kuluvan vuoden loppuun mennessä.

Helsingin Energia perusti vuoden 2013 lopulla yhdessä 17 muun energiayrityksen kanssa sähköautojen latauspalveluita tarjoavan yhtiön Liikennevirta Oy:n. Tavoitteena yhtiön perustamisessa oli saada aikaan valtakunnallinen sähköistä liikennettä palveleva sähköautojen latausratkaisu kaikille sähköautojen käyttäjille. Latauspisteiden yhteiskäytön avulla saavutetaan pienemmät yksikkökustannukset, latauspisteiden korkeampi käyttöaste sekä parempi käyttäjäkokemus kaikille latauspalvelun käyttäjille. Liikennevirta Oy toimii Helsingin Energian tarjoamien latauspalveluiden operaattorina minkä lisäksi yhtiö on tehnyt yhteistyösopimuksia kansainvälisten latausoperaattoreiden kanssa.

Eri teknologioihin pohjautuvat vähäpäästöiset autot yleistyvät tulevaisuudessa. EU:n direktiiviesitys puhtaasti liikenteen infrastruktuurista ja tiukat vaatimukset CO₂-päästöjen rajoittamisesta kiihdyttävät sekä autovalmistajien mallistomuutoksia että valtioiden ja kaupunkien aktiivisuutta sähköisen liikenteen edistämiseksi. Esimerkiksi ladattavien ajoneuvojen arvioidaan olevan keskeisiä eurooppalaisilla ajoneuvomarkkinoilla vuosikymmenen lopulla ja näiden ympärille syntyy nopeasti kasvava tuotteiden ja palveluiden markkinat.

Helsingin kaupunki on panostanut vähäpäästöisten ja sähköautojen hankintaan sekä sähköautojen käytön edellyttämän latausverkoston toteuttamiseen. Kaupunki on ollut myös perustajaosakkaana sähköautojen latauspalveluita tarjoavassa yhtiössä. Tällä hetkellä sähköautojen toimintakapasiteetti ja korkea hinta eivät mahdollista, että jatkossa voitaisiin aloitteen mukaisesti hankkia pelkästään sähköautoja. Kaupunki seuraa kuitenkin teknologian kehitystä ja arvioi vähäpäästöisten ajoneuvojen kriteereitä muutaman vuoden välein. Sähköautojen toimintakapasiteetti sekä käytön edellytykset paranevat

latausverkoston tihtyessä ja laajentuessa jatkossa. Myös sähköautojen hinnan voidaan otaksua ajoneuvomarkkinoiden kehittyessä halpenevan tulevaisuudessa.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Jasmin Hamidin aloite on jätetty 18.6.2014. Aloitteen käsittelyjärjestys on muutetun työjärjestyksen mukainen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Jasmin Hamidin aloite (18.6.2014)

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 23.09.2014 § 352

HEL 2014-008250 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupungin vuosien 2013 - 2016 valtuustostrategian mukaisesti Helsingin tavoitteena on vähentää hiilidioksidipäästöjä 30 % vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä. Lisäksi kaupungin pitkän tähtäimen tavoitteina on mm. hiilineutraali kaupunki vuoteen 2050 mennessä, liikenteen pakokaasupäästöjen tuntuva vähentyminen sekä ympäristömelun ohjearvoissa pysyminen. Tavoitteisiin pääseminen edellyttää mm. liikenteen pakokaasupäästöjen tuntuva alentumista ja autojen moottoriäänien pienenemistä.

Yleisten töiden lautakunta pitää tärkeänä, että kaupunki toimii itse suunnannäyttäjänä hankkimalla omaan käyttöön vähäpäästöisiä ja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

hiljaisia ajoneuvoja. Vähäpäästöisyyteen on kuitenkin tarjolla useita teknisiä ratkaisuja ja onkin tärkeää, että kaupungin käyttöön hankitaan kulloiseenkin työtehtävään soveltuvia ajoneuvoja.

Rakennusvirasto hankkii henkilöautot käyttöönsä Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Staran logistiikkapalveluiden kautta. Hankittavat autot ovat aina kaupungin ohjeistuksen mukaisia. Ohjeistuksen päästörajat ovat tiukentuneet ja tulevat todennäköisesti jatkossakin tiukentumaan autotekniikan kehittymisen myötä. Vuonna 2013 rakennusvirastolla oli käytössään 40 henkilöautoa. Autokanta jakautui käyttövoiman mukaan seuraavasti:

- bensiini 31 kpl
- diesel 6 kpl
- hybridi 1 kpl
- ladattava hybridi 0 kpl
- täyssähköautot 2 kpl

Sähköautojen käyttöä rajoittaa niiden kallis hinta. Yleisesti ottaen sähköautojen hankintahinta on kaksin-kolminkertainen vastaaviin bensiinikäyttöisiin autoihin verrattuna ja viraston autoista Staralle maksama kuukausivuokra on sähköautoilla noin kaksinkertainen bensiiniautojen vuokraan verrattuna.

Toinen sähköautojen käyttöä rajoittava tekijä on niiden rajallinen toimintakapasiteetti. Vaikka autojen akut ovat jatkuvasti parantuneet, eivät ne kaikissa työtehtävissä riitä koko työpäivän tarpeisiin. Ongelmia on esiintynyt mm. sähköautojen käytöstä pysäköinninvalvontatehtävissä. Sen sijaan HKR-Rakennuttajan kokemukset ovat positiivisia. Yleisten töiden lautakunta pitääkin tärkeänä, että varmistetaan hankittavien ajoneuvojen soveltuvuudesta kulloisiinkin työtehtäviin.

Sähköautojen käyttöä rajoittaa myös riittävien latausmahdollisuuksien puute. Perinteinen yön yli tapahtuva hidaslataus ei tuota ongelmia, koska siihen yleensä riittää tarjolla oleva kiinteistöjen sähköverkko, mutta viimeaikoina sähköautoissa yleistynyt pikalataus edellyttää tehokkaampaa sähköverkkoa. Toiminnan kannalta olisi tärkeää, että autoja voisi ladata tehokkaasti työpäivän aikana asioitaessa kaupungin eri toimipisteissä, mutta useamman auton samanaikainen lataus edellyttäisi tehokkaan latausverkon rakentamista kaupungin toimipisteisiin.

Rakennusvirasto on mukana kaupungin sähköisen liikenteen kehittämistyöryhmässä, jonka tehtävänä on mm. kehittää julkista latauspisteverkostoa. Tällä hetkellä Helsingin yleisille alueille on

toteutettu 35 latauspistettä ja kaupunki on laatinut yleissuunnitelman yhteensä sadan latauspisteen toteuttamisesta. Lisäksi uuden EU-direktiivin mukaan Helsinkiin tulisi toteuttaa noin 600 julkista latauspistettä vuoteen 2020 mennessä. Julkiset latauspisteet eivät kuitenkaan ole ratkaisu työkäytössä olevien kaupungin ajoneuvojen lataamiseen, vaan latauksen tulee tapahtua pääsääntöisesti kaupungin omissa toimipisteissä.

Yleisten töiden lautakunta pitää tärkeänä, että ajoneuvohankinnoissa suositaan vähäpäästöisyyttä ja meluttomuutta. Sähkö-, hybridi- ym. vähäpäästöisten ja hiljaisten ajoneuvojen osuutta kaupungin ajoneuvokannassa tulee kasvattaa. Samalla tulee kuitenkin varmistua siitä, että kulloisiinkin työtehtäviin on käytössä niihin parhaiten soveltuvat ajoneuvot. Sähköautojen laajaan käyttöön liittyy vielä rajoitteita, jotka täytyy ottaa huomioon ajoneuvojen hankinnassa. Jos kaupunki päättää jatkossa hankkia tuntuvasti enemmän sähköautoja, tulee kasvavat ajoneuvokustannukset huomioida myös hallintokuntien rahoituksessa.

Esittelijä

osastopäällikkö
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Juhani Sandström, valaistuspäällikkö, puhelin: 310 38521
juhani.sandstrom(a)hel.fi

Helsingin Energian johtokunta 16.09.2014 § 62

HEL 2014-008250 T 00 00 03

Lausunto

Helsingin Energian johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin Energia perusti vuoden 2013 lopulla yhdessä 17 muun energiayrityksen kanssa sähköautojen latauspalveluita tarjoavan yhtiön Liikennevirta Oy. Tavoitteena yhtiön perustamisessa oli saada aikaan valtakunnallinen sähköistä liikennettä palveleva sähköautojen latausratkaisu kaikille sähköautojen käyttäjille. Latauspisteiden yhteiskäytön avulla saavutetaan pienemmät yksikkökustannukset, latauspisteiden korkeampi käyttöaste sekä parempi käyttäjäkokemus kaikille latauspalvelun käyttäjille. Liikennevirta Oy toimii Helsingin Energian tarjoamien latauspalveluiden operaattorina minkä lisäksi yhtiö on tehnyt yhteistyösopimuksia kansainvälisten latausoperaattoreiden kanssa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Helsingin Energia on toteuttanut Helsinkiin yhteensä 35 kpl sähköautojen julkista latauspistettä, joiden sijainti perustuu kaupungin sähköistyvän liikenteen ohjausryhmän laatimaan latausverkoston yleissuunnitelmaan. Helsingin Energia seuraa latauspisteiden käyttöä ja toteuttaa uusia latauspisteitä kysynnän mukaan. Latauspalvelun perusajatus on, että pitemmällä tähtäimellä latausverkoston rakentaminen ja ylläpito voidaan rahoittaa latauspalveluiden käyttäjiltä perittävillä maksuilla. Toistaiseksi lataus on ollut palvelun käyttäjille ilmaista, mutta se muuttuu maksulliseksi kuluvan vuoden loppuun mennessä.

Suurin osa Helsingin Energian omassa käytössä olevista autoista on työkäyttöön varusteltuja pakettiautoja ja kevyitä kuorma-autoja, joille sähköautojen valmistajilta ei löydy kilpailukykyisiä vaihtoehtoja. Käytössä on tällä hetkellä henkilöautoja 29 kpl, joista täyssähköautoja ja ladattavia hybridejä on yhteensä 4 kpl. Kokonaiskustannuksiltaan sähköautot ovat toistaiseksi olleet selvästi polttomootoriautoja kalliimpia.

Sähköautoja voidaan hankkia Helsingin Energian työtehtäviin vain rajoitetusti, koska sähköautojen käyttö tunneleissa on paloturvallisuussyistä kielletty. Helsingin Energia tulee kuitenkin lisäämään sähköautojen määrää asteittain niissä työtehtävissä, joissa em. rajoituksia ei ole.

Esittelijä

Toimitusjohtaja
Pekka Manninen

Lisätiedot

Markus Lehtonen, Kehitysjohtaja, puhelin: +358 9 617 2475
markus.lehtonen(a)helen.fi

Teknisen palvelun lautakunta 11.09.2014 § 136

HEL 2014-008250 T 00 00 03

Lausunto

Teknisen palvelun lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Kaupungin vuosien 2013 - 2016 valtuustostrategiassa kiinnitetään huomiota meluhaittojen ja ilmansaasteiden torjuntaan. Helsingin tavoitteena on vähentää hiilidioksidipäästöjä 30 % vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Kaupungin pitkän tähtäimen ympäristöpoliittisina tavoitteina on mm. hiilineutraali kaupunki vuoteen 2050 mennessä, liikenteen pakokaasupäästöjen merkittävä vähentymä

sekä ympäristömelun ohjearvojen alittaminen, jotta ihmiset eivät altistu pitkäaikaiselle terveyteen vaikuttavalle melulle.

Teknisen palvelun lautakunta pitää tärkeänä Helsingin kaupungin käyttöön hankittavan ajoneuvokaluston moottori- ja melupäästöjen vähentämistä. Melun ja moottoripäästöjen vähentäminen tapahtuu useaa eri lähestymistapaa yhdistelemällä. Kaupungin käyttöön hankittavan ajoneuvokaluston on oltava tehokkaaseen työkäyttöön soveltuvaa ja silti mahdollisimman vähäpäästöistä.

Hankittavien henkilöautojen tulee aina olla voimassa olevan kaupungin ohjeistuksen mukaista. Nykyisen kaupungin talousarvion noudattamisohjeen mukaan henkilöautojen CO₂-moottoripäästöt saavat olla enintään sata grammaa kilometriä kohden. Tätä tavoitetta on jatkossa pyrittävä alentamaan henkilöautojen osalta, jotta ympäristöpolitiikan tavoitteet toteutuisivat. Lisäksi kaupungin autojen hankintaan ja käyttöön on kiinnitettävä erityinen huomio. Kaupungin käytössä olevien henkilö- ja pakettiautojen lukumäärän on oltava mahdollisimman vähäinen ja autojen käyttöasteen on oltava mahdollisimman suuri. Osaa hankittavista henkilöautoista tulee tulevaisuudessa voida käyttää useiden eri hallintokuntien kesken yhteiskäytössä.

Helsingin kaupungin omien täyssähköautojen hankinta on sinänsä perusteltua, mutta hankinnan kohteen määrittelyn yhteydessä on kuitenkin aina varmistettava tarvekartoituksella, että täyssähköauto todella soveltuu käyttötarkoitukseen. Kaluston hankinnassa on painotettava ensisijaisesti hankittavien autojen soveltuvuutta niille tarkoitettuihin työtehtäviin, jotta kalustoa voidaan hyödyntää työtehtävissä kustannustehokkaasti. Kaupungin autohankinnoissa on hyödynnettävä kaikkia mahdollisia keinoja vähentää autokaluston melua ja saastuttamista. Kaupungin on sähköisen liikenteen lisäksi lisättävä vaihtoehtoisten biopolttoaineiden käyttöä.

Täyssähköhenkilöautot ovat ainakin tällä hetkellä huomattavasti kalliimpia kuin käyttötarpeisiin soveltuvat halvimmat vaihtoehdot. Tällä hetkellä täyssähköhenkilöauton arvonlisäveroton nettohinta on noin kaksinkertainen verrattuna kaupungin käyttöön hankittavien vähäpäästöisten polttomoottorikäyttöisten henkilöautojen hankintahintoihin. Mikäli Helsingin kaupunki hankkii jatkossa hybridiautoja tai täyssähköautoja, on kalliimpiin investointeihin ja koko elinkaaren ajan ylläpitokustannuksiin syytä varautua myös hallintokuntien tulevien vuosien talousarvioissa.

Käsittely

11.09.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

10.11.2014

Kj/10

Korjaus kappaleeseen 4, henkilöautojen CO2-moottoripäästöt saavat olla enintään sata grammaa kilometriä kohden, eikä sata grammaa sataa kilometriä kohden.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Sami Aherva, yksikönjohtaja, puhelin: 310 78571
sami.aherva(a)hel.fi

§ 1134

V 26.11.2014, Kj / Valtuutettu Jape Lovénin aloite Jätkäsaaren kasvavan rahtiliikenteen uudelleenohjauksesta

HEL 2014-008244 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Jape Lovénin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jape Lovén ja 43 muuta valtuutettua ovat tehneet 18.6.2014 seuraavan valtuustoaloitteen:

Helsinki on tehnyt merkittävän panostuksen asuntotuotantoon ja kantakaupungin asumismukavuuden nostoon siirtäessään Jätkäsaaren ja Sompasaaren rahtisatamat Vuosaareen. Nyt on kuitenkin tilanne, jossa rahtimäärät ja autoliikenne muutenkin ovat voimakkaassa kasvussa Jätkäsaareissa. Tämä on ristiriidassa kaupungin tavoitteiden kanssa. Puhumattakaan niistä helsinkiläisistä, jotka ovat muuttaneet "rahtivapaaseen" Jätkäsaareen. On myös totta, että turisteja kaivataan keskustassa, mutta ongelma on kasvava ja siihen on puututtava.

Täten me allekirjoittaneet valtuutetut edellytämme, että Helsingin kaupunki ryhtyy välittömiin toimenpiteisiin ohjatakseen Helsinki-Tallinna välillä kasvavan kumipyöräliikenteen pois kantakaupungista, siis Vuosaareen. Toimenpiteinä voi olla satamamaksuilla ohjaus sekä erilaiset insentiivit, jotka ohjaavat varustamoja siirtämään linjansa Vuosaaren satamaan rahteineen, linja- ja henkilöautoineen.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Helsingin kaupunki on järjestänyt ja kehittänyt viime vuosikymmeninä satamatoimintaansa suunnitelmallisesti. Länsisataman tavaraliikenne

siirtyi vuonna 2008 toimintansa aloittaneeseen Vuosaaren satamaan. Länsisataman matkustajasatamaa on laajennettu vuonna 2006 hyväksytyin Jätkäsaaren osayleiskaavan mukaisesti noin viiden hehtaarin suuruiselle täyttöalueelle, johon on valmistumassa vuonna 2015 kaksi laituripaikkaa. Vuonna 2017 käyttöön otettavat laituripaikat edellyttävät uuden matkustajaterminaalin rakentamisen.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä strategiaohjelman 2013 – 2016 tavoitteena on Suomen yritysmyönteisin kaupunki. Tavoitteen toimenpiteenä on rakentaa Länsisatamaan uusi matkustajaterminaali kasvavan matkustajaliikenteen tarpeisiin sekä selvittää vaihtoehdot Länsiterminaalin liikenneyhteyksien sujuvuuden parantamiseksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 17.6.2014 Länsisataman asemakaavaluonnoksen. Asemakaavan tavoitteena on kehittää Länsisatamaa vetovoimaiseksi osaksi Jätkäsaaren kaupunginosaa. Asemakaavan valmistelussa on erityistä huomiota kiinnitetty kasvavan alueen ja satamatoiminnan liikennematkaisuuden kehittämiseen. Asemakaavaluonnoksessa on varattu matkustajaterminaalin ja sen liikennejärjestelyjen tarvitsemat alueet. Tiivistyvältä satama-alueelta vapautuvalle alueelle on osoitettu asuntorakentamista.

Euroopan Unionin TEN-T ydinverkon liikennekäytävistä kaksi kulkee Helsingin kautta. Skandinavia-Välimeri – käytävän itäinen osa on meri- ja maaliikenteen E18-käytävä Tukholmasta Pietariin. Pohjanmeri-Itämeri – käytävän pohjoinen osa on Via/Rail Baltica Tallinnaan ja päättyen Helsinkiin. Helsingin Satama on siis TEN-T ydinverkon kahden käytävän risteyskohdassa. Länsisataman uusi matkustajaterminaali ja maaliikenneyhteys ovat osa ydinverkon liikennekäytävää, jolle on tarkoitus hakea vuonna 2015 myös EU-rahoitusta.

Helsingin matkustajaliikennettä palvelevat satamat sijaitsevat Katajanokalla, Eteläsatamassa ja Länsisatamassa. Pääosa Tallinnan liikenteestä, Pietarin liikenne ja pieneltä osin Tukholmaan suuntautuva liikenne hoidetaan Länsisatamassa. Länsisataman liikenne on viime vuodet kasvanut ja monipuolistunut tasaisesti. Suurinta osaa kasvusta selittää Helsinki – Tallinna kaksoiskaupungin voimakas kehitys, joka on lisännyt huomattavasti työmatkoista ja muista eri syistä johtuvaa matkustustarvetta.

Kaikki Helsingissä toimiva ympärivuotinen matkustajaliikenne tapahtuu matkustaja-autolautoilla. Varustamot ovat viime vuosina investoineet uusiin nopeisiin autolauttoihin, joissa toiminta-ajatuksena on yhdistää ajoneuvo- ja matkustajaliikenne tehokkaasti siten, että satama- ja matkustusajat on saatu lyhyiksi. Tällä hetkellä Länsisatamasta

Tallinnaan on päivittäin 8 – 9 lähtöä (klo 7.30 – 22.30), mikä tarjoaa matkustajille ja Helsingin seudun elinkeinoelämälle korkean palvelutason Helsingin ja Tallinnan välisessä liikenteessä.

Valtaosa Helsingin satamien kautta kuljetettavasta rahtiliikenteestä kulkee Vuosaaren sataman kautta, mutta tällä hetkellä matkustajalauttojen muodostama Viron yhteys on tärkeä väylä myös rahtiliikenteelle.

Helsinki ja Tallinna muodostavat merkittävän työssäkäyntialueen. Suomalaisten ja virolaisten yritysten välillä on merkittävästi alihankintaa ja yhteistyötä. Virossa toimii aktiivisesti jo 3500 suomalaisyritystä. Samoin erityisesti rakentamisessa ja palvelualoilla virolaiset pendelöijät ovat merkittävä osa Helsingin työvoimatarjontaa. Helsinki-Tallinna - kaksoiskaupunkikehityksen kannalta on ollut tärkeää, että keskustojen välillä liikennöivät autolautat ovat tarjonneet edullisen, nopean ja tiheästi liikennöidyn yhteyden keskustojen välille.

Helsingin keskustan satamien kautta kulkeneet ulkomaiset matkustajat toivat Suomeen vuonna 2011 yhteensä runsaat 300 miljoonaa euroa, josta noin puolet kohdentui Helsinkiin ja erityisesti Helsingin majoitus-, ravintola- ja kahvilapalveluihin sekä ostoksiin. Helsingin Sataman vuotuisesta matkustajamäärästä yli 60 % kulkee Länsisataman kautta.

Länsiterminaalien matkustajasatamilla on ollut myös huomattavia myönteisiä vaikutuksia sekä Jätkäsaaren elinkeinotoimintaan ja palvelutarjontaan että myös keskustan palveluihin. Jätkäsaaren kaupallisten palveluiden painopiste on tällä hetkellä muodostunut Tyynenmerenkadulle, missä liiketilat ovat olleet osin matkustajasataman vaikutuksesta kysytyjä. Satama on houkuttellut Jätkäsaareen myös seudullisesti merkittävää yritystoimintaa sekä muutamia merkittäviä hotellihankkeita. Matkustajasataman sijainti keskustan tuntumassa lisää keskustan elinvoimaisuutta ja Helsingin vetovoimaa Itämeren matkailukohteena.

Liikenteellisesti autolautat aiheuttavat ruuhkapiikkejä purkaessaan satamaan saavuttuaan matkustajat ja ajoneuvot katuverkkoon. Laivan lähtiessä ajoneuvot ja matkustajat kerääntyvät pidemmän ajan kuluessa satamaan, jolloin vastaavaa liikenteen tihentymää ei tapahdu. Keskimäärin Länsisatamaan liikennöivät Tallinnan matkustajalautat purkavat kerralla 900 matkustajaa, 130 henkilöautoa, 28 rekkaa ja kuorma-autoa sekä 3 bussia. Eri ajoneuvolajien keskinäinen suhde vaihtelee jonkin verran matkustussesongista riippuen.

Henkilöautot hajaantuvat katuverkossa Länsisataman jälkeen pääosin Länsiväylän Mechelininkadun ja jonkin verran keskustan suuntaan. Rekat sen sijaan suuntaavat lähes poikkeuksetta Länsiväylälle.

Porkkalankadun ja Mechelininkadun risteuksen arkivuorokausiliikenne on 57 000 ajoneuvoa (kaupunkisuunnitteluviraston liikennelaskenta 2012). Länsisatamaa käyttävän liikenteen osuus muodostaa risteysalueen kokonaisliikenteestä enintään 5 %.

Tyynenmerenkadun lisäkaistan rakentaminen on tarkoitus käynnistää vuoden 2015 aikana. Tämä mahdollistaa liikenteen nykyistä sujuvamman poistumisen Jätkäsaaresta. Jätkäsaaren edelleen rakentuessa ja liikennesuoritteiden kasvaessa pullonkaulaksi muodostuu ensisijaisesti edellä mainittu Porkkalankadun ja Mechelininkadun risteys, jonka läpäisykyvyn parantamista selvitetään. Länsisataman liikenne- ja ratkaisusta on käynnistymässä myös kaupunkitaloudellisten vaikutusten selvitys.

Liikennehaittojen vähentämiseksi on tarkoitus myös lisätä joukkoliikenteen kapasiteettia alueella. Helsingin seudun liikenne – kuntayhtymä (HSL) on tihentämässä joukkoliikenteen vuorovälejä Jätkäsaarella vuoden 2015 alusta lähtien. HSL:n toimintasuunnitelmassa on myös suunniteltu raitiovaunulinja 7 kulkemaan Välimerenkatua pitkin. Tämän jälkeen alueelle pääsee kolmella raitiovaunulla.

Kaupunginhallitus toteaa, että Länsiterminaalin matkustajasatamalla on paljon myönteisiä vaikutuksia Helsingin keskustan elinvoimaisuuteen, kasvavaan vapaa-ajan matkailuun ja Helsinki-Tallinna – kaksoiskaupunkikehitykseen. Myös Helsingin keskustan elinkeinoelämän sekä laajemmin Itämerimatkailun kehittämisen näkökulmasta on ensiarvoisen tärkeää, että matkustajaliikenne tapahtuu myös jatkossa keskustan satamien kautta. Länsisataman uusi matkustajaterminaali maaliikenneyhteyksineen on Vuosaaren Sataman ohella tärkeä osa Euroopan ydinverkon liikennekäytävää. Länsisataman kehittämistä maankäytön, kaavoituksen sekä kaupunginvaltuuston strategisten linjausten mukaisesti tavoitteena säilyttää matkustajia palveleva korkea palvelutaso on syytä jatkaa. Nykyisen palvelutason ja kohtuullisten lipunhintojen säilyttäminen edellyttää, että matkustajia ja ajoneuvoja voidaan kuljettaa samoilla aluksilla.

Liikennehaittojen vähentämiseksi ja sujuvuuden parantamiseksi on toimenpiteinä Tyynenmerenkadun lisäkaistan rakentaminen. Porkkalankadun ja Mechelininkadun risteuksen läpäisykyvyn parantamista selvitetään. Liikennehaittoja pyritään ehkäisemään myös joukkoliikenteen vuorovälejä lisäämällä.

Helsingin Satama on hinnoittelussaan korottanut raskaaseen liikenteeseen kohdistuvia kenttämaksuja keskustan satamissa ja

valmistelee ensi vuodelle myös lisämaksuja, jotka kohdistuvat tyhjinä keskustan matkustajasatamien kautta kuljetettaviin rekkoihin.

Helsingin ja Tallinnan satamat ovat sopineet edistävänsä vuonna 2012 päättyneen Vuosaaren ja Viron välisen lauttayhteyden palauttamista. Alustavien arvioiden mukaan Vuosaaren ja Viron välisen liikenteeseen ollaan saamassa raskasta liikennettä palveleva autolauttayhteys vuoden 2015 alussa, joka mahdollistaa raskaan liikenteen siirtymistä jossain määrin Vuosaareen.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Jape Lovénin aloite on jätetty 18.6.2014. Aloitteen käsittelyjärjestys on muutetun työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Jape Lovénin aloite (18.6.2014)

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätöshistoria

Helsingin Satama -liikelaitos 22.9.2014

HEL 2014-008244 T 00 00 03

Jape Loven ja 43 muuta valtuutettua ovat tehneet 18.6.2014 valtuustoaloitteen, jossa edellytetään Helsingin kaupungilta välittömiä toimenpiteitä kasvavan kumipyöräliikenteen ohjaamista kantakaupungista Vuosaareen. Toimenpiteinä esitetään satamamaksuihin liittyviä ohjauskeinoja ja insentiivejä, jotka ohjaavat varustamoja siirtämään linjansa Vuosaaren satamaan rahteineen, linja- ja henkilöautoineen.

Taustaa

Helsingin kaupunki on järjestänyt ja kehittänyt viime vuosikymmeninä satamatoimintaansa suunnitelmallisesti. Vuonna 1992 hyväksytyssä

yleissuunnitelmassa tavarasatamatoiminnalle varattiin alue Vuosaaren silloiselta telakka-alueelta ja käynnistettiin valmistelut tavarasatamatoimintojen siirtämiseksi keskustan alueelta Vuosaaren rakennettavan uuteen satamaan. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Vuosaaren sataman perustamissuunnitelman vuonna 1996. Vuonna 2006 kaupunginvaltuusto hyväksyi Jätkäsaaren osayleiskaavan, jossa nykyisin käytössä olevien ja matkustajalauttaliikennettä palvelevien laituripaikkojen lisäksi on varattu mahdollisuus laajentaa matkustajasatamatoimintaa noin viiden hehtaarin täyttöalueelle sijoitettavalla kahdella laituripaikalla. Kaupunginvaltuuston hyväksymässä strategiaohjelmassa 2013 – 2016 on mainittu tavoitteeksi rakentaa Länsisatamaan uusi matkustajaterminaali kasvavan matkustajaliikenteen tarpeisiin sekä selvittää Länsisatamaan johtavien liikenneyhteyksien parantamismahdollisuuksia. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 17.6.2014 Länsisataman asemakaavaluonnoksen. Asemakaavan tavoitteena on kehittää Länsisatamaa vetovoimaiseksi osaksi Jätkäsaaren kaupunginosaa. Asemakaavan valmistelussa on erityistä huomiota kiinnitetty kasvavan alueen ja satamatoiminnan liikenne- ja ratkaisujen kehittämiseen.

Matkustajasatamat ja Länsisataman liikenne

Helsingin matkustajaliikennettä palvelevat satamat sijaitsevat Katajanokalla, Eteläsatamassa ja Länsisatamassa. Pääosa Tallinnan liikenteestä, Pietarin liikenne ja pieneltä osin Tukholmaan suuntautuva liikenne hoidetaan Länsisatamassa. Länsisataman liikenne on viime vuodet kasvanut ja monipuolistunut tasaisesti. Suurinta osaa kasvusta selittää Helsinki – Tallinna kaksoiskaupungin voimakas kehitys, joka on lisännyt huomattavasti työmatkoista ja muista eri syistä johtuvaa matkustustarvetta.

Helsinki - Tallinna linjan vuosittaisen liikenteen kehitys 2010 – 2014 ja Länsisataman osuus liikenteestä

	Matkustajat, miljoonaa				Ajoneuvot,		
	Helsinki - Tallinna		Länsisatama		Helsinki - Tallinna		Länsisatama
2014 enn. ¹	8,29	100 %	5,95	72 %	1,54 milj.	100 %	1,23 milj.
2013	7,86	100 %	5,71	73 %	1,40	100 %	1,10
2012	7,56	100 %	5,37	71 %	1,37	100 %	1,04
2011	7,31	100 %	5,16	71 %	1,29	100 %	0,95
2010	6,97	100 %	4,88	70 %	1,20	100 %	0,87

Lähde: Helsingin Satama

¹ Ennuste vuoden 2014 liikenteestä perustuu vuoden 2014 1-8 kk toteutuneeseen liikenteeseen.

Kaikki Helsingissä toimiva ympärivuotinen matkustajaliikenne tapahtuu matkustaja-autolautoilla. Varustamot ovat viime vuosina investoineet uusiin nopeisiin autolauttoihin, joissa toiminta-ajatuksena on yhdistää ajoneuvo- ja matkustajaliikenne tehokkaasti siten, että satama- ja

matkustusajat on saatu lyhyiksi. Tällä hetkellä Länsisatamasta Tallinnaan on päivittäin 8 – 9 lähtöä (klo 7.30 – 22.30), mikä tarjoaa matkustajille ja Helsingin seudun elinkeinoelämälle korkean palvelutason Helsingin ja Tallinnan välisessä liikenteessä

Liikenteellisesti autolautat aiheuttavat näkyviä ruuhkapiikkejä purkaessaan satamaan saavuttuaan matkustajat ja ajoneuvot katuverkkoon Laivan lähtiessä ajoneuvot ja matkustajat kerääntyvät pidemmän ajan kuluessa satamaan, jolloin vastaavaa liikenteen tihentymää ei tapahdu. Keskimäärin Länsisatamaan liikennöivät Tallinnan matkustajalautat purkavat kerralla 900 matkustajaa, 130 henkilöautoa, 28 rekkaa ja kuorma-autoa sekä 3 bussia. Eri ajoneuvolajien keskinäinen suhde vaihtelee jonkin verran matkustussesongista riippuen.

Henkilöautot hajaantuvat katuverkossa Länsisataman jälkeen pääosin Länsiväylän Mechelininkadun ja jonkin verran keskustan suuntaan. Rekat sen sijaan suuntaavat lähes poikkeuksetta Länsiväylälle. Helsingin Satama selvitti keväällä 2013 raskaan liikenteen ajoaikoja ja sitä, kuinka hyvin Mechelininkadun rekkujen ajokieltoa noudatetaan. Ajokieltoa Mechelininkadun suuntaan rikkoi 1,5 % rekoista ja ajoajat Länsisatamasta Porkkalankadulle vaihtelivat 8 – 14 minuutin välillä.

Porkkalankadun ja Mechelininkadun risteuksen arkivuorokausiliikenne on 57 000 ajoneuvoa (kaupunkisuunnitteluviraston liikennelaskenta 2012). Länsisatamaa käyttävän liikenteen osuus muodostaa risteysalueen kokonaisliikenteestä enintään 5 %.

Jätkäsaaren rakentuessa ja liikennesuoritteiden kasvaessa pullonkaulaksi muodostuu ensisijaisesti edellä mainittu Porkkalankadun ja Mechelininkadun risteys. Risteuksen läpäisykyvyn parantamiseksi Helsingin Satama osallistuu kaupunkisuunnitteluviraston käynnistämiin liikenneselvityksiin, joissa vertaillaan tällä hetkellä eri parannusvaihtoehtojen tuomia hyötyjä ja kustannuksia.

Tyynenmerenkadulle on laadittu 2014 katusuunnitelma, joka mahdollistaa satama-alueelta johtavan kadun leventämisen Länsisatamasta pois ajettaessa toisella kaistalla. Toisen kaistan rakentaminen pyritään aloittamaan lähiaikoina.

Toimenpiteet raskaan liikenteen ohjaamiseksi vaihtoehtoiselle reitille

Helsingin ja Tallinnan muodostaman alueen taloudellisen toimeliaisuuden lisääntymisen lisäksi ajoneuvomäärien kasvu johtuu myös osittain vaihtoehtoisen rekkapainotteisen lauttaliikenneyhteyden puuttumisesta Vuosaaren satamasta. Aiemmin Vuosaaresta liikennöitiin Viroon kahden varustamon toimesta, mutta viimeisenä

yhteytenä Eckerö Line lopetti vuonna 2012 Vuosaaren ja Tallinnan välillä liikennöineen lauttalinjansa. Tällä hetkellä Helsingin matkustajasatamien lisäksi ainoa vaihtoehto Suomenlahden ylitykseen sijaitsee Hangossa, jonne etenkin raskasta liikennettä on siirtynyt merkittävästi.

Valtaosa Helsingin satamien kautta kuljetettavasta rahtiliikenteestä kulkee Vuosaaren sataman kautta, mutta tällä hetkellä matkustajalauttojen muodostama Viron yhteys on tärkeä väylä myös rahtiliikenteelle.

Helsingin Satama on tiedostanut tarpeen saada Vuosaaren ja Viron välinen lauttayhteys palautettua ja sen vuoksi onkin käynnistetty joukko toimenpiteitä. Helsingin ja Tallinnan satamat ovat tehneet yhteismarkkinointia eri varustamojen suuntaan Vuosaari – Muuga (tavarasatama, Tallinnan itäpuolella) liikenteen uudelleen aloittamiseksi. Satamat solmivat Toukokuussa 2014 MoU – sopimuksen, jossa ne sitoutuivat edistämään eri tavoin hanketta.

Vuoden 2014 aikana Helsingin Sataman ja varustamojen johdon kanssa on myös aktiivisesti haettu ratkaisuja Vuosaaren ja Viron välisen liikenteen uudelleen avaamiseksi.

Hinnoittelussaan Helsingin Satama on korottanut raskaaseen liikenteeseen kohdistuvia kenttämaksuja keskustan satamissa ja valmistelee ensi vuodelle myös lisämaksuja, jotka kohdistuvat tyhjinä keskustan matkustajasatamien kautta kuljetettaviin rekkoihin.

Helsingin Satama pitää otsikkoasian mukaisen valtuustoaloitteen vaatimusta ohjata kasvavaa kumipyöräliikennettä Vuosaareen perusteltuna. Länsisatamaan liikennöivien matkustaja- autolauttojen siirto Vuosaareen edellyttäisi kuitenkin mittavia kaavoitus ja liikenneratkaisuja sekä satamarakenteisiin ja matkustajapalveluihin liittyviä muutoksia. Helsingin Sataman aiemmin tekemän arvion mukaan uusi matkustajalauttasatama Vuosaaressa edellyttää noin 500 milj. euron investointeja, jotka eivät ole toteutettavissa lähitulevaisuudessa. Helsingin Satama jatkaa Länsisataman kehittämistä maankäytön, kaavoituksen sekä kaupunginvaltuuston strategisten linjausten mukaisesti tavoitteena säilyttää matkustajia palveleva korkea palvelutaso. Nykyisen palvelutason ja kohtuullisten lipunhintojen säilyttäminen edellyttää, että matkustajia ja ajoneuvoja voidaan kuljettaa samoilla aluksilla.

Helsingin Satama tulee myös jatkamaan toimenpiteitä, joilla pyritään luomaan vaihtoehtoinen autolauttayhteys Vuosaaren ja Viron välille, huomioiden satamien välinen kilpailutilanne ja matkustajaliikenteen osalta määräävä markkina-asema, joka asettaa omat rajoitukset

taloudellisten ohjauskeinojen käytölle. Tehtävillä toimenpiteillä pyritään vaikuttamaan ensisijaisesti raskaan liikenteen reitteihin siten, että Vuosaaren satamasta saadaan muodostettua houkutteleva vaihtoehto nykyisille reiteille. Alustavien tietojen mukaan Vuosaaren ja Viron väliseen liikenteeseen ollaan saamassa raskasta liikennettä palveleva autolauttayhteys vuoden 2015 alussa.

Lisätiedot

Kari Noroviita, Matkustajasatamat, johtaja, puhelin: 310 33510
kari.noroviita(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 09.09.2014 § 270

HEL 2014-008244 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Helsingin keskustan elinvoimaisuus perustuu osaltaan kasvavaan vapaa-ajan matkailuun ja liikematkustamiseen Helsingin ja Tallinnan välillä. Keskustan saavutettavuus satamasta ja hyvät joukkoliikenneyhteydet ovat tärkeitä matkailijoille ja työmatkaliikenteelle. Matkustajasataman sijainti keskustan tuntumassa lisää keskustan elinvoimaisuutta ja Helsingin vetovoimaa Itämeren matkailukohteena. Lisäksi sataman sijainti keskustassa tukee varustamoiden liiketoimintakonseptia, jossa vapaa-ajan ja työperäinen matkustaminen yhdistämällä mahdollistetaan matkojen edullinen hintataso ja tiheä liikennöinti. Helsinki-Tallinna - kaksoiskaupunkikehityksen kannalta on ollut tärkeää, että keskustojen välillä liikennöivät autolautat ovat tarjonneet nopean ja tiheästi liikennöidyn yhteyden keskustojen välille. Autolauttaliikenteessä siirtyä matkustajien lisäksi rekoja, jotka kuljettavat rahtia kehäteiden logistiikkakeskuksiin.

Jätkäsaaren on laadittu oikeusvaikutteinen osayleiskaava (kaupunginvaltuusto 21.6.2006, tullut kaava-alueella voimaan 18.8.2006), jonka mukaan matkustajasatama jää Jätkäsaaren. Helsingin kaupungin strategiaohjelman 2013–16 mukaisesti Länsisatamaan rakennetaan uusi matkustajaterminaali vastaamaan Itämeren kasvavaan matkustajamäärään. Tässä yhteydessä selvitetään myös vaihtoehdot Länsiterminaalin liikenneyhteyksien sujuvuuden parantamiseksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi Jätkäsaaren matkustajasataman asemakaavaluonnoksen 17.6.2014. Asemakaavan tavoitteena on kehittää Jätkäsaaren matkustajasatamaa, Länsisatamaa, vetovoimaiseksi osaksi Jätkäsaaren laajentuvaa kantakaupunkia. Matkustajasataman toiminnallisten vaatimusten ja matkustajaliikenteen kasvu sekä Jätkäsaaren tuleva aluerakentaminen edellyttävät satamatoimintojen ja -liikenteen uudelleenjärjestelyä nykyisellä satama-alueella. Asemakaavan valmistelun yhteydessä kaupunkisuunnitteluvirastossa tutkitaan erilaisia ratkaisuja Mechelininkadun eteläpäähän ja lähialueiden ruuhkan helpottamiseksi. Vaihtoehtojen kartoittaminen on käynnissä ja niiden vaikutuksia liikenteen sujuvuuteen selvitetään.

Helsingin uuden yleiskaavan ennusteiden mukainen väestönkasvu tarvitsee yhä enemmän materiaalivirtoja sekä suoraan kulutukseen, pienteollisuudelle että palveluille, mikä puolestaan lisää satamien kautta kulkevan tavarantoiminnan määrää. Tallinnan liikenteen kasvu tulee tulevaisuudessa näkymään myös Vuosaaren liikenteessä. Rahtiliikenteen osalta pyritään löytämään keinoja Vuosaari - Muuga yhteyden kehittämiseksi jo nykyisten tilavarausten puitteissa. Tavaraliikenteen kasvu tulee lisäämään logistiikka-alueiden toimintaa ja työpaikkamääriä. Pidemmällä aikavälillä Vuosaaren sataman kehittämiseen tulee vaikuttamaan mm. Östersundomin yritysalue, joka sijoittuisi Kehä III:n, Porvoonväylän ja Uuden Porvoontien liittymien yhteyteen. Satamaa käyttävän yritystoiminnan sijoittuminen alueelle on omiaan tehostamaan sataman toimintaa ja lisäämään liikennettä.

Matkustajaliikenteen osalta Vuosaaren sataman tämän hetkiset matkustajaterminaali-järjestelyt mahdollistavat nykyisenkaltaisen ropax-liikenteen matkustajamäärien kasvun noin kaksinkertaiseksi. Varsinaisen matkustaja- tai matkustaja-autolauttaliikenteen käynnistäminen Vuosaaresta edellyttäisi kokonaan uuden terminaalien ja nykyisestä satamarakenteesta erillisen satamanosan sekä siihen liittyvien liikennejärjestelyiden toteuttamista. Ratkaisu vaatisi todennäköisesti satojen miljoonien eurojen investointia. Tällaiselle järjestelylle kaavoitetaan varaus Vuosaaren satama-alueen lounaiskulmaan.

Liikennejärjestelmänäkökulmasta (liikenteen toimivuus, turvallisuus, kävelyn ja pyöräilyn viihtyisyys) on sitä parempi, mitä enemmän Länsisataman kautta kulkevasta rekka- ja henkilöautoliikenteestä saadaan siirtymään käyttämään Vuosaaren satamaa. Länsisataman moottoriajoneuvoliikenteen vähenemisellä olisi merkittävä vaikutus erityisesti Ruoholahden - Jätkäsaaren alueen katuverkkoon, joka liikenteelliseltä toimivuudelta on jo nykyisin koko kaupungin

10.11.2014

Kj/11

ruuhkaisimpia alueita. Sataman aiheuttama ajoneuvoliikenne synnyttää lisäksi paljon kielteistä asukaspalautetta.

Helsingin keskustan elinkeinoelämän, muulla kuin henkilöautolla Helsingin ja Tallinnan välisillä laivoilla matkustavien sekä laajemmin Itämerimatkailun kehittämisen näkökulmasta on kuitenkin ensiarvoisen tärkeää, että matkustajaliikenne tapahtuu myös jatkossa keskustan satamien kautta. Rekkaliikenteen erottaminen matkustajaliikenteestä on osoittautunut varustamoiden nykyisessä liiketoimintamallissa haastavaksi. Satamamaksuilla ja eri insentiiveillä voidaan kuitenkin ainakin jossain määrin ohjata ja kannustaa sellaista liikennettä käyttämään Vuosaaren satamaa, jolla saapumisesta nimenomaan Länsisatamaan ei ole toiminnallista hyötyä. Aloitteessa esitetyt taloudelliset ohjauskeinot voisivat tästä näkökulmasta olla hyvä ratkaisu.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Anna Nervola, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37135
anna.nervola(a)hel.fi
Ulla Tapaninen, kansainvälisen logistiikan asiantuntija, puhelin: 310 37350
ulla.tapaninen(a)hel.fi

10.11.2014

Kj/12

§ 1135

V 26.11.2014, Ryj / Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite leikki- ja koirapuistojen puuveistosten korjaamisesta

HEL 2013-007692 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Tuomas Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Tuomas Rantanen ja 59 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan lakkautetun käsityöpajatoiminnan uudelleen käynnistämistä esimerkiksi eri hallintokuntien yhteishankkeena sekä käsityöpajassa valmistettujen leikki- ja koirapuistoihin sijoitettujen puutuotteiden kunnostamista.

Kaupunginvaltuusto käsitteli aloitetta 27.11.2013 ja päätti palauttaa aloitteen uudelleen valmisteltavaksi siten, että kaupunki tekee systemaattisen arvion siitä, mitkä näistä puu- ja betoniveistoksista kannattaa säästää ja toiminnallisen suunnitelman siitä, millä tavoin kunnostus käytännössä oikeasti toteutetaan. Samalla selvitetään, miten tässä kannattaa toimia yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Kaupunginhallituksen esitys kaupunginvaltuustolle oli 27.11.2013 seuraava:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

”Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että vuonna 2010 valmistuneen konsulttiselvityksen ja sosiaalivirastossa tehdyn kannattavuustarkastelun perustella käsityöpaja lakkautettiin 1.8.2011 lukien ja sen toimintoja yhdistettiin osittain työhönkuntoutusyksikköön.

Veistosten valmistus on ammattityötä ja se vaatii paljon ohjaajaresursseja. Käsityöpajatoimintana se ei ole kannattavaa. Työhönkuntoutusyksikköä on kehitetty kuntoutuksellisen toiminnan suuntaan, mikä on samalla merkinnyt tuotannollisen toiminnan vähentämistä. Nykyisiä pieniä puuveistoksia pystytään kunnostamaan Pakilan työkeskuksessa. Viheralueiden ylläpidon yhteydessä rakennusvirastolla on mahdollisuus järjestää veistosperinteelle jatkuvuutta. Staran rakennustekniikan konepajalla on puutyöyksikkö, joka on erikoistunut mm. mittatilaustuotteiden, kalusteiden sekä erilaisten puurakenteiden tekemiseen ja korjaamiseen sekä erikoispuusepän töihin. Yksikkö voi pienessä määrin muun toiminnan salliessa toteuttaa yksittäisiä käsityöpajatoiminnan hankkeita.”

Kaupunginhallitus käsitteli aloitetta uudelleen 15.9.2014 ja päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että veistosten tuhoutumisen estämiseksi korjaustyön aikataulua aiennetaan esitetystä. Samalla tulee selvittää kuinka paljon rakennusviraston budjetista voidaan osoittaa tämän työn tilaukseen ostomäärärahoja.

Esittelijän esitys oli kaupunginhallituksessa tuolloin seuraava:

”Kaupunginhallitus viittaa teknisen palvelun lautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan uusiin lausuntoihin ja toteaa seuraavaa:

Käsityöpajan tekemiä puu- tai betoniveistoksia on jäljellä arviolta alle 200 kappaletta. Veistosten kunnostaminen maksaisi noin 0,3 milj. euroa.

Rakennusvirasto kartoittaa betoniveistosten sijainnin, kunnon, sopivuuden kohteeseen ja korjaustarpeet sekä laatii toimenpiteistä erillisen kunnostussuunnitelman. Mahdollista kunnostusta toteutetaan vuonna 2016 ja sen jälkeen rakennusviraston määrärahojen sallimissa puitteissa, ja rakennusvirasto tilaa tarvittaessa puuveistosten korjauksen sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskukselta, Uusixverstaalta tai Staran puutyöpajalta.”

Kaupunginhallitus toteaa, että jo alkaneiden investointihankkeiden yhteydessä veistoksia korjataan harkinnan mukaan. Veistosten järjestelmällisen kunnostuksen rakennusvirasto aloittaa vuonna 2015 veistosten inventoinnin jälkeen. Inventointi on tarpeen, jotta veistosten vaatimat toimenpiteet sekä kustannukset saadaan selville.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite on jätetty 29.5.2014, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 07.10.2014 § 375

HEL 2013-007692 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus päätti palauttaa valtuutettu Tuomas Rantasen aloitteen uudelleen valmisteltavaksi siten, että veistosten tuhoutumisen estämiseksi korjaustyön aikataulua aiennetaan esitetystä. Samalla tulee selvittää kuinka paljon rakennusviraston budjetista voidaan osoittaa tämän työn tilaukseen ostomäärärahoja.

Yleisten töiden lautakunta on aikaisemmin lausunut että, "rakennusviraston arvion mukaan puu- tai betoniveistoksia on jäljellä alle 200 kappaletta, joiden kunnostaminen maksaisi noin 300 000 euroa. Veistosten kunnostamiseen ei ole erikseen budjetoitu rahaa, koska veistoksien kunnostuksista aiheutuneet kustannukset on sisällytetty leikkipuistojen ja koira-aitauksien kunnostusten ja peruskorjaushankkeiden kustannuksiin. Yleisten töiden lautakunta katsoo, että puu- ja betoniveistosten sijainnit, kunto, sopivuus kohteeseen ja korjaustarpeet on kartoitettava ja toimenpiteistä on laadittava erillinen kunnostussuunnitelma. Veistosten kunnostuksista

aiheutuvat tarpeet ja kustannukset on huomioitava rakennusviraston katu- ja puisto-osaston vuoden 2016 talousarviossa. Samoin on selvitettävä, täyttävätkö veistokset sen hetkiset turvallisuusnormit. Myös alueen asukkaiden ja toimijoiden näkemys veistoksista huomioidaan päätettäessä toimenpiteistä."

Rakennusvirastossa on aloitettu Käsityöpajan veistoksien inventoinnin suunnittelu. Veistoksien varsinainen inventointi tehdään kesällä 2015. Inventointia ei voida tehdä talven aikana, koska veistoksien perustukset ja ympäröivät pintamateriaalit tulee myös tarkistaa.

Rakennusviraston talousarviosuunnitelmassa ei ole varauduttu erikseen veistoksien korjaamiseen vuonna 2015. Rakennusvirasto korjaa harkinnanvaraisesti veistoksia jo alkaneiden investointihankkeiden yhteydessä. Taloudellisten resurssien lisäksi veistosten kunnostaminen vaatii aikaa vieviä käsityötaitoja, joita on vain rajallisesti tarjolla. Materiaalista johtuen vain osa puu- ja betoniveistoksista pystytään korjaamaan.

Jotta vähät resurssit voidaan ohjata tehokkaasti ja oikea aikaisesti, toteuttaa rakennusvirasto olemassa olevien veistoksien inventoinnin. Näin saadaan tarkempi kokonaiskuva säilytettävien veistosten vaatimista toimenpiteistä ja kustannuksista. Inventoinnin tulosten perusteella laaditaan kunnostussuunnitelma, jonka perusteella aloitetaan veistosten järjestelmällinen kunnostaminen vuoden 2015 aikana.

17.06.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

27.05.2014 Pöydälle

20.08.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi
Ritva Keko, laatuvaastaava, puhelin: 310 38403
ritva.keko(a)hel.fi
Helena Ström, projektinjohtaja, puhelin: 310 38571
helena.strom(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 15.09.2014 § 918

HEL 2013-007692 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että veistosten tuhoutumisen estämiseksi korjaustyön aikataulua aiennetaan esitetystä. Samalla tulee selvittää kuinka paljon rakennusviraston budjetista voidaan osoittaa tämän työn tilaukseen ostomäärärahoja.

Käsittely

15.09.2014 Palautettiin

Palautusehdotus:

Hannu Oskala: "Palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että veistosten tuhoutumisen estämiseksi korjaustyön aikataulua aiennetaan esitetystä. Samalla tulee selvittää kuinka paljon rakennusviraston budjetista voidaan osoittaa tämän työn tilaukseen ostomäärärahoja."

Hannu Oskala poisti palautusehdotuksestaan seuraavan virkkeen: "Rakennusviraston tulee myös neuvotella Staran kanssa mahdollisuudesta, että Staraan muodostetaan yksikkö tai työryhmä, joka jatkossakin vastaisi sekä vanhojen veistosten korjauksesta että uusien luomisesta hyödyntäen mahdollisuuksien mukaan aiemmin saatuja hyviä käytänteitä ja osaamista."

Kannattaja: Tuomas Rantanen

Äänestys:

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: "Palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että veistosten tuhoutumisen estämiseksi korjaustyön aikataulua aiennetaan esitetystä. Samalla tulee selvittää kuinka paljon rakennusviraston budjetista voidaan osoittaa tämän työn tilaukseen ostomäärärahoja."

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 15

Juha Hakola, Otso Kivekäs, Kauko Koskinen, Tuuli Kousa, Lasse Männistö, Jarmo Nieminen, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti

10.11.2014

Kj/12

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 0 - 15 kaupunginhallitus hyväksyi jäsen Oskalan palautusehdotuksen.

08.09.2014 Pöydälle

11.11.2013 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Teknisen palvelun lautakunta 06.02.2014 § 21

HEL 2013-007692 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto palautti kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi valtuutettu Tuomas Rantasen aloitteen koskien lakkautetun käsityöpajatoiminnan uudelleen käynnistämistä esim. eri hallintokuntien yhteishankkeena sekä käsityöpajan tekemien leikki- ja koirapuistoissa olevien puutuotteiden kunnostamista.

Kaupunginvaltuusto esitti, että kaupunki tekee systemaattisen arvion siitä, mitkä näistä puu- ja betoniveistoksista kannattaa säästää ja kuinka kunnostus toteutetaan.

Staran rakennustekniikan konepajan puutyöyksikkö voi tilaajan toimeksiannosta ja rahoittamana pienissä määrin muun toiminnan salliessa osallistua puuveistosten kunnan arviointiin ja toteuttaa yksittäisiä kunnostuksia esim. leikki- ja koirapuistojen kunnostamisen yhteydessä. Laajamittainen kunnostustoiminta ei nykyresursseilla ole mahdollista.

26.09.2013 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Kari Haapaniemi, yksikönjohtaja, puhelin: +358931039630
kari.haapaniemi(a)hel.fi

10.11.2014

Kj/12

Kaupunginvaltuusto 27.11.2013 § 430

HEL 2013-007692 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

27.11.2013 Palautettiin

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle. Samalla oli tehtävä mahdolliset muut palautusehdotukset tämän keskustelun aikana.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Tuomas Rantanen valtuutettu Sami Muttilaisen kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että kaupunki tekee systemaattisen arvion siitä, mitkä näistä puu- ja betoniveistoksista kannattaa säästää ja toiminnallisen suunnitelman siitä, millä tavoin kunnostus käytännössä oikeasti toteutetaan. Samalla selvitetään, miten tässä kannattaa toimia yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Tuomas Rantasen palautusehdotus hyväksytty.

10 äänestys

JAA-ehdotus: Jatko

Ei-ehdotus: Palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että kaupunki tekee systemaattisen arvion siitä, mitkä näistä puu- ja betoniveistoksista kannattaa säästää ja toiminnallisen suunnitelman siitä, millä tavoin kunnostus käytännössä oikeasti toteutetaan. Samalla selvitetään, miten tässä kannattaa toimia yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Jaa-äännet: 3

Risto Rautava, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 76

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Matti Enroth, Yrjö Hakanen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Fatbardhe Hetemaj, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Katriina Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Heimo Laaksonen, Otto Lehtipuu, Harri Lindell, Eija Loukoila, Jape Lovén, Pekka Majuri, Silvia Modig, Sami Mutttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Tom Packalén, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Pekka Saarnio, Aura Salla, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Tarja Tenkula, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa, Pertti Villo, Tuulikki Vuorinen, Anna Vuorjoki, Ville Ylikahri

Tyhjä: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Jan D Oker-Blom, Marcus Rantala

Poissa: 3

Eero Heinäluoma, Päivi Storgård, Markku Vuorinen

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Talous- ja suunnittelukeskus 27.8.2013

HEL 2013-007692 T 00 00 03

Aloitteessa esitetään mm., että kaupunki selvittää, millä keinoin käsityöpajan veistoksia voitaisiin kunnostaa, pitää kaupunkitilassa ja tehdä lisää. Myös käsityöpajatoiminnan käynnistämistä uudelleen esimerkiksi hallintokuntien yhteishankkeena esitetään.

Käsityöpaja siirtyi kaupunginvaltuuston päätöksellä rakennusvirastosta sosiaaliviraston Työhönkuntoutusyksikköön 1.1.2009. Keväällä 2010 valmistui ulkopuolisen konsulttiyhtiön selvitys, jossa tarkasteltiin sosiaaliviraston pitkäaikaistyöttömien ja osatyökykyisten työhönkuntoutukseen liittyviä työkeskus- ja työpajatoimintoja sekä opetusviraston nuorten työpajatoimintoja. Konsulttiselvityksessä suositeltiin mm. seuraavaa: ”Käsityöpaja on toiminnan sisällön näkökulmasta vahvasti vaativiin erikoistuotteisiin painottunut. Sen asema osana valmentavaa ja kuntouttavaa toimintaa on epäselvä. Tämän vuoksi tulisi harkita Käsityöpajan toiminnan lakkauttamista itsenäisenä toimintana ja sen sulauttamista osaksi työhönkuntoutuksen muuta toimintaa.”

Kuntouttava työtoiminta tuli lainsäädäntömuutoksen myötä 1.1.2010 alkaen velvoittavaksi myös yli 25-vuotiaille. Työhönkuntoutusyksikköä on kehitetty kuntoutuksellisen toiminnan suuntaan, mikä samalla on merkinnyt tuotannollisen toiminnan vähentämistä.

Mm. edellä kuvatuista syistä ja kustannussyistä sosiaalivirasto on katsonut tarkoituksenmukaiseksi lakkauttaa Käsityöpajan alayksikön ja on yhdistänyt toimintoja osittain Työhönkuntoutusyksikköön 1.8.2011 lukien.

Yhteistyömahdollisuudet nykyisten puuveistosten kunnostamiseksi voidaan selvittää.

Lisätiedot

Katja Rimpilä, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2013 § 272

HEL 2013-007692 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Taustaa

Käsityöpaja siirtyi kaupunginvaltuuston päätöksellä rakennusvirastosta sosiaaliviraston työhönkuntoutusyksikköön 1.1.2009. Siirron jälkeen toteutettiin talous- ja suunnittelukeskuksen johdolla ulkopuolinen konsulttiselvitys, jossa tarkasteltiin sosiaaliviraston pitkäaikaistyöttömien ja osatyökykyisten työhönkuntoutukseen liittyviä työkeskus- ja työpajatoimintoja sekä opetusviraston nuorten

työpajatoimintoja. Käsityöpajan toiminnasta Ramboll Oy:n tekemässä konsulttiselvityksessä suositellaan seuraavaa: ”Käsityöpaja on toiminnan sisällön näkökulmasta vahvasti vaativiin erikoistuotteisiin painottunut. Sen asema osana valmentavaa ja kuntouttavaa toimintaa on epäselvä. Tämän vuoksi tulisi harkita Käsityöpajan toiminnan lakkauttamista itsenäisenä toimintana ja sen sulauttamista osaksi työhönkuntoutuksen muuta toimintaa.”

Konsulttiselvityksen jälkeen sosiaalivirasto tutki tarkemmin mm. toiminnan taloudellista kannattavuutta, tuotevalikoimaa, työtehtävien vaativuutta sekä henkilöstön ja työntekijäasiakkaiden määrää. Selvityksen perusteella sosiaalivirasto katsoi tarkoituksenmukaiseksi lakkauttaa Käsityöpajan 1.8.2011 lukien ja yhdistää toimintoja osittain työhönkuntoutusyksikköön (sosiaalijohtajan päätös 7.1.2011).

Toiminnan sopivuus kuntouttavaksi työtoiminnaksi

Käsityöpajan työtehtävät muodostuivat seuraavista kokonaisuuksista: uusien puuveistosten plastinen veistäminen ja näyttelytyöt (45 %), vanhojen pajatuotteiden huolto ja kunnostus (40 %) sekä betoni- ja metallityöt (15 %). Plastinen veistäminen ja näyttelytyöt olivat vaativia työtehtäviä, joita tekivät vain ammattipuusepät. Korjaustöitä tekivät työllistetyt ja kuntouttavassa työtoiminnassa olevat henkilöt, joilla oli jo kokemusta puutoista.

Käsityöpajassa tehtyjen veistostöiden ei voida katsoa kuuluvan sosiaali- ja terveystieteiden ydintehtäviin. Työhönkuntoutusyksikön tehtävänä on kuntouttavien sosiaalipalveluiden järjestäminen. Perustehtävänä ei ole tuotannollinen toiminta, vaan tuotanto kytkeytyy aina osatyökyisten ja vaikeasti työllistyvien kuntoutumiseen. Käsityöpajan työtehtävät eivät sovellu kuntouttavia työllistymispalveluja tarvitseville ammattitaidottomille asiakkaille, koska tehtävät työt vaativat erityistä ammattitaitoa.

Taloudelliset edellytykset

Käsityöpajan toiminnan kulut vuonna 2010 olivat 559 000 euroa ja tulot 223 000 euroa, joten alijäämäksi muodostui 336 000 euroa vuodessa. Edellisen vuoden alijäämä oli 281 000 euroa.

Työntekijäasiakkaita työpajalla oli vuonna 2010 yhteensä 24 henkilöä, joista puolet oli kuntouttavassa työtoiminnassa ja puolet työelämävalmennuksessa. Kerrallaan pajalle mahtui kuusi työntekijäasiakasta. Käsityöpajan toimintapäivän hinta vuonna 2010 oli 277 euroa/päivä. Työhönkuntoutusyksikön keskimääräistä toimintapäivän hinta vuonna 2010 oli 64 euroa/päivä.

10.11.2014

Kj/12

Jos Käsityöpaja käynnistettäisiin alkuperäisessä muodossaan uudelleen, toiminnan kulut tulisivat olemaan arviolta 600 000 euroa vuodessa. Käsityöpajatoiminnan kuluja ei pystyttäisi kattamaan myyntituloilla, joten sosiaalipalveluna siitä tulisi kallista verrattuna olemassa olevaan palveluun.

Puuveistosten kunnostus

Rakennusvirasto vastaa puistokalusteidensa huoltamisesta ja kunnostamisesta. Sosiaali- ja terveysviraston Pakilan työkeskus pystyy huoltamaan pienempiä puuveistoksia. Tilan puutteen takia Pakilan työkeskuksessa ei voida toteuttaa suurten puuveistosten, kuten isojen ulkoleikkivälineiden, korjausta. Korjattavaksi on saatu toistaiseksi muutama lahonnut veistos, joiden kunnostaminen on työläämpää ja kalliimpaa kuin uuden vastaavan tekeminen.

Käsityöpajan käynnistäminen yhteistyöhankkeena

Sosiaali- ja terveyslautakunnan mielestä yhteistyön tekeminen muiden hallintokuntien kanssa nykyisten puuveistosten kunnostustöiden osalta on kannatettavaa. Puuveistosten valmistusvastuuta lautakunta ei näe tarkoituksenmukaiseksi ottaa sosiaali- ja terveysviraston vastuulle. Puuveistosten valmistaminen ei kuulu viraston ydintehtäviin. Käsityöpajatoiminta ei sovellu asiakkaiden kannalta kuntouttavana työtoimintana tehtäväksi työksi. Veistosten valmistus on ammattityötä ja vaatii paljon ohjaajaresursseja. Käsityöpajatoiminnan kuluja ei pystyttäisi kattamaan myyntituloilla, joten sosiaalipalveluna siitä tulisi kallista verrattuna olemassa olevaan palveluun."

Käsittely

20.08.2013 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Marko Rosenholm: Poistetaan lauseet:

(5) "Käsityöpajassa tehtyjen veistostöiden ei voida katsoa kuuluvan sosiaali- ja terveysviraston ydintehtäviin."

(10) "Puuveistosten valmistusvastuuta lautakunta ei näe tarkoituksenmukaiseksi ottaa sosiaali- ja terveysviraston vastuulle. Puuveistosten valmistaminen ei kuulu viraston ydintehtäviin."

Kannattajat: Hannu Tuominen

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen jälkeen:

10.11.2014

Kj/12

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jäsen Marko Rosenholmin tekemä ja jäsen Hannu Tuomisen kannattama vastaehdotus

"Poistetaan lauseet:

(5) "Käsityöpajassa tehtyjen veistostöiden ei voida katsoa kuuluvan sosiaali- ja terveystieteiden yksiköihin."

(10) "Puuveistosten valmistusvastuuta lautakunta ei näe tarkoituksenmukaiseksi ottaa sosiaali- ja terveystieteiden yksiköille. Puuveistosten valmistaminen ei kuulu yksiköiden yksiköihin."

Jaa-äännet: 7

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Jouko Malinen, Seija Muurinen, Tuomas Nurmela, Tuula Salo, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 3

Laura Nordström, Marko Rosenholm, Hannu Tuominen

Tyhjä: 3

Joonas Leppänen, Mikael Sjövall, Anna Vuorjoki

Poissa: 0

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Leila Palviainen, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 58283
leila.palviainen(a)hel.fi
Leena Luhtasela, työllistymisen tuen päällikkö, puhelin: 310 32501
leena.luhtasela(a)hel.fi

10.11.2014

Kj/13

§ 1136

**V 26.11.2014, Ryj / Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite
maksuttomasta Citykäymälästä naisille ym.**

HEL 2013-012359 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että ns. citykäymälöiden invapuoli muutettaisiin maksuttomaksi.

Kaupunginvaltuusto käsitteli aloitetta 26.2.2014 ja päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että valtuusto kannattaa maksutonta yleistä vessaa myös daameille, vauvoille sekä liikuntarajoitteisille ja on aloitteen hyväksymisen kannalla.

Kaupunginvaltuusto käsitteli aloitetta uudelleen 24.9.2014 ja päätti palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että julkiset city-käymälät muutetaan maksuttomiksi myös naisille, lapsille ja liikuntarajoitteisille kuten valtuusto on jo kertaalleen viime keväänä päättänyt.

Kaupunginhallitus toteaa, että rakennusvirasto valmistelee yleisten töiden lautakunnalle esityksen, jonka mukaan kaikki rakennusviraston

10.11.2014

Kj/13

city-käymälät muutetaan pysyvästi maksuttomiksi. Yleisten töiden lautakunta käsittelee asiaa marras-joulukuussa.

Käymälöiden muuttaminen maksuttomiksi edellyttää muutoksia käymälöihin, mm. rahastuslaitteiden poiston, uudet lukot ja kilvet. Muutos on tarkoitus toteuttaa mahdollisimman pian sen jälkeen kun yleisten töiden lautakunta on tehnyt päätöksen asiasta.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite on jätetty 25.9.2013, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 24.09.2014 § 299

HEL 2013-012359 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

24.09.2014 Palautettiin

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa

kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle. Samalla oli tehtävä mahdolliset muut palautusehdotukset tämän keskustelun aikana.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Sami Muttilainen valtuutettu René Hurstin kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että julkiset city-käymälät muutetaan maksuttomiksi myös naisille, lapsille ja liikuntarajoitteisille kuten valtuusto on jo kertaalleen viime keväänä päättänyt.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Sami Muttilaisen palautusehdotus hyväksytty.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Jatko

Ei-ehdotus: Valtuusto palauttaa asian käsittelyyn niin, että julkiset city-käymälät muutetaan maksuttomiksi myös naisille, lapsille ja liikuntarajoitteisille kuten valtuusto on jo kertaalleen viime keväänä päättänyt.

Jaa-äännet: 39

Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Matti Enroth, Fatbardhe Hetemaj, Arja Karhuvaara, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Heimo Laaksonen, Otto Lehtipuu, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Björn Månsson, Sari Mäkimattila, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Päivi Storgård, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori, Markku Vuorinen, Tuulikki Vuorinen

Ei-äännet: 41

Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Jussi Chydenius, Eero Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Harri Lindell, Eija Loukoila, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Terhi Mäki, Sara Paavolainen, Erkki Perälä,

Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pekka Saarnio, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Heikki Takkinen, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Pertti Villo

Tyhjä: 5

Outi Alanko-Kahiluoto, Jasmin Hamid, Mari Holopainen, Ville Jalovaara, Tuomas Rantanen

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

26.02.2014 Palautettiin

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 15.09.2014 § 919

HEL 2013-012359 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

15.09.2014 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Sirpa Puhakka: Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen valtuuston 26.2.2014 linjausten mukaisesti.

Jäsen Puhakan vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

08.09.2014 Pöydälle

17.02.2014 Ehdotuksen mukaan

10.02.2014 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja

10.11.2014

Kj/13

Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 27.05.2014 § 214

HEL 2013-012359 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin yleisessä käymäläverkossa on ns. City-käymälöitä yhteensä 37 kpl. Nykyisellään käymälämaksu ns. "invapuolelle" on 50 senttiä ja maksu tapahtuu ovelta olevan sähköisen rahastusautomaatin avulla. Pisoarin käyttö on maksutonta. Kaupungin saamat tulot rahastuksesta ovat noin 30 000 euroa/vuosi, jolla saadaan katettua osa käyttökustannuksista. Lisäksi käymälämaksun jatkaminen tukee sitä, että käymälät pysyvät siistimpinä, kun mahdollisuutta epäasialliseen oleskeluun on rajoitettu.

Yleisten töiden lautakunta ei puolla Sami Muttilaisen aloitetta City-käymälöitten muuttamisesta maksuttomiksi.

Käsittely

27.05.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Muutetaan päätösehdotuksen kolmas kappale seuraavaan muotoon: "Yleisten töiden lautakunta ei puolla Sami Muttilaisen aloitetta City-käymälöitten muuttamisesta maksuttomiksi."

Vastaehdotus:

Henrik Nyholm: (1) Yleisten töiden lautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

(2) Helsingin yleisessä käymäläverkossa on ns. City-käymälöitä yhteensä 37 kappaletta.

(3) Nykyisellään käymälämaksu ns. "invapuolelle" on 50 senttiä ja maksu tapahtuu ovelta olevan sähköisen rahastusautomaatin avulla. Pisoarin käyttö on maksutonta.

(4) Kaupungin saamat tulot käymälämaksuista ovat noin 30 000 euroa/vuosi ja ylläpitokustannukset noin 1,1 miljoonaa euroa/vuosi. Rahastusautomaatin ylläpito sekä alihankkijan toimesta tapahtuva

rahojen tilittäminen kaupungille jo itsessään "syö" osan tuloista. Lisäksi ajoittain on ilmennyt rahastusautomaatteihin murtautumisia. Viimeksi syksyllä 2013 muutamasta kohteesta oli rahoja hävinnyt. Tulot ovat merkityksettömiä suhteutettuna nykyisen palvelun kustannuksiin. Huomioitavaa on myös se, että maksuttomuus tukee sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumista.

(5) Maksuton käymälätarjonta tukee kaupungin tavoitetta turistiystävällisenä kohteena ja madaltaa kynnystä käyttää käymälöitä, esimerkiksi kolikoiden puutteen takia.

(6) Yleisten töiden lautakunta puoltaa aloitteen hyväksymistä edellä esitetyin perustelu ja kannattaa ns. City-käymälöiden muuttamista maksuttomiksi.

Kannattajat: Antti Möller

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esittelijän muutetun esityksen mukaan

Ei-ehdotus:

(1) Yleisten töiden lautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

(2) Helsingin yleisessä käymäläverkossa on ns. City-käymälöitä yhteensä 37 kappaletta.

(3) Nykyisellään käymälämaksu ns. "invapuolelle" on 50 senttiä ja maksu tapahtuu ovesa olevan sähköisen rahastusautomaatin avulla. Pisoarin käyttö on maksutonta.

(4) Kaupungin saamat tulot käymälämaksuista ovat noin 30 000 euroa/vuosi ja ylläpitokustannukset noin 1,1 miljoonaa euroa/vuosi. Rahastusautomaatin ylläpito sekä alihankkijan toimesta tapahtuva rahojen tilittäminen kaupungille jo itsessään "syö" osan tuloista. Lisäksi ajoittain on ilmennyt rahastusautomaatteihin murtautumisia. Viimeksi syksyllä 2013 muutamasta kohteesta oli rahoja hävinnyt. Tulot ovat merkityksettömiä suhteutettuna nykyisen palvelun kustannuksiin. Huomioitavaa on myös se, että maksuttomuus tukee sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumista.

(5) Maksuton käymälätarjonta tukee kaupungin tavoitetta turistiystävällisenä kohteena ja madaltaa kynnystä käyttää käymälöitä, esimerkiksi kolikoiden puutteen takia.

10.11.2014

Kj/13

(6) Yleisten töiden lautakunta puoltaa aloitteen hyväksymistä edellä esitetyin perustelu ja kannattaa ns. City-käymälöiden muuttamista maksuttomiksi.

Jaa-äännet: 4

Matti Kopra, Jarmo Nieminen, Dennis Pasterstein, Mikko Virkamäki

Ei-äännet: 2

Antti Möller, Henrik Nyholm

Tyhjä: 1

Tuomo Valokainen

Poissa: 2

Joona Iso-Lotila, Pörrö Sahlberg

06.05.2014 Ehdotuksen mukaan

26.11.2013 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä

osastopäällikkö
Osmo Torvinen

Lisätiedot

Ari-Pekka Muilu, projektipäällikkö, puhelin: 310 39657
aripekka.muilu(a)hel.fi

10.11.2014

Kj/14

§ 1137

V 26.11.2014, Ryj / Valtuutettu Kaarin Taipaleen aloite nuorten osallistumisen tukemisesta

HEL 2014-008246 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Kaarin Taipaleen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Kaarin Taipaleenaloite

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Kaarin Taipale ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että nuorten Ruuti-hankkeessa esittämiä asioita, kuten roska-astioiden lisäämistä julkiseen kaupunkitilaan ja ilmoitustauluja kaupungin hallinnoimiin tiloihin toteutettaisiin.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että kantakaupungissa katujen puhtaanapito, mukaan lukien roska-astiat, kuuluu kiinteistöille. Kaupunki huolehtii puistoissa sijaitsevista roska-astioista. Rakennusvirasto kokeilee vuoden 2014 aikana uutta roska-astiamallia, jossa on jätepuristin. Uusi roska-astia voi vastaanottaa viisinkertaisen määrän roskaa perinteiseen astiaan verrattuna.

Liikennelaitoksen hallinnoimilla Helsingin raitiovaunupysäkeillä, metroasemilla sekä kolmella Vantaankosken radan rautatieasemalla roska-astioita pyritään pitämään kaikkien matkustajien saatavilla ja sitä kautta vähentämään alueiden epäsiisteyttä.

Kiinteistövirasto voi asentaa ilmoitustauluja julkisiin tiloihin, kuten kouluihin ja nuorisotiloihin, mikäli asianomainen virasto sopii nuorten kanssa ilmoitustaulun paikasta ja pelisäännöistä sekä tilaa asennuksen ja teknisen huollon kiinteistövirastolta. Asianomainen virasto vastaa myös kustannuksista tilavuokran yhteydessä sekä huolehtii ilmoitustaulun sisällön seurannasta.

Myös rakennusvirasto voi asentaa ilmoitustauluja yleisille alueille, mikäli löytyy sopiva yhteistyökumppani ilmoitustaulujen ylläpitoon.

Liikennelaitoksen hallinnoimilla raitiovaunupysäkeillä kaikki käytettävissä oleva tila on pääsääntöisesti varattu matkustaja-informaatiolle sekä osassa pysäkkikatoksia kaupallisille mainoksille. Myös metro- ja rautatieasemilla käytettävissä oleva tila ilmoitustauluille on rajallinen.

Liikennelaitos on toteuttanut yhdessä muiden hallintokuntien kanssa erityyppisiä nuorten toimintaan sekä paikalliseen toimintaan liittyviä hankkeita, esim. Pohjois-Haagan asemalla nuorten taideteos We Are Here. Perustellun ehdotuksen perusteella ja neuvottelemalla on mahdollista, että osa pysäkistä ja tilasta voidaan väliaikaisesti antaa muuhun käyttöön, esim. juuri nuorten toimintaan.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Kaarin Taipaleen aloite on jätetty 18.6.2014. Aloitteen käsittelyjärjestys on muutetun työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Kaarin Taipaleen aloite

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 16.10.2014 § 496

HEL 2014-008246 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Kaarin Taipaleen ja 18 muun valtuutetun aloitteesta seuraavan lausunnon :

Aloitteessa esitetään, että nuoret voivat tehokkaammin tiedottaa heitä kiinnostavista tapahtumista ja tilaisuuksista sekä todetaan, että julkisessa kaupunkitilassa ei ole tarkoitukseen sopivaa ilmoitustilaa. Aloitteessa todetaan, että kaupungin itse hallinnoimien tilojen yhteydessä tähän ongelmaan voisi löytyä helppoja ratkaisuja.

Tapahtumien ilmoittelussa on 2000-luvulta asti siirrytty sähköisten viestintäkanavien kuten Facebookin käyttöön. Sähköistä ilmoittelua pidetään perinteistä ilmoitustaulua tehokkaampana ja myös kustannustehokkaampana tapana viestiä tapahtumista. Näin on esimerkiksi kaupunginosayhdistysten viestinnässä.

Kouluissa ja nuorisotiloissa on jo nykyisin ilmoitustauluja, joita voitaisiin käyttää nuorten tapahtumaviestinnässä. Tämä edellyttää, että asianomainen virasto sopii nuorten kanssa ilmoitustaulun käyttöön liittyvistä pelisäännöistä.

Kaupungin julkisiin tiloihin on mahdollista haluttaessa asentaa uusia ilmoitustauluja siten, että tilan vuokrannut virasto sopii nuorten kanssa ilmoitustaulun paikasta ja käyttöön liittyvistä pelisäännöistä, tilaa sen käyttäjäpalveluna tilakeskuksen isännöitsijältä sekä vastaa asentamisen jälkeen ilmoitustaulun sisällön seurannasta.

Ilmoitustaulun asentamisen ja tauluun liittyvät tekniset huoltotyöt tilakeskus laskuttaa hallintokunnalta erikseen käyttäjäpalveluna tilavuokran yhteydessä.

Aloitteessa viitataan myös roskisten tarpeeseen julkisessa kaupunkitilassa – kaduilla, aukioilla, toreilla, ja puistoissa. Julkisten rakennusten pihoille voidaan asentaa roskiksisia. Tarpeen arvioivat käyttäjähallintokunta ja tilakeskuksen isännöitsijä.

Esittelijä

vs. tilakeskuksen päällikkö
Markku Metsäranta

Lisätiedot

Hannu Kurki, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 36285
hannu.kurki(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 30.09.2014 § 368

HEL 2014-008246 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Nuoret ovat Ruuti-hankkeen puitteissa pohtineet miten julkisen kaupunkitilan toimivuutta voisi parantaa ja nostaneet esille kaksi asiaa. Ensimmäinen on julkisen kaupunkitilan riittämätön roska-astiamäärä.

Rakennusvirasto vastaa asemakaavan mukaan katu- ja puistoalueiden ylläpidosta. Julkiseksi kaupunkitilaksi koetun alueen ylläpitovastuu ei kuitenkaan välttämättä kuulu kaupungille. Kaupungilla on lain mukaan mahdollisuus siirtää kiinteistölle kuuluvien kadunhoitotehtävien vastuu itselleen joko kokonaan tai osittain. Helsingissä on tehty näin kantakaupunkia lukuun ottamatta. Tästä syystä esimerkiksi roska-astioita ei kantakaupungissa kiinteistöjen kohdalla juurikaan ole, koska niiden hankinta, tyhjennys ja ylläpitovastuu on kiinteistöllä eikä kaupungilla. Kantakaupungissa, jossa ihmismäärä on suurin, tällä voimassaolevalla tilanteella on suuri merkitys julkiseksi koetun kaupunkitilan siisteyteen.

Puistojen roska-astioiden kapasiteetti on koetuksella lämpiminä kesäpäivinä, jolloin puistojen käyttöaste on huipussaan. Roska-astioita on lisätty ympäri kaupunkia, mutta määrän lisääminen ei yksin poista roskaisuutta puistoista tai katutilasta. Roska-astioiden oikea koko ja sijainti ovat ratkaisevia seikkoja puhtaanapidon tason nostamisessa. Tätä tarkastelua rakennusvirastossa tehdään säännöllisesti.

Rakennusvirasto tulee vuoden 2014 aikana kokeilemaan uutta roska-astiamallia, jossa on jätepuristin. Uusi roska-astia voi vastaanottaa viisikertaisen määrän roskaa perinteiseen astiaan verrattuna. Tällä on suuri merkitys esimerkiksi viikonloppujen puhtaanapidon tasoon puistoissa.

Toinen nuorten esille nostama asia on julkisen kaupunkitilan ilmoitustilojen puute. Rakennusviraston vastuulla olevilla yleisillä alueilla on ilmoitustauluja lähinnä leikkipuistoissa, koira-aitauksissa tai yhdistysten ylläpitäminä esimerkiksi palstaviljelyalueella. Ilmoitustauluja laitetaan yleisille alueille, jos löytyy hyvä yhteistyökumppani ilmoitustaulun ylläpitoon. Nuorison tarpeita palvelevien ilmoitustaulujen sijoituspaikka on luontevin nuorisotiloissa tai niiden välittömässä läheisyydessä.

Rakennusvirastossa on Ruuti-hankkeeseen nimetty yhteyshenkilö, joka paitsi osallistuu yhteistyökokouksiin niin pitää myös huolen siitä, että nuorten esittämät toimenpideajatukset tiedostetaan rakennusvirastossa ja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Rakennusvirasto on useana vuonna tehnyt yhteistyötä nuorten kanssa Ruuti-hankkeissa, joissa mukana on ollut myös nuorisosiainkeskus. Tuorinniemen skeittipaikkaa lähdettiin suunnittelemaan nuorten aloitteesta yhdessä nuorten kanssa samoin kuin Hillerin skeittipaikan suunnittelussa nuoret ovat olleet osallisina. Vuosaaren eteläosan aluesuunnitelma laatimisessa osallistui alueen nuoria Kokemuksellinen kartta –menetelmän avulla.

Viimeisimmät Ruuti-hankkeen tuottamat ideat ovat roska-astioiden ”tuunaus” sekä alikulun maalaus Laajasalossa sekä Tuorinniemen skeittipuiston läheisyydessä olevan katoksen korjaus ja maalaus. Nämä toteutetaan yhteistyössä nuorisosiainkeskuksen kanssa. Rakennusvirasto suhtautuu Ruuti-hankkeen tuottamiin ideoihin ja esityksiin vakavasti ja on yhteistyössä mukana toteuttamassa nuorten esittämiä toiveita mahdollisuuksien mukaan.

23.09.2014 Pöydälle

Esittelijä

osastopäällikkö
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Katriina Arrakoski-Mäkinen, projektipäällikkö, puhelin: 310 39451
katriina.arrakoski-makinen(a)hel.fi

10.11.2014

Kj/15

§ 1138

V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Juha Hakolan aloite automaattisten liikennevalvontalaitteistojen saamisesta Kaisaniemenkadulle

HEL 2013-005223 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Juha Hakolan aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepääällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakolan valtuustoaloite Kvsto 10.4.2013
- 2 Valtuutettu Juha Hakolan aloite, allekirjoitettu

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Juha Hakola ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittäisi mahdollisuudet hankkia automaattiset liikennevalvontalaitteet Kaisaniemenkadulle liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Kaupunginhallitus käsitteli aloitetta 11.11.2013 ja päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että selvitetään valvontalaitteiston hankinta- ja ylläpitokustannukset keskustan huoltotunnelissa olevan nopeusvalvontalaitteiston (Väylä Oy) mallin mukaisesti.

Vastaus aloitteeseen oli tuolloin seuraava:

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Helsingissä on tällä hetkellä neljä ylinopeuksia ja punaista päin ajamista automaattisesti valvovaa kiinteää kameralaitteistoa. Kaupunki on hankkinut

laitteet omalla kustannuksellaan Helsingin poliisilaitoksen eli valtion käyttöön.

Helsingin kaupunki on aktiivisesti pyrkinyt edistämään lakimuutosta, joka mahdollistaisi kunnan viranomaisten osallistumisen rikkeiden hallinnolliseen käsittelyyn ja helpottaisi siten poliisin taakkaa. Kaupunki edellyttää, että kunnalle aiheutuvat henkilöstö- ja laitekustannukset korvattaisiin valtiolle kertyvistä sakkotuloista. Laite- ja henkilöstökustannukset ovat pieni osa sakkotuloista, joten kunnallisen kameravalvonnan laajentaminen kunnille kustannusneutraalisti toisi liikenneturvallisuushyötyjen lisäksi valtiolle merkittävästi lisätuloja. Asiasta on tehty lakiehdotus vuonna 2008, mutta sen käsittely ei ole käytännössä edennyt, vaikka kameravalvonnan edistäminen on nostettu esille niin valtioneuvoston liikennepoliittisessa selonteossa (2012) kuin valtioneuvoston liikenneturvallisuutta koskevassa periaatepäätöksessä (2012). Valtiovarainministeriön mukaan korvausta kustannuksista ei voida osoittaa kunnille.

Kaupunginhallitus katsoo, ettei kaupungin ole syytä lisätä automaattista liikennevalvontaa alueellaan, ennen kuin kustannusten ja korvausten jakautumisesta päästään sopimukseen valtion kanssa. Neuvotteluja on käyty viimeksi keväällä 2013. Kaupunki edellyttää, että liikenteen valvontalaitteiden toiminnan myötä valtiolle kertyvistä rikemaksuista katettaisiin jatkossa täysimääräisesti myös kaupungille aiheutuvat kustannukset. Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että Unioninkadun, Liisankadun ja Kaisaniemenkadun risteysalue otetaan huomioon jatkossa, kun automaattisen liikennevalvontaan soveltuvia kohteita arvioidaan.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan uuteen lausuntoon ja toteaa, että Helsingin Väylä Oy on keskustan huoltotunnelia ylläpitävä yritys, joka on omalla kustannuksellaan hankkinut kameroita, joiden ylläpidosta kaupunki ei vastaa.

Kameravalvonnassa käytettävät kamerat maksavat noin 40 000 euroa. Nopeusanturien ja kameratolpan asennuskulut ovat 10 000 - 25 000

euron luokkaa. Lisäksi ylläpidosta muodostuu arviolta 2 000 euron vuosittaiset kustannukset kameraa kohden.

Liikennevalvonta on laissa osoitettu poliisille ja investointikustannuksia suurempi ongelma onkin se, että poliisilla ei ole tarpeeksi resursseja kaupungin hankkimien nykyisten neljän kameran käyttämiseksi. Helsingin kaupunki on pyrkinyt tukemaan poliisia hankkimalla em. kamerat, mutta niiden käyttöasteen jäätyä hyvin matalaksi (4 - 5 %), ei uusien kameroiden hankkiminen ole järkevää. Lainsäädännön tai poliisin liikennevalvonnan resurssitilanteen muuttuessa, Helsingin kaupunki on kiinnostunut liikenneturvallisuuden parantamisesta kameravalvontaa laajentamalla.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Juha Hakolan aloite on jätetty 10.4.2013, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakolan valtuustoaloite Kvsto 10.4.2013
- 2 Valtuutettu Juha Hakolan aloite, allekirjoitettu

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.05.2014 § 148

HEL 2013-005223 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle.

Helsingin väylä Oy on keskustan huoltotunnelia ylläpitävä yritys, joka on hankkinut omalla kustannuksellaan ja yhteistyössä Helsingin poliisilaitoksen kanssa vastaavia kameroita kuin kaupunki hankki Mechelininkadulle vuonna 2010. Helsingin kaupunki ei vastaa näiden kameroiden ylläpidosta.

Kameravalvonnassa käytettävät kamerat maksavat noin 40 000 euroa, minkä lisäksi kustannuksia aiheuttavat kameratolpan ja nopeusanturien asennuskulut, jotka ovat risteyksestä riippuen 10 000 – 25 000 euroa. Ylläpitokuluja kameroista tulee pääosin tietoliikenneyhteydestä ja parin vuoden välein tehtävistä kalibroitimittauksista arviolta 2000 euroa vuodessa yhtä valvontakameraa kohden.

Kameravalvonnan laajentamisen haasteena tällä hetkellä on pikemmin henkilöresurssitilanne kuin investointikustannukset. Liikennevalvonta on laissa osoitettu poliisille. Helsingin kaupunki on pyrkinyt tukemaan poliisia hankkimalla valvontakäyttöön neljä kaduille sijoitettua kameraa. Näiden kameroiden käyttöaste on kuitenkin jäänyt melko matalaksi, koska poliisilla ei ole riittäviä resursseja valvontatyöhön. Kameravalvontaan tehdyille panostuksille ei siis saada riittävän tehokasta vastinetta. Mikäli lainsäädännöllinen tilanne muuttuu tai poliisin liikennevalvonnan resursseja lisätään, Helsingin kaupunki on kiinnostunut kameravalvonnan laajentamisesta liikenneturvallisuuden parantamiseksi kaupungissa yleisemminkin.

17.09.2013 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Timo Piepponen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37108
timo.piepponen(a)hel.fi
Hanna Strömmer, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37106
hanna.strommer(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 11.11.2013 § 1180

HEL 2013-005223 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että selvitetään valvontalaitteiston hankinta- ja ylläpitokustannukset, keskustan huoltotunnelissa olevan nopeusvalvontalaitteiston (Väylä Oy) mallin mukaisesti.

10.11.2014

Kj/15

Käsittely

11.11.2013 Palautettiin

Palautusehdotus:

Juha Hakola: Selvitetään valvontalaitteiston hankinta- ja ylläpitokustannukset, keskustan huoltotunnelissa olevan nopeusvalvontalaitteiston (Väylä Oy) mallin mukaisesti.

Kannattajat: Hannu Oskala

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Selvitetään valvontalaitteiston hankinta- ja ylläpitokustannukset, keskustan huoltotunnelissa olevan nopeusvalvontalaitteiston (Väylä Oy) mallin mukaisesti.

Jaa-äännet: 1

Belle Selene Xia

Ei-äännet: 14

Juha Hakola, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Laura Kolbe, Tuuli Kousa, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Tarja Tenkula, Pilvi Torsti

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 14 - 1 kaupunginhallitus hyväksyi jäsen Hakolan palautusehdotuksen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Talous- ja suunnittelukeskus 26.9.2013

HEL 2013-005223 T 00 00 03

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että liikenneturvallisuuden parantaminen automaattisilla valvontalaitteilla on tärkeää. Tällä hetkellä automaattisten valvontalaitteiden käyttö liikenneturvallisuuden

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

parantamiseen on ongelmallista poliisin henkilöresurssien riittämättömyyden vuoksi. Tästä syystä olemassa olevien valvontalaitteiden käyttöaste on ollut vain 4-5 %.

Edelleen talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että neuvottelut liikenteen valvontalaitteiden toimintaan liittyvistä vastuista ja kustannusjaosta ovat kesken Helsingin kaupungin ja valtion välillä. Helsingin kaupunki edellyttää, että liikenteen valvontalaitteiden toiminnan myötä valtiolle kertyvistä rikemaksuista katettaisiin jatkossa täysimääräisesti myös kaupungille aiheutuvat kustannukset. Talous- ja suunnittelukeskuksen mielestä automaattista liikennevalvontaa ei tule lisätä Helsingin kaupungin alueella ennen kuin osapuolten kesken on sovittu toimintatavat, joilla varmistetaan liikennevalvontalaitteiden liikenneturvallisuutta parantava toiminta.

Jatkossa Helsingin kaupungin alueelle mahdollisesti suunniteltavat liikenteen valvontalaitteiden sijoittamiskohteet tulee toteuttaa liikenneturvallisuuden kannalta määritetyssä tärkeysjärjestyksessä. Tässä yhteydessä tulee arvioida myös Unioninkadun, Liisankadun ja Kaisaniemenkadun risteysalueen kiireellisyys.

Lisätiedot

Saara Kanto, projekti-insinööri, puhelin: 09 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

§ 1139

**V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite
tapahtumaravintolan perustamisesta Makasiinipaviljonkiin**

HEL 2014-004982 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Tuomas Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rantanen Tuomas valtuustoaloite Kvsto 9.4.2014 asia 19
- 2 Allekirjoitettu, Rantanen Tuomas valtuustoaloite Kvsto 9.4.2014 asia 19

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Tuomas Rantanen ja 30 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että vuonna 2002 hyväksytyyn Töölönlahden asemakaavaan (nro 10920) voitaisiin poikkeusluvalla muuttaa makasiineja koskevia kaavamääräyksiä siten, että kolmen makasiinirakennuksen sijaan toteutettaisiin yksi suurempi paviljonki, jossa hyödynnettäisiin makasiineista säilyneitä osia. Paviljongista järjestettäisiin arkkitehtikilpailu. Paviljonki voisi aloitteen mukaan olla osa alueen kulttuuritarjontaa: kirjaston kirjallisten iltamien, Musiikkitalon toimijoiden klubikonserttien ja Kiasman off-profiilin ohjelmaitojen lisäksi Keskustakirjaston saunan vaihtoehtoisena sijaintina.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunginmuseon johtokunnalta, kaupunkisuunnittelulautakunnalta, kiinteistölautakunnalta sekä kulttuuri- ja kirjastolautakunnalta saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Makasiinipuisto on jo nykyisin vaihtuvien kaupunkitapahtumien ja oleskelun paikka.

Töölönlahden puiston rakentamisen ja Keskustakirjaston suunnittelun edetessä on syytä selvittää, miten Makasiinien fragmentteja voisi käyttää uudisrakennuksen osana siten, että niiden historia jää ymmärrettäväksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa esitetyt tavoitteet voidaan ottaa huomioon osana Töölönlahden eteläosan kokonaisuuden jatkosuunnittelua. Keskustakirjastoon suunnitellut saunatilat ovat osoittautumassa kalliiksi, joten niiden toteuttamiseen tulee suhtautua varsin kriittisesti.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite on jätetty 9.4.2014, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rantanen Tuomas valtuustoaloite Kvsto 9.4.2014 asia 19
- 2 Allekirjoitettu, Rantanen Tuomas valtuustoaloite Kvsto 9.4.2014 asia 19

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 02.09.2014 § 251

HEL 2014-004982 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle valtuustoaloitteesta, joka koskee tapahtumapaviljongin rakentamista Töölönlahden makasiinien raunioihin.

Aloitteessa esitetyt tavoitteet ja vaihtuvien tapahtumien paviljongin muodostaminen Töölönlahden puiston eteläosaan ovat voimassa olevan asemakaavan tavoitteiden mukaisia eivätkä ne ole ristiriidassa Töölönlahden maanalaisen monitoimitilan asemakaavaluonnoksen

tavoitteiden kanssa. Keskustakirjaston toiminnalliset heijastusvaikutukset puistoalueelle eivät johda ristiriitaan aloitteen tavoitteiden kanssa.

Kirjaston rakennussuunnittelu on parhaillaan käynnissä arkkitehtuurikilpailun voittaneen työn pohjalta. Sen yhteydessä selvitetään rakennuksen liittymistä ympäristöön ja yleisen saunan sijoitusta kirjastorakennukseen. Kirjaston toiminnat heijastuvat lähiympäristöön ja vaikuttavat jatkossa Makasiinipuiston järjestelyihin. Ensi vaiheessa puistojärjestelyihin vaikuttavat kirjaston työmaajärjestelyt. Maanalaisesta monitoimitilasta ei ole tällä hetkellä hanketta. Makasiinipuisto on jo nykyisin vaihtuvien kaupunkitapahtumien ja oleskelun paikka.

Makasiinipuistoon ja keskustakirjaston ympäristöön on tarkoitus laatia nämä eri näkökohdat huomioon ottava julkisen tilan suunnitelma. Aloitteessa ehdotetut toiminnat voidaan ottaa huomioon suunnittelun ja toteutuksen jatkovaiheissa. Ne on mahdollista sisällyttää myös maanalaisen monitoimitilan suunnitteluun ja toteutukseen, mikäli hanke toteutuu.

Asemakaavan mukaisten julkisessa tilassa olevien rakennusten suunnittelu ja toteutus ovat kiinteistöviraston vastuulla. Asemakaavan mukaisten puistojen toteutussuunnittelu ja toteutus ovat rakennusviraston vastuulla.

Aloitteessa esitetyt tavoitteet voidaan ottaa huomioon osana Töölönlahden eteläosan kokonaisuuden jatkosuunnittelua.

Esittelijä

virastopäällikkö
Mikko Aho

Lisätiedot

Anne Karppinen, arkkitehti, puhelin: 310 37200
anne.karppinen(a)hel.fi
Ilpo Forssen, projektipäällikkö, puhelin: 310 37199
ilpo.forssen(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 26.08.2014 § 63

HEL 2014-004982 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunginmuseon johtokunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Tuomas Rantasen ym. aloitteesta kaupunginhallitukselle. Tuomas Rantasen ym. valtuustoaloitteessa esitetään, että tutkittaisiin, voisiko

Töölönlahden alueella sijaitsevaan VR:n makasiinien fragmenttiin rakentaa asemakaavaa muuttamatta paviljonki, joka täyttäisi kaavan alkuperäisen idean rikastaa alueen institutionaalisia kulttuuritoimintoja vaihtuvien tapahtumien tilalla.

Voimassa olevassa, vuonna 2002 hyväksytyssä asemakaavassa Makasiinipuiston alueella on osa paikalla olleista makasiineista varustettu sr-merkinnällä ja kaksi uudisrakennusta (mak-merkintä), jotka oli tarkoitus rakentaa makasiineista puretuista tiilistä. Asemakaavamääräyksen mukaan Makasiinipuiston sr-merkittyä rakennusta - tänään rakennuksen fragmenttia - ja mak-merkittyjä rakennuksia saadaan käyttää kulttuuri-, näyttely-, kahvila-, ravintola sekä kansalaistoiminnan tiloina.

Makasiinit paloivat toukokuun 5. päivänä 2006. Jäljelle on vain vuonna 1930 valmistunut eteläsiiven itäinen, suojeltu päätyosa ja osa eteläpuolen julkisivua, joka seisoo tuettuna edelleen paikoillaan. Makasiinien jäänteet on ympäröity korkein teräsaidoin. Kiasman, Musiikkitalon, Sanomatalon ja Makasiinien aidatun alueen rajaamalle aukiolle on muodostunut Kansalaistori, joka on ollut ja on monenlaisten kaupunkitapahtumien näyttämönä.

Kaupunginmuseon johtokunta kannattaa Tuomas Rantasen valtuustoaloitetta samoin arkkitehtikilpailun järjestämistä uudisrakennuksesta. Palaneen makasiinin fragmenttien kunto tulee kuitenkin ensin selvittää, minkä jälkeen voidaan päättää mahdollisesta arkkitehtikilpailusta. Jatkosuunnittelussa tulee myös tutkia uudisrakennuksen suhde sekä puistoon että tulevaan Keskustakirjastoon ja osana Kansalaistoria. Makasiinin fragmentteja voisi käyttää uudisrakennuksen osana ja/tai jäljelle jäänyttä seinää esimerkiksi viherseinänä osana puistoa. Uudisrakennuksen tulee liittyä makasiinien fragmentteihin luontevasti ja itseisarvoisesti siten, että niiden historia jää ymmärrettäväksi.

Kaupunginmuseon johtokunta korostaa, ettei tämän päivän rakennussuojelu ole fragmenttien suojelua. Makasiinien palosta jäljelle jääneet osat ovat kuitenkin viimeinen muistuma Töölön tavara-aseamasta, sen merkityksestä Helsingin kehitykselle ja kasvulle sekä makasiineissa viimeksi olleesta monipuolisesta ja urauurtavasta kulttuuri- ja kansalaiskäytöstä. Osana uudisrakennusta ja osana puistoa näiden jäänteiden säilyttäminen on perusteltua ja näin kunnostetut Makasiinien fragmentit sekä mahdollinen uudisrakennus saataisiin luontevaksi osaksi Kansalaistoria.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Anne Mäkinen, yksikön päällikkö, puhelin: +358 9 310 36486
anne.makinen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 21.08.2014 § 420

HEL 2014-004982 T 00 00 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien tapahtumaravintolan perustamista Makasiinipaviljonkiin:

Kiinteistölautakunta kannattaa alla mainituin perustein Tuomas Rantasen valtuustoaloitetta. Makasiinin raunion kohtalon ratkaiseminen on juuri nyt ajankohtaista ja uusi, alueen ja makasiinien historiaa kunnioittava ja alueen uutta toimintaa tukeva idea ratkaisisi pitkään jatkuneen lukkiutuneen tilanteen parhain päin.

Makasiinin raunion kohtalon ratkaisu on viivästynyt eri syistä ja on hyvä nostaa asia keskusteluun nyt, kun keskustakirjaston suunnittelu on edennyt ja Töölönlahden puiston rakentaminen alkaa ja makasiinin raunio on jäämässä työmaiden puristuksiin.

Vielä jäljellä olevaa rakennelmaa ei ole rakenteellisen heikkouden ja mahdollisten haitta-aineiden takia tarkoituksenmukaista säilyttää kantavana tai sisäilmaan vaikuttavana osana uutta rakennusta, mutta lautakunta pitää suotavana, että vanhasta muurista säilytetään näkyviä osia kaupunkihistoriallisina muistumina.

Käsittely

21.08.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Minna Aarnio: Muutan esitystäni seuraavasti:

Lausuntoehdotukseen lisätään uusi viimeinen kappale.

Esittelijä

kiinteistöjen kehittämispäällikkö
Minna Aarnio

Lisätiedot

Minna Aarnio, kiinteistöjen kehittämispäällikkö, puhelin: 310 79531
minna.aarnio(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 10.06.2014 § 85

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

HEL 2014-004982 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Aloitteessa esitetään, että tutkittaisiin, voisiko Töölönlahden alueella sijaitsevaan VR:n makasiinien fragmenttiin rakentaa asemakaavaa muuttamatta paviljonki, joka täyttäisi kaavan alkuperäisen idean rikastaa alueen institutionaalisia kulttuuritoimintoja vaihtuvien tapahtumien tilalla.

Aloite on kannatettava. Töölönlahden alue on keskeisen sijaintinsa ansiosta erinomainen paikka uudelle kaupunkikulttuuriselle yhteisölliselle tilalle, jonka toiminta voisi olla korkeatasoista, mutta silti tulorahoitteista. Kaupungeissa läpi Euroopan ja laajemminkin on nähty paljon yksityisen ja julkisen sektorin yhteistyönä syntyneitä kulttuurisia tiloja, joissa harkitut kaupalliset toiminnot täydentävät sisältöjä, joilla on sekä kulttuuripoliittinen että matkailullinen ulottuvuus.

Jotta tuleva paviljonki olisi kaupunkikuvallisesti sopiva, mutta myös toiminnallisesti käytettävä, olisi tärkeää, että tulevan toiminnan vastuutaho olisi mukana jo tilan suunnitteluvaiheessa. Näin ollen kulttuuri- ja kirjastolautakunta esittää tutkittavaksi myös sen, voisiko toiminnan konseptin ideakilpailun ja yrittäjähaun käynnistää ennen lopullisen tilaohjelman päättämistä.

Töölönlahden alueen muiden instituutioiden kiinnostus mahdollisen uuden tilan käyttöön jää toimijoiden väliseksi asiaksi. Kulttuuri- ja kirjastolautakunnalla ei ole keskustakirjastoa lukuun ottamatta toimivaltaa näiden päätöksentekoon. On kuitenkin tärkeää, että kulttuurikeskukselle laaja-alaisena virastona varataan mahdollisuus osallistua mahdollisen konseptin kilpailutukseen samoin kuin kaupunginkirjastolle, jonka keskustakirjaston monipuolinen toimintakonsepti sivuaa Rantasen aloitteessa kuvattuja toimintaideoita. Näin parannetaan mahdollisuuksia luoda alueelle kokonaisuus, joka palvelee sekä yrittäjää, alueen instituutioita että riippumattomia kulttuuri- ja vapaa-ajan toimijoita.

Keskustakirjaston kannalta merkittävin yksittäinen elementti Rantasen aloitteessa on sauna. Kirjastorakennus on hankesuunnitteluvaiheessa, mutta myös rakennusaikana voidaan tehdä muutoksia. On osoittautumassa, että saunatilojen rakentaminen on kalliimpaa kuin kirjaston palvelutilojen. Saunatilojen siirtyminen mahdolliseen paviljonkiin voisi siten helpottaa keskustakirjaston kustannuspaineita. Saunan sijoittaminen VR:n makasiinien fragmentin paikalle antaisi

10.11.2014

Kj/16

saunan asiakaskunnalle jalankulkutason yhteyden alueen muuhun toiminnallisuuteen.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Stuba Nikula

Lisätiedot

Stuba Nikula, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 37000
stuba.nikula(a)hel.fi

10.11.2014

Kj/17

§ 1140

V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite liityntäpysäköintipaikkojen lisäämisestä Rastilan metroasemalle

HEL 2014-004983 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Ville Jalovaaran aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Jalovaara Ville valtuustoaloite Kvsto 9.4.2014 asia 20
- 2 Allekirjoitettu, Jalovaara Ville valtuustoaloite Kvsto 9.4.2014 asia 20

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ville Jalovaara esittää aloitteessaan, että kaupunki selvittäisi Rastilan metroaseman liityntäpysäköintipaikkojen riittävyyttä ja harkitsisi esimerkiksi Vuosaaren suuntaan menevien junien raiteen kattamista, jotta sen päälle voitaisiin sijoittaa lisää autopaikkoja.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Rastilan metroasemalla on 40 autopaikan ja kahden inva-autopaikan liityntäpysäköintialue, joka on joka toinen vuosi tehtyjen liityntäpysäköintilaskentojen mukaan usein täynnä.

Liityntäpysäköintialueen kuormitusaste onkin lähes sata. Muut lähialueen liityntäpysäköintialueet ovat myös suosittuja, mutta reilun kilometrin päässä Rastilasta sijaitsevan Vuosaaren metroasemalla on toistaiseksi ollut runsaastikin vapaita paikkoja. Myös Puotilassa ja Siilitiellä on ollut vapaita paikkoja.

Rastilan metroaseman kattamisen kustannuksia ei ole tarkasti arvioitu. Nykyisenkaltaisilla maantasoilla liityntäpysäköintijärjestelyillä pysäköintipaikalle jyvitetty päiväkustannus on neljän euron suuruusluokkaa, mikä on huomattavan suuri kustannus verrattuna joukkoliikennematkoihin kohdistuvaan keskimääräiseen subventioon. Radan yläpuoliset liityntäpysäköintipaikat eivät ole taloudellisesti toteuttamiskelpoisia, elleivät ne kytkeydy johonkin muuhun mittavaan kehittämishankkeeseen. Myös parhaillaan käynnissä oleva asuntorakentaminen Rastilan metroaseman välittömässä läheisyydessä asettaisi huomattavia haasteita pysäköintikannen toteuttamiselle.

Kaupunginhallitus toteaa, että vuonna 2011 valmistuneen koko seudun kattavan liityntäpysäköintitarpeen huomioon ottaneen Helsingin seudun liityntäpysäköintistrategian ja toimenpideohjelman mukaan Rastilan metroasemalle ei ole tarkoitus lisätä autojen liityntäpysäköintipaikkoja. Sen sijaan läheisten Vuosaaren, Puotilan ja Siilitien liityntäpysäköintipaikkojen tehostaminen esimerkiksi opastuksen avulla on tärkeää. Tavoitteena on lisätä Rastilaan 70 uutta pyöräpysäköintipaikkaa vuoteen 2020 mennessä. On tärkeää, että kaupunki huolehtii myös alueen kevyen liikenteen väylien talvikunnossapidosta, jolloin pyöräpysäköinnistä saatava hyöty kasvaa.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite on jätetty 9.4.2014, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Jalovaara Ville valtuustoaloite Kvsto 9.4.2014 asia 20
- 2 Allekirjoitettu, Jalovaara Ville valtuustoaloite Kvsto 9.4.2014 asia 20

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Kaupunkisuunnittelulautakunta 02.09.2014 § 260

HEL 2014-004983 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rastilan metroasemalla on aikarajoitettu (24 h) 40 autopaikan ja kahden inva-autopaikan liityntäpysäköintialue. Polkupyörien liityntäpysäköintiä on molemmissa aseman päädyissä.

Helsinki tekee liityntäpysäköintilaskentoja liityntäpysäköintialueillaan kahden vuoden välein. Viimeisin laskenta on vuodelta 2013. Vuosien 2009, 2011 ja 2013 liityntäpysäköintilaskentojen mukaan Rastilan liityntäpysäköintialueen kuormitusaste on ollut lähes 100. Vapaita paikkoja on ollut korkeintaan muutamia. Laskennat on tehty syyslokakuussa. Pysäköintipaikkojen korkea käyttöaste ja ajoittainen riittämättömyys aiheuttavat lisäkuormaa myös muille liityntäpysäköintipaikoille metroreitillä. Osa autoilijoista ei käytä liityntäpysäköintiä, vaan ajavat yksityisautoillaan koko matkansa joukkoliikenteen sijasta. Tämän suuntainen kehitys ei tue kaupungin tavoitteita. Myös muut lähialueen metroasemien liityntäpysäköintialueet, Vuosaari, Puotila, Itäkeskus, Siilitie, Herttoniemi sekä Kulosaari, ovat olleet suosittuja osin edellä mainitusta johtuen kyseisinä laskenta-ajankohtina. Kuormitusasteet ovat usein olleet lähes sata. Eniten tilaa on ollut Vuosaarissa sekä vuonna 2013 Puotilassa ja Siilitiellä.

Liikennesuunnitteluosasto on valtuustoaloitteeseen liittyen lisäksi kesän 2014 aikana seurannut Rastilan metroaseman liityntäpysäköinnin käyttöastetta ja ajoneuvojen vaihtuvuutta. Kolmen arkipäivän (18.6., 29.7. ja 5.8.) perusteella noin puolet käyttäjistä on säännöllisesti alueella pysäköiviä ja loput satunnaisesti pysäköiviä. Osalla (13 %) autopaikoista ilmeni sääntöjen vastaista pitkäaikaispysäköintiä, mistä on informoitu pysäköinninvalvontaa.

Yhteenvedon voidaan todeta, että Rastilan liityntäpysäköintialue on usein täynnä. Sen sijaan Vuosaaren metroasemalla runsaan kilometrin päässä on yleensä runsaastikin vapaita paikkoja sekä Mosaiikkitorin pari vuotta sitten kunnostetussa pysäköintilaitoksessa (avoinna kello 5.00 - 24.00) että sen edustalla. On myös otettava huomioon Vuosaaren Urheilutalon pysäköintitarpeet Mosaiikkitorin pysäköintilaitoksessa sen jälkeen, kun Urheilutalon pysäköintipaikat poistuvat Vuosaarentie 3:n tontilta.

Rastilan metroaseman kattamisen kustannuksia ei ole tarkasti arvioitu. Voidaan kuitenkin todeta, että jo nykyisenkaltaisilla maantasoilla liityntäpysäköintijärjestelyillä pysäköintipaikalle jyvitetty päiväkustannus on suuruusluokkaa neljä euroa, mikä on huomattavan suuri kustannus verrattuna joukkoliikennematkoihin kohdistuvaan keskimääräiseen subventioon. Radan yläpuoliset liityntäpysäköintipaikat eivät ole taloudellisesti toteuttamiskelpoisia, elleivät ne kytkeydy johonkin muuhun mittavaan kehittämishankkeeseen. Myös parhaillaan käynnissä oleva asuntorakentaminen Rastilan metroaseman välittömässä läheisyydessä asettaisi huomattavia haasteita pysäköintikannen toteuttamiselle.

Vuonna 2011 valmistuneen koko seudun kattavan liityntäpysäköintitarpeen huomioon ottaneen Helsingin seudun liityntäpysäköintistrategian ja toimenpideohjelman mukaan Rastilan metroasemalle ei ole tarkoitus lisätä autojen liityntäpysäköintipaikkoja. Tavoitteena on kuitenkin lisätä 70 uutta pyöräpysäköintipaikkaa vuoteen 2020 mennessä. Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää tärkeänä, että kaupunki huolehtii myös siitä, että alueen kevyenliikenteenväylät ovat riittävän laadukkaan talvikunnossapidon piirissä. Täten pyöräpysäköinnistä saatava hyöty kasvaa.

Rastilan liityntäpysäköintialueelle on ehdotettu myös pysäköinnin rajoittamista lyhempiaikaiseksi. Pysäköintiajan rajoittaminen esimerkiksi 10 tuntiin mahdollistaisi tehokkaamman pysäköinnin valvonnan. Helsingin metroasemien liityntäpysäköintialueilla käytetään kuitenkin yleisesti 24 h aikarajoitusta perustuen muun muassa työssäkäyvien vaihteleviin työaikoihin, työ- ja vapaa-ajanmatkojen pituuksiin sekä niihin käytettyyn aikaan joukkoliikenteessä. Yleisesti käytössä olevasta aikarajoituksesta poikkeaminen lisäisi selkeän matkustajainformaation näkökulmasta painetta liityntäpysäköintikäytäntöjen muuttamiseen kaikilla Helsingin metroasemilla. Liikennesuunnitteluosasto seuraa talven 2014-2015 aikana liityntäpysäköintipaikkojen käyttöä ja harkitsee sen pohjalta mahdollista aikarajoituksen muuttamista.

Käsittely

02.09.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä seuraavan Eija Loukoilan tekemän vastaehdotuksen:

Kohtaan 5 lisätään: On myös otettava huomioon Vuosaaren Urheilutalon pysäköintitarpeet Mosaiikkitorin pysäköintilaitoksessa sen jälkeen, kun Urheilutalon pysäköintipaikat poistuvat Vuosaarentie 3:n tontilta.

Lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä seuraavan Jape Lovénin tekemän vastaehdotuksen:

Kohta 7 muutetaan muotoon:

Vuonna 2011 valmistuneen koko seudun kattavan liityntäpysäköintitarpeen huomioon ottaneen Helsingin seudun liityntäpysäköintistrategian ja toimenpideohjelman mukaan Rastilan metroasemalle ei ole tarkoitus lisätä autojen liityntäpysäköintipaikkoja. Tavoitteena on kuitenkin lisätä 70 uutta pyöräpysäköintipaikkaa vuoteen 2020 mennessä. Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää tärkeänä, että kaupunki huolehtii myös siitä, että alueen kevyenliikenteenväylät ovat riittävän laadukkaan talvikunnossapidon piirissä. Täten pyöräpysäköinnistä saatava hyöty kasvaa.

Jape Lovén teki Eija Loukoilan kannattamana seuraavan vastaehdotuksen:

Kohta 3 muutetaan muotoon:

Helsinki tekee liityntäpysäköintilaskentoja liityntäpysäköintialueillaan kahden vuoden välein. Viimeisin laskenta on vuodelta 2013. Vuosien 2009, 2011 ja 2013 liityntäpysäköintilaskentojen mukaan Rastilan liityntäpysäköintialueen kuormitusaste on ollut lähes 100. Vapaita paikkoja on ollut korkeintaan muutamia. Laskennat on tehty syyslokakuussa. Pysäköintipaikkojen korkea käyttöaste ja ajoittainen riittämättömyys aiheuttavat lisäkuormaa myös muille liityntäpysäköintipaikoille metroreitillä. Osa autoilijoista ei käytä liityntäpysäköintiä, vaan ajavat yksityisautoillaan koko matkansa joukkoliikenteen sijasta. Tämänsuuntainen kehitys ei tue kaupungin tavoitteita. Myös muut lähialueen metroasemien liityntäpysäköintialueet, Vuosaari, Puotila, Itäkeskus, Siilitie, Herttoniemi sekä Kulosaari, ovat olleet suosittuja osin edellä mainitusta johtuen kyseisinä laskenta-ajankohtina. Kuormitusasteet ovat usein olleet lähes sata. Eniten tilaa on ollut Vuosaarissa sekä vuonna 2013 Puotilassa ja Siilitiellä.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: kohta 3 muutetaan muotoon:

Helsinki tekee liityntäpysäköintilaskentoja liityntäpysäköintialueillaan kahden vuoden välein. Viimeisin laskenta on vuodelta 2013. Vuosien 2009, 2011 ja 2013 liityntäpysäköintilaskentojen mukaan Rastilan liityntäpysäköintialueen kuormitusaste on ollut lähes 100. Vapaita paikkoja on ollut korkeintaan muutamia. Laskennat on tehty syyslokakuussa. Pysäköintipaikkojen korkea käyttöaste ja ajoittainen riittämättömyys aiheuttavat lisäkuormaa myös muille

10.11.2014

Kj/17

liityntäpysäköintipaikoille metroreitillä. Osa autoilijoista ei käytä liityntäpysäköintiä, vaan ajavat yksityisautoillaan koko matkansa joukkoliikenteen sijasta. Tämänsuuntainen kehitys ei tue kaupungin tavoitteita. Myös muut lähialueen metroasemien liityntäpysäköintialueet, Vuosaari, Puotila, Itäkeskus, Siilitie, Herttoniemi sekä Kulosaari, ovat olleet suosittuja osin edellellä mainitusta johtuen kyseisinä laskenta-ajankohtina. Kuormitusasteet ovat usein olleet lähes sata. Eniten tilaa on ollut Vuosaarella sekä vuonna 2013 Puotilassa ja Siilitiellä.

Jaa-äännet: 3

Elina Moisio, Risto Rautava, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 5

Hennariikka Andersson, Eija Loukoila, Jape Lovén, Matti Niiranen, Heta Välimäki

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Tom Packalén

Suoritettussa äänestyksessä Lovénin vastaehdotus voitti äänin 5-3.

19.08.2014 Pöydälle

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Inga Valjakka, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37087
inga.valjakka(a)hel.fi

§ 1141

V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Tarja Tenkulan aloite Teerisuontien liikenneturvallisuuden parantamisesta

HEL 2014-004986 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Tarja Tenkulan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tenkula Tarja valtuustoaloite Kvsto 9.4.2014 asia 21
- 2 Allekirjoitettu, Tenkula Tarja valtuustoaloite9.4.2014 asia 21

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Tarja Tenkula ja 10 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Malmin lentokentän läheisyydessä sijaitsevan vilkkaan Teerisuontien liikenneturvallisuutta parannetaan pikaisesti. Uudelle Ormuspellon asuinalueelle on muuttanut paljon lapsiperheitä ja pienet koululaiset joutuvat ylittämään Teerisuontien. Aloitteen tekijät ehdottavat nappiliikennevaloja, lapsia-liikennemerkkejä, 30 km/h nopeusrajoitusta kello 9 - 17 ja nopeusnäyttöä. Töyssyt mainitaan huonoksi vaihtoehdoksi, sillä maapohja on savea.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Teerisuontien ja Ormusmäentien risteykseen on rakennettu kiertoliittymä. Teerisuontien ja Vilppulantien risteykseen on rakennettu keskikoroke. Kiertoliittymällä ja keskikorokkeella hillitään autojen ajonopeuksia ja turvataan jalankulkijoiden kadunylitykset. Teerisuontien ylittää Pekanraitin kohdalla noin 100 käyttäjää vuorokaudessa, joten

ko. risteykseen toivotut jalankulkuvalot eivät ole tarkoituksenmukainen ratkaisu.

"Lapsia"-varoituserkkejä käytetään koulujen, päiväkotien ja leikkipuistojen ympäristössä. Ormuspellon lähikoulu on lukuvuodesta 2014 - 2015 lähtien Kotinummen ala-asteen koulu, joka sijaitsee pääradan länsipuolella, Teerisuontien pohjoispuolella, jolloin koulumatkalla ei tarvitse ylittää Teerisuontien vilkkaampaa osaa. Teerisuontie ei täytä lapsista varoittavan liikennemerkkin käyttöperiaatteita.

Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosasto sai vuonna 2005 liikenne- ja viestintäministeriöltä poikkeusluvan käyttää voimassaoloaikaa ilmaisevaa lisäkilpeä nopeusrajoitusmerkin yhteydessä. Ko. lisäkilpi on tieliikennelainsäädännön mukaan kielletty. Poikkeusluvalla selvitettiin pitkäaikaisvaikutuksia kokeilukohteissa, mutta tulokset olivat hyvin ristiriitaisia. Turun kaupungin vastaavassa kokeilussa selvisi, ettei lisäkilvellä ollut vaikutusta keskinopeuksiin.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingissä sijaitsevasta 60 nopeusnäytöstä on saatu pääsääntöisesti positiivisia kokemuksia. Kaupunkisuunnitteluvirasto lisää Teerisuontien yhdeksi vaihtoehdoksi päätettäessä uusien nopeusnäyttöjen sijaintipaikoista.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään siten, että aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua antaa vastauksen kaupunginhallitus. Muutosta edeltäneessä työjärjestyksessä vastauksen aloitteeseen antoi aina valtuusto. Valtuutettu Tarja Tenkula aloite on jätetty 9.4.2014, ennen valtuuston työjärjestyksen muuttamista. Aloitteen käsittelyjärjestys on 4.6.2014 muutettua työjärjestystä edeltäneen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tenkula Tarja valtuustoaloite Kvsto 9.4.2014 asia 21
- 2 Allekirjoitettu, Tenkula Tarja valtuustoaloite9.4.2014 asia 21

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.06.2014 § 212

HEL 2014-004986 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Teerisuontie on alueellinen kokoojakuu, jonka nopeusrajoitus on 40 km/h ja liikennemäärä kevään 2014 laskentojen mukaan 4 100 ajon./vrk.

Teerisuontien ja Ormusmäentien liittymään on rakennettu kiertoliittymä sekä Teerisuontie ja Vilppulantien risteykseen keskikoroke. Näillä toimenpiteillä hillitään autojen ajonopeuksia ja turvataan jalankulkijoiden kadunylityksiä.

Suorin reitti Ormuspellosta Malmin palveluihin kulkee Pekanraitin kautta. Jalankulkuvaloja on toivottu Teerisuontien ja Pekanraitin risteykseen jo aiemmin. Jalankulkijoiden ylitykset Teerisuontiellä Pekanraitin kohdalla laskettiin alkuvuodesta 2014, minkä perusteella suoja-aste arvioidaan olevan vuorokaudessa noin 100 käyttäjää. Ajoneuvojen ja jalankulkijoiden määrät ovat niin pieniä, ettei jalankulkuvaloja pidetä tarkoituksenmukaisena ratkaisuna.

”Lapsia”-varoituserkkejä käytetään Helsingissä koulujen, päiväkotien tai leikkipuistojen tontteja tai kortteleita ympäröivillä. Kauempana kouluista näitä liikennemerkkejä käytetään vain poikkeuksellisesti silloin, jos lasten pääasiallisesti käyttämä reitti ylittää pääkadun tai alueellisen kokoojakadun. Tällä hetkellä Ormuspellon lähikouluna toimii Hietakummun ala-asteen koulu, mutta alueen lähikouluksi vaihtuu lukuvuodelle 2014–2015 Kotinummen ala-asteen koulu. Kotinummen ala-aste sijaitsee pääradan länsipuolella, Teerisuontien pohjoispuolella. Turvallisin reitti koululle kulkee Teerisuontien pohjoispuolen jalkakäytävää pitkin. Teerisuontie ei täytä lapsista varoittavan liikennemerkin käyttöperiaatteita.

Tieliikennelainsäädäntö ei salli nopeusrajoitusmerkin yhteydessä voimassaoloaikaa ilmaisevan lisäkilven käyttöä.

Liikennesuunnitteluosasto sai kuitenkin vuonna 2005 liikenne- ja viestintäministeriöltä kokeiluluvan kyseisen merkkijohdistelmän

10.11.2014

käyttöön. Kokeilua jatkettiin vuoden 2013 loppuun saakka pitkäaikaisvaikutusten selvittämiseksi. Kokeilukohteista saadut tulokset olivat ristiriitaisia, joten kokeilulle ei haettu lisää jatkoaikaa. Turun kaupungin vastaavalla kokeilulla ei ollut vaikutuksia keskinopeuksiin.

Nopeusnäyttöjä on Helsingissä tällä hetkellä vajaat 60 kappaletta. Kokemukset näytöistä ovat pääsääntöisesti positiivisia. Malmin alueelle on toivottu useampaan kohteeseen nopeusnäyttöä. Teerisuontie lisätään yhdeksi vaihtoehdoksi päätettäessä uusien nopeusnäyttöjen sijaintipaikoista.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Juuso Helander, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37134
juuso.helander(a)hel.fi

§ 1142

V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Seppo Kanervan aloite Lauttasaaren liikennejärjestelyjen parantamisesta

HEL 2014-004984 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Seppo Kanervan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kanerva Seppo valtuustoaloite Kvsto 9.4.2014 asia 22
- 2 Allekirjoitettu, Kanerva Seppo valtuustoaloite Kvsto 9.4.2014 asia 22

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Seppo Kanerva ja kuusi muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan yhteensä kuutta erilaista liikenteeseen liittyvää toimenpidettä Lauttasaaren alueella: mm. polun hiekoittamista, töyssyjen rakentamista ja betoniporsaiden poistamista.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Lauttasaarentielle ollaan laatimassa katusuunnitelmaa, jossa pyöräily ja jalankulku on erotettu toisistaan uusien suunnitteluperiaatteiden mukaisesti. Rakentaminen on ajoitettu vuosille 2015 ja 2016. Heikkilänaukion suunnittelu jatkuu. Luoteisväylän liikenneturvallisuutta koskeva valtuustoaloite on käsitelty kaupunginvaltuustossa 7.5.2014 (163 §).

Lauttasaaren puistokäytäviä, ml. aloitteessa mainittu puistokäytävä, on kunnostettu kivituhkalla keväällä 2014.

Lauttasaarentien pohjoispuolella kulkevan vilkkaan yhdistetyn jalkakäytävän ja pyörätien Koillisväylän ja Gyldenintien välinen kohta

on vain 2 - 3,5 metriä leveä. Leveys ei täytä erotellun jalankulun ja pyöräilyn väylän minimivaatimusta. Em. Lauttasaarentien uuden katusuunnitelman toteuttaminen on ajoitettu vuosille 2015 ja 2016.

Tieliikennelaki kieltää pyöräilyn jalkakäytävällä yli 12-vuotiailta. Tieliikennelain ja valtakunnallisen ohjeistuksen mukaan korotettua jalkakäytävää ei erikseen merkitä jalankulkutiekse liikennemerkillä.

Poliisin mukaan Lahnalahdentiellä urheilukentän kohdalla suojateiden läheisyydessä ei ole tapahtunut yhtään jalankulkijan tai polkupyöräilijän loukkaantumiseen johtanutta onnettomuutta vuosina 1995 - 2013.

Kaupunginhallitus huomauttaa, että samansisältöinen Luoteisväylän liikenneturvallisuutta koskeva valtuustoaloite on käsitelty kaupunginvaltuustossa 7.5.2014 (163 §). Hidasteita rakennetaan Helsingissä ensisijaisesti päiväkotien ja vanhusten palvelutalojen yhteyteen, keskeisten kävely- ja pyöräilyreittien kadunylityskohtiin sekä reiteille, joilla koululaisten reitit ja vilkas autoliikenne risteävät. Näitä periaatteita ei ole syytä väljentää rakentamalla hidasteita Luoteisväylän tai Lahnalahdentien kaltaisille kaduille, sillä päätöksiä hidasteiden rakentamisesta on tehty huomattavasti enemmän kuin rakennusvirastolla on ollut resursseja niitä rakentaa.

Samansisältöinen Heikkiläntien asiakaspysäköintipaikkoja koskeva aloite on käsitelty kaupunginvaltuustossa 29.5.2013 (230 §). Heikkilänaukion liikennesuunnittelu käynnistettiin syksyllä 2013. Suunnittelu ei ole edennyt toivotulla aikataululla, koska mm. Länsimetron edellyttämä liityntälinjaston suunnittelu on käynnissä eikä siitä ole tehty lopullista päätöstä. Valittavalla liityntälinjastolla on vaikutusta Heikkilänaukion liikennejärjestelyihin.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään siten, että aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua antaa vastauksen kaupunginhallitus. Muutosta edeltäneessä työjärjestyksessä vastauksen aloitteeseen antoi aina valtuusto. Valtuutettu Seppo Kanervan aloite on jätetty 9.4.2014, ennen valtuuston työjärjestyksen muuttamista. Aloitteen käsittelyjärjestys on 4.6.2014 muutettua työjärjestystä edeltäneen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kanerva Seppo valtuustoaloite Kvsto 9.4.2014 asia 22
- 2 Allekirjoitettu, Kanerva Seppo valtuustoaloite Kvsto 9.4.2014 asia 22

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.06.2014 § 211

HEL 2014-004984 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Puistokäytävä Lahnalahdentien ja Särkiniementien välillä

Keväällä 2014 Lauttasaaren puistokäytäviä on kunnostettu kivituhkalla. Kunnostus on tehty myös aloitteessa mainitulle puistokäytävälle.

Lauttasaarentien jalankulku- ja pyöräilyjärjestelyt

Lauttasaarentien pohjoispuolella kulkee vilkas yhdistetty jalkakäytävä- ja pyörätie. Hankalin kohta on Koillisväylän ja Gyldenintien välisellä osuudella, jossa jalkakäytävän ja pyörätien leveys on 2-3,5 metriä. Tämä ei täytä erotellun jalankulun ja pyöräilyn väylän minimivaatimusta (jalkakäytävä 2 m ja pyörätie 2,25 m). Pysäkkikatosten edessä jalkakäytävän ja pyörätien yhteisleveys on kapeimmillaan vain 2 metriä. Hiljattain tilanne on vaikeutunut, koska ostoskeskuksen puoleinen yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie suljettiin työmaan takia. Uusi liikekeskus on rakenteilla ja valmistuu keväällä 2017.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi Lauttasaarentien liikennesuunnitelman vuonna 2012. Liikennesuunnitelman pohjalta Lauttasaarentielle ollaan parhaillaan laatimassa katusuunnitelmaa. Suunnitelmassa jalankulku ja pyöräily on erotettu toisistaan uusien suunnitteluperiaatteiden mukaisesti. Katusuunnitelma esitellään yleisten töiden lautakunnalle syksyn 2014 aikana ja rakentaminen on ajoitettu vuosille 2015 ja 2016.

Luoteisväylän ja Lahnalahdentien liikennejärjestelyt

Luoteisväylän molemmilla puolilla on jalkakäytävät. Itäpuolen jalkakäytävän leveys on alle kaksi metriä, länsipuolella hieman enemmän. Helsingissä vanhoilla asuntoalueilla jalkakäytävät ovat usein nykyisiin vaatimuksiin nähden liian kapeita. Luoteisväylällä kuten muuallakaan Katajaharjun alueella ei ole erillisiä pyöriteitä, jolloin pyöräily kuuluu ajoradalle. Tieliikennelaki kieltää pyöräilyn jalkakäytävällä alle 12-vuotiasta lasta lukuun ottamatta. Tieliikennelainsäädäntö ja valtakunnallinen ohjeistus lähtevät siitä, että korotettua jalkakäytävää ei yleensä merkitä liikennemerkillä. Näin on toimittu Helsingissäkin.

Poliisin onnettomuustietojen mukaan Lahnalahdentiellä urheilukentän kohdalla suojateiden läheisyydessä ei ole tapahtunut yhtään jalankulkijan tai polkupyöräilijän loukkaantumiseen johtanutta onnettomuutta vuosina 1995 - 2013. Onnettomuustilastojen valoissa asuntokadut ovat melko turvallisia. Suurpiirikohtaiset selvitykset esikaupunkialueiden liikenneonnettomuuksista ovat osoittaneet, että vaaralliset katuosuudet ovat pää- ja kokoojakaduilla, joihin myös rajalliset resurssit liikenneturvallisuutta parantavista toimenpiteistä tullaan ensisijaisesti kohdistamaan.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 5.11.2009 periaatteet ajonopeuksien hallinnasta Helsingissä. Niiden mukaan hidasteita rakennetaan ensisijaisesti päiväkotien ja vanhusten palvelutalojen yhteyteen, keskeisten kävely- ja pyöräilyreittien kadunylityskohtiin sekä reiteille, joilla koululaisten reitit ja vilkas autoliikenne risteävät. Päätöksiä hidasteiden rakentamisesta on tehty huomattavasti enemmän kuin rakennusvirastolla on ollut resursseja niitä rakentaa. Helsingissä on rakentamatta noin 200 aikaisemmin päätettyä rakenteellista hidastetta. Rakennusvirasto pystyy rakentamaan vuosittain muutamia kymmeniä uusia hidasteita, joten periaatteita ei ole syytä väljentää rakentamalla hidasteita Luoteisväylän tai Lahnalahdentiän kaltaisille kaduille. Edellinen pääosin vastaavan sisältöinen Luoteisväylän liikenneturvallisuutta koskeva valtuustoaloite käsiteltiin kaupunginhallituksessa 22.4.2014 (HEL 2013-012976).

Heikkilänaukion liikennejärjestelyt

Kaupunkisuunnittelulautakunta (26.2.2013 §57) ja yleisten töiden lautakunta (19.2.2013 §63) ovat antaneet lausunnot (Diaarinumero HEL 2012-015501) valtuustoaloitteesta, joka koski Heikkiläntie 2:n asiakaspysäköintipaikkojen palauttamista yritysten käyttöön. Kaupunginvaltuusto käsittelee asian kokouksessaan 29.5.2013.

Heikkilänaukion liikennesuunnittelu käynnistettiin syksyllä 2013. Suunnittelu ei ole edennyt toivotulla aikataululla, koska mm.

10.11.2014

Kj/19

Länsimetron edellyttämä liityntälinjaston suunnittelu on käynnissä eikä siitä ole tehty lopullista päätöstä. Valittavalla liityntälinjastolla on vaikutusta Heikkilänaukion liikennejärjestelyihin.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Olga Bernitz, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37280
olga.bernitz(a)hel.fi

§ 1143

**V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Helena Kantolan aloite
ampumaratahankkeen jatkotoimenpiteiden selvittämisestä**

HEL 2014-004985 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Helena Kantolan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepääällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kantola Helena valtuustoaloite Kvsto 9.4.2014 asia 23
- 2 Allekirjoitettu, Kantola Helena valtuustoaloite 9.4.2014 asia 23

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Helena Kantola ja 11 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki selvittäisi yhteistyössä ammunnan harrastajien, heitä edustavien yhteisöjen ja valtion kanssa jatkotoimenpiteet ampumaratahankkeen nopealle edistämiseksi Helsingissä.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan ja liikuntalautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että liikuntavirasto on vuonna 2010 tehnyt esiselvityksen ampumaurheilukeskushankkeesta. Esiselvitykseen osallistuivat Helsingin, Espoon, Vantaan, Nurmijärven, Vihdin, Kirkkonummen, Tuusulan ja Sipoon lisäksi ammunnan harrastajia edustaneet järjestöt. Esiselvityksen valmistumisen jälkeen muut kunnat eivät Helsinkiä lukuun ottamatta olleet valmiita sitoutumaan ampumaratainvestointeihin.

Olemassa olevien rata-alueiden kehittäminen ei riitä harrastusvaatimusten toteuttamiseen, mutta mahdollisuudet sijoittaa ampumaratoja Helsingin alueelle ovat rajalliset. Ympäristöhaittojen (melu ja jäännösmateriaali) lisäksi luotien ja haulien lentämisen aiheuttama turvallisuusriski on merkittävä. Ulkoampumarata voisi Helsingin alueella tulla kyseeseen ainoastaan pienitehoisimmilla aseilla harjoitettavaa toimintaa varten. Helsingin nykyisissä asemakaavoissa ei ole ampumaradaksi kaavoitettua aluetta.

Kaupunginhallitus toteaa, että esiselvityksen mukaan uudelle ampumarata-alueelle on tarvetta. Selvityksen perusteella uudelle rata-alueelle ei kuitenkaan löytynyt sopivaa sijaintia, eikä olemassa olevien alueiden joukosta löytynyt sellaista, jonka kehittäminen tai laajentaminen olisi mahdollista. Mikäli ampumarata-alueiden kehittämistä jatketaan, edellyttää se myös muiden pääkaupunkiseudun kuntien osallistumista hankkeen rahoitukseen. Tällä hetkellä kaupungin investointiohjelmissa ei ole mahdollista osoittaa rahoitusta ampumarata-alueisiin pitkälläkään aikavälillä.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään siten, että aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua antaa vastauksen kaupunginhallitus. Muutosta edeltäneessä työjärjestyksessä vastauksen aloitteeseen antoi aina valtuusto. Valtuutettu Helena Kantolan aloite on jätetty 9.4.2014, ennen valtuuston työjärjestyksen muuttamista. Aloitteen käsittelyjärjestys on 4.6.2014 muutettua työjärjestystä edeltäneen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kantola Helena valtuustoaloite Kvsto 9.4.2014 asia 23
- 2 Allekirjoitettu, Kantola Helena valtuustoaloite 9.4.2014 asia 23

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Kaupunkisuunnittelulautakunta 02.09.2014 § 253

HEL 2014-004985 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle:

Kaupunkisuunnitteluvirasto katsoo, että myös ammunnan harrastaminen ja reserviläistoiminta kuuluvat kaupungin monimuotoisuuteen.

Ulkoampumaratoja on nykyisin Santahaminassa, Espoon Lahnuksessa ja Sipoon Savijärvellä. Niiden kehittämismahdollisuudet ovat rajalliset, eivätkä ne ole kovin hyvin helsinkiläisten saavutettavissa tai käytettävissä. Niiden lisäksi on joitakin hyvin pieniä ratoja sekä ilma-aseharrastukseen tarkoitettuja ratoja. Helsingissä on kaksi julkisessa käytössä olevaa sisäampumarataa Maunulan liikuntahallissa ja Kallion urheilutalolla. Näiden lisäksi toimii kaksi pientä kaupallista rataa ja joukko vaihtelevassa käytössä olevia muita yksityisiä pieniä ratoja.

Helsingin nykyisissä asemakaavoissa ei ole ampumaradaksi kaavoitettua aluetta eikä erityisesti sisäampumaratakäyttöön kaavoitettua kerrosalaa. Sisäampumaratoja voitaneen sijoittaa joihinkin olemassa oleviin tai kaavoitettuihin kiinteistöihin nykyisten asemakaavojen puitteissa.

Liikuntaviraston johdolla on tehty selvitys "Helsingin seudun ampumarata-alueiden kehittämisen esiselvitys" (22.10.2010). Työssä olivat mukana ammunnan harrastajia edustaneet järjestöt Pääkaupunkiseudun ampumaharrastuksen alueneuvottelukunnan edustuksen kautta. Työhön oli kutsuttu myös 14 kunnan edustajat. Selvityksessä käytiin läpi kattavasti ampumaratatilanne ja esitettiin joukko toimenpiteitä, mm. uusien ampumaurheilukeskusten sijoittaminen Vantaan Petikkoon ja Espoon Kauhalaan. Lisäksi esitettiin olemassa olevien ampumaratojen kehittämistä Espoon Lahnuksessa ja Sipoon Savijärvellä. Sittemmin Petikko ja Kauhala ovat osoittautuneet ampumarata-alueeksi soveltumattomiksi. Olemassa olevien ratojen kehittämismahdollisuudet ovat riippuvaisia kyseisten ratojen ympäristöluvista, joiden käsittelyprosessit ovat osin kesken.

Mahdollisuudet sijoittaa ampumaratoja Helsingin alueelle ovat rajalliset. Kaavoituksessa on huomioitava ampumaradan ympäristövaikutukset, ja mahdollisten hankkeiden asemakaavoitus edellyttää riittäviä selvityksiä. Ympäristöhaittoja ovat melu ja ampumatoiminnasta syntyvä jäännösmateriaali. Lisäksi luotien ja haulien lentämisen aiheuttama turvallisuusriski on merkittävä vaikkakin rakenteilla eliminoidavissa.

Erityisesti ampumaradan sijoittaminen ulos on ongelmallista, ja ulkoampumarata voisi Helsingin alueella tulla kyseeseen vain pienitehoisimmilla aseilla harjoitettavaa toimintaa varten. Muilta osin ampumaradat on mahdollista sijoittaa vain rakennuksiin tai maan alle. Ampumarata ei saa rajoittaa kohtuuttomasti muuta maankäyttöä.

Mikäli Helsingin kaupunki päättää selvittää jatkotoimenpiteet ampumaratahankkeen edistämiseksi, kaupunkisuunnitteluvirasto tarjoaa selvitykseen asiantuntemuksensa toimialansa osalta.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Markus Ahtiainen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37088
markus.ahtiainen(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 21.08.2014 § 129

HEL 2014-004985 T 00 00 03

Lausunto

Liikuntalautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle ampumaratahankkeen jatkotoimenpiteiden selvittämiseksi.

Aloitteen tekijät esittävät, että Helsingin kaupunki selvittää yhteistyössä ammunnan harrastajien, heitä edustavien yhteisöjen ja valtion kanssa jatkotoimenpiteet ampumaratahankkeen eteenpäin viemiseksi Helsingissä mahdollisimman pian. Liikuntalautakunta toteaa, että aiheesta on tehty perusteellinen selvitystyö, mutta sitä ei ole viety eteenpäin rahoituksen puutteen vuoksi. Myöskään Helsingin kaupungin taloussuunnitelmassa ei ole esitetty rahoitusta ampumarataolosuhteisiin pitkälläkään aikavälillä. Liikuntalautakunnan mielestä Sipoon ampumarata-alueiden kehittämistä tulisi edesauttaa. Tämä kuitenkin edellyttää pääkaupunkiseudun kaupunkien osallistumista hankkeen rahoitukseen, koska yksinomaan Helsingille kustannusten säilyttäminen on mahdotonta.

Liikuntalautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle ampumaratahankkeen jatkotoimenpiteiden selvittämiseksi.

Aloitteen tekijät esittävät, että Helsingin kaupunki selvittää yhteistyössä ammunnan harrastajien, heitä edustavien yhteisöjen ja valtion kanssa jatkotoimenpiteet ampumaratahankkeen eteenpäin viemiseksi Helsingissä mahdollisimman pian. Liikuntalautakunta toteaa, että aiheesta on tehty perusteellinen selvitystyö, mutta sitä ei ole viety

eteenpäin rahoituksen puutteen vuoksi. Myöskään Helsingin kaupungin taloussuunnitelmassa ei ole esitetty rahoitusta ampumarataolosuhteisiin pitkälläkään aikavälillä. Liikuntalautakunnan mielestä Sipoon ampumarata-alueiden kehittämistä tulisi edesauttaa. Tämä kuitenkin edellyttää pääkaupunkiseudun kaupunkien osallistumista hankkeen rahoitukseen, koska yksinomaan Helsingille kustannusten säilyttäminen on mahdotonta.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Asko Rahikainen, hankesuunnittelija, puhelin: 310 87785

§ 1144

**V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Jessica Karhun aloite
määräaikaisesta tontinvuokra-alennuksesta E-luvun rakennuksille**

HEL 2014-006914 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Jessica Karhun aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Karhu Jessica valtuustoaloite Kvsto 21.5.2014 asia 24
- 2 Allekirjoitettu Karhu Jessica valtuustoaloite Kvsto 21.5.2014 asia 24
- 3 Rakennuslautakunnan päätös 19.8.2014

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jessica Karhu ja 13 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki ryhtyisi edistämään ympäristöystävällistä rakentamista myöntämällä määräaikainen tontinvuokra-alennus rakennuksille, joiden E-luku on pienempi tai yhtä suuri kuin esimerkiksi 70 %:a vaaditusta määräystasosta.

Kaupunginhallitus viittaa rakennus-, kiinteistö- ja ympäristölautakuntien lausuntoihin ja toteaa, että rakentaminen on jo nyt hyvin energiatehokasta, sillä uusia rakennuksia koskevien energiatehokkuusmääräysten vähimmäisvaatimukset ovat alhaisia. Lisäksi rakennusvalvontataksa kannustaa matalaenergiatalojen toteuttamiseen 20 %:a matalammalla lupamaksulla. Tontinluovutusehdot, informaatio-ohjaus ja määräysten helpotukset edesauttavat energiatehokkuustavoitteiden saavuttamista.

Energiatehokkuuteen ja uusiutuvan energian käyttöön on myös ohjattu kaavoituksella.

Kansainvälisten ilmastosopimusten, EU:n energialainsäädännön ja kotimaisten energiapoliittisten strategioiden toteuttaminen edellyttää Helsingissä energiatehokkuusvaatimusten sisällyttämistä asuntorakentamiseen ja olemassa olevan rakennuskannan korjaamiseen. Helsingin kaupunki on sitoutunut kahteen keskeiseen energiansäästötavoitteita ohjaavaan sopimukseen: vuoteen 2016 asti voimassa oleva kuntien energiatehokkuussopimuskausi (KETS) sekä ajalle 2010 - 2016 solmittu Helsingin, valtionhallinnon ja RAKLI ry:n välinen vuokra-asuntojen energiatehokkuutta koskeva sopimus (VAETS).

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki pyrkii kaavoituksen ja liikennesuunnittelun keinoin edistämään tiivistä yhdyskuntarakennetta sekä varmistamaan energiatehokkaan rakentamisen kerrostalotuotannossa edellyttämällä tontinluovutusehdoissa tiukempia E-lukuvaatimuksia kuin rakennusluvan myöntämisen minimitaso edellyttäisi.

Lisäksi kaupunginhallitus katsoo, että aloitteessa esitetty E-lukujen luotettava ja puolueeton selvittäminen on käytännössä lähes mahdotonta. Vuokratason määrittämisen edellytyksinä olisivat käytönaikainen todellinen kulutus ja saavutettu E-luku, joiden todentaminen on hyvin vaikeaa. Tontinvuokrien selkeyden ylläpitämiseksi E-lukuihin perustuvaa porrastusta on syytä välttää. Porrastaminen aiheuttaisi myös mittavan hallinnollisen työn.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään siten, että aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua antaa vastauksen kaupunginhallitus. Muutosta edeltäneessä työjärjestyksessä vastauksen aloitteeseen antoi aina valtuusto. Valtuutettu Jessica Karhun aloite on jätetty 21.5.2014, ennen valtuuston työjärjestyksen muuttamista. Aloitteen käsittelyjärjestys on 4.6.2014 muutettua työjärjestystä edeltäneen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Karhu Jessica valtuustoaloite Kvsto 21.5.2014 asia 24
- 2 Allekirjoitettu Karhu Jessica valtuustoaloite Kvsto 21.5.2014 asia 24
- 3 Rakennuslautakunnan päätös 19.8.2014

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 09.09.2014 § 256

HEL 2014-006914 T 00 00 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Helsingin kaupunki ohjaa nykyisin energiatehokkaampaan rakentamiseen tontinluovutusehdoilla, informaatio-ohjauksella, rakennusluvista saatavilla alennuksilla ja määräysten helpotuksilla esimerkiksi ilmalämpöpumpun ja aurinkoenergian asentaminen ei vaadi lupaa. Lisäksi muutamassa aluerakentamiskohteessa eli lähinnä Eko-Viikissä sekä Kuninkaantammen ja Honkasuon uudisrakentamisalueilla on energiatehokkuuteen ja uusiutuvan energian käyttöön ohjattu kaavoituksella.

Tontinluovutusehdot

Vuodesta 2011 on ollut Helsingissä käytössä asuinrakentamista koskevat tontinluovutusehdot. Silloisten määräysten mukaan vaatimustasona oli energiatehokkuusluokka A (100 kWh/m²). Vaatimustaso tarkoitti käytännössä matalaenergiarakentamista, ollen myös kansallisia vuoden 2012 määräyksiä tiukempi. Helsingin uusien asuinrakennusten energiatehokkuus onkin selvästi parantunut viimeisten neljän vuoden aikana. A-luokan osuus nousi 21 prosentista 68 prosenttiin.

Kesäkuusta 2013 lähtien rakennuksia on arvioitu uuden energiatodistustulain vaatimalla laskennallisen kokonaisenergiankulutuksen avulla (E-luku). Uuteen A-luokkaan pääseminen edellyttää energiatehokkaan rakennuksen lisäksi omaa energiantuotantoa esimerkiksi aurinkopaneeleilla. Rakennuksen energiatehokkuusluokka ilmaistaan edelleen asteikolla A-G, mutta uusi luokitus perustuu E-lukuun. Vanhat ja uudet luokat eivät ole vertailukelpoisia. Lainmuutoksen jälkeen ainoastaan yksi

rakennusluvan saanut hanke on yltänyt uuteen parhaaseen A-luokkaan. Rakennusluvan saamiseksi uudisrakennusten tulee olla vähintään C-luokkaa. EU:n linjausten mukaan kaikkien uusien rakennusten tulee vuoden 2021 alusta lähtien olla lähes nollaenergiarakennuksia, joiden on arvioitu olevan uudessa energialuokituksessa yleensä A-luokkaa.

Vastaisuudessa kaupunki edellyttää luovuttamiensa kerrostalotonttien osalta, että rakennusluvan edellytyksenä oleva kerrostalojen C-luokan (101-130 kWh/m²) energiatehokkuusvaatimus täyttyy selkeästi ja alittaa E-luvun 120 kWh/m²/vuosi. Niiden tonttien osalta, jotka on varattu ennen energiatodistuslain uudistuksen voimaan astumista, kaupunki ei edellytä määräyksiä tiukempaa energiatehokkuusvaatimusta. Näiden hankkeiden osalta kaupunki pyrkii kuitenkin hankeohjauksen keinoin varmistamaan tavoitteellisen energiatehokkuuden toteutumisen rakentamisessa. Uudistuneen energiatodistuslain voimaan astumisen jälkeen kaupungin oman asuntokannan peruskorjaustoiminnassa pyritään tavoitteellisesti D-energialuokkaan.

Tampereen kokemukset

Tampereen maapolitiikan periaatteisiin hyväksyttiin vuonna 2014 periaate, että täydennysrakennushankkeissa voi saada enintään 85 % alennuksen kaavoituskorvauksesta, jos hanke täyttää tietyt kriteerit, joiden joukossa on myös energiatehokkuuden parantaminen.

Tampereella otettiin myös vuonna 2014 käyttöön tonttivuokra-alennus omakotitonttien luovutuksessa. Sitä pilotoitiin ensin Vuoreksen asuntomessualueella, jossa pientaloista noin kolmasosa täytti kriteerin ja sai alennuksen. Alennuksen ehtona on, että toteutetun talon E-luku on enintään 70 % normaalista vähimmäistasosta. Tonttinvuokra-alennus on tällöin 50 % 5 vuoden ajalta.

Tampereella on tonttinvuokra keskimäärin 2000 euroa vuodessa, joten alennus on noin 1000 euroa vuodessa. Toistaiseksi alennuksen on saanut vasta kahden pilottialueen rakentajat, eli noin 20 taloutta, eli rahassa vain 20 000 euroa vuodessa. Koko kaupungin alueella kaupungin tonteille rakentajia on noin 100. Mikäli puolet heistä tekisi energiatehokkaan talon, tuki maksaisi kaupungille 100 000 euroa vuodessa menetettyinä vuokratuloina. Tampere on siten arvioinut tämän mallin kaupungin ja yhteiskunnan kannalta kustannustehokkaaksi ohjauskeinoksi.

Energiatehokkaaseen rakentamiseen ohjaaminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvnro

F102012566

Ympäristölautakunta toteaa, että energiatehokkaaseen rakentamiseen ohjaaminen vaatii erilaisia keinoja eri ryhmille. Vuoka-alennus ei ole kerrostalorakentajille niin houkutteleva kuin omakotitalorakentajille, jotka saavat itse taloudellisen hyödyn. Toisaalta alennus kerrostalojen tontinvuokrasta olisi kuitenkin rakennusliikkeille hyvä markkinointivaltti asunnon myynnissä.

Helsingissä käytössä oleva tontinluovutusehto on ollut kustannustehokas ohjauskeino ja se on kohdistunut juuri kerrostaloihin. Vielä tätä energiatehokkaampaa rakentamista olisi mahdollista saada aikaiseksi antamalla lisäksi energiatehokkaammasta rakentamisesta määräaikainen alennus Tampereen mallin mukaan.

Nykyistä enemmän toimia kaivattaisiin erityisesti olemassa olevan rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen. Asukkaiden ja käyttäjien lisäksi merkittävässä roolissa ovat kiinteistönomistajat, rakennusten ylläpidosta ja huollosta vastaavat tahot sekä korjaushankkeiden suunnittelusta ja toteutuksesta vastaavat tahot. Energianeuvontaa pääkaupunkiseudulla on annettu Ilmastoinfon toimesta ja asukasneuvonnan ASIAA! – hankkeessa, jonka osarahoitus valtion toimesta (kuluttajien energianeuvonta) on valitettavasti loppumassa koko Suomessa. Esimerkiksi energiasaneerauksissa Tampereella rakennuttaja ja taloyhtiö saavat alennusta kaavoituskorvauksesta jos hanke täyttää neljä kuudesta ehdosta, joita ovat energiatehokkuus, ullakkorakentaminen, täydennysrakentamisen yhteishankkeet, rakenteellinen pysäköinti ja vanhan rakennuskannan suojele.

Ympäristölautakunta toteaa, että kaupungin kannattaisi soveltaa Tampereen mallin kaltaisia energiatehokkuutta parantavia ratkaisuja tai edes kokeilla niitä ensin jollakin asuinrakentamisalueella. Kaupungin tulisi myös laatia asuin- ja toimistorakentamisen sekä peruskorjaamisen energiatehokkuuden ohjaamisesta kokonaisvaltainen suunnitelma, joka integroitaisiin normaaliin kaupungin toimintaan. Suunnitelmassa tarkasteltaisiin ohjaamisen kokonaisuus: energiakaavoitus, kaavoituskorvaus, tontinluovutus ja -vuokraaminen, rakentamisen ohjaus sekä neuvonta. Tavoitteena olisi luoda selkeä ja kustannustehokas järjestelmä, joka palvelee niin kaupungin ilmastotavoitteita kuin rakennusten loppukäyttäjien asukkaiden ja yrittäjien etua.

Tämä lausunto on osa asian valmistelua eikä siihen siten voi hakea muutosta (Kuntalaki 91 §)

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Jari Viinanen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31519
jari.viinanen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 04.09.2014 § 447

HEL 2014-006914 T 00 00 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Jessica Karhu ja 13 muuta valtuutettua ovat tehneet 21.5.2014 päivätyn valtuustoaloitteen koskien määräaikaisen tontinvuokra-alennusta alhaisen E-luvun rakennuksille. Aloite koskee määräaikaisen tontinvuokra-alennuksen myöntämistä rakennuksille, joiden E-luku on pienempi tai yhtä suuri kuin esimerkiksi 70 % vaaditusta määräystasosta.

Kansainvälisten ilmastopöytäkirjojen sekä kotimaisten energiapolitiittisten strategioiden toteuttaminen edellyttää Helsingissä energiatehokkuusvaatimusten sisällyttämistä asuntorakentamiseen sekä olemassa olevan rakennuskannan korjaamiseen. Helsingin kaupunki on sitoutunut kahteen keskeiseen sopimukseen, jotka ohjaavat energiansäästötavoitteita. Vuoden 2008 alusta alkoi uusi vuoteen 2016 asti voimassa oleva kuntien energiatehokkuussopimuskausi (KETS). Lisäksi ajalle 2010 - 2016 on solmittu Helsingin, valtionhallinnon sekä RAKLI ry:n välinen vuokra-asuntojen energiatehokkuutta koskeva sopimus (VAETS).

Helsingin kaupunki toteuttaa asuntorakentamisessa tiukkoja energiatehokkuusvaatimuksia. Energiatehokkuutta parantaneita kehittämishankkeita on toteutettu eri projektialueilla, ja niistä saatuja kokemuksia hyödynnetään uudisrakentamisessa. Näistä voidaan esimerkiksi mainita Kehittyvä kerrostalo-hanke - Kivikossa, jonka erityispiirteinä on kokonaissähköenergian minimointi. Ekotehokkaan asuntorakentamisen periaatteisiin kuuluvat keskeisesti myös joukkoliikenteeseen tukeutuvan tiiviin yhdyskuntarakenteen periaate, jota noudatetaan kaavoituksessa ja liikennesuunnittelussa. Kaupunki on myös aktiivisesti pyrkinyt edistämään energiatehokkuuteen liittyviä toimenpiteitä sekä rohkaisemaan asuntoyhtiöitä ja asukkaita vähentämään energian kulutusta kaikessa toiminnassaan.

Kaupunki on edellyttänyt luovuttamiensa tonttien osalta ennen energiatehokkuusluokituksen muutosta, että A-luokan energiatehokkuusvaatimus täyttyy selkeästi. Tavoitteena on ollut pyrkiä kohti nollaenergiarakentamista ja turvaamaan kaavoituksella myös

energiatehokkaan rakentamisen toteuttamisedellytyksiä. Rakentamisen energiatehokkuusluokitus muuttui kesällä 2013, ja uudet energialuokat perustuvat rakennusten kokonaisenergiatarkasteluun, eri energiamuotojen kertoimiin ja rakennustyyppikohtaisiin E-lukuihin. Uusi energialuokitus vastaa nyt rakentamismääräyskokoelmaa kokonaisenergiatarkastelun ja E-lukujen osalta. Uudistuksen tavoitteena on parantaa erityyppisten rakennusten energiatodistusten vertailtavuutta ja luotettavuutta. Helsingissä asuntorakentamisen energiatehokkuusvaatimuksena on ollut vanhan järjestelmän mukainen A-luokka. Uuden laskentajärjestelmän mukainen A-luokkaa tarkoittaa käytännössä rakennusta, jossa on omaa energiantuotantoa. Vuonna 2013 myönnettyistä rakennusluvista uuden mallin mukaisen A-luokan saavutti Helsingissä vain yksi asuntohanke. Kesäkuun 2013 jälkeen rakennusluvan saaneista kerrostalohankkeista kaikki kuuluivat energialuokkaan C, ja näiden hankkeiden E-lukujen keskiarvo on 123,10 kWh/m²/vuosi.

Vastaisuudessa kaupunki edellyttää luovuttamiensa kerrostalotonttien osalta, että rakennusluvan edellytyksenä oleva C-luokan energiatehokkuusvaatimus täyttyy selkeästi ja alittaa E-luvun 120 kWh/m²/vuosi. Tällöin vaatimus vastaa hyvin kaupungin energiatehokkuusvaatimuksia ja ohjaa rakentamista kohti energiaa säästävää rakentamista. Niiden tonttien osalta, jotka on varattu ennen energiatodistuslain uudistuksen voimaan astumista, kaupunki ei edellytä määräyksiä tiukempaa energiatehokkuusvaatimusta. Näiden hankkeiden osalta kaupunki pyrkii kuitenkin hankeohjauksen keinoin varmistamaan tavoitteellisen energiatehokkuuden toteutumisen rakentamisessa.

Kaupunki luovuttaa vuosittain rakennusoikeutta asuntotuotantoon noin 150 - 250 000 k-m². Pääsääntöisesti luovutettava rakennusoikeus sijoittuu kerrostalorakentamiseen. Olennaista on, että E-luku vaatimukset ovat erilaisia rakennustyyppistä riippuen. Esimerkiksi pientalojen A ja B energiatehokkuusluokka on saavutettavissa huomattavasti helpommin kuin kerrostalorakentamisessa. Pääsääntöisesti pientalot itseohjautuvasti rakennutetaan hyvin energiatehokkaiksi. Määräysten vähimmäisvaatimukset (C-luokka) tarkoittavat lähtökohtaisesti jo hyvin energiatehokasta rakentamista. Huomattavaa on kuitenkin se, että viime aikoina on keskusteltu siitä, että onko energiatehokkuusvaatimuksissa menty niin pitkälle, että vaatimusten noudattaminen aiheuttaa riskejä rakennusfysikaaliselle ja kosteustekniselle toiminnalle.

Asumisen Rahoitus ja kehittämiskeskus (ARA) myöntää harkinnanvaraista energia-avustusta pientalojen energiatalouden parantamiseen ja uusiutuvien energiamuotojen lisäämiseen.

Vastaavasti myös ARA myöntää asunto-osakeyhtiöille korkotukilainoja energiataloutta edistäviin hankkeisiin. Lisäksi myös kaupunginhallituksen hyväksymän rakennusvalvontataksan mukaan matalaenergiatalona toteutettavan asuinrakennuksen lupamaksua alennetaan. Alennus on 20 % lupamaksusta jos rakennuksen lämpöhäviöiden laskennallinen energiankulutus on vuositasolla enintään 85 % vähimmäisvaatimukset täyttävän vertailuratkaisun vastaavasta energiankulutuksesta.

Lopuksi

Kiinteistölautakunta katsoo, että energiansäästäminen ja energiataloutta tukevien ratkaisujen kehittäminen ovat kannatettavia ja tavoiteltavia asioita. Kaupunki pyrkii edistämään kaavoituksen keinoin tiivistä ja eheää ekotehokasta yhdyskuntarakentamista sekä varmistamaan energiatehokkaan rakentamisen kerrostalotuotannossa edellyttämällä tontinluovutusehdoissa tiukempia E-lukuvaatimuksia kuin rakennusluvan myöntämisen minimitaso. Rakennusluvan edellytyksenä oleva C-luokan energiatehokkuusvaatimus on sinällään jo hyvin energiatehokas ja edistää siten energiataloudellisen rakentamisen periaatteita. Kaupunki myös edistää toiminnassaan energiatehokkuustavoitteita ja rohkaisee aktiivisesti energiansäästöön.

Määräaikaisen tontinvuokra-alennuksen myöntäminen alhaisen E-luvun omaaville hankkeille on oikeudenmukaisesti ja yhdenvertaisesti todennettuna käytännössä lähes mahdotonta. Rakennuslupaa haettaessa tulee esittää energiaselvitys vaadittuine E-lukuineen. Rakennuksen käyttööntovaiheessa tulee energiaselvitys päivittää uudelleen. Olennaista on energiatehokkuustavoitteiden saavuttamiseksi ja todentamiseksi käytönaikainen todellinen kulutus ja saavutettu E-luku. Maanvuokran määrittämisessä yhdenvertaisen sekä oikeudenmukaisen kohtelun varmistamiseksi on rakennuksen todellisen käyttöön perustuvan E-luvun määrittäminen sekä puolueeton todentaminen hyvin vaikeaa. Kiinteistövirastolla ei ole käytännössä mahdollisuuksia saada selville luotettavaa ja puolueetonta tietoa rakennuksen toteutuneesta energiankulutuksesta sekä E-luvusta.

Kiinteistölautakunta katsoo, että vastaisuudessa edellä esitettyjen keinojen lisäksi myös erilaiset energiataloudellisiin ratkaisuihin saatavat avustukset ja neuvontapalvelut sekä alennukset rakennusvalvontataksasta ovat kannatettavia ja edesauttavat energiatehokkuustavoitteiden saavuttamista laajamittaisemmin. Lisäksi nämä palvelut ovat kaikkien saatavilla, myös yksityiselle maalle rakennettavien rakennusten osalta. Samoin lautakunta toteaa, että tontinvuokrat ovat lähtökohtaisesti määritetty kohtuulliseksi ja erityisesti

10.11.2014

Kj/21

säänneltyyn tuotantoon luovutettujen tonttien vuokrat ovat muita alhaisemmat.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Pekka Saarinen, tonttiasiamies, puhelin: 310 64182
pekka.t.saarinen(a)hel.fi

10.11.2014

Kj/22

§ 1145

V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Terhi Mäen aloite yksinasumiseen liittyvästä köyhyysriskistä

HEL 2014-006915 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Terhi Mäen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Mäki Terhi valtuustoaloite Kvsto 21.5.2014 asia 25
- 2 Allekirjoitettu Mäki Terhi valtuustoaloite Kvsto 21.5.2014 asia 25

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Terhi Mäki ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupungin vuokra-asuntojen määrää on lisättävä ja vuokra-asuntojen saamiskriteereiden tulee olla läpinäkyvät ja sellaiset, etteivät ne syrji yksineläviä, joilla on oltava yhtäläiset oikeudet saada kaupungin kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja. Aloitteen tekijät edellyttävät lisäksi, että asunottomien ja pienipalkkaisten yksinelävien asumiskustannusten vähentämiseksi asetetaan työryhmä.

Kaupunginhallitus viittaa asuntolautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että Helsingin asuntopoliittisena tavoitteena on rakentaa vuosittain omana tuotantona vähintään 750 valtion tukemaa vuokra-asuntoa. Vuonna 2013 valmistui 455 uutta asuntoa ja rakentamispäätöksiä tehtiin 333 asunnon rakentamisesta. Vaikeaan asuntomarkkinatilanteeseen pyritään vaikuttamaan lisäämällä tuotantoa, jotta kysynnän ja tarjonnan suhde tasapainottuisi.

Vuokra-asuntojen asukasvalinta perustuu arava- ja korkotukilainsäädäntöön, joiden mukaan hakijaruokakunnan asunnontarve, varallisuus ja tulot ovat asukasvalintojen perusteina. Tavoitteina on, että vuokra-asunnon saavat sitä eniten tarvitsevat ruokakunnat, vuokratalojen asukasrakenne on monipuolinen ja asuinalue on sosiaalisesti tasapainoinen. Asukasvalinnoissa noudatetaan myös syrjinnän kieltävää yhdenvertaisuuslakia sekä naisten ja miesten tasa-arvosta annettua lakia.

Yhden hengen kotitaloudet ovat 60 %:n osuudellaan kaupungin vuokra-asuntojen suurin hakijaryhmä. Toimeentulotukea saavista talouksista yhden hengen talouksia oli 77,3 %:ia (vuonna 2013). Yksinasujille tarjottavia yksiöitä tai kaksioita ei vapaudu tarpeeksi, sillä asuksvaihtuvuus on niissä vähäistä. Vuonna 2013 välitetyistä asunnoista vain 14 %:ia oli yksiöitä ja 39 %:ia kaksioita. Asukkaiksi valituista 39 %:ia oli yksin asuvia.

Kaupunginhallitus toteaa, että asunnottomuustyöryhmän toimenpide-ehdotusten mukaisesti pyritään erityisesti ehkäisemään nuorten asunnottomuutta. Kaupungin vuokra-asuntojen välityksessä kiinnitetään huomiota lastensuojelun asiakkaina olleiden ja todellisessa asunnottomuusuhassa olevien nuorten asunnon saamiseen. Yhteisöasuminen onkin ollut vaihtoehtona nuorten kaveriryhmille, joille on välitetty esimerkiksi hissittömien kerrostalojen ylimmissä kerroksissa sijaitsevia kolmen tai neljän huoneen asuntoja.

Kaupunginhallitus katsoo, että asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman lisäksi asunnottomuustyöryhmä on perehtynyt aloitteessa esitettyihin vuokra-asunnon saatavuuteen ja asunnottomuuteen liittyviin ongelmiin. Vuokrat ovat nousseet ansiotasoa nopeammin heikentäen erityisesti pienituloisten yksinelävien, mutta myös perheiden asemaa. Asumisen tuet eivät myöskään ole kehittyneet asumismenoja vastaavasti. Asumistukijärjestelmän uudistaminen on ollut pitkään vireillä, ja kokonaisvuokramalliin perustuvaa uutta laskentajärjestelmää on suunniteltu.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Terhi Mäen aloite on jätetty 21.5.2014, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Mäki Terhi valtuustoaloite Kvsto 21.5.2014 asia 25
- 2 Allekirjoitettu Mäki Terhi valtuustoaloite Kvsto 21.5.2014 asia 25

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 09.09.2014 § 313

HEL 2014-006915 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi valtuutettu Terhi Mäen ym. valtuusto-aloitteeseen yksinasumiseen liittyvästä köyhyysriskistä seuraavan lausunnon:

"Helsingin kaupungin toimeentulotukea saavista talouksista oli vuonna 2013 yksinasuvia 77,3 % eli 34 583 taloutta, joista miehiä oli 20 911 ja naisia 13 672. Osuudet ovat suurimmat kuuden suurimman kaupungin ns. kuusikkovertailuissa. Yksinasuvien suurta osuutta voidaan osittain selittää Helsingin asuntojen korkeilla vuokrilla, mikä aiheuttaa tarvetta hakea toimeentulotukea.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää kannatettavana, että yksinasuvien kohtuuvuokraisten vuokra-asuntojen saantia helpotettaisiin samoin kuin sitä, että saamiskriteerit olisivat sellaiset, etteivät ne syrji mitään väestöryhmää.

Kaupunginhallitus päätti 9.6.2014 asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman seurantaraporttia 2014 koskevasta täytäntöönpanosta. Täytäntöönpanoon sisältyy monia toimia asunnottomuuden vähentämiseksi sekä kohtuuhintaisten asuntojen saannin turvaamiseksi.

Terveys- ja hyvinvointi vaikutusten arviointi

Asunnottomuuden vähentämisen terveys- ja hyvinvointivaikutukset ovat kiistattomat. Asunnottomuus on yksi vahvimmista tekijöistä henkilön syrjäytymiskehityksessä."

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Marja Heikkinen, kehittämissuunnittelija, puhelin: 310 42303
marja.heikkinen(a)hel.fi

Asuntolautakunta 28.08.2014 § 70

HEL 2014-006915 T 00 00 03

Päätös

Asuntolautakunta päätti antaa aloitteesta seuraavan lausunnon:

Taustalla on vaikea asuntomarkkinatilanne

On ilmeistä, että yksin asuvien tilanteeseen vaikuttaa tiukka asuntomarkkinatilanne. Asuntopoliittisena haasteena onkin lisätä tuotantoa siten, että kysynnän ja tarjonnan suhdetta voitaisiin tasapainottaa.

Kaupungin vuokra-asuntoja rakennetaan lisää

Helsingin asuntopolitiikan yhtenä tavoitteena on rakentaa kaupungin omana tuotantona vuosittain vähintään 750 valtion tukemaa vuokra-asuntoa. Tähän tavoitteeseen ei ole kuitenkaan vielä päästy. Vuonna 2013 valmistui 455 uutta asuntoa ja rakentamispäätöksiä tehtiin 333 asunnon rakentamisesta.

Asukasvalinta perustuu lakiin ja asetuksiin

Valtion tukemien vuokra-asuntojen asukasvalintaa säätelee arava- ja korkotukilainsäädäntö. Säännösten mukaan asukkaaksi valitsemisen perusteena on pidettävä hakijaruokakunnan asunnontarvetta, varallisuutta ja tuloja. Asukasvalinnan tavoitteena on, että vuokra-asunnot osoitetaan vuokra-asuntoa eniten tarvitseville ruokakunnille ja samalla pyritään vuokratalon monipuoliseen asukasrakenteeseen ja sosiaalisesti tasapainoiseen asuinalueeseen. Näiden säännösten lisäksi asukasvalinnassa noudatetaan Helsingin kaupunginhallituksen 8.3.2010 vahvistamia asunnonvälityksen periaatteita.

Asukasvalinnassa noudatetaan myös yhdenvertaisuuslakia, joka kieltää syrjinnän. Ketään ei saa syrjiä iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden, sukupuolisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Sukupuoleen perustuvasta syrjinnän kiellosta säädetään naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetussa laissa.

Yksin asuntoa hakevien asukasvalinnat

Yhden hengen kotitaloudet on suurin ryhmä kaupungin vuokra-asunnon hakijoista. Kaikista hakijoista lähes 60 % hakee asuntoa yksin. Ongelmana on, ettei yksin asuntoa hakeville vapaudu sopivia asuntoja kysyntää vastaavasti. Vuonna 2013 välitetyistä asunnoista 14 % oli yksiöitä ja 42 % kaksioita, asukkaaksi valituista 39 % oli yksin asuvia.

Periaatteena on, että yksin asuntoa hakevalle tarjotaan yksiötä tai kaksiota. Hakija itse määrittelee asuntohakemuksessa maksimivuokran eikä hakijalle tarjota tätä vuokraa kalliimpaa asuntoa. Näin suuremmat kaksiot ovat usein liian kalliita yksin asuntoa hakeville.

Yhteisöasuminen vaihtoehtona

Osa hakijoista hakee asuntoa yhdessä tuttavien kanssa. Erityisesti nuoret kahden tai kolmen hengen kaveriryhmät hakevat asuntoa yhdessä. Joitakin kolmen tai neljän huoneen asuntoja on välitetty näille hakijoille yhteisöasunnoiksi. Asunnot ovat useimmiten hissittömien kerrostalojen ylemmissä kerroksissa, minkä vuoksi lapsiperheet eivät ole näistä kiinnostuneita. Tällä tavalla on pyritty purkamaan nuorten vaikeaa tilannetta vuokra-asuntomarkkinoilla.

Asunnottomuustyöryhmän toimenpide-ehdotukset asunnonvälityksen osalta

Kaupunginhallitus päätti 20.5.2013 strategiaohjelman täytäntöönpanopäätöksessä kehottaa sosiaali- ja terveystieteiden ja kiinteistövirastoa yhteistyössä talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa valmistelemaan asunnottomuuden vähentämiseen tähtäävän ohjelman vuoden 2013 loppuun mennessä. Kaupunginjohtaja asetti 25.9.2013 asunnottomuustyöryhmän laatimaan asunnottomuuden vähentämiseen tähtäävät toimenpide-ehdotukset. Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi 21.5.2014 Kotikaupunkina Helsinki –ohjelman seurantaraportin 2014, jonka liitteenä käsiteltiin myös asunnottomuustyöryhmän toimenpide-ehdotukset.

Asunnottomuustyöryhmän tekemän selvitystyön mukaan kaupungin vuokra-asunnon hakijoiden joukossa asunnottomuus tai asunnottomuusuhkatilanne koskee erityisesti yksin asuntoa hakevia. Heistä yli 60 prosentilla on asunnottomuus- tai muuttouhkatilanne.

Asunnottomuustyöryhmän toimenpide-ehdotuksena asunnonvälityksen osalta on nuorten asunnottomuuden ehkäiseminen. Kaupungin vuokra-

10.11.2014

Kj/22

asuntojen välityksessä kiinnitetään erityistä huomiota lastensuojelun asiakkaana olleiden sekä todellisessa asunnottomuusuhassa olevien nuorten asunnon saamiseen.

Esittelijä

osastopäällikkö
Markku Leijo

Lisätiedot

Marjo Tapana, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 34222
marjo.tapana(a)hel.fi

10.11.2014

Kj/23

§ 1146

V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Risto Rautavan aloite Mannerheim-ristin ritarien ym. kunnioittamisesta

HEL 2014-007425 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Risto Rautavan aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rautava Risto ym. valtuustoaloite Kvsto 4.6.2014 asia 25
- 2 Risto Rautavan valtuustoaloite
- 3 Nimistöimikunnan kirje 10.9.2014

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Risto Rautava ja 56 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että 12 helsinkiläistä Mannerheim-ristin ritaria kunnioitettaisiin esimerkiksi nimeämällä jonkin uuden asuinalueen katuja, puistoja, kortteleita tai aukioita heidän mukaan.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoon ja nimistöimikunnan kirjeeseen ja toteaa, että kaupunkisuunnitteluvirasto ja rakennusvirasto ovat kartoittamassa sopivia paikkoja olemassa olevasta, esimerkiksi Katajanokalla tai Kaivopuistossa sijaitsevasta puistosta. Kartoituksen pohjalta valmistellaan yleisten töiden lautakunnalle esitys puiston osan nimeämisestä.

Kaupunginmuseolta ei ole saatu kommentteja.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta siten. Aloitteet, jotka on jätetty ennen muutosten voimaantuloa, käsitellään aloitteen jättämishetkellä voimassa olleiden työjärjestysmääräysten mukaisesti. Valtuutettu Risto Rautavan aloite on jätetty 4.6.2014, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rautava Risto ym. valtuustoaloite Kvsto 4.6.2014 asia 25
- 2 Risto Rautavan valtuustoaloite
- 3 Nimistöimikunnan kirje 10.9.2014

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 23.09.2014 § 290

HEL 2014-007425 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Mannerheim-ristin ritarien muiston kunnioittamiseksi pyritään osoittamaan nimettäväksi sopiva, erottuva paikka jostakin olemassa olevasta, keskeisesti esimerkiksi Katajanokalla tai Kaivopuistossa sijaitsevasta puistosta. Kaupunkisuunnitteluvirasto yhteistyössä rakennusviraston kanssa jatkaa tarkoitukseen soveltuvien paikkojen kartoittamista ja valmistelee kartoituksen pohjalta yhteisen esityksen.

Lopullisen päätöksen puiston osan nimeämisestä tekee yleisten töiden lautakunta.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.11.2014

Kj/23

Olavi Veltheim

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 1147

V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Kauko Koskisen aloite Tattarisuon teollisuustonttien vuokra-ajan jatkamisesta

HEL 2014-006222 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Kauko Koskisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Kauko Koskinen ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Tattarisuon teollisuustonttien vuokra-aikaa olisi hakemuksesta mahdollista jatkaa ainakin vuoteen 2050, nykyisen 2034 sijaan.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan ja kiinteistölautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että Tattarisuota on yleiskaava 2050:n vision mukaan tarkoitus kehittää yritysalueena, joka osoitettaisiin kaavassa toimitila-alueeksi.

Kaupungin yleisten vuokrausperiaatteiden mukaan kaupungilla ei ole syytä olla jatkamatta tontin maanvuokrasopimusta lähempänä vuokra-ajan päättymistä, ellei alueen asemakaavan mukaista käyttötarkoitusta ole muutettu tai sellaista muutosta ole suunnitteilla, joka estäisi tontin uudelleen vuokrauksen.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki on valmis jatkamaan vuokra-aikoja tapauskohtaisesti, jos vuokra-aika on esteenä tontin rakentamisinvestoinneille. Kaikkien vuokra-aikojen jatkamista koskeva periaatepäätös voidaan tehdä yleiskaavan hyväksymisen jälkeen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Kauko Koskisen aloite on jätetty 7.5.2014, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kauko Koskisen valtuustoaloite, Kvsto 7.5.2014 asia 55
- 2 Koskinen Kauko ym. valtuustoaloite 7.5.2014 asia 55

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 04.09.2014 § 444

HEL 2014-006222 T 00 00 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien Tattarisuon teollisuusalueen yrittäjien toimintaedellytyksistä vuoden 2034 jälkeen:

Tattarisuon teollisuusalueella on tehty pitkäaikaisia maanvuokrasopimuksia n. 200 eri yrityksen kanssa siten, että pisimmillään sopimukset ovat voimassa 31.12.2034 saakka. Kaupungin yleisten vuokrausperiaatteiden mukaan kaupungilla ei ole syytä olla jatkamatta tontin maanvuokrasopimusta lähempänä vuokra-ajan päättymistä, mikäli alueen asemakaavan mukaista käyttötarkoitusta ei ole muutettu tai sellaista muutosta ei ole suunnitteilla, mikä estäisi tontin uudelleen vuokrauksen.

Tattarisuon teollisuusalue rajoittuu Malmin lentokenttäalueeseen, jonka vuokrasopimus päättyy myös vuoden 2034 lopussa. Valtion ja Helsingin seudun kuntien välisen suurten infrahankkeiden tukemiseksi ja asumisen edistämiseksi 25.8.2014 saavutetun neuvottelutuloksen mukaan valtio lopettaa toimintansa Malmin lentokentällä tavoitteena

vuoden 2016 aikana, mutta viimeistään vuoden 2020 loppuun mennessä, jonka jälkeen alue palautuu Helsingin kaupungin käyttöön.

Alueelle ollaan valmistelemassa käyttötarkoituksen muutosta lähinnä asumiseen ja samalla tutkitaan Tattarisuon ja Tattariharjun teollisuusalueiden käyttötarkoituksen muuttamista tai nykyisen käytön tehostamista työpaikka-alueena pitkällä tähtäimellä.

Lautakunta on tietoinen vuokralaisten huolesta, joka liittyy vuokratontin vakuusarvoon vuokra-ajan päättymisajan lähestyessä. Lautakunta ilmoittaa, että vuokra-aikaa ollaan valmiita jatkamaan tässä vaiheessa tapauskohtaisesti silloin, kun tontin vuokra-aika on esteenä tontin rakentamisinvestoinneille. Periaatepäätös sopimusten jatkamisesta on syytä tehdä kuitenkin vasta yleiskaavan hyväksymisen jälkeen.

Käsittely

04.09.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Juhani Tuuttila: Muutan esitystäni seuraavasti:

Lausuntoehdotuksen neljännen kappaleen toinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Lautakunta ilmoittaa, että vuokra-aikaa ollaan valmiita jatkamaan tässä vaiheessa tapauskohtaisesti silloin, kun tontin vuokra-aika on esteenä tontin rakentamisinvestoinneille.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Henna Vennonen, tonttiasiamies, puhelin: 310 36464
henna.vennonen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 02.09.2014 § 252

HEL 2014-006222 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Yleiskaavan vision aineistossa "Lähtökohdat ja periaatteet yritysalueille" todetaan, että Tattarisuo ja Tattariharju mahdollistavat osaltaan monipuolista elinkeinorakennetta Helsingissä. Alueita halutaan edelleen kehittää yritysalueina, mutta ne on listattu pitkällä

aikavälillä mahdollisesti muuntuviin alueisiin. Valmisteilla olevassa yleiskaavassa alueet on tarkoitus osoittaa toimitila-alueiksi.

On tärkeää, että Helsingissä on tilaa myös Tattarisuon kaltaiselle "jalostamattomia" alueita yrityskäyttöön tarjoavalle työpaikka-alueelle. On myös tärkeää, että tulevaisuudessa kaupunki turvaa alueen säilymisen ja kehittymisen yrityskäytössä.

Käsittely

02.09.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä seuraavan Risto Rautavan tekemän ja Eija Loukoilan kannattaman vastaehdotuksen:

Muutetaan lausunto (kohdat 2, 3 ja 4) kuulumaan seuraavasti:

Yleiskaavan vision aineistossa "Lähtökohdat ja periaatteet yritysalueille" todetaan, että Tattarisuo ja Tattariharju mahdollistavat osaltaan monipuolista elinkeinorakennetta Helsingissä. Alueita halutaan edelleen kehittää yritysalueina, mutta ne on listattu pitkällä aikavälillä mahdollisesti muuntuviin alueisiin. Valmisteilla olevassa yleiskaavassa alueet on tarkoitus osoittaa toimitila-alueiksi.

On tärkeää, että Helsingissä on tilaa myös Tattarisuon kaltaiselle "jalostamattomia" alueita yrityskäyttöön tarjoavalle työpaikka-alueelle. On myös tärkeää, että tulevaisuudessa kaupunki turvaa alueen säilymisen ja kehittymisen yrityskäytössä.

19.08.2014 Pöydälle

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Crista Toivola, arkkitehti, puhelin: 310 37334
crista.toivola(a)hel.fi

§ 1148

**V 26.11.2014, Kaj / Valtuutettu Otso Kivekkään aloite
prosenttiperiaatteen käyttöönotosta täydennysrakentamiskohteissa**

HEL 2014-006224 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Otso Kivekkään aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Otso Kivekäs ja 43 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupungin tulisi ottaa käyttöön prosenttiperiaate täydennysrakentamishankkeissa. Aloitteessa ehdotetaan, että kaavoitettaessa vanhoille alueille uusia asuntoja tai liiketilaa varattaisiin syntyvästä kaavoitushyödyistä esimerkiksi 2 % tai 5 % alueen yleiseen kehittämiseen asukkaiden ehdotusten pohjalta. Aloitteessa ehdotetaan, että kohteiden suunnittelu tapahtuisi samanaikaisesti kaavaa valmisteltaessa, ennen talojen rakentamista. Tällaisiksi kohteiksi ehdotetaan mm. leikkipuistoja, suojateitä, julkista taidetta, puistoja ja liikuntapaikkojen kunnostusta.

Kaupunginhallitus viittaa kiinteistölautakunnan, kaupunkisuunnittelulautakunnan, liikuntalautakunnan, yleisten töiden lautakunnan ja taidemuseon johtokunnan lausuntoihin ja toteaa, että kaupungilla on käytössään erilaisia keinoja tukea täydennysrakentamista. Yksityisten maanomistajien osalta kannustimena toimii lisärakennusoikeuden tuoma arvonnousu. Tästä arvonnoususta kaupunki saa maankäyttösopimuksiin perustuen osan korvauksena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin. Kaupungin vuokratonteilla vuokralaiselle maksetaan rahana kaavamutoksen

nettoarvonnoususta enintään 2/3 täydennysrakentamiskorvauksena ja ns. korvausinvestointina.

Julkisen taiteen prosenttiperiaatteesta on syksyllä 2011 toiminut työryhmä, joka on todennut raportissaan, että erikseen sovittaville projektialueille ja täydennysrakentamisalueille voidaan määritellä asemakaava- ja tontinluovutusvaiheessa rakentamisaikaisiin kulttuuriprojekteihin tai pysyviin taidehankintoihin kerättävä rahoitusosuus.

Kaavamuutoksiin sisältyy usein myös erilaisia eri hallintokuntien budjettivaroista toteutettavia julkisia palveluja ja ympäristön parannustoimenpiteitä.

Kaupungilla on täydennysrakentamiseen keskittyneitä toimijoita kaupunginkansliassa ja kaupunkisuunnitteluvirastossa. Kaupunkisuunnitteluvirastossa on määräaikainen täydennysrakentamisprojekti ja lähiöprojekti, joiden molempien toiminta kohdentuu aloitteessa mainittuihin alueisiin.

Kaupunginhallitus toteaa, että täydennysrakentamista voidaan tukea monin tavoin kaupungin nykyisin toiminnoin: Julkisen taiteen prosenttiperiaatteesta on sovittuna periaatteet toimintatavoista, yksittäisten tonttien täydennysrakentamisessa maanomistaja tai vuokralainen saa kaavoituksen tuottamaa hyötyä, hallintokunnat suunnittelevat vuosittaisen talousarvion puitteissa erilaisia kehittämis- ja perusparannushankkeita sekä lähiörahaston turvin voidaan tukea alueellista kehittämistä budjettirahoituksen lisäksi.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että asukkaiden näkemykset otetaan täydennysrakentamisessa huomioon. Alueet ovat kuitenkin hyvin yksilöllisiä ja myös täydennysrakentamishankkeet ovat keskenään hyvin erilaisia ja erikokoisia. Projektit voivat olla joko yksittäisten tonttien täydentämistä tai laajamittaista uudistuotantoa. Täydennysrakentamisalueille ei ole tarkoituksenmukaista luoda yhtenäisiä malleja vaan ottaa kunkin alueen erityispiirteet huomioon. Näillä alueilla asuntohankkeiden toteutumisedellytyksistä on huolehdittava. Alueen yleinen hintataso määrittää uudistuotannon hintatasoa ja monilla täydennysrakentamisalueilla uudistuotannon hintataso ylittää merkittävästi alueen yleisen hintatason. Erityisesti näillä hintaherkillä alueilla tulee välttää ylimääräisiä asuntojen hintoja nostavia kustannuseriä.

Hyvällä suunnittelulla ja hallintokuntien välisellä yhteistyöllä voidaan turvata täydennysrakentamisalueiden toimintaedellytykset. Kaupunginhallitus katsoo, että täydennysrakentamisalueiden investoinnit on tarkoituksenmukaista toteuttaa joko

budjettirahoituksena, erillisellä julkisen taiteen prosenttiperiaatteella sovittavilla erillisalueilla tai lähiörahaston turvin. Uutta, aloitteessa tarkoitettua laajennettua prosenttiperiaatetta ei katsota tarkoituksenmukaiseksi. Hallintokuntien välistä yhteistyötä edelleen tiivistämällä, oikea-aikaisella asukas-yhteistyöllä ja huolellisella suunnittelulla pystytään tarkoituksenmukaisella tavalla tehostamaan täydennysrakentamista.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Otso Kivekkään aloite on jätetty 7.5.2014, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kivekäs Otso valtuustoaloite Kvsto 7.5.2014 asia 56
- 2 Allekirjoitettu, Kivekäs Otso valtuustoaloite Kvsto 7.5.2014 asia 56

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Liikuntalautakunta 07.10.2014 § 160

HEL 2014-006224 T 00 00 03

Lausunto

Liikuntalautakunta antoi kaupunginhallitukselle lausunnon prosenttiperiaatteen käyttämisestä täydennysrakentamisen tukemiseen. Periaate on kannatettava, jos sen toteuttamisella saadaan hallintokuntien käytettäväksi lisämäärärahoja alueiden viihtyvyyden lisäämiseksi. Tällä hetkellä ovat käytössä lähiörahaston myöntämät, hallintokuntarajat ylittävät määrärahat mm. lähiliikuntapaikkojen rakentamiseen. Mikäli prosenttiperiaate otetaan käyttöön, sen infrarakentamisen säästöistä laskettu hyöty tulisi osoittaa alueille lähiörahaston rahoituksen lisäksi.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Asko Rahikainen, hankesuunnittelija, puhelin: 310 87785

Kiinteistölautakunta 04.09.2014 § 442

HEL 2014-006224 T 00 00 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Täydennysrakentamisen eduista

Helsingin tasapainoinen ja kestävä kehitys edellyttää panostusta olemassa oleviin kaupunginosaan. Täydennysrakentaminen olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen on ekologisesti ja taloudellisesti kestävä. Nykyisillä alueilla on jo infrastruktuuri, palvelut ja yhteydet. Täydennysrakentaminen vanhoille alueille ylläpitää ja lisää niiden asukasmäärää, mahdollistaa palveluiden säilymisen ja parantamisen sekä luo positiivista imagoa.

Aloite

Aloitteessa todetaan perustellusti täydennysrakentamisen taloudellisuus uusien alueiden kustannuksiin verrattuna, sen merkittävä osuus kaupungin asuntorakentamisessa, esitetään vaatimus sujuvammasta prosessista kaavoituksessa ja rakentamisessa sekä todetaan täydennysrakentamisen herättävän usein vanhoilla alueilla asukkaissa epäluuloja.

Aloitteessa esitetään, että kaupunki, kaavoittaessa vanhoille alueille uusia asuntoja ja liiketilaa, varaisi syntyvästä kaavoitushyödyistä esimerkiksi 2 % tai 5 % alueen yleiseen kehittämiseen asukkaiden ehdotusten pohjalta. Käyttökohteiden suunnittelu olisi syytä tehdä samaan aikaan kun kaavaa valmistellaan ja toteutus ennen talojen rakentamista. Kohteet voivat olla esimerkiksi leikkipuistoja, uusia suojateitä, julkista taidetta, puiston tai liikuntapaikan kunnostus. Rahojen jakaminen voitaisiin organisoida esimerkiksi Lähiörahaston kautta.

Täydennysrakentamisen kaavamuutokset

Täydennysrakentamishankkeet tulevat vireille maan ja tonttien omistajien tai kaupungin vuokratonttien haltijoiden toimesta. Jokainen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

hanke on oma yksityinen tapauksensa (in casu), jonka toteuttamiselle taloudelliset, toiminnalliset ja tekniset lähtökohdat ja reunaehdot asettavat haasteita. Erityisesti kaavoituksen ja rakentamisen tuoma arvonnousu riippuu merkittävästi hankkeen sijainnista ja tonttiolosuhteista.

Yksityisille tontinomistajille ”porkkana” täydennysrakentamisen kaavamuutoksiin on lisärakennusoikeuden tuoma arvonnousu, josta kaupunki saa tietyin edellytyksin osan korvauksena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin (maankäyttösopimus, MRL 12 a -luku, Khs 25.6.2014). Kaupungin vuokratonteilla kaupunki maksaa ”porkkanana” tontin vuokralaiselle rahana kaavamuutoksen tuomasta nettoarvonnoususta enimmillään 2/3 täydennysrakentamiskorvauksena ja ns. korvausinvestointeina (täydennysrakentamisen edistämisperiaatteet, Kvsto 8.6.2005 ja 29.4.2009). Kaavamuutokset sisältävät usein myös alueen asukkaille kaupungin eri hallintokuntien toimesta budjettivaroin toteutettavia julkisia palveluja ja ympäristön parantamistoimenpiteitä.

Täydennysrakentamista koskevasta prosenttiperiaatteesta

Aloitteen mukaisen prosenttiperiaatteen käyttöönotto täydennysrakentamiskaavoissa vanhojen alueiden yleiseen kehittämiseen vaatisi kaupungin hallintokuntien välille uuden, yhteisesti koordinoidun ja normitetun toimintamallin. Siitä aiheutuvat lisäinvestointi- ja toimintamenot tulisi kattaa budjettivaroin ja menot kohdistaa toimialoittain oikeille hallintokunnille.

Strategiaohjelman, talousarvion ja sen noudattamisohjeiden mukaisesti kaupungin hallintoon ja taloudenpitoon ei tehokkuus- ja tuottavuusnäkökohdat huomioiden tulisi luoda uusia rinnakkaisia ja päällekkäisiä kaupungin hallintokuntien välisiä toimintoja, jotka aiheuttavat uusia sitovia lisäinvestointi- ja toimintamenoja.

Kaupunginkansliassa on täydennysrakentamista johtava täydennysrakentamisprojekti ja kaupunkisuunnitteluvirastossa oma täydennysrakentamisprojekti, jonka tehtävänä on edistää täydennysrakentamiskaavoitusta ja kaavahankkeiden kiinteämpää koordinoitua yhdessä Lähiöprojektin koordinoimien julkisten ulkotilojen parannushankkeiden kanssa. Tavoitteena on valmistella täydennysrakentamiskaavoja, joissa vuorovaikutusvaiheessa otetaan monipuolisesti huomioon asukkaiden toiveita alueen julkisten tilojen parantamiseksi.

Lähiöprojektin, joka on kaupungin hallintokuntien yhteistyöprojekti, vuoden 2014 keskeisenä tehtävänä on mm. täydennysrakentamisen tukeminen sekä julkisen kaupunkiympäristön parantaminen ja taide-

hankkeet. Vuoden 2014 alussa lähiörahaston pääoma oli 67,8 milj. euroa. Kaupunginhallitus päätti 23.6.2014 (734 §) myöntää hallintokuntien ehdotuksesta lähiörahastosta esikaupunkien kehittämiseen noin 5 milj. euroa, joilla mm. korjataan ja toteutetaan kaikille kaupunkilaisille avoinna olevia puistoja ja muita yleisiä alueita, lähiliikuntapaikkoja ja harrastustiloja.

Lautakunnan mielestä ei uutta täydennysrakentamisen prosenttiperiaatetta ole edellä esitetyistä syistä tarkoituksenmukaista ottaa uutena toimintamallina käyttöön. Aloite tulisi lähettää täydennysrakentamisprojekteille ja Lähiöprojektille sekä kehottaa niitä huomioimaan se toiminnassaan täydennysrakentamiskohteiden suunnittelussa, kaavoituksessa ja rakentamisessa sekä asukas- ja poikkihallinnollisen yhteistyön kehittämisessä.

Sujuvoittamistyöryhmän loppuraportti

Lautakunta toteaa vielä, että kaupunginhallitus päätti 9.6.2014 (687) AM-ohjelman seurantaraporttia 2014 koskevan täytäntönnäpön yhteydessä kehottaa kaupungin hallintokuntia noudattamaan asuntotuotannon sujuvoittamistyöryhmän loppuraportissa esitetyjä toimenpide-ehdotuksia.

Mm. kaupunkikehityksen kannalta merkityksellisissä kaavahankkeissa noudatetaan kick off -menettelyä ja muissa kaavahankkeissa järjestetään hallintokuntien kesken valmistelukokoukset.

Kaavojen laatimisen yhteydessä arvioidaan kaupungin investointikulut kaavan toteuttamiseksi. Kaavahankkeet tulee lisäksi arvioida niin, että kaavojen toteuttaminen on kokonaistaloudellisesti perusteltua. Kaavoituksen yhteydessä arvioidaan kaavaratkaisujen kustannusvaikutukset asuntorakentamisessa.

Kaikilla asuinalueilla pyritään laadukkaisiin ratkaisuihin. Asemakaavan laatumääräykset on kuitenkin suhteutettava alueen sijaintiin ja alueelliseen hintatasoon sekä huomioitava maaperä- ja pysäköinti-kustannukset.

Asuntohankkeiden suunnittelua, tonttien toteutuskelpoisuuden suunnittelua ja töiden ohjelmointia tulee tehdä samanaikaisesti yleisten alueiden ja infraverkoston suunnittelun kanssa. Kiinteistöviraston tulee yhteistyössä rakennusviraston kanssa selvittää mahdollisuudet toteuttaa asuntohankkeiden ja niitä ympäröivien katu- ja puistohankkeiden rakentaminen saman toimijan toteuttamana.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Esko Patrikainen, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 36471
esko.patrikainen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 02.09.2014 § 316

HEL 2014-006224 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Julkisen taiteen prosenttiperiaate

Julkisella taiteella parannetaan rakennetun ympäristön viihtyisyyttä ja tuodaan kuvataide lähelle kaupunkilaisia. Helsingin kaupungilla on vakiintunut käytäntö prosenttirahaperiaatteen noudattamisesta julkisessa taiteessa. Periaatteen mukaisesti merkittävässä julkisissa rakennushankkeissa varataan noin 1% rakentamismäärärahoista taidehankintoihin. Kaupunginhallitus on tehnyt asiasta päätöksen vuonna 1991 (10.6.1991 § 1236). Periaatteen historia ulottuu Suomessa vuoteen 1939, jolloin eduskunta päätti suosittaa sen käyttöä. Prosenttiperiaatteella hankitut teokset ovat osa Helsingin kaupungin taidemuseon kokoelmia.

Prosenttirahakäytäntö oli toimenpidekohtana Helsingin kaupungin strategiaohjelmassa vuosina 2009-2012. Tällöin ajankohtaistui tarve päivittää prosenttiperiaatteen käytännöt ja soveltamisalat. Kaupunginjohtaja nimitti asian valmisteluun työryhmän, joka sai loppuraporttinsa valmiiksi 15.11.2011. Työryhmä totesi raportissaan, että prosenttiperiaatetta on sovellettu merkittävässä talonrakennus- ja perusparannushankkeissa, merkittävässä puisto- ja katuhankkeissa sekä projektialueilla. Täydennysrakentaminen on huomioitu työryhmän raportissa seuraavasti: ”projektialueiden osalta työryhmä esittää ehdotuksenaan, että jatkossa erikseen sovittaville projektialueille ja merkittäville täydennysrakentamiskohteille voidaan määritellä Tasken, Ksv:n ja Kv:n ohjauksessa asemakaava- ja tontinluovutusvaiheessa rakentamisaikaisiin kulttuuriprojekteihin ja pysyviin taidehankintoihin kerättävä rahoitusosuus. Se määräytyy esim. asemakaavassa osoitetun kerrosalan ja indeksitarkistuksen mukaan. Rahoitusosuuden suuruus määritellään aina tapauskohtaisesti.”

Työryhmän ehdotus prosenttirahakäytäntöjen soveltamisesta pyrkii luomaan yhdenmukaiset toimintatavat ja ohjeistukset, jotka vahvistavat suunnitelmallisuutta ja taloudellisten vaikutusten ennakoitavuutta myös pitkällä aikavälillä. Lisäksi lähtökohtana on ollut, että

prosenttiperiaatteella toteutetut taidehankkeet hoidetaan kaupungin organisoimana ja poikkihallinnollisina prosesseina.

Rakennusviraston rooli julkisen taiteen prosenttirahahankkeissa on ollut olla taiteen tilaaja. Merkittävässä hankkeissa julkiselle taiteelle on varattu noin prosentti rakentamiskustannuksista. Taidemuseo on mandaatillaan toiminut asiantuntijana taideteosta ja taiteilijaa valittaessa. Prosenttirahahankkeet on aina toteutettu yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa.

Prosenttiperiaate täydennysrakentamisessa

Yleisten töiden lautakunta kannattaa valtuustoaloitteen ehdotusta prosenttiperiaatteen käyttöön otosta täydennysrakentamiskohteissa. Se on jo nykyisellään mahdollista julkisessa taiteessa prosenttirahaperiaatteen mukaisesti. Julkisten taideteosten mahdollisen määrän lisääntyessä täydennysrakentamisprojektien yhteydessä, on huolehdittava riittävästä resurssien varaamisesta teosten koordinointiin, kuratointiin ja rahoitukseen. Teokset tarvitsevat myös huoltoa ja ylläpitoa.

Täydennysrakentamiskohteissa ehdotus alueen yleiseen kehittämiseen yhdessä asukkaiden kanssa on kannatettavaa. Koska täydennysrakentamiskohteet ovat useimmiten asuin- ja liikerakennuksia, tarkoittaisi se uudenlaisen toimintatavan luomista ja vakiinnuttamista. Mallia prosessin kehittämiseen voisi ottaa julkisen taiteen prosenttiperiaatteen mallista. Lisäksi juuri valmistunutta RT-ohjekorttia RT 01-11147 Taide rakennushankkeessa voidaan soveltaa soveltuvien osien myös alueellisiin kehityshankkeisiin.

Tontinluovutusehdoissa voidaan määritellä rahoitusosuus, joka käytetään yleisen alueen kehittämiseen. Mallia on sovellettu esim. Kalasatamassa, jossa varataan kaikista kiinteistöjen rakentamiskustannuksista 10 €/m² julkiseen taiteeseen koko alueella. Rakennuttajaa voitaisiin yleisten töiden lautakunnan mielestä vastaavasti velvoittaa toteuttamaan alueellinen julkisen ympäristön kehittämishanke yhteistyössä kaupungin kanssa vastineeksi saamastaan kaavoitushyödyistä.

Yleisten töiden lautakunta esittää, että laajoille täydennysrakentamisalueille laaditaan kokonaissuunnitelma kehitettävistä kohteista eri virastojen yhteisenä hankkeena yhteistyössä alueen asukkaiden kanssa. Erityisesti asukkaiden oikea-aikaisesta kuulemisesta ja osallistamisesta on huolehdittava.

Luontevinta suunnitelmien laadinta olisi kaupunkisuunnitteluvirastolle ja siellä vastikään aloittaneelle täydennysrakentamisen

suunnitteluprojektille. Näitä kehittämishankkeita on jo määritelty yhdessä asukkaiden kanssa myös rakennusviraston aluesuunnitelmissa. Aluesuunnitelma sopii edelleenkin kehitettävien kohteiden määrittelyyn ja kehittämistavoitteiden asettamiseen pienemmissä ja pidemmän aikavälin täydennysrakentamishankkeissa. Aina kehityskohteen sijoituessa rakennusviraston hallinnoimalle alueelle, on rakennusviraston osallistuminen suunnitteluun ensiarvoisen tärkeää, jotta hanke voidaan toteuttaa osana rakennusviraston toimintaa. Mahdollisen toteutuksen kustannusjako, omistajuudet sekä toteutuksen ylläpidon vastuut on sovittava aina huolellisesti ja tarkasti.

Yleisten töiden lautakunta muistuttaa, että myös lähiöprojekti voi tutkia kehityshankkeiden mahdollisuuksia projektialueillaan osana esikaupunkien kehittämistä.

Yleisten töiden lautakunta suhtautuu myönteisesti ehdotukseen prosenttiperiaatteen käyttöön ottamisesta täydennysrakentamisen tukemiseen ja ehdottaa tässä vaiheessa riittävien resurssien varaamista eri virastojen välisenä yhteistyönä tehtävään täydennysrakentamisalueiden kehittämisen koordinointiin ja rahoituksen toimintamallin kehittämiseen.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava, puhelin: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Taidemuseon johtokunta 19.08.2014 § 42

HEL 2014-006224 T 00 00 03

Lausunto

Taidemuseon johtokunta antoi seuraavan lausunnon valtuustoaloitteesta koskien prosenttiperiaatteen käyttöä täydennysrakentamiskohteissa:

Taidemuseon käsittelee tässä lausunnossaan ainoastaan sitä kohtaa esityksessä, joka liittyy julkisen taiteen hankintaan. Lisäksi taidemuseo avaa prosenttiperiaatetta käsitteenä ja prosessina Helsingin kaupungissa.

Prosenttiperiaatteella tarkoitetaan Suomessa ja muuallakin maailmaa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

periaatetta, jonka mukaan rakennusta suunniteltaessa varataan tietty prosenttiosuus (usein 0,5 % – 2 %) rakentamisen budjetista taiteen hankkimiseen.

Helsingin kaupunki on ollut prosenttiperiaatteen edelläkävijä Suomessa. Ensimmäinen kaupunginhallituksen päätös prosenttiperiaatteen soveltamisesta on vuodelta 1991. Päivitetyt prosenttirahahankkeita koskevat periaatteet kaupunginhallitus hyväksyi 12.12.2011 (§ 1134).

Prosenttiperiaatteen soveltaminen kirjattiin kaupungin strategiaohjelmaan 2009 – 2012 ja se sisältyy myös kaupungin strategiaohjelmaan vuosille 2013 – 2016: ”Taiteen näkymistä kaupunkiympäristössä vahvistetaan uudistettujen prosenttiperiaatteiden myötä.”

Helsingin kaupunki on määrätietoisesti siten kehittänyt prosenttiperiaatteen soveltamista, jotta merkittävät katu- ja puistokohteet, yksittäiset rakennukset ja korjauskohteet sekä viime vuosina myös projektialueet ovat voineet saada oman taideteoksensa.

Kaupunginhallituksen päätöksen mukaan projektialueilla ja merkittävillä täydennysrakentamiskohteilla prosenttiperiaatetta sovelletaan seuraavasti:

”Kaupunki toteuttaa prosenttirahahankkeita projektialueilla, joilla tarkoitetaan tontinluovutuksen ja rakentamisen aktiivisessa vaiheessa olevia alueita. Projektialueille ja merkittävillä täydennysrakentamiskohteille voidaan määritellä asemakaava- ja tontinluovutusvaiheessa rakentamisaikaisiin kulttuuriprojekteihin ja pysyviin taidehankintoihin kerättävä rahoitusosuus. Rahoitusosuuden suuruus määritellään aina tapauskohtaisesti. Vuosittaiseen talousarvioon varataan projektialueilta kerättäviä rahoitusosuuksia vastaava määräraha osoitettavaksi rahoitusjohtajan päätöksin ao. virastoille. Virastoille kohdistettavista määrärahoista sovitaan virastojen yhteiskokouksessa. Kerätyt rahoitusosuudet osoitetaan taidehankintoihin ja niiden toteuttamiseen, taideteosten ylläpitoon sekä kulttuuriprojekteihin niin, että määrärahasta osoitetaan lähtökohtaisesti 85 % taidehankintoihin ja niiden toteuttamiseen sekä ylläpitoon ja 15 % kulttuuriprojekteihin. Pysyvät julkisen taiteen teokset liitetään taidemuseon kokoelmiin soveltuvin osin.”

Prosenttiperiaatepäätöstä valmisteleva työryhmä valmisteli raportin, jossa esitettiin seuraavaa:

”Projektialueiden osalta työryhmä esitti, että jatkossa erikseen sovittaville projektialueille ja merkittävälle täydennysrakentamiskohteille voidaan määritellä Tasken, Ksv:n ja Kv:n ohjauksessa asemakaava- ja tontinluovutusvaiheessa rakentamisaikaisiin kulttuuriprojekteihin ja pysyviin taidehankintoihin kerättävä rahoitusosuus. Se määräytyy esimerkiksi asemakaavassa osoitetun kerrosalan ja indeksitarkistuksen mukaan. Rahoitusosuuden suuruus määritellään aina tapauskohtaisesti.”

Prosenttiperiaatetta toteutetaan poikkihallinnollisina prosesseina, tiiviissä yhteistyössä kaupunginkanslian, Ksv:n, Kv:n ja HKR:n, taidemuseon ja projektialueilla myös Kulken kanssa. Taidemuseolla on hankkeissa asiantuntijarooli taiteilijavalinnoissa sekä taideteoksia valittaessa. Taidemuseo on usein myös koordinaattorin roolissa. Rakennusvirasto on ollut prosenttiperiaatteella toteutettavissa julkisen taiteen hankinnoissa tilaajana. Uusilla alueilla projektinjohto on ollut kaupunginkanslialla.

Helsingin kaupungilla voidaan siten katsoa olevan valmiiksi määritelty toimintaperiaate ja prosenttiperiaatteen soveltamiseksi merkittävälle täydennysrakentamisalueille. Tämän perusteella on mahdollista muokata toimiva toimintamalli prosenttiperiaatteen soveltamiseksi täydennysrakentamisalueilla julkisen taiteen hankintaan ja rakentamisaikaisiin kulttuuriprojekteihin.

Mikäli aloitteen mukaista käytäntöä ryhdytään soveltamaan täydennysrakentamisalueille ja mikäli kohteet ovat julkista taidetta, taidemuseo haluaa tuoda esille seuraavia seikkoja:

Täydennysrakentaminen saattaa kohdistua yhdellä alueella moneen eri paikkaan. Siten täydennysrakentamisen kohteet voivat olla enemmän hajaantuneita kuin mitä ne ovat uusilla alueilla. Projektialueilla toteutetuissa hankkeissa on käytetty periaatetta, jossa taideteokset sijoitetaan niitä kustantaneiden tontinomistajien tai vastaavien lähistölle. Julkisen taiteen teosten ollessa kyseessä, tämä ei välttämättä aina onnistuisi täydennysrakentamisen yhteydessä.

Kokemukset siitä, että teokset sijoittuisivat tonteille ja jäisivät taloyhtiöiden tms. omistukseen (esim. Arabianranta), eivät myöskään aina ole pelkästään myönteisiä. Näissä on esimerkiksi ollut ongelmia taideteosten ylläpidossa. Taloyhtiöillä itsellään ei pitkällä tähtäimellä aina ole resursseja eikä asiantuntemusta teosten mahdolliseen kunnostamiseen eikä kaupunki voi velvoittaa yksityistä tahoa ylläpitämään ja kunnostamaan omistamiaan taideteoksia.

Taidemuseo kannattaa ajatusta prosenttiperiaatteen käytöstä täydennysrakentamiskohteissa. Tämä loisi uusia mahdollisuuksia tuoda julkista taidetta myös näille alueille. Käytännön toteutukseen on olemassa jo pohja kaupunginhallituksen päätöksessä prosenttiperiaatteen soveltamisesta. Taidemuseo katsoo, että hankkeiden toteuttaminen poikkihallinnollisina projekteina ja suunnitelmallisesti mahdollistaa taiteen hankinnan kohteisiin, joissa vielä ei ole julkista taidetta tai kohteisiin, joissa sitä on vähän. Mikäli julkisen taiteen määrä lisääntyy merkittävästi, tämä tulisi huomioida resursoinneissa.

Koska taidemuseo on julkisen taiteen hankkeissa asiantuntijan roolissa, tulisi taidemuseon olla mukana taidehankintoja koskevissa hankkeissa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Taidemuseo on yhtä mieltä rakennusviraston kanssa siitä, että täydennysrakentamisalueille olisi hyvä laatia kokonaissuunnitelma kehitettävistä kohteista mielellään yhteistyössä alueen asukkaiden kanssa.

Taidemuseo suhtautuu valtuustoaloitteen esitykseen myönteisesti ja tukee yleisten töiden lautakunnan lausunnon ehdotusta siitä, että resursseja varattaisiin täydennysrakentamisen kehittämisen koordinointiin ja toimintamallin kehittämiseen.

Lausunto kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

taidemuseon johtaja
Maija Tanninen-Mattila

Lisätiedot

Elina Leskelä, intendentti, puhelin: 310 87043
elina.leskela(a)hel.fi
Klas Fontell, suunnittelija/arkkitehti, puhelin: 310 87047
klas.fontell(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 19.08.2014 § 238

HEL 2014-006224 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle:

Täydennysrakentaminen olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen on ekologisesti ja taloudellisesti kestävä. Kohdistamalla

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

uudisrakentamista tehokkaasti olemassa olevaan rakenteeseen tuetaan kaupungin kestäväää ja laadukasta kasvua.

Täydennysrakentaminen on myös uuden yleiskaavan keskeisiä lähtökohtia.

Aloite prosenttiperiaatteen hyödyntämisestä täydennysrakentamisen yhteydessä on periaatteessa kannatettava. Näin voitaisiin parhaassa tapauksessa luoda nykyistä paremmat edellytykset hankkeiden toteuttamiselle. Asuntorakentamisen yhteydessä toteutettu julkisen ympäristön kohentaminen voi lisätä myös hankkeiden hyväksyttävyyttä paikallisesti. Monipuolisen resurssisen suuntaamiseen liittyvän vuorovaikutuksen kautta tuetaan myös alueen asukkaiden ja toimijoiden välistä yhteistyötä, hyvänä esimerkkinä erilaiset osallistavat taidehankkeet.

Täydennysrakentamisen edistämiseksi kohdistamalla investointeja hankkeiden toteuttamiseen prosenttiperiaatetta hyödyntämällä ei asemakaavoissa lähtökohtaisesti aseteta esteitä. Jokainen täydennysrakentamishanke on oma tapauksensa, jonka toteuttamiselle taloudelliset, toiminnalliset ja tekniset lähtökohdat ja reunaehdot asettavat haasteita. Esimerkiksi rakentamisesta syntyvä arvonnousu vaihtelee merkittävästi eri kaupunginosissa ja kohteesta riippuen. Prosenttiperiaatetta käytettäessä tulee varmistaa, että uudisrakentamisen hintataso pysyy kohtuullisena eivätkä julkiseen ympäristöön osoitettujen parantamistoimenpiteiden kulut kohdistu suoraan asumiseen tai asuntorakentamiseen.

Jotta prosenttiperiaate voisi toimia, tulisi luoda selkeä, yhteisesti koordinoitu toimintamalli ja resursointi kaupungin hallintokuntien välille. Prosenttiperiaatteesta ei tule tehdä yhtenäistä, koko kaupungin toimintamallia, vaan kohdistaa täydennysrakentamista tukevat "statusinvestoinnit" sinne, missä niille on aidosti tarvetta julkisen ympäristön laatutason ja yleisen imagon parantamisen osalta. Avainasemassa toimintamallin toteuttamisessa on myös monipuolisen yhteistyön ja poikkihallinnollisten prosessien varmistaminen sekä asukasvuorovaikutuksen edellytykset.

Nykyisten täydennysrakentamishankkeiden yhteydessä tehdään monipuolisesti työtä julkisen ympäristön parantamistoimenpiteiden ja asukasvuorovaikutuksen toteuttamiseksi. Kaupunkisuunnitteluviraston aluetoimistojen lisäksi täydennysrakentamisprojekti sekä Helsingin lähiöprojekti yhteistyössä muiden virastojen kanssa pyrkii varmistamaan täydennysrakentamishankkeiden hyvät toteuttamisedellytykset ja erilaisten parantamistoimenpiteiden kohdistamisen hankkeen yhteyteen.

Kaupunkisuunnitteluvirastoon on perustettu vuoden 2014 alussa täydennysrakentamisprojekti, jonka tehtävänä on edistää täydennysrakentamiskaavoitusta ja kaavahankkeiden kiinteämpää koordinoitua yhdessä Lähiöprojektin koordinoimien julkisten ulkotilojen parannushankkeiden kanssa. Tavoitteena on valmistella täydennysrakentamiskaavoja, joissa vuorovaikutusvaiheessa otetaan monipuolisesti huomioon asukkaiden toiveita alueen julkisten tilojen parantamiseksi.

Lähiörahostohankkeiden kehittämisessä ja koordinoinnissa Lähiöprojektilla on keskeinen rooli. Tavoitteena on tukea rahaston käytön tarkoituksenmukaisuutta sekä hankevalmistelua. Hankkeissa on korostettu julkisen kaupunkitilan parantamista samalla, kun esikaupunkialueille laaditaan täydennysrakentamiskaavoja. Lähtökohtana on tukea kaupunginosien vetovoimaisuutta sekä kohdistaa investointeja monihallintokuntaisesti koordinoitujen ja kustannustehokkaasti alueille, joissa se on rahaston tavoitteet huomioon ottaen perusteltua. Hankkeissa on tehty monipuolista vuorovaikutusta asukkaiden ja alueen muiden toimijoiden kanssa, viime aikaisina esimerkkeinä Tapulikaupungin Maatullinpuiston sekä Pohjois-Haagan Runar Schidlfin puiston suunnittelutyöt.

Käsittely

19.08.2014 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Elina Moisio: Päätösesityksen kohta (3), poistetaan sana 'periaatteessa':

Aloite prosenttiperiaatteen hyödyntämisestä täydennysrakentamisen yhteydessä on kannatettava.

Kannattajat: Mikko Särelä

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Päätösesityksen kohta (3), poistetaan sana 'periaatteessa':
Aloite prosenttiperiaatteen hyödyntämisestä täydennysrakentamisen yhteydessä on kannatettava.

Jaa-äännet: 4

Hennariikka Andersson, Matti Niiranen, Tom Packalén, Risto Rautava

Ei-äännet: 4

Eija Loukoila, Jape Lovén, Elina Moisio, Mikko Särelä

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Heta Välimäki

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti äänin 4-4 puheenjohtajan äänen ratkaistessa.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Tero Santaoja, lähiöprojektin projektipäällikkö, puhelin: 310 37155
tero.santaoja(a)hel.fi
Pia Sjöroos, projektipäällikkö, puhelin: 310 37281
pia.sjoroos(a)hel.fi

§ 1149

V 26.11.2014, Sj / Valtuutettu Heikki Takkisen aloite kouluverkkoa koskevista ratkaisuista

HEL 2014-005656 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Heikki Takkisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Heikki Takkisen aloite
- 2 Valtuutettu Heikki Takkisen aloite (allekirjoitettu)

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Heikki Takkinen ja neljä muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunginhallitus ohjeistaa selvittämään ja valmistelemaan huolellisesti, laaja-alaisesti ja avoimesti kaikki kouluverkkojen tarkasteluun liittyvät kysymykset ja tuo kouluverkkoa koskevat ratkaisut kokonaisuutena valtuuston käsiteltäviksi.

Kaupunginhallitus toteaa opetuslautakunnan lausuntoon viitaten, että opetustoimen palveluverkkoa tarkastellaan vuosittain opetuslautakunnan hyväksymien koulutuspoliittisten tavoitteiden, kaupungin strategisten tavoitteiden ja talousarvion ohjeistuksen mukaisesti. Opetuksen laadusta huolehditaan sopeuttamalla palveluverkkoa vastaamaan oppilaiden ja opiskelijoiden muuttuvia palvelutarpeita. Tilamitoituksessa otetaan huomioon kaikki kaupungissa sijaitsevat koulut ja oppilaitokset. Talouden tasapainottamiseksi ja tuottavuuden paranemiseksi kaikki hallintokunnat laativat tilankäyttöohjelmat ja tehostamissuunnitelmat.

Opetustoimen johtosääntö säätelee päätöksentekoa eritasoisissa palveluverkkoasioissa. Tilaratkaisut kuuluvat opetuslautakunnan jaostojen toimivaltaan, kun taas koulua tai oppilaitosta koskevat yhdistämis- ja lakkautuspäätökset kuuluvat valtuustolle. Poikkihallinnollista yhteistyötä koordinoi kaupunginhallituksen päätöksen mukaan tilakeskus.

Palveluverkon kehittämistarpeista keskustellaan koulujen ja oppilaitosten, muiden hallintokuntien ja asukkaiden sekä päättäjien kanssa eri yhteyksissä valmisteluvaiheessa. Asukkaille varataan kuntalain ja hallintolain mukainen vaikuttamismahdollisuus. Johtokuntia, oppilaita ja opiskelijoita kuullaan ennen päätöksentekoa.

Palveluverkon kehittämisen keskeisiä lähtötietoja ovat kaupungin tietokeskuksen laatimat väestöennusteet ja koulujen ja oppilaitosten tilatiedot. Väestöennusteista laaditaan opetusvirastossa suomen- ja ruotsinkieliseen perusopetukseen koulukohtaiset ja aluekohtaiset ennusteet ikäluokille 6–11 vuotta ja 12–14 vuotta. Lisäksi laaditaan toisen asteen koulutukseen kieliryhmittäin ennusteet 15–17-vuotiaille sekä ruotsinkielisen päivähoidon ja esiopetuksen ennusteet. Alueittaiset tilavajeet tai liikatilojen määrät määritellään vertailemalla tila- ja väestöennustetietoja palveluverkon mitoitusperiaatteita noudattaen.

Opetusviraston tarkoituksena on tiivistää yhteistyötä ja tiedonkulkua tilakeskuksen kanssa palveluverkon kehittämisessä ja virastojen välisessä tiedonkulussa. Kun väestöennusteiden pohjalta laaditut tiedot on saatu, käydään yhdessä tilakeskuksen edustajien kanssa läpi opetusviraston tilatarpeet eri alueilla. Tilakeskus selvittää käytettävissä olevien kiinteistöjen kunnon, etsii tarvittaessa uusia tiloja ja antaa arvion mahdollisten muutosten, korjausten sekä uusien vuokrattavien tai rakennettavien tilojen kustannuksista. Opetusvirasto ja tilakeskus laativat yhdessä ehdotuksen palveluverkon kehittämisestä eri alueilla, ja palveluverkon tarkasteluprosessin viestintäsuunnitelma laaditaan yhdessä.

Opetusvirasto kehittää palveluverkon valmisteluprosessia avoimemmaksi. Valmistelulle pyritään saamaan riittävästi aikaa, jotta asian vireilletulosta voidaan tiedottaa ajoissa ja sen kulkuun voi vaikuttaa. Asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksia parannetaan ja vuorovaikutukselle varataan riittävästi aikaa. Palveluverkkotarkastelun pohjatietojen esittämistä selkiytetään ja yhtenäistetään. Tietoa visualisoidaan mm. karttapohjille.

Opetusvirasto kokoaa yhteistyössä tietokeskuksen ja kiinteistöviraston tilakeskuksen kanssa yhtenäisen tietopaketin palveluverkkoon

vaikuttavista taustatiedoista. Tarkoitus on, että tietopaketti tuodaan verkkoon ja sitä päivitetään säännöllisesti. Ensimmäisen kerran tietopaketti julkaistaan syksyllä 2015.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Heikki Takkisen aloite on jätetty 23.4.2014, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Heikki Takkisen aloite
- 2 Valtuutettu Heikki Takkisen aloite (allekirjoitettu)

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 23.09.2014 § 189

HEL 2014-005656 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Opetustoimen palveluverkkoa tarkastellaan vuosittain opetuslautakunnan hyväksymien koulutuspoliittisten tavoitteiden, kaupungin strategisten tavoitteiden ja talousarvion ohjeistuksen mukaisesti. Opetuksen ja koulutuksen laadusta huolehditaan sopeuttaen palveluverkkoa vastaamaan oppilaiden ja opiskelijoiden muuttuvia palvelutarpeita. Tilamitoituksessa otetaan huomioon kaikki kaupungissa sijaitsevat koulut ja oppilaitokset. Talouden tasapainottamiseksi ja tuottavuuden paranemiseksi kaikki hallintokunnat laativat tilankäyttöohjelmat ja tehostamissuunnitelmat.

Kaupungin johtosäännöt säätelevät päätöksentekoa eritasoisissa palveluverkkoasioissa. Tilaratkaisut ovat opetuslautakunnan jaostojen päätöksenteon piirissä, kun taas koulua tai oppilaitosta koskevat

yhdistämis- ja lakkautuspäätökset kuuluvat valtuustolle.
Poikkihallinnollista yhteistyötä koordinoi kaupunginhallituksen päätöksen mukaan tilakeskus.

Palveluverkon kehittämistarpeista keskustellaan koulujen ja oppilaitosten, muiden hallintokuntien ja asukkaiden sekä päättäjien kanssa eri yhteyksissä valmisteluvaiheessa. Asukkaille varataan kuntalain ja hallintolain mukainen vaikuttamismahdollisuus. Johtokuntia, oppilaita ja opiskelijoita kuullaan ennen päätöksentekoa.

Palveluverkon kehittämisen keskeisiä lähtötietoja ovat kaupungin tietokeskuksen laatimat väestöennusteet ja koulujen ja oppilaitosten tilatiedot. Väestöennusteista laaditaan opetusvirastossa suomen- ja ruotsinkieliseen perusopetukseen koulukohtaiset ja aluekohtaiset ennusteet ikäluokille 6–11-vuotta ja 12–14-vuotta. Lisäksi laaditaan toisen asteen koulutukseen kieliryhmittäin ennusteet 15–17-vuotiaille sekä ruotsinkielisen päivähoidon ja esiopetuksen ennusteet.

Alueittaiset tilavajeet ja liikatilojen määrät määritellään vertailemalla tila- ja ennustetietoja palveluverkon mitoitusperiaatteita noudattaen. Vastaavat vertailut tehdään toisella asteella ja ruotsinkielisessä päivähoidossa.

Opetusvirasto tiivistää yhteistyötä tilakeskuksen kanssa

Opetusvirasto tiivistää yhteistyötä ja tiedonkulkua tilakeskuksen kanssa palveluverkon kehittämisessä ja virastojen välisessä tiedonkulussa. Kun väestöennusteiden pohjalta laaditut tiedot on saatu, käydään yhdessä tilakeskuksen edustajien kanssa läpi opetusviraston tilatarpeet eri alueilla.

Tilakeskus selvittää käytettävissä olevien kiinteistöjen kunnon, etsii tarvittaessa uusia tiloja ja antaa arvion mahdollisten muutosten, korjausten sekä uusien vuokrattavien tai rakennettavien tilojen kustannuksista.

Opetusvirasto ja tilakeskus laativat yhdessä ehdotuksen palveluverkon kehittämisestä eri alueilla. Ehdotuksen vaikutukset palveluverkon tarkastelussa mukana olevien alueiden tilojen käyttöön ja investointiohjelmaan selvitetään. Palveluverkon tarkasteluprosessin viestintäsuunnitelma laaditaan yhdessä.

Palveluverkkotarkastelun valmisteluprosessia kehitetään avoimemmaksi

Opetusvirasto kehittää palveluverkon valmisteluprosessia. Valmistelulle pyritään saamaan riittävästi aikaa, jotta asian vireille tulosta voidaan tiedottaa ajoissa ja sen kulkuun voi vaikuttaa.

Asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksia parannetaan ja vuorovaikutukselle varataan riittävästi aikaa. Palveluverkkotarkastelun pohjatietojen esittämistä selkiytetään ja yhtenäistetään. Tietoa visualisoidaan mm. karttapohjille.

Yhteistyössä kaupungin tietokeskuksen ja kiinteistöviraston tilakeskuksen kanssa on tarkoitus koota yhtenäinen tietopaketti palveluverkkoon vaikuttavista taustatiedoista. Tarkoitus on, että tietopaketti tuodaan verkkoon. Tietopakettia päivitetään säännöllisesti. Tietopaketti julkaistaan ensimmäisen kerran syksyllä 2015.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Inari Salonen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 86777
inari.salonen(a)hel.fi

§ 1150

**V 26.11.2014, Sj / Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite
äidinkielenomaisen ruotsin opetuksesta**

HEL 2014-006223 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Thomas Wallgrenin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite
- 2 Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite (allekirjoitettu)

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Thomas Wallgren ja 46 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ryhtyy antamaan suomenkielisessä perusopetuksessa oleville kaksikielisille oppilaille opetusta äidinkielenomaisessa ruotsissa, ja että äidinkielenomainen ruotsi sisällytetään opetussuunnitelmaan. Aloitteessa esitetään myös, että äidinkielenomaisen suomen tasoa ruotsinkielisessä perusopetuksessa tarkistetaan.

Kaupunginhallitus toteaa opetuslautakunnan lausuntoon viitaten, että perusopetuslain mukaan kunta, jossa on sekä suomen- että ruotsinkielisiä asukkaita, on velvollinen järjestämään perusopetuksen ja esiopetuksen erikseen kumpaakin kieliryhmää varten.

Kaupunki tarjoaa perusopetusta sekä suomen että ruotsin kielellä. Helsingiläinen peruskouluikäinen oppilas voi hakeutua joko suomen- tai ruotsinkieliseen opetukseen huoltajan valinnan mukaan. Kaupungin ylläpitämissä suomenkielisissä peruskouluissa on äidinkielenään

ruotsia puhuvia oppilaita 0,3 %. Ruotsinkielisissä peruskouluissa on äidinkieltään suomenkielisiä oppilaita 14,8 %.

Suomenkielisessä perusopetuksessa on lisäksi tarjolla ruotsinkielistä kielikylypöpetusta, johon otetaan kielikylypöpäiväkodin käyneitä tai muutoin riittävän ruotsin kielen taidon omaavia oppilaita. Ruotsia äidinkielenään puhuvat oppilaat voivat siten hakeutua myös kielikylypöpetukseen, jossa opetus tapahtuu perusopetuksen alkuluokilla lähes kokonaan ruotsin kielellä.

Peruskoulujen opetussuunnitelmat uudistuvat 1.8.2016. Osana koulujen opetussuunnitelmatyötä tullaan tarkistamaan koulujen kieliohjelmat. Esitykset koulujen kieliohjelmaksi on tarkoitus tuoda opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston käsittelyyn joulukuussa 2014. Kieliohjelman tarkistamisen yhteydessä selvitetään äidinkielenomaisen ruotsin opetuksen järjestämistä. Samalla selvitetään mahdollisuutta toteuttaa opetusta osin verkkopohjaisesti. Tavoitteena on löytää toimiva ratkaisu vahvistaa kaksikielisten oppilaiden molempien äidinkielten kehitystä.

Äidinkielenomainen suomi pohjautuu opetussuunnitelmaan, ja kaikki pätevät luokanopettajat ovat päteviä opettamaan äidinkielenomaista suomea. Opetusviraston ruotsinkielinen päivähoito- ja koulutuslinja on toiminut aktiivisesti parantaakseen koulujensa tilannetta pätevien opettajien saatavuuden suhteen, jotta äidinkielenomaisen suomen korkealaatuinen opetus voitaisiin turvata.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite on jätetty 7.5.2014, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite
- 2 Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite (allekirjoitettu)

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 23.09.2014 § 192

HEL 2014-006223 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Perusopetuslain 4 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Kunta voi järjestää tässä laissa tarkoitettut palvelut itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa taikka hankkia ne perusopetuslain 7 tai 8 §:ssä tarkoitettulta perusopetuksen järjestäjältä. Kunta, jossa on sekä suomen- että ruotsinkielisiä asukkaita, on velvollinen järjestämään perusopetuksen ja esiopetuksen erikseen kumpaakin kieliryhmää varten.

Helsingin kaupunki tarjoaa perusopetusta sekä suomen että ruotsin kielellä ja lisäksi suomenkielisessä perusopetuksessa on tarjolla kielikylpyopetusta ruotsiksi. Helsingiläinen peruskouluikäinen oppilas voi hakeutua joko suomen- tai ruotsinkieliseen opetukseen huoltajan valinnan mukaan. Kielikylpyopetukseen otetaan oppilaita, jotka ovat käyneet kielikylpypäiväkodin tai muutoin omaavat riittävän ruotsin kielen taidon. Ruotsia äidinkielenään puhuvat oppilaat voivat näin hakeutua myös kielikylpyopetukseen, jossa opetus tapahtuu lähes kokonaan ruotsin kielellä perusopetuksen alkuluokilla.

Kaupungin ylläpitämissä suomenkielisissä peruskouluissa oli 20.9.2013 tilastointipäivän mukaan 34 186 oppilasta, joista 105 oli äidinkielenä ruotsia puhuvia eli 0,3%. Kaupungin ylläpitämissä ruotsinkielisissä peruskouluissa oppilaita oli 3193 ja näistä äidinkieleltään suomenkielisiä 471 eli 14,8%.

Peruskoulujen opetussuunnitelmat uudistuvat 1.8.2016. Osana koulujen opetussuunnitelmatyötä tullaan tarkistamaan koulujen kieliohjelmat. Esitykset koulujen kieliohjelmaksi on tarkoitus tuoda opetuslautakunnan suomenkieliseen jaostoon joulukuussa 2014. Kieliohjelman tarkistamisen yhteydessä selvitetään äidinkielenomaisen ruotsin opetuksen järjestämistä. Samalla selvitetään mahdollisuutta toteuttaa opetusta osin verkkopohjaisesti. Tavoitteena on löytää toimiva ratkaisu vahvistaa kaksikielisten (suomi- ruotsi) oppilaiden molempien äidinkielten kehitystä.

Kaikki opetus, myös MOFI, pohjautuu opetussuunnitelmaan, ja kaikki pätevät luokanopettajat ovat päteviä opettamaan myös MOFIA. Kun

10.11.2014

opetus toteutetaan opetussuunnitelman mukaisesti, ja pätevän henkilökunnan toimesta, opetus on korkealaatuista. Ruotsinkielisen päivähoito- ja koulutuslinjan näkemys on, että kaikkien oppilaiden tulisi saada opettajakseen pätevä opettaja, ja linja onkin aktiivisesti toiminut parantaakseen koulujensa tilannetta pätevien opettajien saatavuutta ajatellen.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Anna Matikainen, opetuskonsultti, puhelin: 310 86212
anna.matikainen(a)hel.fi

§ 1150

F 26.11.2014, Sj / Den av ledamoten Thomas Wallgren väckta motionen om undervisning i modersmålsinriktad svenska

HEL 2014-006223 T 00 00 03

Beslut

Stadsstyrelsen föreslog stadsfullmäktige det följande:

Stadsfullmäktige beslutar anse den av ledamoten Thomas Wallgren väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredragande

stadsdirektör
Jussi Pajunen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite
- 2 Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite (allekirjoitettu)

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Thomas Wallgren och 46 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden inom den finskspråkiga grundutbildningen börjar ge tvåspråkiga elever undervisning i modersmålsinriktad svenska och att modernmålsinriktad svenska skrivs in i läroplanen. I motionen föreslås också att nivån på modersmålsinriktad finska i den svenska grundutbildningen ses över.

Stadsstyrelsen hänvisar till utbildningsnämndens utlåtande och konstaterar att en kommun som har såväl finsk- som svenskspråkiga invånare enligt grundlagen är skyldig att ordna grundläggande utbildning och förskoleundervisning separat för vardera språkgruppen.

Staden erbjuder grundläggande utbildning på både finska och svenska. Helsingforslever i grundskoleåldern kan söka sig antingen till den finskspråkiga eller den svenskspråkiga utbildningen enligt vårdnadshavarens val. I de finskspråkiga grundskolorna som staden

driver har 0,3 procent av eleverna svenska som modersmål. I de svenskspråkiga grundskolorna har 14,8 procent finska som modersmål.

Dessutom erbjuds språkbadsundervisning på svenska inom den finskspråkiga grundläggande undervisningen, dit elever som har gått på ett språkbadsdaghem eller som annars har tillräckliga kunskaper i svenska antas. Elever som har svenska som modersmål kan därmed också söka sig till språkbadsundervisning där undervisningen sker nästan helt på svenska i de första årskurserna inom den grundläggande utbildningen.

Grundskolans läroplan förnyas den 1 augusti 2016. Skolornas språkprogram kommer att granskas som en del av läroplansarbetet. Avsikten är att förslagen till skolornas språkprogram tas upp i utbildningsnämndens finska sektion i december 2014. I samband med granskningen av språkprogrammet utreds även ordnandet av undervisning i modersmålsinriktad svenska. Samtidigt utreds möjligheten att delvis genomföra undervisningen på internet. Målet är att hitta en fungerande lösning för att förstärka utvecklingen av båda modersmålen hos tvåspråkiga elever.

Undervisningen i modersmålsinriktad finska sker enligt läroplanen och alla behöriga klasslärare är även behöriga för att undervisa i modersmålsinriktad finska. Utbildningsverkets linje för svensk dagvård och utbildning har arbetat aktivt för att förbättra tillgången till behöriga lärare i de svenska skolorna så att en högklassig undervisning i modersmålsinriktad finska kan säkerställas.

Stadsfullmäktige ändrade 4.6.2014 (§ 217) sin arbetsordning i fråga om motionerna. Ledamoten Thomas Wallgrens motion väcktes 7.5.2014, och den behandlas därför i enlighet med de bestämmelser i arbetsordningen som gällde före ändringen.

Föredragande

stadsdirektör
Jussi Pajunen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite
- 2 Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite (allekirjoitettu)

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Beslutshistoria

Utbildningsnämnden 23.09.2014 § 192

HEL 2014-006223 T 00 00 03

Utlåtande

Utbildningsnämnden gav följande utlåtande till stadsstyrelsen:

Enligt 4 § i lagen om grundläggande utbildning är kommunen skyldig att ordna grundläggande utbildning samt förskoleundervisning året innan läroplikten uppkommer för barn i läropliktsåldern som bor på kommunens område. Kommunen kan ordna de tjänster som avses i denna lag själv eller i samråd med andra kommuner eller genom att skaffa tjänsterna av de anordnare av grundläggande utbildning som avses i 7 eller 8 § i lagen om grundläggande utbildning. En kommun som har såväl finsk- som svenskspråkiga invånare är skyldig att ordna grundläggande utbildning och förskoleundervisning separat för vardera språkgruppen.

Helsingfors stad erbjuder grundläggande utbildning såväl på finska som på svenska och därutöver språkbadsundervisning på svenska inom den finskspråkiga grundläggande undervisningen. Helsingfors elever i grundskoleåldern kan söka sig antingen till den finsk- eller den svenskspråkiga utbildningen enligt vårdnadshavarens val. Till språkbadsundervisningen antas elever som har gått på ett språkbadsdaghem eller som annars har tillräckliga kunskaper i svenska. Elever som har svenska som modersmål kan därmed också söka sig till språkbadsundervisningen där undervisningen sker nästan helt på svenska i de första årskurserna inom den grundläggande utbildningen.

Enligt statistikföringsdagen den 20 september 2013 hade de finskspråkiga grundskolorna som staden driver 34 186 elever, varav 105 elever eller 0,3 procent hade svenska som modersmål. De svenskspråkiga grundskolorna som staden driver hade 3 193 elever, varav 471 eller 14,8 procent hade finska som modersmål.

Grundskolans läroplan förnyas den 1 augusti 2016. Som en del av läroplansarbetet kommer man att kontrollera skolornas språkprogram. Förslagen till skolornas språkprogram torde tas till utbildningsnämndens finska sektion i december 2014. I samband med att språkprogrammet kontrolleras utreder man även ordnande av undervisning i modersmålsinriktad svenska. Samtidigt utreds möjligheten att delvis genomföra undervisningen på internet. Målet är

att hitta en fungerande lösning för att förstärka utvecklingen av båda modersmålen hos tvåspråkiga (finska och svenska) elever.

All undervisning, även undervisningen i MOFI sker enligt läroplan för ifrågavarande ämne, och behöriga klasslärare är även behöriga för att undervisa i MOFI. Då undervisning sker i enlighet med läroplan, och av behörig personal, torde undervisningen hålla jämn kvalitet. Alla elever bör undervisas av behöriga lärare och linjen för svensk dagvård och utbildning har för sin del aktivt arbetat för att råda bot på lärarbristen i de svenska skolorna.

Föredragande

utbildningsdirektör
Rauno Jarnila

Upplysningar

Anna Matikainen, undervisningskonsult, telefon: 310 86212
anna.matikainen(a)hel.fi

§ 1151

**V 26.11.2014, Sj / Valtuutettu Sirkku Ingervon aloite
koulukiusaamisen ehkäisystä täydennyskoulutuksen avulla**

HEL 2014-006911 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Sirkku Ingervon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Sirkku Ingervon aloite
- 2 Valtuutettu Sirkku Ingervon aloite (allekirjoitettu)

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sirkku Ingervo ja 49 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että opetusvirasto pyrkii järjestämään täydennyskoulutusta 1., 4. ja 7. luokan opettajille, jotta nämä voivat toteuttaa KiVa Koulu -hanketta parhaalla mahdollisella tavalla. Näin kiusaamista saataisiin vähennettyä ennaltaehkäisyn avulla. Lapsia ja nuoria tulee ottaa mukaan suunnittelemaan ja toteuttamaan kiusaamisen ennaltaehkäisyä nykyistä systemaattisemmin ja laajemmin.

Kaupunginhallitus toteaa opetuslautakunnan lausuntoon viitaten, että kaupungin perusopetuksessa käytetään useita koulukiusaamisen vähentämiseen tähtäviä vuorovaikutus- ja sosiaalisia taitoja kehittäviä ohjelmia. Opetusviraston perusopetuslinjan keväällä 2014 tekemän selvityksen mukaan 89 % kouluista käytti KiVa Koulu -menetelmää, 14 % Askeleittain-menetelmää, 18 % Friends-menetelmää ja 23 % Versovertaissovittelumenetelmää. Muita vastaavanlaisia menetelmiä ilmoitti käyttävänsä 23 % kouluista.

Opettajien vaihtuvuus aiheuttaa ongelmia ohjelmien käytön jatkuvuudelle. Opetusvirasto pyrkii vähentämään tätä täydennyskouluttamalla opettajia ja myös oppilashuollon henkilöstöä sosiaalisia taitoja kehittävien ohjelmien käyttöön. Positiivisen diskriminaation alueilla työskenteleville opettajille järjestetään ensi keväänä KiVa-ohjelman käyttöön valmentavaa koulutusta opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuksellisen tasa-arvon hankerahalla.

Opetuslautakunnan näkemyksen mukaan kiusaamisen vastaiset ohjelmat tulee saattaa osaksi koulujen opetussuunnitelmia. Tällöin kyse ei olisi niinkään yksittäisen ohjelman käytöstä vaan koulun toiminnan kiinteästä osasta. Perusopetuksen valtakunnallisen ja kuntakohtaisten opetussuunnitelmien uudistustyö on parhaillaan käynnissä. Kaupungin uudistuvan opetussuunnitelman arvoperustassa painotetaan oppilaiden osallisuutta ja sitä, että ketään ei saa kiusata koulussa. Oppilaiden osallisuutta painotetaan myös 1.8.2014 voimaan tullessa oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa. Oppilaiden omat ideat ja oma panostus ovat kiusaamisen vastaisessa työssä keskeisiä.

Vuoden 2014 kouluterveyskyselyssä kuusi prosenttia helsinkiläisistä peruskoululaisista ilmoitti olevansa toistuvasti koulukiusattu. Kouluterveyskyselyjen mukaan kiusaaminen on laskussa, mutta jokainen kiusaamistapaus on liikaa. Koulukiusaamisella on merkittäviä ja usein pitkälle aikuisikään kestäviä terveysvaikutuksia. Kiusaamisen tehokkaalla ja johdonmukaisella estämisellä on siten suuria kansanterveydellisiä vaikutuksia.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Sirku Ingervon aloite on jätetty 21.5.2014, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Sirku Ingervon aloite
- 2 Valtuutettu Sirku Ingervon aloite (allekirjoitettu)

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 23.09.2014 § 190

HEL 2014-006911 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin perusopetuksessa käytetään monia sosiaalisia taitoja ja vuorovaikutustaitoja kehitettäviä ohjelmia. Kaikki kyseiset ohjelmat on suunniteltu sellaisiksi, että niiden johdonmukainen käyttö vähentää koulukiusaamista. Kouluterveyskyselyjen mukaan koulukiusaaminen on laskussa, mutta jokainen kiusaamistapa on liikaa. Tuoreimmassa vuoden 2014 kyselyssä kuusi prosenttia helsinkiläisistä peruskoululaisista ilmoitti olevansa toistuvasti koulukiusattu.

Opetusviraston perusopetuslinjan keväällä 2014 tekemän selvityksen mukaan kouluista 89 prosenttia käytti KiVa Koulu -menetelmää, 14 prosenttia käytti Askeleittain-menetelmää, 18 prosenttia Friends-menetelmää, ja Verso (vertaissovittelu) -menetelmää käytti 23 prosenttia. Muita vastaavantyyliä menetelmiä ilmoitti käyttävänsä kaikkiaan 23 prosenttia kouluista. KiVa-menetelmän käytön systemaattisuutta osoittaa, mikäli koulussa on ohjelman lisäksi nimettyä KiVa-tiimi. Kyseistä ohjelmaa käyttäneistä kouluista 97 prosentissa toimi KiVa-tiimi.

Opettajien vaihtuvuus aiheuttaa ongelmia ohjelmien käytön jatkuvuudelle. Tätä opetusvirasto pyrkii vähentämään täydennyskouluttamalla opettajia ja myös oppilashuollon henkilöstöä sosiaalisia taitoja kehittävien ohjelmien käyttöön. Kaupungin tiukka taloustilanne toki asettaa tälle rajoituksia. KiVa-ohjelman käyttöön valmentavaa koulutusta pystytään järjestämään keväällä 2015 OKM:n myöntämän koulutuksellisen tasa-arvon hankerahoilla. Tämä koulutus koskee positiivisen diskriminaation alueilla työskenteleviä opettajia.

Pitkällä tähtäimellä katsottuna kiusaamisen vastaiset ohjelmat tulee saattaa osaksi koulujen opetussuunnitelmia. Kyse ei tällöin ole niinkään yksittäisen ohjelman käytöstä kuin koko koulun toiminnan kiinteästä osasta. Paraikaa on menossa valtakunnallisen ja kaupunkikohtaisen opetussuunnitelman uudistustyö. Tulevan perusopetuksen opetussuunnitelman Helsingin arvoperustassa painotetaan sitä, että ketään ei saa kiusata koulussa. Arvopohjassa painotetaan myös oppilaiden osallisuutta. Oppilaiden osallisuutta painotetaan myös 1.8.2014 voimaan tulleessa oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa.

Oppilaiden omat ideat ja oma panostus ovat kiusaamisen vastaisessa työssä keskeisiä.

Koulukiusaamisella on merkittäviä terveysvaikutuksia, jotka kestävät usein pitkälle aikuisikään. Kiusaamisen tehokkaalla, systemaattisella ja johdonmukaisella estämisellä on täten suuria kansanterveydellisiä vaikutuksia.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi
Niclas Rönnholm, opetuspäällikkö, puhelin: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi

10.11.2014

Kj/29

§ 1152

V 26.11.2014, Sj / Valtuutettu Sirkku Ingervon aloite "kouluäijä ja -muija" -toiminnasta

HEL 2014-006912 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Sirkku Ingervon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Sirkku Ingervon aloite
- 2 Valtuutettu Sirkku Ingervon aloite (allekirjoitettu)

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sirkku Ingervo ja 49 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki kouluttaisi koulujen välitunneille vapaaehtoisia aikuisia "kouluäijiksi ja -mujiksi" tukemaan mielekästä välituntitoimintaa ja kiusaamisen ehkäisyä.

Kaupunginhallitus toteaa opetuslautakunnan lausuntoon viitaten, että Ruuti-päätäjämääräyksessä nuoret ovat toivoneet välitunneille vapaaehtoistoimijan koulutuksen saaneita aikuisia tukemaan kiusaamisen ehkäisyä ja tuottamaan mielekästä välituntitoimintaa.

Opetuslautakunta toteaa lausunnossaan, että opetusvirasto ja koulut ovat kehittäneet välitunteja toiminnalliseen suuntaan. Oppilaat osallistuvat uusien koulupihojen suunnitteluun perusparannushankkeiden yhteydessä. Välituntitoimintaa on kehitetty valtakunnallisen Liikkuva koulu -ohjelman avulla. Koulujen pihojen parannettu Lähiörahaston varoin Inspiroivat koulupihat ja -luokat osana laadukasta iltapäivätoimintaa -hankkeessa. Opetusvirastolla ja

liikuntavirastolla on yhteisiä lähiöprojektihankkeita koulujen lähiliikuntapaikkojen kehittämiseksi.

Opetusvirasto on ollut vuodesta 2012 mukana valtakunnallisessa Liikkuva koulu -ohjelmassa, jonka tavoitteena on aktiivisempi ja viihtyisämpi koulupäivä. Tällä hetkellä mukana on 45 kaupungin peruskoulua. Ensi vuoden aikana toiminta on tarkoitus vakiinnuttaa kaikkiin kaupungin kouluihin.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on kuluvana syksynä myöntänyt Helsingin kaupungille Liikkuva koulu -palkinnon esimerkillisestä työstä liikunnallisen toimintakulttuurin rakentamiseksi kouluympäristössä. Ministeriön mukaan palkinnolla halutaan kiinnittää huomio toimintaan, jossa on rohkeasti, määrätietoisesti ja pitkäjänteisesti muutettu koulupäivän rutiineja fyysisesti aktiivisen ja hyvinvoivan koulupäivän ja elämäntavan mahdollistamiseksi. Opetuslautakunnan näkemyksen mukaan "kouluäijä ja -muija" -toimintaa voidaan toteuttaa Liikkuva koulu -ohjelman puitteissa.

Tällä hetkellä keskitettyä vapaaehtoistyön koordinoitua on nuorisoasiainkeskuksessa ja sosiaali- ja terveystieteiden keskuksessa. Koordinoituihin kuuluu mm. työpaikkojen yhteishenkilöiden perehdyttäminen vapaaehtoistyöntekijän ohjaamiseen sekä vapaaehtoistyöntekijöiden rekrytointi, perehdyttäminen ja koulutus. Kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan ei ole tarkoituksenmukaista perustaa opetusvirastoon omaa keskitettyä vapaaehtoistyön koordinoitua vaan pyrkiä tarvittaessa hyödyntämään kaupungin olemassa olevia vapaaehtoistyön rakenteita.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Sirku Ingervon aloite on jätetty 21.5.2014, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Sirku Ingervon aloite
- 2 Valtuutettu Sirku Ingervon aloite (allekirjoitettu)

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 23.09.2014 § 191

HEL 2014-006912 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ruuti-päätäjämääräyksessä nuoret toivovat välitunneille enemmän aikuisia mukaan tukemaan kiusaamisen ehkäisyä ja tuottamana mielekästä välituntitoimintaa. Nämä aikuiset olisivat tähän tehtävään vapaaehtoistoimijan koulutuksen saaneita aikuisia.

Opetusvirasto ja koulut ovat kehittäneet koulujen välituntitoimintaa toiminnalliseen suuntaan ja oppilaat ovat mukana uusien koulunpihojen suunnittelussa perusparannushankkeissa. Peruskouluissa on kehitetty välituntitoimintaa mm. Liikkuva koulu-ohjelmaan liittyvien toimenpiteiden avulla sekä koulujen pihoja on tehty toiminnallisemmaksi Lähiörahaston Inspiroivat koulupihat ja -luokat osana laadukasta iltapäivätoimintaa. Opetusvirastolla ja liikuntavirastolla on yhteisiä lähiöprojektihankkeita koulujen lähiliikuntapaikkojen kehittämiseksi.

Helsingin opetusvirasto on ollut vuodesta 2012 mukana valtakunnallisessa Liikkuva koulu -ohjelmassa. Syksyllä 2014 on mukana jo 45 peruskoulua. Tavoitteena on vakiinnuttaa vuoden 2015 aikana toiminta kaikkiin kaupungin kouluihin. Liikkuvan koulun tavoitteena on aktiivisempi ja viihtyisämpi koulupäivä.

Opetusvirastosta ei keskitetysti koordinoita vapaaehtoistyötä kouluilla. Vapaaehtoistyön koordinointiin on hyvät rakenteet nuorisosiainkeskuksessa ja sosiaali- ja terveystieteiden keskuksessa. Koordinointiin kuuluu mm. työpaikkojen yhteyshenkilöiden perehdyttäminen vapaaehtoistyöntekijän ohjaamiseen, vapaaehtoistyötä tarjoavan henkilön rekrytointi, perehdyttäminen ja koulutus.

Opetuslautakunnan näkemyksen mukaan Kouluäijä ja -mujat -toimintaa voidaan toteuttaa Liikkuva koulu -ohjelmassa. Vapaaehtoistoiminnan laajempi käynnistäminen kaikissa peruskouluissa vaatisi keskitettyä koordinoitua, jossa tulisi hyödyntää nuorisosiainkeskuksen sekä

10.11.2014

sosiaali- ja terveysviraston koordinaattoritoimintaa eikä perustaa
päällekkäin jokaiseen virastoon omia koordinaattoreita.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Kirsi Verkka, opetuskonsultti, puhelin: 310 84026
kirsi.verkka(a)hel.fi

§ 1153

V 26.11.2014, Sj / Valtuutettu Henrik Nyholmin aloite uimarantojen toiminnallisten mahdollisuuksien parantamisesta

HEL 2014-006916 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Henrik Nyholmin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Henrik Nyholmin aloite
- 2 Valtuutettu Henrik Nyholmin aloite (allekirjoitettu)

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Henrik Nyholm ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki etsii kesäksi 2015 sopivia uimarantoja, joille sijoittaa uimaponttooneita. Näin voitaisiin lisätä mahdollisuuksia vedessä tapahtuvaan liikuntaan ja toiminnallisuuteen.

Kaupunginhallitus toteaa liikuntalautakunnan lausuntoon viitaten, että ponttoonit on poistettu uimarannoilta sekä kustannus- että turvallisuussyistä.

Liikuntalautakunta on lausunnossaan listannut ponttooneihin liittyviä turvallisuusongelmia, joita ovat mm. uimareiden jääminen ponttoonilta hyppäävän alle, ponttoonin alle ajautuminen, kiinnitysköysien aiheuttama vaara sukeltaville uimareille, ilkivalta ja ponttooneilla viihtyvien lintujen ulosteen aiheuttamat terveysriskit.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes on laatinut yleisten uimarantojen valvontaa varten tarkastuslistan, jonka mukaan laiturien

ja niihin rinnastettavien ponttonien osalta tulee huomioida seuraavat asiat:

- Laiturit ovat rakenteeltaan riittävän lujia ja rakenteet ovat ehjiä (ei rikkoutuneita, lahonneita osia, esiin työntyviä nauvoja). Laituri on riittävän leveä (vähintään 120 cm).
- Laituriin ja sen rakenteisiin tai alusrakenteisiin ei voi jäädä kiinni esimerkiksi kädestä, jalasta tai uima-asusta eikä laiturin alle voi joutua vahingossa.
- Laiturissa on portaat, jotka sijaitsevat mahdollisten hyppypaikkojen ulkopuolella ja ulottuvat riittävän syvälle veden korkeuden vaihtelut huomioon ottaen.
- Laiturin, jolta hyppääminen on sallittu, ympärillä veden syvyys on vähintään kaksi metriä, kun laituri on likimain veden pinnan tasolla. Laituri on varustettu kiinteällä mittakepillä.
- Jos hyppääminen ei ole turvallista, on laiturilla kyltti, joka kieltää hyppäämisen.

Uimaponttoonien poistamiseen ovat vaikuttaneet turvallisuusongelmien ohella myös kustannussyyt. Ponttoneista aiheutuu hankinta- ja asennuskulujen lisäksi kunnossapitokustannuksia, jotka osaltaan johtuvat juuri tiukoista turvallisuusvaatimuksista. Toisin kuin ponttooneita, rannalle sijoitettavia kuntoiluvälineitä voidaan useilla rannoilla käyttää ympäri vuoden. Huomattavasti pidemmän käyttökauden ansiosta rannalla olevat kuntoiluvälineet ovat kustannustehokkaampia liikunnan edistäjiä.

Liikuntaviraston merellisten palveluiden osastolla on käynnissä useita toimenpiteitä, jotka lisäävät uimarantojen toiminnallisuutta. Kuluvan vuoden kesällä rakennettiin kaksi uutta ulkokuntoilupaiikkaa Tapaninvainion ja Ison Kallahden uimarannoille. Lisäksi usean uimarannan painonnostovälineitä on päivitetty vastaamaan tämän päivän vaatimuksia. Ensi kesäksi mm. Munkkiniemen uimarannalle valmistuu monipuolinen, kaikkia ikäryhmiä palveleva kuntoilualue. Usealla muullakin uimarannalla liikuntavälineiden monipuolinen lisääminen on yksi tulevien vuosien painopistealueista.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Henrik Nyholmin aloite on jätetty 21.5.2014, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Henrik Nyholmin aloite
- 2 Valtuutettu Henrik Nyholmin aloite (allekirjoitettu)

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Liikuntalautakunta 07.10.2014 § 164

HEL 2014-006916 T 00 00 03

Aloite Kvsto 21.5.2014 (asia nro 28)

Lausunto

Liikuntalautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Nyholmin ym. valtuustoaloitteeseen, joka koskee uimarantojen toiminnallisten mahdollisuuksien parantamisesta.

Uimarannoilta poistettiin ponttonit sekä kustannus- että turvallisuussyistä.

Ponttoneista aiheutuu hankintakulujen lisäksi sekä asennus- että kunnossapitokustannuksia. Rannalle sijoitettavat kuntoiluvälineet ovat kustannustehokkaampia liikunnan edistäjiä, sillä useilla rannoilla niitä voidaan käyttää vuoden ympäri, joten niiden käyttökaudet ovat huomattavasti ponttonien käyttökautta pidempiä.

Turvallisuuden kannalta ponttonit ovat ongelmallisia seuraavista syistä:

- Ponttoneilta voi hypätä veteen mihin suuntaan tahansa, jolloin vaara jäädä hyppääjän alle on huomattavan suuri verrattuna esimerkiksi laiturilta hyppäämiseen.
- Ponttonin alle on vaara joutua. Ponttonin alapuolen aitaaminen sinne pääsyn estämiseksi on ongelmallista muun muassa vedenkorkeuden vaihtelun vuoksi.
- Ponttonit keräävät lintuja, jotka jättävät niille ulosteita, mikä aiheuttaa terveysriskin.

- Ponttonien sijoittamisessa on ongelmia: vedenkorkeuden vaihtelu ja hyppääminen aiheuttavat yhdessä vaaratilanteita. Ponttonin pitäisi olla uima-alueen sisäpuolella, mutta kuitenkin riittävän syvällä.
- Ponttoneihin kohdistuu ilkeää (irtolautoja, korkeita ruuveja/nauloja) ja lisäksi niiden korjaaminen on työlästä.
- Ponttonien kiinnittäminen tukevasti pohjaan tuo myös ongelman, sillä ketjut ovat sukkeltelevien tiellä.

Ohessa Tukesin ohjeet:

Tukes on laatinut yleisten uimarantojen valvontaa varten tarkastuslistan (liitteenä), jota sovelletaan uimarantojen tarkastuksiin. Koska ponttonit vastaavat suurelta osin rakenteiltaan ja käyttötarkoitukseltaan laitureita, niihin voidaan soveltaa samoja vaatimuksia. Tukesin tarkastuslistan mukaan laitureiden (ja tässä tapauksessa ponttonien) osalta tulee huomioida seuraavat asiat:

- Laiturit ovat rakenteeltaan riittävän lujia ja rakenteet ovat ehjiä (ei rikkoutuneita, lahonneita osia, esiin työntyviä nautoja). Laituri on riittävän leveä (vähintään 120 cm).
- Laituriin ja sen rakenteisiin (esim. opetustanko) tai alusrakenteisiin ei voi jäädä kiinni esimerkiksi kädestä, jalasta tai uima-asusta eikä laiturin alle voi joutua vahingossa.
- Laiturissa on portaat, jotka sijaitsevat mahdollisten hyppypaikkojen ulkopuolella ja portaat ulottuvat riittävän syvälle veden korkeuden vaihtelut huomioon ottaen.
- Laiturin, jolta hyppääminen on sallittu, ympärillä veden syvyys on vähintään kaksi metriä, kun laituri on likimain veden pinnan tasolla. Laituri on varustettu syvyyden tarkistusmahdollisuudella (kiinteä mittakeppi).
- Jos hyppääminen ei ole turvallista, on laiturilla kyltti, joka kieltää hyppäämisen.

Liikuntaviraston merellisten palveluiden osastolla on käynnissä toimenpiteitä, jotka lisäävät uimarantojen toiminnallisuutta. Ulkokuntoilupaikkoja on kesällä 2014 saatu kaksi lisää (Tapaninvainion uimaranta ja Ison Kallahden uimaranta). Lisäksi usealla uimarannalla on painonnostovälineitä päivitetty tämän päivän vaatimuksia vastaaviksi. Kesäksi 2015 muun muassa Munkkiniemen uimarannalle valmistuu monipuolinen, kaikkia ikäryhmiä palveleva kuntoilualue. Usealla muullakin uimarannalla liikuntavälineiden monipuolinen lisääminen on yksi tulevien vuosien painopistealueista.

10.11.2014

Kj/30

Esittelijä

osastopäällikkö
Turo Saarinen

Lisätiedot

Soile Lehmusto, hallintosihteeri, puhelin: 310 87803
soile.lehmusto(a)hel.fi
Sanna Kallionpää, saaristopäällikkö, puhelin: 310 87733
Turo Saarinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 87801
turo.saarinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 1154

V 26.11.2014, Sj / Valtuutettu Leo Straniuksen aloite tyttöjen ja poikien koululiikuntatuntien yhdistämisestä

HEL 2014-007429 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite
- 2 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite (allekirjoitettu)
- 3 Ruudin ydinryhmän lausunto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 44 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että tyttöjen ja poikien koululiikuntatunnit yhdistetään.

Aloitteesta on pyydetty opetuslautakunnan ja liikuntalautakunnan lausunnot. Lisäksi Ruudin ydinryhmä on liikuntalautakunnan pyynnöstä antanut asiasta lausunnon, joka on liitteenä 3. Kaupunginhallitus toteaa, että sekä opetuslautakunta että liikuntalautakunta suhtautuvat tyttöjen ja poikien koululiikuntatuntien yhdistämiseen myönteisesti.

Perustuslain ja yhdenvertaisuuslain mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen perusteella. Tasa-arvolaki velvoittaa kaikkia kouluja huolehtimaan siitä, että ihmisillä on sukupuoleen katsomatta samat mahdollisuudet koulutukseen. Opetuksen ja opetusaineistojen tulee tukea tasa-arvolain toteutumista.

Perusopetuslain mukaan opetus järjestetään oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti ja siten, että se edistää oppilaiden tervettä

kasvua ja kehitystä. Opetusryhmät muodostetaan siten, että opetuksessa voidaan saavuttaa opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Opetusryhmien muodostaminen on osa koulun rehtorin johtamistyötä eikä siitä ole säädetty edellä mainittua tarkemmin. Perusopetusta koskeva lainsäädäntö ei edellytä liikunnan järjestämistä erillisissä ryhmissä, joten liikuntatuntien sekaryhmät ovat paikallisin ja koulukohtaisin päätöksin mahdollisia.

Liikunnanopetusta järjestetään jossakin kaupungin kouluissa tyttöjen ja poikien sekaryhmissä jo tällä hetkellä. Tavallisinta tämä on perusopetuksen ensimmäisillä luokilla. Ylemmillä luokilla on edelleen tavallisempaa, että liikunnan opetusryhmät muodostetaan sukupuolen mukaan. Kuten aloitteessakin mainitaan, liikunnan opettaminen erillisissä ryhmissä tytöille ja pojille poikkeaa useiden muiden Euroopan maiden käytännöstä.

Erillisiä tyttöjen ja poikien liikuntatunteja on Suomessa perusteltu esimerkiksi fyysisillä, biologisilla ja sosiaalisilla eroilla. Lisäksi eri sukupuolten on ajateltu olevan kiinnostuneita tietynlaisesta liikunnasta, kuten että tytöt haluaisivat välttää kontakteja sisältäviä, fyysisiä tai kilpailullisia liikuntalajeja ja että pojat puolestaan haluaisivat välttää itsensä ilmaisua esimerkiksi tanssiliikunnalla. Liikuntakulttuuri on nykypäivään mennessä kuitenkin moninaistunut voimakkaasti, kun lajien, välineiden ja suorituspaikkojen kirjo on kasvanut.

Liikunnanopetuksen tavoitteet on määritelty perusopetuksen valtakunnallisissa perusteissa, joiden pohjalta koulut laativat koulukohtaiset opetuksen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain. Liikunnanopetuksen tavoitteena on vaikuttaa myönteisesti oppilaan fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen toimintakykyyn ja hyvinvointiin sekä ohjata oppilasta ymmärtämään liikunnan terveydellinen merkitys.

Perusopetuksen opetussuunnitelmien uudistustyö on parhaillaan käynnissä, ja uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2016 alkaen. Liikunnanopetuksen tavoitteissa tulee painottumaan lajiliikunnan sijaan oppilaan fyysisen, sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn edistäminen. Liikunnan avulla edistetään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja yhteisöllisyyttä sekä tuetaan kulttuurien moninaisuutta. Uusissa opetussuunnitelman perusteissa yhdenvertaisuusnäkökulma liikunnanopetuksessa tulee korostumaan entisestään. Liikuntaryhmien muodostamisessa sukupuoli ei siten voi enää olla määräävä tekijä.

Myös Ruudin ydinryhmä on lausunnossaan puoltanut ryhmien sekoittamista. Sen näkemyksen mukaan oppilaiden jako liikuntaryhmiin tulisi sukupuolen sijaan perustua oppilaiden lajimieltymyksiin,

suoritustasoon ja identiteettiin. Lausunnossa kiinnitetään kuitenkin huomiota siihen, että tyttöjen ja poikien liikuntatuntien yhdistäminen ei saa johtaa liikuntaryhmien koon kasvamiseen. Ryhmien suora yhdistäminen johtaisi epätasaisiin ja suurten tasoerojen liikuntaryhmiin. Ryhmiä tulee edelleen olla vähintään kaksi, mutta se, kumpaan ryhmään oppilas osallistuu, tulee olla oppilaan tai hänen huoltajiensa vapaasti valittavissa. Lajeja tulee edelleen tarjota monipuolisesti, ja tavoitteena on, että valinnasta tulee sukupuolineutraali.

Koululiikunnan merkitys koko elämänkulun mittaisen liikunnallisen elämäntavan omaksumiseksi ja omaehtoisen harrastamisen vakiinnuttamiseksi on korvaamaton. Myös sukupuolten sisällä on suuria eroja liikunnallisuudessa, fyysisyydessä, voimankäytössä ja mieltymyksissä. Sukupuolen sijaan vaikkapa juuri lajimieltymysten perusteella muodostettavat ryhmät voisivat laajentaa molempien sukupuolten mahdollisuutta uusien lajien kokeilemiseen ja myönteisiin liikuntakokemuksiin. Liikunnan opettaminen sekaryhmissä kasvattaisi oppilaiden vuorovaikutustaitoja, ymmärrystä erilaisuudesta ja toisten huomioon ottamisen taitoja.

Kaupunginhallitus puoltaa opetuslautakunnan ja liikuntalautakunnan yhteistä ehdotusta, jonka mukaan sekaryhmistä ja niiden toimivuudesta tulisi järjestää kokeilu hankkeeseen vapaaehtoisesti lähteivissä kouluissa.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Aloitteet, jotka on jätetty ennen muutosten voimaantuloa, käsitellään aloitteen jättämishetkellä voimassa olleiden työjärjestysmääräysten mukaisesti. Valtuutettu Leo Straniuksen aloite on jätetty 4.6.2014, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite
- 2 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite (allekirjoitettu)
- 3 Ruudin ydinryhmän lausunto

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 14.10.2014 § 205

HEL 2014-007429 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Perusopetuksessa noudatetaan valtakunnallisesti yhtenäisiä perusteita siten kuin perusopetuslaissa säädetään. Perusopetuslain mukaan opetus järjestetään oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti ja siten, että se edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä. Opetusryhmät muodostetaan siten, että opetuksessa voidaan saavuttaa opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Opetusryhmien muodostaminen on koulun rehtorin tosiasiallista johtamistyötä eikä siitä ole säädetty edellä mainittua tarkemmin.

Suomen perustuslain ja yhdenvertaisuuslain mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, sukupuolisen suuntautumisen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Tasa-arvolaki puolestaan velvoittaa kaikkia kouluja huolehtimaan siitä, että ihmisillä on sukupuoleen katsomatta samat mahdollisuudet koulutukseen. Opetuksen ja opetusaineistojen tulee tukea tasa-arvolain toteutumista.

Liikunnan opetuksen tavoitteet on määritelty perusopetuksen valtakunnallisissa perusteissa (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2004, OPH), joiden pohjalta koulut ovat laatineet koulukohtaiset opetuksen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain. Liikunnanopetuksen tavoitteena on vaikuttaa myönteisesti oppilaan fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen toimintakykyyn ja hyvinvointiin sekä ohjata oppilasta ymmärtämään liikunnan terveydellinen merkitys. Perusopetuksen opetussuunnitelmat uudistuvat 1.8.2016 alkaen. Liikunnan opetuksen tavoitteissa tulee painottumaan lajiliikunnan sijaan oppilaan fyysisen, sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn edistäminen. Liikunnan avulla edistetään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja yhteisöllisyyttä sekä tuetaan kulttuurien moninaisuutta (Luonnos opetussuunnitelman perusteiksi 19.9.2014).

Helsingin peruskouluissa liikunnan opetusta järjestetään jossakin kouluissa tyttöjen ja poikien sekaryhmissä. Tavallisinta tämä on alkuopetuksessa. Ylemmillä luokilla tavallisempaa edelleen on, että opetusryhmät liikunnassa muodostetaan sukupuolen mukaan.

Kuten edellä on todettu, perusopetuslainsäädäntö ei määrää opetuksen järjestämistä erillisissä ryhmissä. Koululiikunnan tehtävänä on erityisesti fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn edistäminen, jolloin oppilaiden fyysisillä tai biologisilla eroavaisuuksilla ei ole suurta merkitystä. Liikunnan opetus sekaryhmissä olisi yhdenvertaisuusnäkökulmasta suotavaa. Uusissa opetussuunnitelman perusteissa yhdenvertaisuusnäkökulma liikunnan opetuksessa tulee korostumaan entisestään. Liikunnanopetuksen ryhmien muodostumisessa sukupuoli ei näin ollen voi olla määräävä tekijä. Opetuslautakunta edellyttää, että sekaryhmistä ja niiden toimivuudesta järjestettäisiin Helsingissä kokeilu sellaisissa kouluissa, jotka lähtisivät hankkeeseen vapaaehtoisesti mukaan.

Käsittely

14.10.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Jäsen Ahva ehdotti, että lisätään lausunnon loppuun seuraava kappale:

"Opetuslautakunta toteaa, että sukupuoleen perustuvan jaon poistaminen ei kuitenkaan saa johtaa siihen, että liikuntaryhmien koot kasvavat merkittävästi tai että opettajaresursseista säästetään. Suuret ja epätasaiset liikuntaryhmät voivat johtaa oppimismotivaation laskemiseen eivätkä palvele yksilöllistä oppimista. Ruuti-ydinryhmä on ilmaissut huolensa asiasta launnossaan (19.9.2014) kaupunginhallitukselle."

Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Jäsen Korolainen ehdotti seuraavaa lisäystä esityslistan kappaleen 6 ("Kuten edellä on...") loppuun:

"Opetuslautakunta edellyttää, että sekaryhmistä ja niiden toimivuudesta järjestettäisiin Helsingissä kokeilu sellaisissa kouluissa, jotka lähtisivät hankkeeseen vapaaehtoisesti mukaan."

Kannattajat jäsenet Ekman, Leoni, Razmyar

Esittelijä otti ehdotuksen omakseen.

Hyväksyttiin esittelijän muutettu ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Marjo Kyllönen, opetuspäällikkö, puhelin: 310 86208
marjo.kyllonen(a)hel.fi

Niclas Rönnholm, opetuspäällikkö, puhelin: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 11.09.2014 § 147

HEL 2014-007429 T 00 00 03

Lausunto

Liikuntalautakunta antoi lausunnon valtuutettu Straniuksen ym. valtuustoaloitteeseen, joka koskee tyttöjen ja poikien koululiikuntatuntien yhdistämistä perusopetuksessa seuraavasti:

Liikuntalautakunta kannattaa valtuustoaloitetta tyttöjen ja poikien koululiikuntatuntien yhdistämisestä perusopetuksessa.

Voimassa olevan perusopetuksen opetussuunnitelman (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2004, OPH) mukaan liikunnanopetuksen päämääränä on vaikuttaa myönteisesti oppilaan fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen toimintakykyyn ja hyvinvointiin sekä ohjata oppilasta ymmärtämään liikunnan terveydellinen merkitys. Liikuntalautakunnan käsityksen mukaan nämä tavoitteet voidaan saavuttaa myös sekaryhmissä.

Kuten aloitteessakin mainitaan, käytäntö, jossa perusopetuksen liikunnanopetus toteutetaan pääosin tyttöjen ja poikien erillisissä ryhmissä, poikkeaa useista Euroopan maista (esim. Päivi Berg: Ryhmärajoja ja hierarkioita: etnografinen tutkimus peruskoulun yläasteen liikunnanopetuksesta, 2010). Koulutusta koskevassa lainsäädännössä ei määrätä opetuksen toteuttamisesta erillisissä ryhmissä. Sekaryhmät, joita joissain Helsingin kouluissa on jo nykyisin, ovat siis paikallisin ja koulukohtaisin päätöksin mahdollisia.

Erillisiä tyttöjen ja poikien liikuntatunteja on Suomessa perusteltu esimerkiksi fyysisillä, biologisilla ja sosiaalisilla eroilla. Lisäksi eri sukupuolten on ajateltu olevan kiinnostuneita tietynlaisesta liikunnasta, kuten että tytöt haluaisivat välttää kontakteja sisältäviä, fyysisiä tai kilpailullisia liikuntalajeja ja että pojat puolestaan haluaisivat välttää itsensä ilmaisua esimerkiksi tanssiliikunnalla (esim. Lehtonen, Jukka: Seksuaalisuus ja sukupuoli koulussa, 2003).

Zacheuksen (Luonnonmukaisesta arkiliikunnasta liikunnan eriytymiseen: suomalaiset liikuntasukupolvet ja liikuntakulttuurin muutos, 2008) mukaan fyysisuus ja kilpailu ovat olleet tärkeämpiä pojille kuin tytöille vielä 1920–1960-luvuilla syntyneiden joukossa,

mutta nuorempien sukupolvien sisällä fyysisyys ja kilpailu ovat nousseet tytöillä yhtä tärkeiksi kuin pojilla. Liikuntakulttuuri on nykypäivään mennessä muutoinkin moninaistunut voimakkaasti, kun lajien, välineiden ja suorituspaikkojen kirjo on kasvanut.

Lautakunnan mielestä liikunnanopetuksen merkitys koko elämäntavan mittaisen liikunnallisen elämäntavan omaksumiseksi ja omaehtoisen harrastuneisuuden vakiinnuttamiseksi on korvaamaton. Lautakunnan mielestä myös sukupuolen sisällä on suuria eroja liikunnallisuudessa, fyysisyydessä, voimankäytössä sekä etenkin mieltymyksissä, jotka eivät riipu sukupuolesta. Sekaryhmät tai ryhmät, jotka muodostetaan muulla kuin sukupuoleen liittyvillä perusteilla, kuten esimerkiksi lajimieltymysten perusteella, voisivat laajentaa molempien sukupuolten mahdollisuutta erilaisten ja uusien lajien kokeilemiseen ja myönteisiin liikuntakokemuksiin.

Liikuntaa pidetään koulun suosituimpana oppiaineena. Opetushallituksen selvityksen mukaan pojista 78 % ja tytöistä 65 % arvioi pitävänsä koululiikunnasta (Koulutuksen seurantaraportit 2013:5. OPH, 2013). Ollessaan pidetty ja toiminnallinen oppiaine, liikunnan opetus sekaryhmissä kasvattaisi oppilaiden luonnollisia vuorovaikutustilanteita sekä ymmärrystä erilaisuudesta ja toisten huomioon ottamisen taitoja.

Käytännössä oppilaat kokevat koulujen liikuntatunneilla sukupuolen vaikuttavan esimerkiksi silloin, kun tytöt ja pojat näkevät harjoittelevansa eri asioita tai lajeja. Samanlaisia ovat myös tilanteet, joissa pojille annetaan jaetusta salista suurempi osuus, vaikka ryhmät olisivat samankokoisia (Berg, 2010).

Liikunnanopetuksen sekaryhmät mahdollistaisivat myös yhdenvertaisuusnäkökulmien nykyistä paremman huomioimisen. Eri tutkimusten mukaan (esim. Kokkonen, Marja: Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen syrjintä liikunnan ja urheilun parissa, 2012) seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt kokevat syrjintää, vähättelyä, nimittelyä tai kiusaamista myös koululiikunnan parissa. Tällaiset syrjintäkokemukset ovat vahvoja vaikuttimia liikunnasta syrjäytymiseen. Berg (2010) viittaa tutkimuksessaan etenkin poikiin, jotka eivät edusta perinteistä urheilullista maskuliinisuutta ja heidän kiusaamiseen koululiikunnassa.

Liikuntalautakunta pitäisi hyvänä vaihtoehtona sitä, että sekaryhmistä ja niiden toimivuudesta järjestettäisiin Helsingissä kokeilu sellaisissa kouluissa, jotka lähtisivät hankkeeseen vapaaehtoisesti mukaan.

Lautakunta pitää suotavana, että kysytään Ruuti-ydinryhmän kannanottoa asiasta.

10.11.2014

Kj/31

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Kirsti Laine, osastopäällikkö, puhelin: 310 87751
kirsti.laine(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.11.2014

Kj/32

§ 1155

V 26.11.2014, Stj / Valtuutettu Terhi Mäen aloite Itä-Helsingin päihdeettömästä päivätoimintapaikasta

HEL 2014-007426 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Terhi Mäen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Terhi Mäen aloite, allekirjoitettu
- 2 Valtuutettu Terhi Mäen aloite

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Terhi Mäki ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan päihdeettömän päivätoimintapaikan kartoittamista Itä-Helsinkiin.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Itä-Helsingissä toimii kaksi matalan kynnyksen päiväkeskusta, Kontulan ostoskeskuksessa sijaitseva Symppis ja Itäkeskuksessa Aurinkoinen Hymy. Lisäksi sosiaali- ja terveysvirasto hankkii ostopalveluna Puotinharjun ostoskeskukseen sijoitetut Helsingin Diakonissalaitoksen ylläpitämän päiväkeskus Stoorin palvelut. Asiakkaita on päivittäin 800 - 1 000. Päivätoimintapaikat tarjoavat avun ja ohjauksen lisäksi mahdollisuuden mm. työharjoitteluun, työkokeiluun, kuntouttavaan työtoimintaan, palkkatuetuun työhön ja yhdyskuntapalveluun samanaikaisesti noin 40 - 50 henkilölle. Toiminnassa on mukana myös kuntoutuneita vertaistyöntekijöitä ja vapaaehtoisia.

Kontulassa ja Vuosaassa toimivat lähiöasemat tarjoavat toimintaa ja palveluja kaikille alueen asukkaille. Asiakaskäyntejä on viikoittain noin 550. Mellunmäessä sijaitsevan Mellarin toiminta on suunnattu mielenterveyskuntoutujille. Mellarin toiminnallisiin päihteettömiin ryhmiin osallistuu noin 20 henkilöä päivittäin.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveysviraston idän psykiatria- ja päihdekeskuksessa toimii moniammatillinen matalan kynnyksen päivätoimintojen ohjausryhmä, jonka tehtävänä on kehittää nykyistä päivätoimintaa. Yhtenä tavoitteena on ollut päihteettömän päiväkeskuksen perustaminen Itä-Helsinkiin. Tähän toimintaan soveltuvia tila- ja henkilöstövoimavaroja selvitetään parhaillaan. Strategiaohjelman mukaan tavoitteena on, että kaupungin omassa käytössä olevien toimitilojen kokonaispinta-alan määrä ei kasva strategiakaudella.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Aloitteet, jotka on jätetty ennen muutosten voimaantuloa, käsitellään aloitteen jättämishetkellä voimassa olleiden työjärjestysmääräysten mukaisesti. Valtuutettu Terhi Mäen aloite on jätetty 4.6.2014, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Terhi Mäen aloite, allekirjoitettu
- 2 Valtuutettu Terhi Mäen aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 09.09.2014 § 311

HEL 2014-007426 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Terhi Mäen Itä-Helsinkiin perustettavaa päihteetöntä päivätoimintapaikkaa koskevasta aloitteesta seuraavan lausunnon:

”Itä-Helsingissä toimii kaksi Idän psykiatria- ja päihdekeskuksen alaista matalan kynnyksen päiväkeskusta; Kontulan ostoskeskuksessa sijaitseva Sympis ja Itäkeskuksessa toimiva Aurinkoinen Hymy. Lisäksi sosiaali- ja terveystoimisto hankkii ostopalveluna Helsingin Diakonissalaitoksen ylläpitämän päiväkeskus Stoorin palvelut. Stoori sijaitsee Puotinharjun ostoskeskuksessa. Kaikki edellä mainitut kolme päivätoimintapaikkaa sallivat päihtyneenä asiointiin. Niissä asioi päivittäin 800 - 1000 asiakasta. Aurinkoisessa Hymyssä on viime talven vilkkaimpina päivinä asioinut jopa 500 kävijää.

Päivätoimintapaikoissa on tarjolla ravinnon, peseytymis- ja vaatetusavun lisäksi monipuolisia liikuntamahdollisuuksia, kulttuuria, retkiä, leirejä sekä muuta toimintaa. Niissä kokoontuu avoimia ryhmiä kuten AA- ja NA-ryhmiä sekä elämäntilintyöryhmiä. Päivätoimintapaikkojen työntekijät antavat tarvittaessa tukea, neuvontaa ja ohjausta ja auttavat asiakkaita monin tavoin viranomaisasioinneissa. Hoitoonohjaukseen panostetaan silloin, kun asiakas on siihen valmis. Päivätoiminnossa käy myös asiakkaita, joilla päihdeongelma on hallinnassa. Erilaisten tarjolla olevien aktiviteettien ja vertaistuen avulla pyritään tukemaan raittiutta.

Päivätoimintapaikat tarjoavat mahdollisuuden muun muassa työharjoitteluun, työkokeiluun, kuntouttavaan työtoimintaan, palkkatuettuun työhön ja yhdyskuntapalveluun samanaikaisesti noin 40 - 50 henkilölle. Lisäksi toiminnassa on mukana kuntoutuneita vertaistyöntekijöitä ja vapaaehtoisia.

Edellä mainittujen lisäksi Itä-Helsingin Mellunmäessä toimii sosiaali- ja terveystoimiston vammaistyön ylläpitämä Mellari, jonka toiminta on suunnattu mielenterveyskuntoutujille. Toimintaan osallistuminen edellyttää päihteettömyyttä. Mellarin toiminnallisiin ryhmiin osallistuu noin parikymmentä henkilöä päivittäin.

Sosiaalisen ja taloudellisen tuen aluetyö ylläpitää Kontulassa ja Vuosaarella toimivia lähiöasemia, jotka tarjoavat kaikille alueen asukkaille suunnattua toimintaa ja palveluja. Lähiöasemilla on viikoittain yhteensä noin 550 asiakaskäyntiä.

Idän psykiatria- ja päihdekeskuksessa toimii moniammatillinen matalan kynnyksen päivätoimintojen ohjausryhmä, jonka tehtävänä on kehittää nykyistä päivätoimintaa. Yhtenä tavoitteena on ollut perustaa Itä-Helsinkiin päihteetön päiväkeskus, jossa olisi vapaamuotoisen päivätoiminnan ohella tarjolla kuntouttavaa intensiivistä avohoitoa

10.11.2014

Kj/32

päihdepoliittisen hoidon tueksi. Toimintaan soveltuvien tilojen ja henkilöstöresurssin mahdollisuuksia selvitetään.

Terveys- ja hyvinvointi vaikutusten arviointi

Päihdeettömän päivätoiminnan avulla voidaan edistää asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia.”

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
leena.turpeinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 1156

**V 26.11.2014, Stj / Valtuutettu Sari Mäkimattilan aloite
tilapäishoitopaikkojen järjestämisestä kehitysvammaisille**

HEL 2014-007427 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Sari Mäkimattilan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Sari Mäkimattilan aloite, allekirjoitettu
- 2 Valtuutettu Sari Mäkimattilan aloite

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sari Mäkimattila ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan tilapäishoitopaikkojen järjestämistä kehitysvammaisille omaishoidon tuesta annetun lain mukaisen vapaapäiväoikeuden ajaksi.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että sosiaali- ja terveysvirasto järjestää aloitteessa tarkoitettua vapaapäiväoikeutta korvaavaa hoitoa asumispalveluna, laitoshoidona tai perhehoitona omissa tai ostopalveluyksiköissä. Yksityisiltä palveluntuottajilta ostetaan lisäksi kotiin annettavaa lomitusta. Omaishoitaja voi halutessaan saada lakisääteisen vapaan ajaksi myös sijaisomaishoitajan. Lyhytaikaishoidon ja omaishoidon palvelut on kilpailutettu vuonna 2012. Sosiaali- ja terveysvirasto on tehnyt puitesopimukset kilpailutettujen ja hyväksytyjen tuottajien kanssa. Palvelusetelitoiminnan kehittämistä pilottihankkeena suunnitellaan parhaillaan.

Mikäli perheillä on ollut tarvetta lakisääteisten vapaapäivien lisäksi muuhun lyhytaikaishoittoon, palvelua on järjestetty määrärahojen puitteissa.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Aloitteet, jotka on jätetty ennen muutosten voimaantuloa, käsitellään aloitteen jättämishetkellä voimassa olleiden työjärjestysmääräysten mukaisesti. Valtuutettu Sari Mäkimattilan aloite on jätetty 4.6.2014, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Sari Mäkimattilan aloite, allekirjoitettu
- 2 Valtuutettu Sari Mäkimattilan aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 07.10.2014 § 354

HEL 2014-007427 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi aloitteesta seuraavan lausunnon:

"Omaishoidon tuesta annetun lain (2.12.2005/937) mukaan omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata vähintään kolme vuorokautta sellaista kalenterikuukautta kohti, jonka aikana hän on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin. Vapaapäivät on tarkoitettu hoitajan jaksamisen tukemiseen. Tavoitteena on, että vapaa järjestetään säännöllisesti ja suunnitelmallisesti huomioon ottaen omaishoitoperheen jaksaminen.

Sosiaali- ja terveystyöjärjestö järjestää vapaapäiväoikeutta korvaavaa hoitoa asumispalveluna, laitoshoidona tai perhehoitona omissa tai ostopalveluyksiköissä. Yksityisiltä palvelutuottajilta ostetaan lisäksi

kotiin annettavaa lomitusta. Omaishoitaja voi halutessaan saada lakisääteisen vapaan ajaksi myös sijaisomaishoitajan. Tällöin sosiaali- ja terveystieteiden virasto maksaa sijaisomaishoitajille korvauksen lomituspäivästä.

Vuonna 2013 lakisääteinen vapaapäiväoikeus oli yhteensä 126:lla alle 18-vuotiaan kehitysvammaisen lapsen tai nuoren omaishoitajalla. Heistä 84,9 % (107) käytti myönnettyä vapaapäiväoikeutta. Lomituspäiväoikeuden käyttäjien määrä nousi vuodesta 2012 noin 3 %.

Helsinki kilpailutti lyhytaikaishoidon- ja omaishoidon palvelut vuonna 2012. Sosiaali- ja terveystieteiden virasto on tehnyt puitesopimukset kilpailutettujen ja hyväksytyjen tuottajien kanssa.

Mikäli lomituspäiväoikeutta ei ole saatu järjestettyä omissa tai puitesopimustuottajien palveluissa tai palvelu ei ole soveltunut lapsen tai nuoren tarpeisiin, palvelua on voitu hankkia yksilöllisillä maksusitoumuksilla muilta tuottajilta.

Omaishoidon lomitukseen ja lyhytaikaishoidon palvelusetelin tuottajia ei vuonna 2013 ollut ja näin ollen palvelusetelin käytöstä ei saatu kokemuksia. Palvelusetelitoiminnan kehittämistä pilottihankkeena suunnitellaan parhaillaan.

Kodin ulkopuolella järjestettävät omaishoidon lomitukseen jaksot suunnitellaan puolivuositain etukäteen niin, että perheiden toiveet voidaan ottaa ajoissa huomioon ja myös siksi että käytettävissä olevat resurssit voidaan käyttää tehokkaasti asiakkaiden hyväksi ilman hukkakustannuksia. Perheiden toiveet pyritään huomioimaan jaksojen suunnittelussa, mutta koska useimpien perheiden toiveet lomituspäiväoikeudesta ajoittuvat viikonloppuun aina ei ole mahdollista saada lomitusta juuri perheen haluamana ajankohtana.

Kaikki omaishoidon lomitusta tuottavat tahot täyttävät valvontaviranomaisten asettamat vaatimukset hoidon laadun ja turvallisuuden suhteen. Palveluntuottajia koskevat toiminnan laatuun liittyvät yhteydenotot tutkitaan ja niihin puututaan välittömästi.

Sosiaali- ja terveystieteiden virasto on järjestänyt kehitysvammaisten lasten ja nuorten omaishoidon lomitukseen lain edellyttämällä tavalla. Mikäli perheillä on ollut tarve lakisääteisten vapaapäivien lisäksi muuhun lyhytaikaishoitoon, palvelua on järjestetty määrärahojen puitteissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

10.11.2014

Kj/33

Omaishoidon lomitusta edistää perheiden ja omaishoidossa olevan perheenjäsenen hyvinvointia niin, että kehitysvammaiset lapset ja nuoret voivat asua perheidensä kanssa."

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi

§ 1157

V 26.11.2014, Innovaatorahaston sääntöjen muutos

HEL 2014-012215 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää muuttaa innovaatorahaston sääntöjen 3 §n seuraavaan muotoon: "Rahaston varoja käytetään rahaston tarkoituksen mukaisten joko kaupungin toimesta tai yhteistyössä muiden osapuolien kanssa toteutettavien tulevaisuuden elinkeinoperustaa ja osaamisperustaa luovien investointihankkeiden ja projektien rahoitukseen."

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päätti 28.4.2014, että innovaatorahaston sääntöjä tulee tarkentaa niin, että sosiaaliset innovaatiohankkeet voivat hakea rahoitusta rahastosta ilman suoraa elinkeinoluomisen vaatimusta. Kaupunginvaltuusto käsitteli muutosehdotusta 24.9.2014 ja päätti että sääntöjä tulee muuttaa.

Kaupunginhallitus toteaa seuraavaa:

24.9.2014 kaupunginvaltuuston käsittelyssä hyväksytyyn päätöksen mukaisesti esittelijä ehdottaa innovaatorahaston sääntöjen muuttamista. Sääntöjen 3 §:ään lisätään sana osaamisperusta elinkeinoperustan lisäksi. Sääntöjen 3 § on muutoksen jälkeen: "Rahaston varoja käytetään rahaston tarkoituksen mukaisten joko kaupungin toimesta tai yhteistyössä muiden osapuolien kanssa toteutettavien tulevaisuuden elinkeinoperustaa ja osaamisperustaa luovien investointihankkeiden ja projektien rahoitukseen." Asia on valmistettu yhteistyössä sääntötoimikunnan kanssa.

Sääntötoimikunnan lausunto on liitteenä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.11.2014

Kj/34

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin innovaatorahaston uudet säännöt
- 2 141017 STK Lausunto (Innovaatorahaston säännöt)

Otteet

Ote
Kaupunginkanslia

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Innovaatorahaston työryhmä

§ 1158

V 26.11.2014, Jätkäsaaren Saukonlaiturin länsiosan asemakaava ja asemakaavan muuttaminen (nro 12270, Saukonlaituri länsi)

HEL 2013-009388 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 20. kaupunginosan (Länsisatama, Jätkäsaari) korttelin 20058 ja osien kortteleista 20056, 20057 ja 20064 sekä katu-, puisto- ja vesialueiden sekä venesataman asemakaavaehdotuksen ja katu-, satama- ja vesialueiden asemakaavan muutosehdotuksen 9.12.2010 päivätyn sekä 16.9. ja 2.10.2014 muutetun piirustuksen nro 12270 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta muodostuvat uudet korttelit 20055 - 20061, 20063 - 20070 ja 20072 - 20076.

Tiivistelmä

Alue sijaitsee Länsisataman kaupunginosassa, Jätkäsaarella. Aluetta rajaavat pohjoisessa Saukonpaaden satama-allas ja lännessä meri.

Asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistavat aiemmin satamakäytössä olleen alueen muuttamisen asuin- ja työpaikka-alueeksi. Tavoitteena on sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävä kehityksen mukainen Helsingin kantakaupungin jatke, jolla on omalaatuinen ja tunnistettava luonne. Alueelle on suunniteltu erilaisia korttelityyppejä Helsingin kaupungin Kehittyvä kerrostalo -ohjelman hengessä. Kerrostalokortteleiden lisäksi alueelle on suunniteltu rivitalo- ja townhouse- eli kaupunkipientalokortteleita. Alueelle on suunniteltu asuntoja noin 3 000 asukkaalle. Lisäksi alueelle on suunniteltu kaksi

puistoa, kanava, pienvenesatama, palvelu- tai toimitilatontti esimerkiksi ravintolalle ja tontti kalastukseen liittyvälle elinkeinolle. Kokonaiskerrosala on 135 610 k-m², josta asumiselle yhteensä 131 960 k-m². Alueen koko on 18,6 hehtaaria, josta vesialuetta on 2,7 hehtaaria.

Esittelijän perustelut

Saukonlaiturin asemakaava ja asemakaavan muutos on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukainen. Erityisesti kaava toteuttaa tavoitteita kestävästä alueiden käytöstä sekä riittävästä tonttimaatarjonnasta. Kaava on myös Jätkäsaaren osayleiskaavan mukainen sekä toteuttaa Helsingin kaupungin strategiaohjelmaa ja asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmaa.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on käynnistetty Helsingin kaupungin aloitteesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavaluonnoksesta ja asemakaavan muutosluonnoksesta on saatu kaksi mielipidettä, jotka on otettu kaavoitustyössä huomioon.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävänä 21.1. - 21.2.2011. Ehdotuksesta ei esitetty muistutuksia.

Lausunnot

Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa kaupunginmuseo, kiinteistölautakunta, liikuntalautakunta, opetusvirasto, pelastuslautakunta, sosiaalivirasto, talous- ja suunnittelukeskus, yleisten töiden lautakunta, ympäristökeskus, Helsingin Satama, Helsingin Energia/Helen Sähköverkko Oy sekä HSY:n vesihuolto.

Lausunnoissa esitettiin erityisesti kanavan rakennettavuuteen ja kustannuksiin kohdistuvia huomautuksia. Lausunnoissa kiinnitettiin huomiota myös vanhan Saukonlaiturin kunnostuksen suunnitteluun, liiketilojen sijaintiin, pysäköintiratkaisuihin, viherkattomääräyksiin, pelastusajoon, rakennusten monimuotoisuuteen ja sijaintiin suhteessa kanavaan, esteettömyyteen, tuulisuuteen sekä inframitoitukseen. Asemakaava ehdotettiin jaettavaksi kahtia, jotta itäosan korttelit, joihin kanavalinjaus ei vaikuta, saataisiin toteutukseen nopeammalla aikataululla.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta, ja niiden tiivistelmät sekä lausuntoihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa (liite 4).

Asemakaavaehdotukseen ja asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Lausuntojen johdosta Saukonlaiturin asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus nro 12020 jaettiin kahteen kaava-alueeseen: Saukonlaituri itä (nro 12020) ja Saukonlaituri länsi (nro 12270). Kaavan jakamisella mahdollistettiin itäosan toteuttaminen nopeammalla aikataululla. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Saukonlaituri itä asemakaavan (nro 12020) 13.11.2013, 395 § ja se tuli voimaan 3.1.2014.

Lausuntojen johdosta sekä jatkoneuvotteluiden perusteella Saukonlaituri länsi -alueella teetettiin tarkentavia maaperätutkimuksia ja toteutettavuustarkasteluja. Tutkimusten ja selvitysten perusteella suunniteltiin uusi kanavalinjaus ja kanavaa koskevat kaavamääräykset tarkennettiin. Uuden kanavalinjauksen vuoksi alueen korttelirakenne, Poseidonipuiston ja koulutontin sijainti sekä katulinjaukset muuttuivat, mutta kaavan periaatteet ja toiminnallinen sisältö ovat samat kuin vuoden 2010 kaavaehdotuksessa nro 12020.

Lausunnot on muilta osin otettu huomioon siten, että vanhasta Saukonlaiturista, pysäköintiratkaisusta, inframitoituksesta ja esteettömyydestä on teetetty lisäselvityksiä ja -suunnitelmia ja kaava on valmisteltu tarkentuneiden suunnitelmien mukaan. Liiketilöiden sijainnit on keskitetty, viherkattomääräystä ja pelastusajosuunnitelmaa tarkennettu, rakennusten monimuotoisuutta määritteleviä määräyksiä muutettu joustavammaksi, rakennusten sijainti siirretty kauemmaksi kanavanrannasta ja tuulisuuden haittoja poistavia ratkaisuja vahvistettu asemakaavassa.

Jatkosuunnittelun ja hallintokuntien välisten muiden neuvotteluiden perusteella kaavasta on mm. poistettu nuorisokodin tontti sosiaali- ja terveystieteiden linjausten mukaan sekä lisätty venesataman yhteyteen tontti kalastukseen liittyvälle elinkeinolle. Lisäksi autopaikkavaatimuksia on muutettu kaupunkisuunnittelulautakunnan uusien linjausten mukaisiksi. Muutokset on esitetty tarkemmin liitteessä 5.

Jatkosuunnitteluun liittyvässä hallintokuntayhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto sekä kiinteistöviraston tonttiosasto ovat tuoneet kriittisesti esiin asemakaavaan sisältyvän kanavan kustannukset, jotka eivät mahdu investointikaton puitteisiin ja rakennettuna pienentäisivät kaupungille kaavan toteuttamisesta koituvia tuottoja. Asemakaavaehdotuksen mukaisen rakenteen toteuttamisvaihtoehdoista on tehty konsulttiselvitys, jonka perusteella

paras tuotto kaupungille saataisiin perinteisellä tontinluovutusmenettelyllä. Vaihtoehto, jossa kanavaa ei toteutettaisi, tuottaisi kaupungille suurimman tulovirran ja olisi toteutettavissa investointikaton puitteissa. Kanavattomalla ratkaisulla poikettaisiin kuitenkin merkittävästi niistä keskeisistä periaatteista, jotka on hyväksytty Jätkäsaaren osayleiskaavassa, minkä vuoksi tarkistettuunkin asemakaavaehdotukseen on edelleen sisällytetty kanava siten sijainniltaan muutettuna, että perustamisolosuhteiltaan heikoimmat ja eniten kustannuksia aiheuttavat alueet on väistetty. Kaupunki selvittää paraikaa vaihtoehtoisia toteuttamismalleja tarkistetun asemakaavaehdotuksen mukaisen ratkaisun toteuttamiseksi investointikaton puitteissa. Osa alueen toteuttamisesta voidaan aloittaa ennen kanavan rakentamista.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia ja asianomaisia on kuultu niiden osalta, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäväksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksen jälkeen on kaavakarttaan ja selostukseen tehty kolme teknistä korjausta, jotka eivät muuta kaavaehdotuksen sisältöä.

Päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan puoltaman ja kaupunkisuunnitteluviraston tarkistaman ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12270 kartta, päivätty 9.12.2010, muutettu 16.9.2014 ja 2.10.2014
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12270 selostus, päivätty 9.12.2010, muutettu 16.9.2014 ja 2.10.2014
- 3 Havainnekuva 9.9.2014
- 4 Vuorovaikutusraportti 9.9.2014 liitteineen
- 5 Tehdyt muutokset 9.9.2014
- 6 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymä/Vesihuolto
Helen Sähköverkko Oy

Tiedoksi

Helsingin Energia -liikelaitos
Helsingin Satama -liikelaitos
Kaupunginmuseo
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Liikuntalautakunta
Kaupunginkanslia
Opetusvirasto
Pelastuslautakunta
Sosiaali- ja terveystieteiden virasto
Yleisten töiden lautakunta
Ympäristökeskus

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnitteluvirasto 2.10.2014

HEL 2013-009388 T 10 03 03

Ksv 0838_3

Kaupunkisuunnitteluvirasto on tarkistanut asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotusta kaupunkisuunnittelulautakuntakäsittelyn 16.9.2014 jälkeen seuraavilla korjauksilla:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

- Kaavakarttaan on lisätty Bahamankadun ja Atlantinkadun kulmaan kartasta puuttunut, poistunut merkintä: kadun nimi "Karibiankatu", "Karibiengatan" ja rastit päälle.
- Määräyksistä on poistettu kirjoitusvirhe "På" määräyksen "LPA- ja LPA-1-korttelialueille saa rakentaa yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevia johtoja ja laitteita." alusta.
- Selostukseen on korjattu muutetut asemakaavakartat ja määräys sekä lisätty kohtaan "Nimistö" sieltä puuttunut Poseidoninpuiston (Poseidonparken) nimi.

Tehdyt korjaukset ovat teknisiä eivätkä ne muuta kaavaehdotuksen sisältöä.

Lisätiedot

Pia Sjöroos, projektipäällikkö, puhelin: 310 37281
pia.sjoroos(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 16.09.2014 § 274

HEL 2013-009388 T 10 03 03

Ksv 0838_3, Jätkäsaaren Saukonlaituri, karttaruutu G2, (Kslk 2008-1639)

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 9.12.2010 päivätyn ja 16.9.2014 muutetun 20. kaupunginosan (Länsisatama, Jätkäsaari) korttelin 20058 ja osien kortteleista 20056, 20057 ja 20064 sekä katu-, puisto- ja vesialueiden sekä venesataman asemakaavaehdotuksen ja katu-, satama- ja vesialueiden asemakaavan muutosehdotuksen (muodostuvat uudet korttelit 20055–20061, 20063–20070 ja 20072–20076) nro 12270 hyväksymistä ja etteivät annetut lausunnot anna aiheutta muihin toimenpiteisiin. Muutokset ilmenevät yksityiskohtaisesti esityslistan liitteestä ja kaavaselostuksesta
- ettei asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.

Lisäksi kaupunkisuunnittelulautakunta ilmoittaa, että asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12270 alue on erotettu Saukonlaiturin 9.12.2010 päivätyn asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12020 alueesta.

09.09.2014 Pöydälle

Esittelijä

10.11.2014

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Pia Sjöroos, projektipäällikkö, puhelin: 310 37281
pia.sjoroos(a)hel.fi

Matti Kaijansinkko, projektipäällikkö, puhelin: 310 37195
matti.kaijansinkko(a)hel.fi

Mari Soini, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37479
mari.soini(a)hel.fi

Anna Nervola, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37135
anna.nervola(a)hel.fi

Topi Vuorio, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37193
topi.vuorio(a)hel.fi

Kati Valkama, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, maaperän
pilaantuneisuus, puhelin: 310 37254
kati.valkama(a)hel.fi

Mikko Juvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, yhdyskunta- ja
tonttitalous, puhelin: 310 37252
mikko.juvonen(a)hel.fi

Helena Färkkilä-Korjus, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, maaperän
rakennettavuus, puhelin: 310 37325
helena.farkkila-korjus(a)hel.fi

Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, yhdyskuntatekniikka,
puhelin: 310 37251
jouni.kilpinen(a)hel.fi

Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, melu ja
hiukkaspäästöt, puhelin: 310 37311
matti.neuvonen(a)hel.fi

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, pysäköinti,
paloturvallisuus, puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi

§ 1159

V 26.11.2014, Arabian kauppakeskuksen tontin myynti (Toukola, tontti 23677/9, Hämeentie 109-111)

HEL 2014-012592 T 10 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään Helsingin kaupungin 23. kaupunginosan (Toukola) korttelin nro 23677 tontin nro 9 Kiinteistö Oy Hämeentie 109-111:lle seuraavin ehdoin:

1

Kauppahinta on kymmenenmiljoonaa kuusisataatuhatta (10 600 000) euroa.

2

Kauppahinta maksetaan kahdessa osassa. Viisimiljoonaa kolmesataatuhatta (5 300 000) euroa maksetaan, kun kauppakirja allekirjoitetaan, ja loput kauppahinnasta, viisimiljoonaa kolmesataatuhatta (5 300 000) euroa, maksetaan viimeistään yhden (1) vuoden päästä kauppakirjan allekirjoittamispäivästä.

3

Ostaja on velvollinen antamaan kauppahinnan jälkimmäisen erän maksamisen vakuudeksi Helsingin kaupungille kaupungin hyväksymän vakuuden.

4

Muilta osin noudatetaan liitteenä 1 olevan kauppakirjaluonnoksen mukaisia sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan merkitsemään tonttiin 23677/9 kohdistuvan pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen päättymään, kun kauppakirja tontista allekirjoitetaan.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028

10.11.2014

Kaj/2

timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kauppakirjaluonnos
- 2 Kopio asemakaavan muutoksesta 10698

Otteet

Ote

Kiinteistölautakunta

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Arabian kauppakeskuksen tontti ehdotetaan myytäväksi tontin nykyiselle vuokralaiselle. Citycon Finland Oy on vuokralaisen omistajana tehnyt tontista 10,6 miljoonan euron suuruisen alustavan tarjouksen. Kauppahinta maksettaisiin kahdessa erässä. Hinta on noin 560 euroa/k-m².

Tontin rakennusoikeus on 19 000 k-m² ja sillä sijaitsee ostajan omistama kauppakeskusrakennus.

Kauppa on kaupungin kannalta perusteltu ja toteuttaa osaltaan 100 miljoonan euron kiinteän omaisuuden myyntitavoitetta.

Esittelijän perustelut

Tarjous ja kauppa

Citycon Finland Oy tarjoaa Kiinteistö Oy Hämeentie 109-111:n omistajana Arabian kauppakeskuksen tonttia ostettavaksi 10 600 000 euron hinnalla ehdolla, että kauppahinnasta maksettaisiin puolet (5 300 000 euroa), kun kauppakirja allekirjoitetaan ja loppuosa (5 300 000 euroa) vuoden päästä kauppakirjan allekirjoittamisesta ja että tonttia eivät rasita mitkään muut sopimukset tai velvoitteet, jotka voisivat vaikuttaa sen arvoa alentavasti.

Tarjous on kiinteistöviraston tonttiosaston ja ostajan käymien neuvotteluiden mukainen ja sellaisenaan hyväksyttävä. Lopullinen kauppakirja on tarkoitus allekirjoittaa ennen kuluvan vuoden loppua.

Ostaja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Citycon Finland Oy omistaa tontin nykyisenä vuokralaisena olevan Kiinteistö Oy Hämeentie 109-111:n. Citycon Finland Oy on Citycon Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö. Citycon Oyj on julkisesti noteerattu kaupallisiin kiinteistöihin keskittynyt omistaja, kehittäjä ja johtaja, joka omistaa ja operoi omia kauppakeskuksiaan ja liikepaikkojaan.

Asemakaava- ja tonttitiedot

Tontti 23677/9 kuuluu voimassa olevan asemakaavan mukaan liike- ja toimistorakennusten sekä ympäristöhaittoja aiheuttamattomien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelle (KTY-1). Rakennuksen kellariin ja kahteen alimpaan kerrokseen saa sijoittaa liiketiloja. Korttelialueelle saa sijoittaa kaksi enintään 2 000 k-m²:n suuruista päivittäistavaramyymälää.

Tontin pinta-ala on 14 262 m² ja rakennusoikeus 19 000 k-m². Tontille on tonttiosastolle toimitetun selvityksen mukaan rakennettu 18 433 k-m² liike-, myymälä- ja toimistotiloja.

Kopio asemakaavasta on liitteenä 2.

Nykyinen vuokrasopimus ja osto-optio

Tontti 23677/9 on vuokrattu Kiinteistö Oy Helsingin Hämeentie 109-111:lle kauppakeskusta varten ajaksi 1.11.2000 - 31.12.2050. Tontin vuosivuokra vuonna 2014 on noin 445 000 euroa.

Vuokrasopimuksen ehdon mukaan vuokralaisella on oikeus ostaa tontti kaupungilta edellyttäen, että suunniteltu kauppakeskus on toteutettu ja toiminnassa. Tontin hinta määräytyy käyvän hinnan perusteella ja sen tulee olla vähintään luovutushetkellä perittävän ja 5 %:n mukaan pääomitetun vuosivuokran suuruinen siten oikaistuna, että pääomitettu arvo kerrotaan asemakaavan salliman ja käytetyn rakennusoikeuden suhteella.

Tarjoushinta ylittää vuokrasopimuksen osto-oikeusehdossa edellytetyn tason ja on alueen liiketonttien käyvän hintatason mukainen.

Perustelut

Citycon Finland Oy:n tarjous on kaupungin kannalta hyväksyttävä. Esitetty kauppahinta vastaa noin 560 euron kerrosneliömetrihintaa. Arabian kauppakeskus tontin myynti perustuu maanvuokrasopimuksen osto-optioon ja on kaupungin edun mukainen. Kauppa toteuttaa osaltaan vuodelle 2014 talousarviossa asetettua 100 miljoonan euron kiinteän omaisuuden myyntitavoitetta.

Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kauppakirjaluonnos
- 2 Kopio asemakaavan muutoksesta 10698

Otteet

Ote
Kiinteistölautakunta

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto
Liite 1

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta
Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 30.10.2014 § 524

HEL 2014-012592 T 10 01 01 01

Kiinteistökartta 89/677 498, Hämeentie 109–111

Esitys

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kiinteistölautakunta oikeutetaan myymään Helsingin kaupungin 23. kaupunginosan (Toukola) korttelin 23677 tontti 9 (osoite Hämeentie 109-111, kiinteistötunnus 91-23-677-9) Kiinteistö Oy Hämeentie 109-111:lle (Y-tunnus 0756127-3) seuraavin ehdoin:

1

Kauppahinta on kymmenenmiljoonaa kuusisataatuhatta (10 600 000) euroa.

2

Kauppahinta maksetaan kahdessa osassa. Viisimiljoonaa kolmesataatuhatta (5 300 000) euroa maksetaan, kun kauppakirja allekirjoitetaan, ja loput kauppahinnasta, viisimiljoonaa kolmesataatuhatta (5 300 000) euroa, maksetaan viimeistään yhden (1) vuoden päästä kauppakirjan allekirjoittamispäivästä.

3

Ostaja on velvollinen antamaan kauppahinnan jälkimmäisen erän maksamisen vakuudeksi Helsingin kaupungille kaupungin hyväksymän vakuuden.

4

Muilta osin noudatetaan liitteessä nro 2 olevia ehtoja sekä kiinteistölautakunnan päättämiä lisäehtoja.

Samalla kaupunginhallitukselle esitettiin, että kiinteistölautakunta oikeutetaan merkitsemään tontin 23677/9 pitkäaikainen maanvuokrasopimus (nro 19764, laskutustunnus L1123-3V) päättymään, kun kauppakirja tontista allekirjoitetaan.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Hanneli Alho, kiinteistölakimies, puhelin: 310 64159
hanneli.alho(a)hel.fi

§ 1160

V 26.11.2014, Kalasataman keskuksen toteutussopimuksen muuttaminen (Sörnäinen, Kalasatama, korttelit nrot 10620 - 16023)

HEL 2014-012503 T 10 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Tuuli Kousa

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

A

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan:

muuttamaan Helsingin kaupungin ja SRV Yhtiöt Oyj:n välillä 16.8.2011 allekirjoitettua Kalasataman keskuksen toteutussopimusta liitteen 1 mukaisesti;

tekemään toteutussopimuksen muutoksen mukaiset kiinteistökaupan esisopimuksen, kiinteistökaupan esisopimuksen muutoksen, maanalaisten alueiden maanvuokrasopimuksen sekä sosiaali- ja terveysaseman uuden huoneenvuokrasopimuksen; ja

tekemään näihin sopimukseen tarvittaessa myöhemmin muutoksia, lisäyksiä ja täsmennyksiä edellyttäen, ettei sopimuskokonaisuus muutu olennaisesti toisenlaiseksi.

Toteutussopimuksen muutoksen saa allekirjoittaa vain siinä tarkoitettujen kiinteistökaupan esisopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen muutoksen allekirjoittamisen yhteydessä.

B

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Kaupunginvaltuusto päättää kohdassa A tarkoitetun toteutussopimuksen muutoksen perusteella vahvistaa erillistä Kalasataman sosiaali- ja terveysasemaa varten kaavoitettavien tonttien 10627/1 ja 2 myyntihinnaksi 400 euroa kerrosneliömetriltä lukuun ottamatta katutasoon tulevassa asemakaavassa osoitettavia liiketiloja, joiden osalta myyntihinta on 500 euroa kerrosneliömetriltä.

Myyntihintoihin lisätään kahden (2) prosentin vuosittainen korko Kalasataman keskuksen toteutuskilpailun tarjouksen viimeisen jättämispäivän (3.3.2011) ja kaupantekopäivän väliseltä ajalta.

C

Kaupunginvaltuusto päättää kohdassa A tarkoitetun toteutussopimuksen muutoksen mukaisesti muuttaa 26.8.2009 (172 §) vahvistamiaan Kalasataman keskuksen pysäköintilaitoksen maanalaisten alueiden vuokrausperusteita niin, että vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavaa neljän (4) euron suuruista lattianeliömetrihintaa ja viiden prosentin tuottovaatimusta pysäköintiin käytettävien tilojen osalta, sekä yhden (1) euron suuruista lattianeliömetrihintaa ja viiden prosentin tuottovaatimusta ajotunneleiden ja maanpinnalle ulottuvien jatkoyhteyksien osalta siltä osin kuin edellä mainitut ovat liitteessä 2 vihreällä piirretty alueen ulkopuolella.

Tätä vuosivuokraa ei peritä Kalasataman keskusta palvelevien teknisten tilojen eikä poistumistiekäytävien, portaikkojen eikä muiden kuilurakenteiden alasta.

Esittelijän perustelut

Alkuperäinen sopimus

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.5.2011 Helsingin kaupungin ja SRV Yhtiöt Oyj:n (=SRV) välillä kaupungin aiemmin järjestämän kilpailun perusteella neuvotellun Kalasataman keskuksen toteutussopimuksen. Sopimus allekirjoitettiin 16.8.2011.

SRV:n tulee allekirjoitetun toteutussopimuksen ja sen sisältämän suunnitteluratkaisun mukaisesti toteuttaa Kalasataman metroraitien ympärille kaavoitettuihin neljään kortteliin noin 55 000 k-m²:n suuruinen kauppa- ja viihdekeskus sekä sen päälle kahdeksan toimisto-, hotelli- ja asuntotornitaloa (noin 110 000 k-m²).

Lisäksi SRV:n tulee sopimuksen mukaan rakentaa ja vuokrata kauppakeskuksen yhteydestä kaupungille 20 vuodeksi tilat sosiaali- ja terveysasemaa varten (10 805 htm²).

Keskuksen kokonaisrakennusoikeus on noin 176 000 k-m² ja bruttopinta-ala noin 244 000 brm². SRV:n kaupungille maksettava hinta keskuksen toteuttamiseen tarvittavista kortteleista ja yleisille alueille tulevista rakennusoikeuksista on sovittu noin 115 miljoonaksi euroksi.

Jatkosuunnittelu ja sopimusmuutokset

SRV käynnisti toteutussopimuksen allekirjoittamisen jälkeen Kalasataman keskuksen rakennuslupaan tähtäävän jatkosuunnittelun. Jatkosuunnittelun aikana on ilmennyt, että keskuksen suunnitteluratkaisua ja toteutussopimusta on tarpeen muuttaa.

Sosiaali- ja terveysasema

Sosiaali- ja terveysaseman osalta sopimusta ehdotetaan muutettavaksi niin, että se SRV rakentaa sen erillishankkeena välittömästi keskuksen pohjoispuolelle kaavoitettaville, kaupungin omistamille Työpajankadun palvelurakennusten korttelialueen tonteille 10627/1 (14 000 k-m²) ja 10627/2 (5 000 k-m²).

Tämä on perusteltua, koska keskuksen sijoittuvan sosiaali- ja terveysaseman ja sen päälle osittain toteutettavien Suomen korkeimpien tornitalojen hyvin erilaisten toimintojen ja rakenteiden yhteensovittaminen molempia osia hyvin palvelevaksi kokonaisuudeksi on osoittautunut jatkosuunnittelussa erittäin vaikeaksi sekä rakennusteknisesti että eriaikaisten toteutusaikojen vuoksi.

Keskukseen sosiaali- ja terveysasemalle alunperin suunnitellut tilat ovat vastaavasti käytettävissä pääosin liiketilaksi. Sosiaali- ja terveyslautakunta on 23.9.2014 puoltanut Kalasataman sosiaali- ja terveysaseman toteuttamista mainitulla tavalla keskuksen pohjoispuolelle kaavoitettaville tonteille ja tilaohjelman laajentamista sovitusta 10 805 htm²:stä muuttuneiden tarpeiden mukaisesti 18 000 htm²:iin.

Sopimusmuutoksessa esitetään, että puheena olevat tontit myydään SRV:n perustamalle kiinteistöyhtiölle toteutusta varten. Tonttien käypä myyntihinta on 400 euroa/k-m² lukuun ottamatta asemakaavassa tonttien katutasoon osoitettuja pieniä kaupallisia liiketiloja, joiden osalta myyntihinta on 500 euroa/k-m².

Sosiaali- ja terveysaseman tonttien asemakaavaehdotus on liitteenä 3.

Muutokset hankkeen liiketiloissa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Sopimusta ehdotetaan muutettavaksi myös Kalasataman keskuksen liiketilojen osalta. Ne ehdotetaan rakennettavaksi uuden toimivamman liiketilakonseptin mukaan. Muutoksen myötä keskuksen maanalainen liiketila kasvaa noin 7 000 k-m²:stä 21 000 k-m²:iin, kun osa keskuksen suunnitellusta kellaripysäköinnistä sijoitetaan keskuksen alle toteutettavaan erilliseen kalliopysäköintilaitokseen.

Lisäksi kauppakeskus laajentuu maan päällä noin 5 500 k-m²:n verran kaventaen asemakaavan mukaista Kalasatamankatua 25 metristä 14 metriin edellyttäen, että tätä koskeva erillinen asemakaavamuutos saadaan voimaan. Tämä on mahdollista, koska uuden liikennesuunnitelman mukaan raitiovaunulinjaa ei enää esitetä keskuksen halkaisevalle Kalasatamankadulle. Koko keskuksen kaupallinen pinta-ala kasvaa edellä mainittujen muutosten ja erillisen sosiaali- ja terveysaseman johdosta noin 55 000 k-m²:stä 84 500 k-m²:iin.

Muutokset hankkeen asunto-, toimisto- ja hotelliosissa

Sopimusmuutoksessa esitetään, että Kalasataman keskuksen tornien asunto-, toimisto- ja hotellirakennusoikeus kasvaa nykyisestä 110 000 k-m²:stä 132 000 k-m²:iin, josta asuntorakentamisen lisäys on noin 20 000 k-m². Mainitut muutokset sisältyvät osittain parhaillaan käsittelyssä olevaan Kalasatamankatua koskevaan asemakaavan muutokseen, joka on liitteenä 4. Osa suunnitellusta rakennusoikeuden lisäyksestä edellyttää toteutuakseen kuitenkin vielä erillisen asemakaavamuutoksen.

Muutosten kokonaisvaikutus rakennusoikeuteen ja kauppahintaan

Kalasataman keskuksen kokonaisrakennusoikeus ilman sosiaali- ja terveysasemaa ja sen muutosta kasvaa esitettävän suunnitelmamuutoksen johdosta noin 165 000 k-m²:stä 215 000 k-m²:iin. Lisäksi tulee sosiaali- ja terveysaseman sijoittaminen naapuritontille ja laajennus alkuperäisestä 10 805 htm²:stä 18 000 htm²:iin. Kaikkiaan kaupungille maksettava kauppahinta keskuksen ja erillisen sosiaali- ja terveysaseman tonteista ja rakennusoikeuksista nousee noin 115 miljoonasta eurosta noin 150 miljoonaan euroon.

Kaupan vaiheittainen toteutuminen

Sopimusmuutoksessa esitetään, että SRV:llä on oikeus ja velvollisuus ostaa vaiheittain keskuksen tarvitsemat tontit ja rakennusoikeudet niin, että ensimmäisessä vaiheessa ennen kauppakeskuksen varsinaisten rakennustöiden käynnistymistä se ostaa neljä liiketonttia ja määräosat kahdeksan tornitontin käsittämästä liikerakennusoikeudesta kauppakeskusta varten (84 500 k-m²).

Lisäksi SRV:llä on oikeus ja velvollisuus ostaa edellä mainittujen tornitonttien asunto-, toimisto- ja hotellirakennusoikeuden käsittämät määräosat sitä mukaan, kun SRV käynnistää niiden rakentamisen kauppakeskuksen päällä. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että Helsingin kaupunki ja SRV tulevat olemaan kunkin kahdeksan tornitontin osalta yhteisomistussuhteessa kauppakeskuksen tarvitseman liikerakennusoikeuden oston ja varsinaiseen torninosaan osoitetun asunto-, toimisto- ja hotellirakennusoikeuden oston välisenä aikana.

Menettely poikkeaa sekä 16.8.2011 allekirjoitetusta toteutussopimuksesta että kaupungin aiemmasta tontinmyyntikäytännöstä, jonka mukaan tontti myydään aina kerralla kaikkine rakennusoikeuksineen. Ehdotettua menettelyä on kuitenkin pidettävä välttämättömänä hankkeen toteuttamisen kannalta. Muussa tapauksessa Kalasataman keskuksen suunniteltu toteutusmenettely johtaisi siihen, että SRV joutuisi ostamaan keskuksen kaiken rakennusoikeuden, arvoltaan 142 miljoonaa euroa, yhdellä kertaa, mikä on taloudellisesti mahdotonta ja johtaisi hankkeen raukeamiseen.

Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että Helsingin kaupunki ja SRV tulevat sopimusmuutoksen mukaan olemaan kunkin kahdeksan tornitontin osalta yhteisomistussuhteessa kauppakeskuksen tarvitseman liikerakennusoikeuden oston ja varsinaiseen torninosaan osoitetun asunto-, toimisto- ja hotellirakennusoikeuden oston välisenä aikana.

Kaupungille tästä tornitonttien määräosaisesta yhteisomistuksesta aiheutuvaa riskiä pienennetään yksityiskohtaisilla hallinnanjakosopimuksilla. Lisäksi sopimusmuutoksessa on asetettu takaraja tonttikaupoille.

Sopimusmuutoksen mukaan SRV on velvollinen ostamaan kaikki keskuksen tontit, tontinosat ja rakennusoikeudet 60 kuukauden kuluessa ehdotuksen mukaisen sopimusmuutoksen allekirjoittamisesta. SRV maksaa puolet kauppahinnasta kunkin tontin, tontinosan ja muun rakennusoikeuden omistusoikeuden siirtymishetkellä ja loppuosan viimeistään kahden vuoden kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä, ellei kyse ole sopimusmuutoksessa tarkemmin määritellystä kiinteistömarkkinoilla olevasta markkinahäiriötilanteesta, jolloin kauppahinnan maksu siirtyy vastaavasti.

Aikataulumuutokset sopimukseen, pysäköintilaitoksen ajoluiskien vuokrausperusteet

Sopimusmuutoksessa esitetään myös kaupunginvaltuuston 26.8.2009 vahvistamien Kalasataman keskuksen tonttien ja ympärillä olevien

yleisten alueiden vuokrauserusteiden muuttamista keskuksen pysäköintilaitoksen maanalaisten ajoluiskien osalta neljästä eurosta/m² yhteen euroon/m² sekä keskuksen toteutusaikojen täsmentämistä pitkittyneestä kaavavalituksesta ja suunnitelmamuutoksesta johtuen.

SRV:n esittämän aikataulun mukaan kauppakeskuksen rakentaminen alkaa tämän vuoden lopulla ja se valmistuu keväällä 2018. Kuuden asuntotornin rakentaminen kauppakeskuksen päältä tapahtuu suunnitelman mukaan vaiheittain niin, että ensimmäinen alkaa keväällä 2016, toinen syksyllä 2016, kolmas syksyllä 2017, neljäs keväällä 2018, viides talvella 2020 ja kuudes syksyllä 2021. Hotellitornin rakentaminen alkaa kesällä 2020 ja toimistotornin rakentaminen talvella 2022. Kunkin tornin rakentaminen kestää 18 - 24 kuukautta. Sosiaali- ja terveysaseman rakentaminen alkaa kesällä 2015 ja se on valmis syksyllä 2017.

Liitteenä 5 yksityiskohtainen muistio ehdotettavasta toteutussopimuksen muutoksesta ja liitteenä 6 valikoituja havainnekuvia Kalasataman keskuksen suunnitelmamuutoksesta.

Lopuksi

Kalasataman keskusta koskeva asemakaava tuli voimaan kesällä 2013 korkeimman oikeuden ratkaistua siitä tehdyn valituksen. Asemakaava mahdollistaa keskuksen toteuttamisen pääosin nyt sopimusmuutoksessa esitetyn tavoin, ja sen puolesta keskuksen rakentaminen on mahdollista käynnistää. Koska sopimusmuutoksessa esitetyn keskuksen kokonaisrakennusoikeus on kuitenkin 30 000 k-m²:ä voimassa olevassa asemakaavassa osoitettua suurempi, koko suunnitelmanmukaisen keskuksen toteuttaminen edellyttää vielä asemakaavamuutosta. Lisäksi edellä esitetyn sopimusmuutoksen toteuttaminen edellyttää, että Kalasatamankadun kaventamisen mahdollistava asemakaavamuutos tulee voimaan.

Esitetyt sopimusmuutokset ovat välttämättömiä, jotta Kalasataman keskuksen toteutus voisi käynnistyä uusien täsmennettyjen suunnitelmien ja suunnitellun toteutusjärjestyksen mukaisesti. Samalla varaudutaan sosiaali- ja terveysaseman rakentamiseen kaupungin päättämässä uudessa paikassa ja laajuudessa, mutta muutoin jo aiemmin sovittujen sopimusehtojen mukaisesti.

Kalasataman keskuksen toteutuessa itäinen kantakaupunki tulee saamaan arkkitehtuurisesti ja toiminnallisesti mielenkiintoisen, monipuolisen ja innovatiivisen uuden kaupunkikeskuksen, jossa urbaani asuminen, työnteko ja vilkkaat liikennevirrat sekä monipuoliset yksityiset ja julkiset palvelut liittyvät tiiviisti toisiinsa. Keskus tulee samalla toimimaan uuden yli 1 400 000 k-m²:n suuruisen Kalasataman

asunto- ja toimitila-alueen keskuksena ja sen rakentuminen edistää merkittävästi koko alueen toteuttamista.

Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sopimusmuutos (sopimus Kalasataman keskuksen toteutussopimuksen muuttamisesta) ilman liitteitä
- 2 Maanalaisen maanvuokra-alueen ja maanvuokran määräytymisperusteet
- 3 Kalasataman sosiaali- ja terveysaseman asemakaava nro 12231
- 4 Kalasataman keskuksen asemakaavamuutos nro 12070
- 5 Muistio Kalasataman keskuksen toteutussopimuksen muuttamisesta
- 6 Valikoituja havainnekuvia suunnitelmamuutoksen mukaisessa keskuksessa

Otteet

Ote

SRV Yhtiö Oyj

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 1

Liite 2

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 30.10.2014 § 514

HEL 2014-012503 T 10 01 01 01

Kiinteistökartta 75/675 498 ja 75/674 499; Hermannin rantatie, Junatie, Kulosaarensilta, Itäväylä

Esitys

A

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Helsingin kaupungin ja SRV Yhtiöt Oyj:n välillä 16.8.2011 allekirjoitettua Kalasataman keskuksen toteutussopimusta muutetaan liitteen nro 1 mukaisesti.

Lisäksi kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan tekemään edellä esitetyn sopimusmuutoksen mukainen kiinteistökaupan esisopimus, kiinteistökaupan esisopimuksen muutos, maanalaisten alueiden maanvuokrasopimus sekä sosiaali- ja terveysaseman uusi huoneenvuokrasopimus.

Edelleen kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan tekemään edellä mainittuihin sopimuksiin tarvittaessa myöhemmin muutoksia, lisäyksiä ja täsmennyksiä edellyttäen, ettei sopimuskokonaisuus muutu olennaisesti toisenlaiseksi.

Samalla todetaan, että sopimusmuutoksen saa allekirjoittaa vain edellä sanotun kiinteistökaupan esisopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen muutoksen allekirjoittamisen yhteydessä.

B

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että edellä mainitun sopimusmuutoksen perusteella erillistä Kalasataman sosiaali- ja terveysasemaa varten kaavoitettavien tonttien 10627/1 ja 2 myyntihinnaksi vahvistetaan 400 euroa kerrosneliömetriltä lukuun ottamatta katutasoon tulevassa asemakaavassa osoitettavia liiketiloja, joiden osalta myyntihinta on 500 euroa kerrosneliömetriltä. Myyntihintoihin lisätään kahden (2) prosentin vuosittainen korko Kalasataman keskuksen toteutuskilpailun tarjouksen viimeisen jättämispäivän (3.3.2011) ja kaupantekopäivän väliseltä ajalta.

C

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että edellä mainitun sopimusmuutoksen perusteella kaupunginvaltuuston 26.8.2009 (172 §) vahvistamia Kalasataman keskuksen pysäköintilaitoksen maanalaisten alueiden vuokrausperusteita muutetaan niin, että vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavaa neljän (4) euron suuruista lattianeliömetrihintaa ja viiden prosentin tuottovaatimusta pysäköintiin käytettävien tilojen osalta sekä yhden (1) euron suuruista lattianeliömetrihintaa ja viiden prosentin tuottovaatimusta ajotunneleiden ja maanpinnalle ulottuvien jatkoyhteyksien osalta siltä osin kuin edellä mainitut ovat liitteessä nro 4 vihreällä piirretty alueen ulkopuolella. Edellä sanotulla tavalla määräytyvään vuosivuokraan ei

10.11.2014

lasketa Kalasataman keskusta palvelevia teknisiä tiloja eikä poistumistiekäytäviä ja portaita eikä muita kuilurakenteita.

Esittelijä

virastopäällikkö
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Jaakko Stauffer, virastopäällikkö, puhelin: 310 36440
jaakko.stauffer(a)hel.fi
Pasi Lehtiö, toimistopäällikkö, puhelin: 310 36448
pasi.lehtio(a)hel.fi
Hannu Asikainen, projektijohtaja, puhelin: 310 79787
hannu.asikainen(a)hel.fi

§ 1161

V 26.11.2014, Kalasataman jätteen putkikeräys Oy:lle vuokrattavan maanalaisen määräälan vuokrausperusteet

HEL 2014-005651 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

A

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Helsingin kaupungin 10. kaupunginosan (Sörnäinen) asemakaavan muutoksen nro 12070 mukaisen katuaukion/torin (Englantilaisaukio) alapuolelta liitteeseen 1 (Arkkitehtitoimisto Helin & Co 5.9.2013) merkityn noin 2 397 m²:n suuruisen maanalaisen määräälan, joka muodostuu yleisestä alueesta (kiinteistötunnus 91-10-9906-100-7), maanalaista jäteasemaa varten, kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2075 saakka seuraavin ehdoin:

1

Maanalaisen jäteaseman vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana neliömetrihintana 1 euroa.

2

Maanalaisen jäteaseman kulkuyhteyksistä ei peritä erikseen vuokraa.

3

Muutoin noudatetaan liitteenä 2 olevia kiinteistölautakunnan päätöksen 17.10.2013 (529 §) mukaisia ehtoja.

B

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan päättämään jäteaseman vuokrasopimukseen tehtävistä tarvittavista tarkistuksista, muutoksista ja lisäehdoista.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028

10.11.2014

Kaj/4

timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokra-alue
- 2 Kiinteistölautakunnan päätös
- 3 Ote asemakaavasta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Kalasadaman jätteen putkikeräys Oy	Kunnallisvalitus, valtuusto Liite 1 Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kalasadaman jätteen putkikeräys Oy:n maanalaisen jäteaseman vuokraus

Kalasadaman jätteen putkikeräys Oy on perustettu Kalasadaman alueen putkikeräysjärjestelmän runkoputkiston, kiinteistöliittymien ja jäteterminaalin tilaamista, rakennuttamista, omistamista sekä koko putkikeräysjärjestelmän myöhempää operointia, ylläpitoa, huoltoa ja peruskorjauksia varten.

Kalasadaman uuden asuin- ja toimitila-alueen jätehuolto on jätteenkeräyksen osalta tarkoitus järjestää keskitettynä jätteenkeräyksenä siten, että alueelle rakennetaan pääosin katualueille sijoitettava maanalainen jätteen putkikeräysjärjestelmä, jossa jätteet siirretään alipaineisella imulla alueella sijaitsevien kiinteistöjen jäteposteistä jäteasemalle.

SRV Rakennus Oy on toteuttanut Kalasadaman keskuksen toteutussopimuksen ja Kalasadaman jätteen putkikeräys Oy:n kanssa tekemänsä KVR-urakkasopimuksen mukaisesti jäteyhtiön lukuun ja omistukseen maanalaisen jäteaseman.

Maanalaisen jäteaseman alue Englantilaisaukion alapuolella on nyt kiinteistölautakunnan päätöksin vuokrattu putkikeräysyhtiölle 31.12.2042 saakka päätöksestä ilmenevin ehdoin.

Vuokrasopimuksen vuokra-aikaa on tarkoitus jatkaa kestoaltaan yhtenäiseksi Kalasadaman asuntotonttien kanssa, eli 31.12.2075 saakka. Tämä edellyttää, että valtuusto vahvistaa vuokra-alueelle vuokrausperusteet sanotulle ajalle.

Vuokra-alue sijoittuu voimassa olevan asemakaavan mukaisen Englantilaisaukion alapuolelle Kulosaarensillan eteläpuolelle. Vuokra-alueen pinta-ala on noin 2 397 m². Jäljennös asemakaavasta on liitteenä 3.

Vuokrausperusteet

Kun kysymys on ollut asemakaavaan ja tonttien varaus- ja luovutusehtoihin perustuvasta alueen asuntotontteja palvelevista maanalaisista tai -päällisistä autopaikoista tai yhteispihoista, kaupunginvaltuusto on päätöksillään vahvistanut, että vuosivuokra voidaan määrätä pitäen perusteena muodollista virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana neliömetrihintana yhtä (1) euroa. Näin ehdotetaan tehtävän tässäkin tapauksessa.

Kalatataman alueella on tarkoitus vuokrata tontit noin 60 vuodeksi. Tämä vuoksi tontteja palvelevan Kalatataman jäteaseman vuokrasopimuksen vuokra-aikaa esitetään jatkettavaksi alueellisen yhtenäisyyden perusteella 31.12.2075 saakka.

Lopuksi

Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokra-alue
- 2 Kiinteistölautakunnan päätös
- 3 Ote asemakaavasta

Otteet

Ote

Kalatataman jätteen putkikeräys
Oy

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto
Liite 1
Liite 2

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 12.06.2014 § 333

HEL 2014-005651 T 10 01 01 02

Kiinteistökartta 75/674 498, Englantilaisaukio

Esitys

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan vuokraamaan Helsingin kaupungin 10. kaupunginosan (Sörnäinen) asemakaavan muutoksen nro 12070 mukaisen katuaukion/torin (Englantilaisaukio) alapuolelta liitteeseen nro 1 (Arkkitehtitoimisto Helin & Co 5.9.2013) merkityn noin 2 397 m²:n suuruisen maanalaisen määräalan, joka muodostuu yleisestä alueesta (kiinteistötunnus 91-10-9906-100-7), maanalaista jäteasemaa varten kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2075 saakka seuraavin ehdoin:

1

Maanalaisen jäteaseman vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana neliömetrihintana 1 euroa.

2

Maanalaisen jäteaseman kulkuyhteyksistä ei peritä erikseen vuokraa.

3

Muutoin noudatetaan liitteenä nro 2 olevia kiinteistölautakunnan päätöksen 17.10.2013 (529 §) mukaisia ehtoja.

Lopuksi lautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan päättämään jäteaseman vuokrasopimukseen tehtävistä tarvittavista tarkistuksista, muutoksista ja lisäehdoista.

(S0110-180V)

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Katarina Nordberg, kiinteistölakimies, puhelin: 310 31800

katarina.nordberg(a)hel.fi

Martti Tallila, johtava kiinteistölakimies, puhelin: 310 36449

martti.tallila(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 1162

V 26.11.2014, Jätkäsaaren tornihotellin ja kongressikeskuksen tontin vuokrausperusteet sekä tontilla sijaitsevan makasiinirakennuksen L2 luovuttaminen (Länsisatama, Jätkäsaari, tontti 20803/4, Tyynenmerenkatu 2 - 4)

HEL 2014-012596 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

A

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan 20. kaupunginosan (Länsisatama) korttelin nro 20803 tontin nro 4 , pinta-ala 6 482 m²) 31.12.2065 saakka seuraavin ehdoin:

1

Tontin vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavaa 24,80 euron suuruista kerrosneliömetrihintaa.

2

Rakentamisen aikana tontin vuosivuokrasta peritään 20 %, kuitenkin enintään kahden vuoden ajan pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen alkamisesta.

Tämän jälkeen vuokrasta peritään viitenä seuraavan vuonna 50 % ja sen jälkeen kolmena seuraavan vuonna 80 %. Sen jälkeen vuokra peritään täysimääräisenä.

3

Kaupunki hyvittää vuokralaiselle edellä mainitulla tavalla perittävässä maanvuokrassa makasiinirakennuksessa L2 tehtävän haitta-ainekorjauksen kustannuksia 400 000 euroon (alv. 0 %) saakka.

Hyvitys perustuu vuokralaisen toimittamaan luotettavaan selvitykseen ja menettely sovitaan tarkemmin pitkäaikaisessa maanvuokrasopimuksessa.

4

Muutoin noudatetaan liike- ja toimistoalueen vuokrasopimuslomakkeen ehtoja sekä kiinteistölautakunnan päättämiä lisäehtoja.

B

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan luovuttamaan tontilla 20803/4 sijaitsevan makasiinirakennuksen L2 tontin vuokralaiselle seuraavin ehdoin:

1

Makasiinirakennus L2 luovutetaan tontin vuokralaiselle vastikkeetta ja siinä kunnossa, jossa se on kaupantekohetkellä.

2

Kauppakirja allekirjoitetaan samanaikaisesti tonttia 20803/4 koskevan pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen kanssa.

3

Muilta osin noudatetaan kiinteistölautakunnan hyväksymiä tavanomaisia rakennuksen kauppakirjan ehtoja sekä tonttiosaston osastopäällikön päättämiä lisäehtoja.

Tiivistelmä

Jätkäsaaren tornihotellin ja kongressikeskuksen tontille esitetään vuokrauserusteiden määräämistä. Tontille on tarkoitus rakentaa uusi hotellirakennus sekä samalla muuttaa vanha makasiinirakennus L2 kongressikeskukseksi.

Yhteensä tontille toteutetaan noin 21 400 k-m² korkeatasoista hotelli- ja kongressitilaa. Hotellihuoneita on tarkoitus sijoittaa kahteen 16-kerroksiseen tornimaiseen uudisrakennukseen yhteensä noin 400.

Makasiinirakennus L2 ehdotetaan luovutettavaksi tontin vuokralaiselle vastikkeetta. Rakennus on tällä hetkellä tyhjillään. Se on huonokuntoinen ja sisältää haitta-aineita, jotka on poistettava

rakennuksen kunnostamisen yhteydessä. Kaupunki vastaa rakennuksen kunnostuskustannuksista haitta-aineiden osalta enintään 400 000 euroon asti.

Esittelijän perustelut

Tietoja hankkeesta

Jätkäsaaren tornihotelli- ja kongressikeskushanke on edennyt rakennuslupavaiheeseen. Tornihotellista on tulossa 16-kerroksinen, kahdesta hisseillä yhdistetystä tornista koostuva rakennus. Hotelliin on tulossa noin 400 korkeatasoista hotellihuonetta ja muun muassa maisemabaari yläkertaan.

Hankkeen yhteydessä vanha makasiinirakennus L2 peruskorjataan ja siihen sijoitetaan uusi kongressikeskus. Rakennuksen alakertaan toteutetaan ravintola, joka palvelee myös hotelliin asiakkaita. Hotelli- ja kongressikeskus muodostavat yhden rakennuskokonaisuuden ja ne yhdistetään toisiinsa lasisella käytävällä.

Hotellin operaattoriksi on valittu Clarion, joka kuuluu Nordic Choice Hotels -yritykseen. Yrityksellä on viisi eri kategorian hotelliketjua ja näihin kuuluu yhteensä 164 hotellia Pohjoismaissa ja Baltiassa. Jätkäsaaren hotelli on ensimmäinen Clarion-hotelli Suomessa, joten hankkeen toteutuessa Helsinkiin saadaan täällä uusi hotellialan toimija.

Rakennushankkeen taustalla on norjalainen AB Invest AS -yhtiö.

Asemakaava- ja tonttitiedot

Alueella on voimassa asemakaavan muutos nro 11770.

Tontti 20803/4 on yhdistetty kaavanmukaisista tonteista 20803/1 ja 2. Tontin osoite on Tyynenmerenkatu 2/Jätkäsaarenlaituri 3. Tontin pinta-ala on 6 482 m² ja rakennusoikeus 21 437 m².

Makasiinirakennus L2 on suojeltu kaavassa sr-1 -merkinnällä. Sen mukaan tämä Lars Sonckin suunnittelema rakennus on rakennustaiteellisesti, kaupunkikuvallisesti ja historiallisesti arvokas. Rakennusta ei saa purkaa eikä siihen saa tehdä sellaisia korjaus- tai muutostöitä, jotka heikentävät sen rakennustaiteellista, kaupunkikuvallista tai historiallista arvoa tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Olemassa olevat porrashuoneet tulee säilyttää mahdollisimman alkuperäisinä.

Pohjapiirros ja otteet asemakaavasta ja asemakaavaluonnoksesta ovat liitteenä 1 ja havainnekuvia hotelli-kongressikeskuksesta liitteenä 2.

Aiemmat hanketta koskevat päätökset

Tontit 20803/1 ja 2 sekä tontilla 2 sijaitseva makasiinirakennus on varattu hotellirakennuksen suunnittelua varten AB Invest AS:lle.

Tontti on vuokrattu lyhytaikaisesti rakennusluvan hakemista varten 15.3.2015 saakka.

Tietoja makasiinirakennuksesta

Makasiinirakennus L2 on rakennettu 1930-luvun alussa. Rakennuksen koko on noin 10 000 m². Rakennuksessa on neljä kerrosta, joista kaksi alinta on lämmintä ja ylemmät kerrokset kylmiä tiloja. Lisäksi rakennuksessa on kellari. Rakennusmateriaalina on käytetty poltettua tiiltä sekä paikalla valettua betonia.

Rakennusta ja talotekniikkaa on remontoitu vuosien varrella, mutta osittain rakennus on alkuperäisessä kunnossa.

Edellinen kuntokartoitus on tehty vuonna 1996, joten rakennuksen tämänhetkisestä kunnosta ei ole saatavilla tarkkoja tietoja.

Peruskorjauksen suunnittelun yhteydessä Wise Group on tehnyt rakennuksessa väli- ja yläpohjan rakenneteknisen kuntotutkimuksen ja haitta-ainekartoituksen (8.10.2014). Tutkimuksessa rakenteissa havaittiin sekä aktiivista mikrobikasvustoa että asbestia, jotka edellyttävät korjaustoimenpiteitä rakennuksen kunnostuksen yhteydessä.

Tontin vuokrausperusteet

Ehdotuksen mukaan tontin 20803/4 vuosivuokra määritellään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavaa kerrosneliömetrihintaa 24,80 euroa. Hintatasossa 09/2014 (ind. 19,20) tontin keskimääräinen kerrosneliömetrihintaa on noin 476 euroa.

Vuokraa ehdotetaan perittävän porrastetusti siten, että hankkeen rakennusaikana, enintään kuitenkin kahden vuoden ajan vuokrasta peritään 20 %, tämän jälkeen viitenä seuraavana vuonna 50 % ja sen jälkeen kolmena seuraavana vuonna 80 %. Tämän jälkeen vuokra peritään täysimääräisenä.

Tontin alkuvuosivuokra ilman alennuksia on noin 511 000 euroa vuodessa.

Tontin arvosta on saatu 21.10.2014 päivätty Catellan lausunto. Lausunnossa uudisrakennettavan osan rakennusoikeuden arvoksi on

arvioitu 550 euroa/k-m² ja makasiinitontin rakennusoikeuden arvoksi 500 euroa/k-m². Lausunnon tarkkuus on +/- 10%. Tontilla olevan säilytettävän rakennuksen vaikutusta tontin arvoon ei ole lausunnossa arvioitu.

Vertaustietona voidaan todeta, että kaupunginvaltuuston Taivallahden kylpylähotellin tontille vuonna 2010 vahvistamien vuokrauserusteiden mukaan tontin vuosivuokra määrätään pitäen perusteena elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavaa 26 euron suuruista kerrosneliömetrihintaa, joka vastasi vuoden 2014 syyskuun hintatasossa 499 euroa. Taivallahden kylpylähotellitontin rakennusoikeus on 12 300 k-m².

Vuokra-ajan esitetään olevan noin 50 vuotta, vuoden 2065 loppuun saakka.

Rakennuksen myyminen

Rakennus esitetään luovutettavaksi vuokralaiselle vastikkeetta.

Haahtela-rakennuttaminen Oy:n 9.9.2014 laatiman arviolausunnon mukaan hankkeen nykyisten suunnitelmien mukaisen kongressirakennuksen toteuttaminen makasiinirakennukseen maksaa lähes yhtä paljon kuin vastaavan uudisrakennuksen rakentaminen eikä rakennuksen rungon käyttämisestä kongressikeskuksen rakentamisessa juuri saada hyötyä. Rakennuksen kunnosta ei tällä hetkellä ole tarkkaa tietoa, vaan sen kunto selviää tarkemmin vasta rakennustöiden käynnistyttyä siinä vaiheessa, kun nykyisiä rakenteita on riittävästi purettu.

Neuvotteluvaiheen aikana teetetyssä 8.10.2014 päivätyssä ”Väli- ja yläpohjan rakenneteknisessä kuntotutkimuksessa ja haitta-ainekartoituksessa” todettiin, että rakennuksen 1. ja 2. kerroksen välipohjissa on aktiivista mikrobikasvustoa. Lisäksi rakennuksessa käytetyt vesieristeet sisältävät asbestia. Näiden edellyttämien korjaus- ja poistotoimenpiteiden kustannusarvio on noin 840 000 euroa (alv. 0 %). Mahdolliset kosteusvauriot talon rakenteissa voivat kuitenkin aiheuttaa merkittäviä lisäkustannuksia, joita ei tässä vaiheessa ole voitu arvioida. Tällä perusteella varauksensaaja esitti, että kaupunki osallistuisi haitta-aineiden poistamisen kustannuksiin 400 000 eurolla. Summa vähennettäisiin tontista maksettavista maanvuokrista.

Makasiinirakennuksen kunnostamiseen uuteen käyttötarkoitukseen liittyy joka tapauksessa merkittäviä kustannusriskejä, joita on osittain mahdotonta arvioida etukäteen. Toisaalta on myös kaupungin edun mukaista, että säilytettävä rakennus saadaan hotellihankkeen

yhteydessä korjattua ja kunnostettua uuteen sille luontevaan käyttötarkoitukseen.

Sanotuista syistä voidaan pitää perusteltuna rakennuksen vastikkeetonta luovuttamista vuokralaiselle korvauksetta samalla, kun tontti vuokrataan pitkäaikaisesti. Rakennuksen kunnostukseen liittyvä poikkeuksellinen kustannusriski huomioon ottaen on myös perusteltua, että kaupunki hyvittää vuokralaiselle maanvuokrassa rakennuksen haitta-ainekorjauksen kustannuksia niistä saatavan selvityksen perusteella, enintään kuitenkin 400 000 euroa.

Hankkeen aikataulu

Hotellihankkeen rakennuslupa on parhaillaan käsittelyssä ja lupa hankkeelle myönnettäen vielä kuluvan vuoden aikana. Rakennustyöt käynnistyvät tämän jälkeen välittömästi ja suunnitellun aikataulun mukaisesti hotelli avataan yleisölle syyskuussa 2016.

Lopuksi

Hotellihanke on ollut pitkä ja monivaiheinen. Ehdotetussa muodossaan sitä voi pitää hyvin kannatettavana. Uusi hotelli lisää suuria kongressitapahtumia varten tarvittavaa hotellikapasiteettia merkittävästi ja lisää näin kaupungin vetovoimaisuutta. Ohessa saadaan kunnostettua rakennustaiteellisesti, kaupunkikuvallisesti ja historiallisesti arvokas makasiinirakennus uuteen käyttöön.

Vuokralaisen investointi hotellihankkeeseen on merkittävä, noin 90 miljoonaa euroa. Lisäksi hankkeen yhteydessä syntyy noin 100 uutta palvelualan työpaikkaa.

Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Pohjapiirros ja otteet asemakaavasta ja asemakaavaluonnoksesta
- 2 Havainnekuvia hotelli-kongressikeskuksesta

Otteet

Ote

Luovutuksensaaja

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta
Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 30.10.2014 § 515

HEL 2014-012596 T 10 01 01 02

Kiinteistökartta 49/671 495, Tyynenmerenkatu 2

Esitys

A

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kiinteistölautakunta oikeutetaan vuokraamaan tontti 20803/4 (kiinteistötunnus 91-20-803-4, os. Tyynenmerenkatu 2 - 4, pinta-ala 6 482 m²) 31.12.2065 saakka seuraavin ehdoin:

1

Tontin vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavaa 24,80 euron suuruista kerrosneliömetrihintaa.

2

Rakentamisen aikana tontin vuosivuokrasta peritään 20 %, kuitenkin enintään kahden vuoden ajan pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen alkamisesta.

Tämän jälkeen vuokrasta peritään viitenä seuraavan vuonna 50 % ja sen jälkeen kolmena seuraavan vuonna 80 %. Sen jälkeen vuokra peritään täysimääräisenä.

3

Kaupunki hyvittää vuokralaiselle edellä mainitulla tavalla perittävässä maanvuokrassa makasiinirakennuksessa L2 tehtävän haitta-ainekorjauksen kustannuksia 400 000 euroon (alv. 0 %) saakka.

Hyvitys perustuu vuokralaisen toimittamaan luotettavaan selvitykseen, ja menettely sovitaan tarkemmin pitkäaikaisessa maanvuokrasopimuksessa.

4

Muutoin noudatetaan liike- ja toimistoalueen vuokrasopimuslomakkeen ehtoja sekä kiinteistölautakunnan päättämiä lisäehtoja.

B

Kiinteistölautakunta päätti oikeuttaa kiinteistöviraston tonttiosaston osastopäällikön myymään tontilla 20803/4 sijaitsevan makasiinirakennuksen L2 tontin vuokralaiselle seuraavin ehdoin:

1

Makasiinirakennus L2 luovutetaan tontin vuokralaiselle vastikkeetta ja siinä kunnossa, jossa se on kaupantekohetkellä.

2

Kauppakirja allekirjoitetaan samanaikaisesti tonttia 20803/4 koskevan pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen kanssa.

3

Muilta osin noudatetaan kiinteistölautakunnan hyväksymiä tavanomaisia rakennuksen kauppakirjan ehtoja sekä tonttiosaston osastopäällikön päättämiä lisäehtoja.

Käsittely

30.10.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Jaakko Stauffer: Korjaus esityksen perusteluihin:

Esityksen perustelujen kohtaan Hankkeen aikataulu lisätään uusi seuraavan sisältöinen toinen kappale: Vuokralaisen investointi hotellihankkeeseen on noin 90 miljoonaa euroa. Lisäksi hankkeen yhteydessä syntyy noin 100 uutta palvelualan työpaikkaa.

Esittelijä

virastopäällikkö
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Hanneli Alho, kiinteistölakimies, puhelin: 310 64159
hanneli.alho(a)hel.fi

§ 1163

V 26.11.2014, Finavia Oyj:n ja Senaatti-kiinteistöjen Malmin lentoasemalla omistamien kiinteistöjen ja rakennusten osto sekä käyttöoikeussopimusten päättäminen

HEL 2014-012754 T 10 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Tuuli Kousa

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

A

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään Finavia Oyj:n kanssa liitteen 3 mukaisen kauppakirjan koskien yhtiön omistamia kiinteistöjä, rakennuksia, rakennelmia, laitteita ja niihin liittyviä liittymiä Helsinki-Malmin lentoasemalla ja sen lähialueella 9,81 miljoonan euron kauppahinnasta.

Kauppakirjan ehtojen mukaisesti Finavia Oyj (Suomen valtio/Ilmailulaitos) luopuu sopimusten 10.5.1935 (nro 4210), 17.7.1939 (nro 4210a), 15.11.1948 (nro 4210b), 19.11.1951 (nro 6297) ja 21.12.1995 (nro 3057) mukaisesta Malmin lentokenttäaluetta koskevasta käyttöoikeusalueesta viimeistään 1.1.2017 ilman erillistä korvausta.

B

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään Senaatti-kiinteistöjen kanssa liitteen 4 mukainen kauppakirja koskien yhtiön omistamia rakennuksia Helsinki-Malmin lentoasemalla 2 miljoonan euron kauppahinnasta.

C

Kaupunginvaltuusto päättää siirtää määrärahan käyttötarkoitusta muuttaen vuoden 2014 talousarvion kohdasta 8 01 02 Esirakentaminen, täyttötyöt ja alueiden käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet, Khn käytettäväksi 11,81 milj. euroa talousarvion kohtaan 8 01 01 Kiinteistöjen ostot ja lunastukset, Khn käytettäväksi.

Tiivistelmä

Kevättalvella 2014 tehtyyn hallituksen kehyspäätökseen (Julkisen talouden suunnitelma vuosille 2015-2018) on Malmin osalta kirjattu, että asuntorakentamisen edellytysten parantamiseksi Helsingin seudulla valtio vetäytyy toimintoineen Helsinki-Malmin lentoasemalta siten, että alue on mahdollista ottaa asuntokäyttöön viimeistään 2020-luvun alussa.

Finavia Oyj:n hakemukseen ja osapuolten väliseen neuvottelutulokseen perustuen ehdotetaan, että Finavia Oyj:n kanssa tehtäisiin kauppakirja, jolla yhtiö myisi Helsingin kaupungille Malmin lentokenttäalueella ja sen läheisyydessä omistamansa 18,465 hehtaaria käsittävät maa-alueet ja samalla luopuisi Helsingin kaupungin kanssa tehtyihin sopimukseen perustuvasta käyttöoikeudesta noin 116 hehtaarin suuruiseen alueeseen viimeistään 1.1.2017. Kauppaan sisältyvät alueilla olevat Finavia Oyj:n omistamat rakennukset.

Sijaintikartta on liitteenä 1 ja Finavia Oyj:n hakemus liitteenä 2.

Finavia Oyj:n kaupungille myymien kiinteistöjen ja rakennusten kauppahinta olisi 9,81 miljoonaa euroa. Omistusoikeus kiinteistöihin ja rakennuksiin siirtyisi kaupungille heti kauppakirjan allekirjoittamisella. Hallintaoikeus maa-alueisiin ja rakennuksiin siirtyisi kaupungille viimeistään 1.1.2017.

Samalla Senaatti-kiinteistöiltä ostettaisiin lentokenttäalueella sijaitsevat rajavartiolaitoksen käytössä olevat kokonaisalaltaan noin 2 900 m²:n suuruiset rakennukset. Rakennukset sijaitsevat Finavia Oyj:n Senaatti-kiinteistöille vuokraamalla alueella. Rakennusten kauppahinta olisi 2 miljoonaa euroa.

Kaupunkisuunnitteluviraston alustavan maankäyttötarkastelun mukaan, joka on laadittu valmisteilla olevan uuden yleiskaavan pohjaksi, lentotoiminnan loppumisen myötä vapautuville alueille olisi mahdollista kaavoittaa kerrosalaa noin 1,3 - 1,5 milj. k-m² (asukkaita noin 25 000 ja työpaikkoja 2 000 - 3 000). Alueet tukeutuisivat hyviin bussi- ja raidejoukkoliikenneyhteyksiin.

Esittelijän perustelut

Finavia Oyj:n hakemus

Finavia Oyj (jäljempänä Finavia) esittää 21.10.2014 päivätyssä hakemuksessaan Helsingin kaupungille, että kaupunki ostaa yhtiön kiinteistövarallisuuden Helsinki-Malmin lentoasemalta ja Helsinki-Malmin käyttöoikeusalueiden hallinta palautetaan takaisin Helsingin kaupungille aikaistettuna vuoden 2016 aikana. Finavia Oyj on Suomen valtion kokonaan omistama julkinen osakeyhtiö.

Valtioneuvosto on 25.3.2014 tekemässään päätöksessä rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanosta osana julkisen talouden suunnitelmaa todennut seuraavaa: Asuntorakentamisen edellytysten parantamiseksi Helsingin seudulla valtio vetäytyy toimintoineen Helsinki-Malmin lentoasemalta siten, että alue on mahdollista ottaa asuntotuotantokäyttöön viimeistään 2020-luvun alussa.

Valmistellessaan hallituksen tekemää päätöstä liikenne- ja viestintäministeriö on selvittänyt Helsinki-Malmin lentoaseman muiden käyttäjäryhmien toiminnan jatkumista ja sijoittumista sekä etsinyt korvaavia operointipaikkoja.

Mahdollistaakseen hallituksen päätöksen toimeenpanon Finavia esittää omistajansa pyynnön mukaisesti, että Helsingin kaupunki ostaa Finavian omaisuuden Helsinki-Malmin lentoasemalta ja Helsinki-Malmin käyttöoikeusalueiden hallinta palautetaan takaisin Helsingin kaupungille aikaistettuna vuoden 2016 aikana. Toimeenpano toteutetaan käydyissä neuvotteluissa saavutetun tuloksen mukaisesti.

Asiaa koskevan Finavian ja Helsingin kaupungin välisen sopimuksen voimaantulo edellyttää Finavian toimivaltaisten toimielinten päätöstä.

Käyttöoikeussopimukset ja niiden tausta

Helsingin kaupunki on 10.5.1935 allekirjoitetulla sopimuksella luovuttanut korvauksetta Suomen valtion käyttöön Malmin lentokenttäalueen käytettäväksi ilmaliikenteeseen, ensisijassa posti- ja siviili-ilmaliikenteeseen, niin pitkäksi aikaa kuin valtio katsoo sen tarpeelliseksi ja sitä käytetään sanottuun tarkoitukseen, ei kuitenkaan pidemmäksi aikaa kuin 99 vuodeksi eli 10.5.2034 saakka.

Sopimusta on täydennetty 17.7.1939, 15.11.1948, 19.11.1951 ja 21.12.1995.

Kaupungin ja valtion sopimus syntyi vuonna 1934 olosuhteissa, joissa ensimmäinen maalentokenttä tuli tarpeelliseksi ilmaliikenteeseen, ensisijassa posti- ja siviili-ilmaliikenteeseen. Lausumalla on ilmeisesti

haluttu korostaa, ettei kenttä ole sotilasilmalukenttä. Siviili-ilmailussa kyse lähinnä oli AERO:n, Karhumäen ja ulkomaalaisten lentoyhtiöiden siviililentotoiminnasta. Nykyisten lentokerhojen kaltaista toimintaa ei tiettävästi tuolloin liiemmin ollut. Tämän päivän olosuhteet ovat täysin muuttuneet vuodesta 1934. Sopimuksen tarkoittama ensisijainen siviili-ilmailu on siirtynyt vuosina 1952 - 1953 Helsinki-Vantaan lentokentälle. Malmin kentälle on jäänyt pääasiassa rajavartioston helikopteritoiminta ja erilaista lentoharrastukseen liittyvää yleisilmailutoimintaa.

Vuosien 1939, 1948 ja 1951 sopimuksilla laajennettiin käyttöoikeusalueita. Viimeisin sopimus on tehty 21.12.1995. Siinä kirjattiin ne alueet, joita ilmailulaitos (nykyinen Finavia Oyj) sai luvan luovuttaa 20 vuodeksi ilman erillistä lupaa kolmannelle ilmailuun liittyvään käyttöön. Samalla sopimuksella rajattiin ne alueet, jotka voitiin luovuttaa rakennettaviksi. Kaupungin korvausvelvollisuus ilmailulaitoksen vuokralaisille rakennuksista yms. lakkasi 1.1.2010. Vuoden 1995 sopimuksen yhteydessä tehtiin aluevaihto, jossa lentokentän päärakennuksen ja hangaarin maa-alueet jäivät valtiolle ja kaupunki sai Fallkullan maa-alueita.

Malmin lentokentän ja sen ympäristön suunnittelu- ja kaavatilanne

Uudenmaan maakuntakaavassa (vahvistunut 8.11.2006) Malmin lentokentän suunnittelualue on liikennealuetta, jonka toissijainen käyttötarkoitus on taajamatoimintojen alue.

Helsingin Yleiskaava 2002 tuli alueella voimaan 19.1.2007 lukuun ottamatta Malmin lentokenttää. Korkein hallinto-oikeus kumosi 7.11.2006 yleiskaavan hyväksymispäätöksen siltä osin. Yleiskaava 1992:ssa lentokenttäalue on osoitettu liikennealueeksi (L), joka muutetaan asuntoalueeksi, jos yleiskaavakartalla osoitettu muu toiminta siirtyy pois.

Pääosalla aluetta on voimassa asemakaava nro 5343 (vahvistunut 21.4.1964), jossa suurin osa on merkitty lentokentäksi. Lentokentän ympäristössä on voimassa muitakin eri aikoina hyväksytyjä asemakaavoja mm. Tattarisuon ja Tattariharjun pienteollisuus- ja varastoalueella.

Lentokentän alue ympäristöineen on rakennuskiellossa yleiskaavan laatimiseksi. Rakennuskieltoalueen pinta-ala on 211,5 hehtaaria.

Uudessa valmisteilla olevassa yleiskaavassa lentokentän alue tutkitaan alueen osoittamista asuinrakentamiseen, jolla on oma lähikeskus. Yleiskaavatyössä on tutkittu varsinaisen lentokenttäalueen lisäksi myös sen ympärillä olevia alueita, joita lentomelun takia ei ole voitu

kaavoittaa asuntorakentamiseen. Lentotoiminnan loppuminen vapauttaa näiltä alueilta paljon maata mahdolliseen asuinrakentamiseen.

Alustavan maankäyttötarkastelun mukaan, joka on laadittu yleiskaavan pohjaksi, lentotoiminnan loppumisen myötä vapautuville alueille (noin 260 hehtaaria) olisi mahdollista kaavoittaa kerrosalaa noin 1,3 - 1,5 milj. k-m². Pääosa olisi asuinkerrosalaa ja lähikeskuksen alueella myös toimitilojen kerrosalaa. Alueilla olisi asukkaita noin 25 000 ja työpaikkoja 2 000 - 3 000. Alueet tukeutuisivat hyviin bussi- ja raidejoukkoliikenneyhteyksiin. Tattarisuo ja Tattariharju säilyisivät yritysalueina. Rakentamiseen vapautuva alue on esitetty liitekartassa 5.

Maaperän pilaantuneisuus ja soveltuvuus rakentamiseen

Helsinki-Malmin lentoaseman alueella on tehty maaperätutkimuksia, joiden perusteella maaperä on todettu paikoitellen pilaantuneeksi (Ramboll Finland Oy, Helsinki-Malmin lentoaseman maaperän pilaantuneisuuden lisätutkimus 2.4.2014). Alueelta on löytynyt kohonneita pitoisuuksia mm. metalleja, öljyhiilivetyjä, PCB:tä ja PAH-yhdisteitä. Alueen pilaantuneisuus keskittyy muutamisiin kohtiin, joissa lentoaseman toiminnot ovat aiheuttaneet päästöjä maaperään. Suurimmat pitoisuudet on todettu vanhan lämpökeskuksen länsipuolella. Lisäksi mm. vanhalla paloharjoitusalueella sekä lentokoneiden tankkausalueella havaittiin pilaantumista.

Suurimmalla osalla aluetta ei oleteta olevan kunnostustarvetta. Viitearvovertailun perusteella pilaantuneen maan määräärvio on noin 35 000 - 70 000 t. Pilaantunut maaperä kunnostetaan myöhemmin tulevan käyttötarkoituksen mukaiseen tasoon. Alueen maankäytön suunnittelu on kesken, joten kunnostustyöt on tarkoituksenmukaista suorittaa vasta alueen rakentamisen yhteydessä.

Kiinteistöviraston geoteknisen osaston mukaan Malmin lentokenttäalueen maaperä on tavallista pehmeikköä, jossa saven paksuus on kohtuullinen. Lentokenttäalue ei ole suota (turvetta ei ole). Fallkullan asuinalue Malminkaaren länsipuolella, joka on samaa savikkoa, on rakennettu asuinkäyttöön. Toteutetuista uusista asuinalueista ovat Malmin lentokenttäaluetta vaikeampia pohjaolosuhteiltaan olleet esim. Pikku-Huopalahti ja Arabianranta sekä helpompia esim. Itäkeskus ja Torpparinmäki.

Neuvottelutulos

Suomen valtion ja hallituksen tekemiin päätöksiin perustuen on Finavian, Senaatti-kiinteistöjen ja Helsingin kaupungin edustajien

kesken käydyissä neuvotteluissa päädytty kauppakirjaluonnosten mukaisiin neuvottelutuloksiin.

Finavian kiinteistöjen hankinta ja käyttöoikeussopimusten päättäminen

Finavia luovuttaisi Helsingin kaupungille Malmin lentokenttäalueella ja sen läheisyydessä omistamansa maat ja rakennukset yhteensä 11,91 miljoonan euron arvosta. Finavian omistamien kiinteistöjen osuus arvosta olisi 5,28 miljoonaa euroa. Finavian kiinteistöillä, käyttöoikeusalueilla ja vuokra-alueilla omistamien rakennusten yhteenlaskettu arvo olisi 6,61 miljoonaa euroa. Lisäksi kaupunki korvaisi Finavialle poistamattomista käyttöoikeuskorvauksista 20 000 euroa, jotka on maksettu lähialueen kiinteistönomistajille. Kiinteistöjen arvioinnissa on käytetty asemakaavojen puistoalueiden ja asemakaavan ulkopuolisten alueiden osalta kiinteistölautakunnan 21.3.2013 hyväksymää kaupungin katu- ja puistomaan hankinnassa alueella noudattamaa hintaa 22,50 euroa/m² sekä rakennettujen alueiden osalta ulkopuolisen asiantuntijan arviokirjan toimitilarakennusoikeuden hintaa 240 euroa/k-m² ja teollisuusrakennusoikeuden hintaa 180 euroa/k-m². Rakennukset on arvioitu käyttäen kustannusarvo- ja tuottoarvomenetelmää.

Maaperän pilaantuneisuus huomioidaan kauppahinnassa alentamalla sitä kunnostuskustannusten arvioidulla ja lopulliseksi sovitulla 2,1 miljoonan euron enimmäismäärällä. Kaupan kohteina ovat kiinteistöt, käyttöoikeusalueet ja vuokra-alue luovutetaan siten kaupungille puhdistamattomina ja kaupunki vastaa alueiden kaikista kunnostuskustannuksista.

Kauppakirjan mukainen kauppahinta olisi siten 9,81 miljoonaa euroa.

Kauppakirjan ehtojen mukaisesti Finavia luopuisi samalla 31.12.2034 saakka voimassa olevasta sopimukseen perustuvasta käyttöoikeudesta noin 116 hehtaarin suuruiseen Malmin lentokenttäalueeseen viimeistään 1.1.2017 ilman erillistä korvausta.

Omistusoikeus kiinteistöihin ja rakennuksiin siirtyisi kaupungille heti kauppakirjan allekirjoittamisella.

Hallintaoikeudet maa-alueisiin ja rakennuksiin siirtyisivät kaupungille viimeistään 1.1.2017. Tämän jälkeen Finavialla olisi etuoikeus jatkaa hallintaa erikseen sovittavin ehdoin, mikäli kaupunki ei tarvitsisi kaupan kohdetta alueen rakentamista tai kaavan toteuttamista varten tahi muusta vastaavasta syystä. Finavialla olisi myös oikeus luopua hallintaoikeudestaan ennenaikaisesti ilmoittamalla siitä kirjallisesti vähintään 30 päivää aikaisemmin kaupungille. Finavialla olisi hallinta-aikanaan oikeus tehdä sopimuksia, maanvuokrasopimuksia lukuun

ottamatta, hallinnassaan olevan omaisuuden käytöstä sekä saada tältä ajalta huoneenvuokratulot sekä muut mahdolliset tuotot. Hallintaoikeuteen sisältyvistä oikeuksista, velvollisuuksista ja kustannusvastuista on tarkemmin sovittu kauppakirjassa.

Finavian tekemät maanvuokra- ja huoneenvuokrasopimukset

Finavia luovuttaisi kaupanteon yhteydessä kaupungille alueella tekemänsä kauppakirjan liitteestä nro 3 ilmenevät maanvuokrasopimukset. Maanvuokrasopimuksia on 31 kpl ja pääosalla niistä vuokra-ajat päättyvät vuoden 2015 loppuun mennessä. Maanvuokratulot, jotka ovat vuodessa noin 110 000 euroa, kuuluisivat myyjälle 31.12.2014 saakka ja ostajalle 1.1.2015 lukien. Vuokrasopimusehtojen mukaisesti vuokralaisten tulee antaa vuokranantajalle selvitys alueella suoritetusta toiminnasta, tutkituttaa alueen maaperän pilaantuneisuus ja tarvittaessa kunnostaa maaperä ympäristöviranomaisten edellyttämään tasoon.

Finavia oikeutettaisiin kaupanteon yhteydessä jatkamaan käyttöoikeus- ja vuokra-alueella vuokrattujen alueiden huoneenvuokrasopimuksia oman hallinta-ajan loppuun asti. Finavia sitoutuisi irtisanomaan kaikki toistaiseksi tehdyt huoneenvuokrasopimukset lakkaamaan hallinta-aikansa loppuun mennessä.

Finavian rakennukset

Finavian kaupungille luovuttamia rakennuksia, jotka käyvät ilmi kauppakirjan liitteestä nro 2, on yhteensä 21 kpl ja niiden yhteenlaskettu kerrosala on noin 10 700 k-m². Merkittävimmät rakennukset ovat lentoterminaali ja lentokonehalli, jotka molemmat rakennukset ovat hyväkuntoisia, ja niitä on kunnostettu vaalien alkuperäistä ulkoasua. Alueella on lisäksi mm. paloasema, auto- ja konehalli sekä asuin- ja talousrakennuksia.

Senaatti-kiinteistöjen omistamien rakennusten hankinta

Senaatti-kiinteistöiltä ostettaisiin rajavartiolaitoksen käytössä olevat, kokonaisalaltaan noin 2 900 k-m²:n suuruiset rakennukset. Rakennukset sijaitsevat Finavia Oyj:n Senaatti-kiinteistöille vuokraamalla alueella.

Rakennusten kauppahinta olisi 2,0 miljoonaa euroa. Rakennusten pihapiirissä havaittu vähäinen maaperän pilaantuneisuus on huomioitu kauppahinnassa sitä alentavana tekijänä.

Omistusoikeus rakennuksiin siirtyisi kaupungille kauppakirjan allekirjoituksin ja hallintaoikeus viimeistään 1.1.2019. Senaatti-

kiinteistöillä olisi oikeus myös luopua hallintaoikeudestaan ennenaikaisesti ilmoittamalla siitä kirjallisesti vähintään 30 päivää aikaisemmin kaupungille.

Senaatti-kiinteistöjen hallitus on hyväksynyt kaupan.

Perustelut

Kevättalvella 2014 tehtyyn hallituksen kehyspäätökseen (Julkisen talouden suunnitelma vuosille 2015-2018) on Malmin osalta kirjattu, että asuntorakentamisen edellytysten parantamiseksi Helsingin seudulla valtio vetäytyy toimintoiheen Helsinki-Malmin lentoasemalta siten, että alue on mahdollista ottaa asuntokäyttöön viimeistään 2020-luvun alussa.

Mahdollistaakseen valtioneuvoston päätöksen toimeenpanon Finavia esittää omistajansa pyynnön mukaisesti, että Helsingin kaupunki ostaa Finavian omaisuuden Helsinki-Malmin lentoasemalta ja Helsinki-Malmin käyttöoikeusalueiden hallinta palautetaan takaisin Helsingin kaupungille aikaistettuna vuoden 2016 aikana. Toimeenpano toteutetaan käydyissä neuvotteluissa saavutetun tuloksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus on 6.10.2014 hyväksynyt Helsingin kaupungin osalta valtion ja Helsingin seudun kuntien välisen sopimuksen suurten infrahankkeiden tukemiseksi ja asumisen edistämiseksi. Sopimus on voimassa vuoden 2019 loppuun saakka.

Sopimuksessa valtio ilmoittaa lopettavansa toimintonsa Malmin lentokentällä. Aikataulutavoitteena on vuoden 2016 loppuun, kuitenkin viimeistään vuoden 2020 loppuun mennessä, jonka jälkeen alue palautuu Helsingin kaupungin käyttöön.

Sopimuksessa Helsingin kaupunki osaltaan sitoutuu vuonna 2012 solmitun nykyisen MAL-aiesopimuksen 2012 - 2015 mukaisen asuntotonttien asemakaavoitustavoitteen saavuttamiseen. Lisäksi Helsingin kaupunki sitoutuu kasvattamaan asuntotonttien kaavoitusta vuosina 2016 - 2019 kerrosalana mitattuna noin 25 %:lla verrattuna voimassa olevaan MAL-aiesopimukseen.

Asuntotonttien asemakaavoituksen lisäys tulee sijoittaa joukkoliikenteen kannalta hyvin saavutettaville alueille ja erityisesti nykyisiin ja toteutumassa oleviin ratakäytäviin. Tavoitteiden saavuttaminen Helsingin osalta edellyttää erityisesti Östersundomin ja Malmin lentokentän alueiden etenemistä ja näiden osalta toimivaa yhteistyötä valtion kanssa.

Määrärahaesitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Kiinteistöjen hankinta esitetään rahoitettavaksi esirakentamis- ym. määrärahasta määrärahan käyttötarkoitusta tältä osin muuttaen.

Lopuksi

Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Finavia Oyj:n hakemus
- 3 Finavia Oyj:n kauppakirja liitteineen
- 4 Senaatti-kiinteistöt kauppakirja liitteineen
- 5 Rakentamiseen vapautuva alue

Otteet

Ote

Finavia Oyj

Senaatti-kiinteistöt

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto
Liite 3

Kunnallisvalitus, valtuusto
Liite 4

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 30.10.2014 § 526

HEL 2014-012754 T 10 01 00

Kiinteistökartta 117/681 502, 131/682 502 ja 131/683 502

Esitys

A

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan tekemään Finavia Oyj:n kanssa liitteen nro 3 mukainen kauppakirja koskien yhtiön omistamia kiinteistöjä, rakennuksia, rakennelmia, laitteita ja niihin liittyviä liittymiä Helsinki-Malmin lentoasemalla ja sen lähialueella 9,81 miljoonan euron kauppahinnasta.

Kauppakirjan ehtojen mukaisesti Finavia Oyj (Suomen valtio/Ilmailulaitos) luopuu sopimusten 10.5.1935 (nro 4210), 17.7.1939 (nro 4210a), 15.11.1948 (nro 4210b), 19.11.1951 (nro 6297) ja 21.12.1995 (nro 3057) mukaisesta Malmin lentokenttäaluetta koskevasta käyttöoikeusalueesta viimeistään 1.1.2017 ilman erillistä korvausta.

B

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan tekemään Senaatti-kiinteistöjen kanssa liitteen nro 4 mukainen kauppakirja koskien yhtiön omistamia rakennuksia Helsinki-Malmin lentoasemalla 2 miljoonan euron kauppahinnasta.

C

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunnalle myönnetään kauppojen toteuttamiseksi tarvittava yhteensä 11,81 miljoonan euron suuruinen lisämääräraha.

Käsittely

30.10.2014 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Olli Sademies: Palautusehdotus: Asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi, jotta tutkitaan lentokentän alueen yrittäjien asema ja tulevaisuudennäkymät kansalaismielipide huomioiden.

Palautusehdotus raukesi kannattamattomana.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi

Esko Patrikainen, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 36471
esko.patrikainen(a)hel.fi

Kati Valkama, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37254
kati.valkama(a)hel.fi

§ 1164

V 26.11.2014, Jätkäsaaren Bunkkerin toteutuskilpailun järjestäminen

HEL 2014-008155 T 10 03 09

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

A

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan järjestämään Helsingin kaupungin 20. kaupunginosan (Jätkäsaari) korttelin nro 20811 ohjeellisesta tontista nro 2 ja sillä olevasta Bunkkeri-rakennuksesta tontteineen sen suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi järjestettävän toteutuskilpailun liitteenä 1 olevan alustavan hankekuvauksen pääperiaatteiden mukaisesti.

B

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään ja luovuttamaan A-kohdassa tarkoitetun kilpailun voittajalle Helsingin kaupungin 20. kaupunginosan (Jätkäsaari) korttelin nro 20811 ohjeellisen tontin nro 2 ja sillä olevan Bunkkeri-rakennuksen liitteenä 1 olevan hankekuvauksen 4-luvun mukaisesti ja seuraavin vähimmäismyyntihinnoin:

- asuinrakennusoikeus 900 euroa/k-m²
- liikuntatilojen rakennusoikeus 300 euroa/k-m²
- toimisto- ja muu rakennusoikeus sekä liike- ja myymälätilat 500 euroa/k-m²
- maanpäällisten ja maanalaisten pysäköinti- ja huoltotilojen rakennusoikeus 0 euroa/k-m².

Esitetyt vähimmäismyyntihinnat on sidottu virallisen elinkustannusindeksin (1951=100) pistelukutasoon 1909 (elokuu 2014).

Kauppahinta määräytyy myyntihetkellä viimeksi julkaistun indeksipisteluvun mukaan korjatun yksikköhinnan mukaan.

Tiivistelmä

Jätkäsaaren Bunkkeri-rakennuksesta ehdotetaan järjestettäväksi toteutuskilpailu, jonka tavoitteena on löytää Jätkäsaaren maamerkkirakennukselle uusi omistaja. Kilpailun voittajan tulee kehittää ja suunnitella Bunkkeriin monipuolinen tilakokonaisuus ja toteuttaa kaupungin tarvitsemat liikuntatilat annettuun määräaikaan 31.5.2019 mennessä kaupungin kannalta kokonaistaloudellisesti edullisella tavalla.

Kaupunki sitoutuu tekemään koulujen liikuntatiloista ja uimahallista vuokrasopimuksen liikuntaviraston ja opetusviraston käyttöön vähintään 20 vuodeksi. Tarvittava asemakaavamuutos tehdään mahdollisuuksien mukaan toteuttamiskilpailun rinnalla ajan säästämiseksi. Uimahalli ja liikuntatilat suunnitellaan liikuntaviraston hyväksymän liitteenä 2 olevan tilaohjelman mukaisesti.

Kilpailun yhdeksi lähtökohdaksi ehdotetaan vahvistettavaksi eri käyttötarkoitusten rakennusoikeudelle vähimmäisyksikköhinnat, joita soveltaen kiinteistölautakunta oikeutetaan myymään kilpailun voittajalle suunnittelun lopputuloksena syntyvä kokonaisuus.

Sijaintikartta kohteesta on liitteenä 3 ja kilpailualueen kartta liitteenä 4.

Esittelijän perustelut

Jätkäsaarella olevan sataman entisen kappaletavaravaraston, Bunkkerin, muuttamista uuteen käyttöön on selvitetty vuodesta 2000 lähtien useissa vaiheissa. Selvitystöiden ollessa käynnissä Bunkkeria ympäröivät rakennushankkeet ovat lähteneet toteutumaan. Bunkkeria ympäröivä rakennuskanta tulee kokonaisuudessaan valmistumaan vuoteen 2019 mennessä jättäen hyvin rajalliset työmaatilat Bunkkeriin tehtäville toimenpiteille. Koska kaupungin oma käyttö rajoittuu tulevaisuudessa vain rakennuksen alimpiin kerroksiin, muulle rakennukselle on etsittävä uusi käyttötarkoitus ja sille yksityinen toteuttaja.

Aluerakentamisen johtoryhmä ja Elinkeinopoliittinen neuvottelukunta ovat käsitelleet Bunkkeria kevään 2014 aikana. Tehtyjen päätösten mukaisesti kiinteistövirasto on yhdessä eri hallintokuntien kanssa ryhtynyt valmistelemaan Bunkkerin kiinteistön myyntiin, asemakaavamuutokseen ja kaupungin liikuntatilojen toteuttamiseen vuokrahankeena tähtäävää toteutuskilpailua. Toteutuskilpailu on tarkoitus saada käyntiin syksyn 2014 aikana, jotta Jätkäsaaren

koulujen tarvitsemat liikuntatilat valmistuvat ennen koulujen käyttöönottoa vuonna 2019.

Kilpailulla etsitään toteuttajaa kaupungin kannalta kokonaistaloudellisesti, toiminnallisesti ja aikataulullisesti sekä kaupunkikuvallisesti toteuttamiskelpoiselle ratkaisulle Jätkäsaaren maamerkin uudeksi käytöksi. Kiinteistövirasto ja kaupunkisuunnitteluvirasto ovat alustavasti arvioineet, että Bunkkeriin (nykyisellään noin 38 800 m²) on mahdollista toteuttaa asumista noin 20 000 k-m² ja muuta kerrosalaa (mm. liikuntatilat, uimahalli ja kaupallisia palveluita) noin 16 000 k-m².

Osa Bunkkerin ylemmistä kerroksista voidaan purkaa liikuntatilojen ja asuinrakentamisen tieltä. Rakentamisen lopulliseen määrään vaikuttavat erityisesti pysäköintipaikkojen ratkaisut sekä asuinkerrosten muotoilu ja massoittelu.

Kilpailun yhtenä ehtona tulee olemaan velvoite liikuntatilojen toteuttamisesta 31.5.2019 mennessä. Aikataulu perustuu Jätkäsaaren peruskoulun rakentamisaikatauluun, joka talousarviossa 2014 on ajoitettu vuosille 2018 - 2019. Väestöennusteet tukevat tätä aikataulua. Koulujen yhteyteen ei ole budjetoitu eikä kaavoitettu omia liikuntatiloja vaan vuonna 2009 vahvistuneen asemakaavan mukaan koulujen liikuntatilojen on tarkoitus sijaita Bunkkerissa.

Koulujen liikuntatilat ja uimahalli toteutettaisiin Bunkkerin toteutuskilpailun voittajan toimesta ja kaupunki sitoutuisi ko. tilojen vuokralaiseksi (liikuntavirasto) pitkäaikaisella vuokrasopimuksella (vähintään 20 vuotta). Vuokralainen tulee vastaamaan allastekniikan huollosta sekä allas-, sauna- ja suihkutilojen kunnossapidosta, ilmanvaihto kuuluu vuokranantajalle.

Kilpailun ratkaisukriteerit

Tarjousten vertailuperusteet ja niiden painoarvot ovat seuraavat:

1

Kilpailualueelle muodostettavan tontin myyntihinta tarjouksen luonnossuunnitelman sisältämän toteutettavan kerrosneliömetrimäärän (k-m²) perusteella (painoarvo 40 %).

Tällöin vertailtava tontin myyntihinta lasketaan päätösehdotuksen mukaisen rakennusoikeuden vähimmäismyyntihinnan tai tarjouksessa esitetyn sitä korkeamman rakennusoikeuden yksikköhinnan (euroa/k-m²) sekä tarjouksessa esitetyn kerrosneliömetrimäärän (k-m²) perusteella.

2

Uusien liikuntatilojen pitkäaikaisesta vuokrauksesta hankintayksikölle aiheutuvat kustannukset (painoarvo 40 %), jolloin vertailtavat kustannukset lasketaan siten, että vuokra-aika on 20 vuotta ja liikuntatilojen määrä 16 000 k-m².

Hintatarjouksia vertailtaessa tarjottu liikuntatilojen vuokra pääomitetään ja lisätään tarjottuun kiinteistön kauppahintaan.

3

Kilpailualueen tontin ja sillä sijaitsevan Bunkkeri-rakennuksen toiminnallinen ja kaupunkikuvallinen ratkaisu (painoarvo 20 %).

Asetetuilla kriteereillä liikuntatilojen pääomitetulla vuokralla on merkitystä paitsi sellaisenaan merkittävällä painoarvolla, lisäksi tarjottuja kauppahintoja verrattaessa.

Investointivaikutukset

Toteuttamiskilpailussa ei jaeta rahapalkintoja tai palkkioita. Toteuttamiskilpailulla tai sen ratkaisulla ei ole vaikutuksia kaupungin investointiohjelmaan.

Kaupungille Bunkkerista saatavan kiinteistön myyntitulon määrä ja pääomitettu ja kauppahintaan lisätty liikuntatilojen vuokra ovat keskeinen toteuttamiskilpailun arvostelukriteeri tarjouksia vertailtaessa.

Vähimmäisyksikköhintojen ja oletettujen asuinrakennusoikeuden ja liikuntatilojen määrien, 20 000 ja 16 000 k-m², mukaan laskettuna myyntihinnaksi muodostuisi noin 22,8 miljoonaa euroa, mistä lopputulos voi tietysti poiketa niin rakennusoikeuden määrän kuin laadunkin poiketessa.

Vuokravaikutus ja vaikutus käyttötalouteen

Jätkäsaaren koulujen liikuntatilat on vuonna 2009 kaavoitettu sijoitettaviksi Bunkkeriin. Tämä tarkoittaa sitä, että liikuntavirasto tulee pitkäaikaiseksi vuokralaiseksi Bunkkeriin rakennettaviin liikuntatiloihin. Vuokratiloihin ja vuokralaiselle kuuluviin ylläpitotehtävien kustannuksiin tulee varautua liikuntaviraston ja opetusviraston käyttötaloutta suunniteltaessa vuodesta 2019 alkaen.

Kaupungin maksettavaksi tulevan vuokran määrä on yksi Bunkkerin toteuttamiskilpailun keskeisistä arvostelukriteereistä. Tarjouksen mukainen pääomitettu vuokra lisätään kiinteistöstä tarjottuun

kauppahintaan tarjouksia vertailtaessa, jolloin houkutus spekuloida vuokran määrällä vähenee.

Hankkeen toteutus ja alustava aikataulu

Bunkkerin toteutuskilpailun aloitus	syksy 2014
Bunkkerin toteutuskilpailun ratkaisu	kevät 2015
Asemakaavamuutoksen valmistuminen	kevät 2017
Bunkkerin rakennussuunnittelu ja rakentaminen	syksy 2015 - kevät 2019
Liikuntatilojen luovutus vuokralaisille	31.5.2019 mennessä.

Lopuksi

Kun lähtökohdaksi on asetettu se, että Bunkkeri-rakennus ainakin osittain säilyy hahmona paikallaan, ehdotuksen mukainen kilpailu on perusteltua järjestää rakennuksen parhaaksi mahdolliseksi hyödyntämiseksi niin, ettei rakennuksen kunnostaminen tai uudelleen rakentaminen kuormita kaupungin investointibudjettia. Onnistuessaan kilpailu ratkaisee ympäristön rakentamiseen ja palveluihin liittyvät tarpeet ja parhaimmillaan on taloudellisestikin lopputulokseltaan tyydyttävä.

Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1	Alustava hankekuvaus
2	Liikuntatilojen tilaohjelma
3	Sijaintikartta
4	Kilpailualueen kartta

Tiedoksi; Kunnallisvalitus, valtuusto

Kiinteistölautakunta
Liikuntavirasto
Opetusvirasto
Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunginhallitus 03.11.2014 § 1098

HEL 2014-008155 T 10 03 09

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 02.10.2014 § 478

HEL 2014-008155 T 10 03 09

Esitys

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että

A

kaupunginhallitus päättäisi varata Helsingin kaupungin 20. kaupunginosan (Jätkäsaari) korttelin nro 20811 ohjeellisen tontin nro 2 ja sillä olevan Bunkkeri-rakennuksen suunnittelu- ja toteutuskilpailua varten 31.12.2016 saakka.

B

kiinteistölautakunta oikeutettaisiin järjestämään Jätkäsaaren Bunkkerista toteutuskilpailu liitteenä 1 olevan alustavan hankekuvauksen pääperiaatteiden mukaisesti.

C

kiinteistölautakunta oikeutettaisiin myymään ja luovuttamaan järjestettävän toteutuskilpailun voittajalle Helsingin kaupungin 20. kaupunginosan (Jätkäsaari) Korttelin nro 20811 ohjeellisen tontin nro 2 ja sillä olevan Bunkkeri-rakennuksen liitteenä 1 olevan hankekuvauksen 4-luvun mukaisesti ja seuraavin vähimmäishinnoin:

- asuinrakennusoikeus 900 euroa/k-m²
- liikuntatilojen rakennusoikeus 300 euroa/k-m²
- toimisto- ja muu rakennusoikeus

sekä liike- ja myymälätilat 500 euroa/k-m²
- maanpäällisten ja maanalaisten
pysäköinti- ja huoltotilojen
rakennusoikeus 0 euroa/k-m².

Edellä esitetyt myyntihinnat on sidottu virallisen elinkustannusindeksin (1951=100) pistelukutasoon 1909 (elokuu 2014). Kauppahinta määräytyy myyntihetkellä viimeksi julkaistun indeksipisteluvun mukaan korjatun yksikköhinnan mukaan.

D

toteutuskilpailun järjestämisen ja sen jälkeisten sopimusten laatimisessa tarvittavien oikeudellisten konsulttipalveluiden palkkioiden maksamiseen osoitetaan 40 000 euron määräraha.

Käsittely

02.10.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Minna Aarnio: Muutan esitystäni seuraavasti:

Päätösehdotuksen kohta C muutetaan kuulumaan seuraavasti: kiinteistölautakunta oikeutettaisiin myymään ja luovuttamaan järjestettävän toteutuskilpailun voittajalle Helsingin kaupungin 20. kaupunginosan (Jätkäsaari) Korttelin nro 20811 ohjeellisen tontin nro 2 ja sillä olevan Bunkkeri-rakennuksen liitteenä 1 olevan hankekuvauksen 4-luvun mukaisesti ja seuraavin vähimmäishinnoin:

- asuinrakennusoikeus 900 euroa/k-m²
- liikuntatilojen rakennusoikeus 300 euroa/k-m²
- toimisto- ja muu rakennusoikeus
sekä liike- ja myymälätilat 500 euroa/k-m²
- maanpäällisten ja maanalaisten
pysäköinti- ja huoltotilojen
rakennusoikeus 0 euroa/k-m².

Esittelijä

kiinteistöjen kehittämispäällikkö
Minna Aarnio

Lisätiedot

Minna Aarnio, kiinteistöjen kehittämispäällikkö, puhelin: 310 79531
minna.aarnio(a)hel.fi

§ 1165

Lausunto sisäministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sisäasioiden rahastoista

HEL 2014-012120 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa seuraavan lausunnon sisäministeriölle valtioneuvoston asetusalunoksesta sisäasioiden rahastoista (7.10.2014).

Kaupunginhallitus pitää hyvänä, että asetusalunoksesta on otettu huomioon useita Helsingin 19.5.2014 antamassa lausunnossa nostettuja seikkoja. On kuitenkin toivottavaa, että kaupungit voisivat paikallistuntemuksellaan aktiivisesti osallistua turvapaikka- ja pakolaispolitiikkaan ja maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyvien rahoitusinstrumenttien toimivuuteen ja käytännön vaikuttavuuden seurantaan liittyvään keskusteluun seurantakomiteoiden varsinaisessa jäsenistössä (7 §). Nyt paikallista asiantuntijuutta näyttäisi edustavan vain järjestökenttä.

Sisäasioiden rahastojen käytännön hallinnosta ei ole huomautettavaa. On hyvä, että hanketoiminta voi, jos siihen on perusteluja, käynnistyä jo ennen varsinaista päätöstä (11 §). Helsinki pitää myös hyvänä lisäkorvauksia, joita asetusalunoksen 20 § mahdollistaa pakolaisia vastaanottaville kunnille. Kaiken kaikkiaan voidaan todeta, että rahastojen käytettävyys hanketoiminnassa on selvästi parantunut verrattuna edelliseen ohjelmakauteen.

Rahastojen kehittämis-, seuranta- ja arviointitoimintaa tulee kehittää aktiivisessa dialogissa kuntatoimijoiden kanssa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 09 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sisäministeriön lausuntopyyntö 7.10.2014
- 2 Valtioneuvoston asetus sisäasioiden rahastosta_luonnos 7.10.2014
- 3 Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi_perustelumustio 7.10.2014

Otteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.11.2014

Kj/3

Ote
Sisäministeriö

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Lausuntoehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sisäministeriö pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa asetusluonnoksesta sisäasioiden rahastoista. Lausunto on pyydetty toimittamaan 28.10.2014 mennessä sisäministeriölle sähköpostiosoitteeseen hare@intermin.fi ja kvv@intermin.fi. Jatkoaikaa on saatu 17.11.2014 asti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 09 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sisäministeriön lausuntopyyntö 7.10.2014
- 2 Valtioneuvoston asetus sisäasioiden rahastosta_luonnos 7.10.2014
- 3 Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi_perustelumuiotio 7.10.2014

Otteet

Ote
Sisäministeriö

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

10.11.2014

Kj/4

§ 1166

Määrärahan myöntäminen rakennusvirastolle Honkasuon ja Kuninkaantammen alueen esirakentamista varten

HEL 2013-013532 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää rakennusvirastolle vuoden 2014 talousarvion alakohdasta 8 01 02 10, Esirakentaminen, täyttötöyt ja alueiden käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet, Muu esirakentaminen

2 000 000 euroa Honkasuon esirakentamiseen ja

talousarvion alakohdasta 8 01 02 19, Esirakentaminen, täyttötöyt ja alueiden käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet, Kuninkaantammen esirakentaminen

1 250 000 euroa Kuninkaantammen esirakentamiseen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rakennusviraston esitys 1, 18.8.2014
- 2 Rakennusviraston esitys 2, 18.8.2014

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Honkasuo

Esirakentamisen lähtökohtana on kaupunginvaltuuston 29.8.2012 hyväksymä Honkasuon asemakaava nro 11870. Asemakaava mahdollistaa uuden tiiviin kaupunkikylämäisen asuinalueen rakentamisen Malminkartanon täyttömäen pohjoispuolella sijaitsevalle Honkasuolle. Alueen rakennuskanta on monipuolinen vaihdellen omakotitaloista pienkerrostaloihin. Alue sijoittuu metsäalueelle, joka on rakentamaton nykyisiä kevyen liikenteen raitteja lukuun ottamatta. Alue rajoittuu pohjoisessa Vantaan kaupungin Myyrmäen eteläosaan. Esirakentamista jatketaan Honkasuon länsiosan Perhosniityn alueen

tonttien ja katujen stabiloinnilla sekä tonttien painopenkereiden rakentamisella.

Infrastruktuurin rakentamisessa muodostuvat kaivumaat hyödynnetään painopenkereiden rakentamisessa alueen sisällä. Lisäksi hyödynnetään kaupungin työmailla muodostuvia ylijäämäsvia soveltuvin osin n. 10 000 m³. Honkasuon länsiosan stabiloitavat korttelialueet 33358 ja 33363–33365 ovat rakentamiskelpoisia arviolta lokakuussa 2014. Painopenkereellä esirakennettavien kortteleiden 33366–33368 painumisaika on vähimmillään neljä vuotta.

Esirakentamistöiden kustannukset vuonna 2014 ovat arviolta 2,0 milj. euroa. Esirakentamisella edistetään rakentamisvalmiutta noin 280 asunnolle.

Kaupunginhallitus myönsi vuonna 2013 Honkasuon esirakentamiseen 2,0 milj. euroa. Kaupunginhallituksen ehdottamassa vuoden 2015 talousarvion investointiohjelmassa on Honkasuon esirakentamiseen suunniteltu tarvittavan vuosina 2015–2019 yhteensä noin 6 milj. euroa, joka sisältyy talousarvion kohtaan 8 01 02 10, Esirakentaminen, täyttötöyt ja alueiden käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet, Muu esirakentaminen.

Rakennusvirasto esittää, että kaupunginhallitus myöntäisi vuodelle 2014 rakennusviraston käyttöön Honkasuon esirakentamista varten 2,0 milj. euroa.

Kuninkaantammi

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Kuninkaantammen osayleiskaavan 5.12.2008. Osayleiskaava-alueelle tulee yhteensä noin 5 000 asukasta ja 1 000 työpaikkaa. Osa asunnoista sijoittuu yksityiselle maalle. Alue asemakaavoitetaan useassa osassa, joista Kuninkaantammen keskustan ja Etelärinteen asemakaavat ovat lainvoimaisia. Lammenrannan asemakaavoitus on käynnissä ja kaavaehdotus viedään kaupunki-suunnittelulautakunnan käsittelyyn vuonna 2015.

Kuninkaantammen kunnallistekniikan rakentaminen on käynnistynyt Paloheinän joukkoliikennetunnelin rakentamisella. Tunnelin louhinnasta syntyvät massat hyödynnetään esirakentamisessa, joka on käynnissä Lammenrannan alueella. Kiinteistöviraston laatimien geoteknisten suunnitelmien mukaan Lammenrannan alue esirakennetaan massanvaihdon ja painopenkereen avulla.

Esirakennettava alue sijoittuu Lammenrannan sekä Kuninkaantammen keskustan ja Etelärinteen kaava-alueille, joiden asuntorakentaminen ja kunnallistekniikan rakentaminen edellyttävät maapohjan alueellista

esirakentamista. Asuntorakentaminen käynnistyy Kuninkaantammen keskustassa vuonna 2016, osa tonteista on jo varattu rakennuttajille. Yksityiset maankäyttösopimuskumppanit ovat käynnistäneet sopimusten edellyttämiä rakentamistoimenpiteitä.

Esirakentamista jatketaan valmistautumalla asuntorakentamisen lisäksi katujen rakentamiseen siten, että tulevat Paletinkierto ja Kuninkaantammenkierto saadaan yhdistettyä nykyiseen Hakuninmaantiehen sekä käynnistämällä kaava-alueiden hulevesiverkoston rakentamisen alustavat työt.

Kaupunginhallitus myönsi vuonna 2013 Kuninkaantammen esirakentamiseen 2,1 milj. euroa. Kaupunginhallituksen ehdottamassa vuoden 2015 talousarvion investointiohjelmassa on Kuninkaantammen esirakentamiseen suunniteltu tarvittavan vuosina 2015–2021 yhteensä noin 10 milj. euroa.

Rakennusvirasto on tarkentanut jatkovalmistelussa Kuninkaantammen esirakentamisesitystään kaupunginhallitukselle siten, että tarvittava määräraha on 1,25 milj. euroa.

Esittelijä toteaa, että vuoden 2014 talousarviossa on varauduttu Honkasuon ja Kuninkaantammen esirakentamiseen ja että yhteensä 3,25 milj. euron määrärahat voidaan myöntää rakennusvirastolle talousarviokohdan 8 01 02, Esirakentaminen, täyttötöyt ja alueiden käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet, eri alakohdista.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rakennusviraston esitys 1, 18.8.2014
- 2 Rakennusviraston esitys 2, 18.8.2014.pdf

Tiedoksi; Oikaisuvaatimus, kaupunginhallitus

Rakennusvirasto
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalvelu -liikelaitos

Päätöshistoria

10.11.2014

Kj/4

Kaupunginhallitus 02.12.2013 § 1291

HEL 2013-013532 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää rakennusvirastolle vuoden 2013 talousarvion alakohdasta 8 01 02 19, Esirakentaminen, täyttötöyt ja alueiden käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet, Kuninkaantammen esirakentaminen

– 2 100 000 euroa Kuninkaantammen esirakentamiseen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 1167

Kaupunginvaltuuston 5.11.2014 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 5.11.2014 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

Kaupunginjohtajan toimiala

1 - 2 Ei toimenpidettä.

5 Asia esitellään uudelleen valtuustolle 12.11.2014.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

3 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote vuokralaiselle.

Tiedoksi kiinteistölautakunnalle.

4 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Helsingin seudun kauppakamarille.

Tiedoksi kiinteistölautakunnalle, opetuslautakunnalle sekä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle.

Sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

6 Aloite sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

§ 1168

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 45 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Kh:n puheenjohtaja

jaostot

- konserni
- johtamisen
- tietotekniikka

3.11.2014

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

johtokunnat

- Helsingin Energia
- Helsingin Satama
- Taloushallintopalvelu

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

apulaiskaupunginjohtajat

- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava
- sivistystointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtava

kaupunginkanslia

- kansliapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- hallintojohtaja
- henkilöstöjohtaja
- kaupunginlakimies
- rahoitusjohtaja
- tietotekniikka- ja viestintäjohtaja
- tietotekniikkapäällikkö
- viestintäpäällikkö

10.11.2014

Kj/6

Taloushallintopalvelu -liikelaitos
- toimitusjohtaja

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

10.11.2014

Kj/7

§ 1169

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 45 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

10.11.2014

Ryj/1

§ 1170

Selvitys valtuutettu Petra Malinin aloitteeseen ylijääneen kouluruoan kokeiluluonteisen myymisestä tai jakamisesta

HEL 2014-013016 T 12 01 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä selvityksen ylimääräisen kouluruoan kokeiluluonteisen myynnin tai jakelun järjestämisestä tiedoksi.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Valtuutettu Petra Malin ja 55 muuta valtuutettua esittivät aloitteessaan, että Helsingissä otettaisiin käyttöön ylijääneen kouluruoan myynti- tai jakelukokeilu.

Kaupunginvaltuusto päätti 7.5.2014 § 175 kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti, että ylijäävän kouluruoan myynti tai jakelu edellyttää tarkempaa selvitystä yhteistyössä hallintokuntien ja mahdollisten vapaaehtoistoimijoiden kesken ennen kokeilutoiminnan käynnistämistä. Lisäksi kaupunginvaltuusto edellytti, että selvitys tehdään 30.9.2014 mennessä ja, että tehdyn selvityksen tuloksista informoidaan kaupunginhallitusta.

Selvitys

Palmia on suunnitellut opetusviraston kanssa ylijäävän kouluruoan jakamista koskevan kokeilun toteuttamista.

Ylijäävän kouluruoan veloituksetta tapahtuva noutokokeilu on tarkoitus käynnistää 3.11.2014 ja sen on tarkoitus kesä 31.3.2015 asti. Koulujen loma-aikoina ruoan noutomahdollisuutta ei ole. Ruoka noudetaan välittömästi koulun keittiöstä lounasajan päätyttyä. Ruoan

noutokokeilu käsittää vain linjastossa ylijääneen kuuman ruuan jakelun. Ruokaa tai kaikkia aterian osia ei kuitenkaan jää välttämättä yli päivittäin.

Ruuan myynti- tai jakelutoiminnan jatkamisesta tai mahdollisesta laajentamisesta päätetään myöhemmin ruuan noutokokeilusta saatujen kokemusten ja Palmian hallintomallia koskevien päätösten mukaisesti.P

Palmia tiedusteli alustavasti 29 toimijalta heidän kiinnostustaan ylijäävän ruuan noutamisesta kouluista. Kyselyyn osallistuvat toimijat valittiin sattumanvaraisesti. Lisäksi jotkut vapaaehtoisjärjestöt olivat itse yhteydessä Palmiaan. Alkukartoituksen perusteella lähetettiin 14 asiasta kiinnostuneelle toimijalle ruuan noutokokeilun toimintamallin kuvaus ja pyydettiin sitovia ilmoittautumista osallistumisesta kokeiluun.

Kokeiluun ilmoittautui yksi halukas toimija. Alun perin ilmoittautuneita oli kaksi, mutta toinen vetäytyi 29.9.2014 kuljetusongelmien vuoksi. Ruoan noutokokeiluun ilmoittautui lopulta vain Herttoniemenrannan Asukastaloyhdistys Ankkuri ry. Noutokokeiluun valittiin ilmoittautumisten perusteella Herttoniemenrannan peruskoulu. Tämä koulu valikoitui kokeiluun siksi, että se on valmistuskeittiö ja lähellä. Koulun ruokailuaika päättyy klo 12.00, joka oli toimijalle sopiva aika. Lisäksi se on lähellä kokeiluun osallistuvaa asukastalo Ankkuria.

Kokeiluun oli tarjolla yhteensä yhdeksän suurinta valmistuskeittiökoulua eri puolilta Helsinkiä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Ylijääneen ruoan jakaminen selvitys

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Opetusvirasto
Palmia-liikelaitos

10.11.2014

Ryj/2

§ 1171

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 44 ja 45 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta	30.10.2014
pelastuslautakunta	4.11.2014
yleisten töiden lautakunta	4.11.2014
ympäristölautakunta	4.11.2014

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

§ 1172

Munksnäs lågstadieskolan perusparannuksen hankesuunnitelma

HEL 2014-004945 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä 25.4.2014 päivätyn Munksnäs lågstadieskolanin perusparannuksen hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 3 626 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta arvonlisäverottomana 5 300 000 euroa lokakuun 2013 kustannustasossa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma 25.4.2014
- 2 Kustannusarvio 10.12.2013

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Osoitteessa Lokkalantie 9 sijaitsevaa Munksnäs lågstadieskolanin vuonna 1952 valmistunutta rakennusta ei ole aikaisemmin kattavasti perusparannettu lukuun ottamatta ruokahuollon tiloja. Sen sisä- ja ulkopinnat, talotekniikka sekä ulkoalueet varusteineen ovat pääosin elinkaarensa päässä. Ne perusparannetaan tai uusitaan. Paloturvallisuutta parannetaan ja rakennuksen tilat toteutetaan esteettömiksi. Rakennus laajenee ullakolle tehtävällä IV-konehuoneella.

Rakennuksen korkean osan vesikatto on uusittu hankesuunnitelmaan sisältyvänä kiireisenä erillishankkeena alkuvuonna 2014.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1 ja kustannusarvio HKA 10.12.2013 on liitteenä 2.

Esittelijän perustelut

Kustannukset ja vaikutus käyttötalouteen

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alvno FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

Opetusviraston ruotsinkielisen jaoston vuonna 2007 tekemässä koulu- ja oppilaitosverkoston tarkistamispäätöksessä koulu säilyy opetuskäytössä.

Rakennusta ei ole aikaisemmin perusparannettu lukuun ottamatta vuonna 2005 perusparannettuja ruokahuollon tiloja ja vuonna 2011 uusittua liikuntasalisiiven vesikattoa. Korkean osan vesikatto on uusittu vuonna 2014 tähän hankesuunnitelmaan sisältyvänä kiireisenä erillishankkeena.

Tiloissa on toiminnallisia sekä turvallisuuteen, akustiikkaan, äänieristykseen ja esteettömyyteen liittyviä puutteita.

Rakenteet, pinnat ja talotekniset järjestelmät ovat pääosin elinkaarensa päässä.

Hallinnon, oppilashuollon ja henkilökunnan tiloja parannetaan ja uusitaan. Luokkatiloja perusparannetaan sekä liikuntasali, näyttämötekniikka ja salin puku- ja pesutilat perusparannetaan. Koulun tilat rakennetaan esteettömiksi; rakennus varustetaan hissillä. Piha ja pihan aitaus perusparannetaan.

Ilmanvaihtoa parannetaan; tehdään uusia ilmanvaihtokonehuoneita ja ilmanvaihtokoneet varustetaan lämmön talteenotolla.

Akustiikkaa ja äänieristystä parannetaan. Paloturvallisuutta parannetaan.

Julkisivut ja ikkunat kunnostetaan tai uusitaan.

Vuokravaikutus

Munksnäs lågstadieskolanin rakennus on opetusvirastolle vuokrakohte, jonka kiinteistöviraston tilakeskus toteuttaa. Kiinteistöviraston tilakeskuksen vuokra-arvio (alv. 0 %) hankkeesta em. kustannusten perusteella on:

- pääomavuokra 17,29 euroa/htm²/kk (korko 3 %)
- ylläpitovuokra 3,80 euroa/htm²/kk (vuoden 2013 tasossa) eli yhteensä 21,09 euroa/htm²/kk (takaisinmaksuaika 30 vuotta).

Laskennallisesti kohteessa on perusparannuksen jälkeen 2 199 m² huoneistoalaa (= vuokranmaksupinta-ala). Vuokra-ajaksi on määriteltä 30 vuotta. Siten kuukausivuokra on noin 46 377 euroa ja vuosivuokra noin 556 523 euroa.

Arvioitu väistötilakustannus

Väistötiloista peritään hankkeen ajan saman suuruista vuokraa kuin ennen perusparannusta on peritty korjattavasta rakennuksesta.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Hankesuunnitelman rakentamiskustannusten enimmäishintaan 5,3 milj. euroa sisältyy 0,3 milj. euron suuruinen erikseen rahoitettu kiireellinen vesikaton uusimistyö, joka on toteutettu vuonna 2014. Varsinainen perusparannus on ohjelmoitu kaupunginhallituksen ehdottaman vuoden 2015 talousarvion liitteenä olevaan talonrakentamishankkeiden rakentamishjelmaan 5,0 milj. euron suuruisena siten, että rakentaminen ajoittuu vuosille 2018–2019.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma 25.4.2014
- 2 Kustannusarvio 10.12.2013

Tiedoksi; Oikaisuvaatimus, kaupunginhallitus

Kiinteistölautakunta
Opetuslautakunta
Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 17.06.2014 § 121

HEL 2014-004945 T 10 06 00

Lausunto

Opetuslautakunta antoi puoltavan lausunnon kiinteistölautakunnalle Munksnäs lågstadieskolan koulurakennuksen ja pihan perusparannuksen 25.4.2014 päivätystä hankesuunnitelmasta.

Esittelijä

linjanjohtajan sijainen
Niclas Rönnholm

Lisätiedot

Eeva Jalovaara, projektiarkkitehti, puhelin: 310 79657
eeva.jalovaara(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 27.05.2014 § 291

HEL 2014-004945 T 10 06 00

Kiinteistökartta 87/676 493, Lokkalantie 9

Esitys

Kiinteistölautakunta

- esitti kaupunginhallitukselle 25.4.2014 päivätyn Munksnäs lågstadieskolanin perusparannuksen hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 3 626 brm² ja että rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 5 300 000 euroa lokakuun 2013 kustannustasossa.

- oikeuttaa kiinteistöviraston tilakeskuksen jatkamaan hankkeen suunnittelua.

Päätös tehdään ehdolla, että opetusvirasto antaa puoltavan lausunnon hankesuunnitelmasta.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Heli Marstio, projektiarkkitehti, puhelin: 310 86353
heli.marstio(a)hel.fi

§ 1173

Kahden tontin varaaminen Kaartinkaupungista toimitilahanketta varten (Kaartinkaupunki, tontit 3048/2 ja 7, Pohjoinen Makasiinikatu 9, Kasarmikatu 21)

HEL 2014-012598 T 10 01 01 00

Päätös

A

Kaupunginhallitus päätti varata Helsingin kaupungin 3. kaupunginosan (Kaartinkaupunki) korttelin nro 3048 tontit nro 2 ja 7 Ahlström Capital Oy:lle ja HGR Property Partners Oy:lle toimitilahanketta varten 30.6.2016 saakka seuraavin ehdoin:

1

Varauksensaajalla tarkoitetaan jäljempänä varauspäätöksen mukaisia varauksensaajia ja soveltuvin osin hankkeen toteuttamista varten perustettavaa yhtiötä/yhtiöitä.

Varausta ei voi siirtää kolmannelle ilman kaupungin suostumusta.

2

Varauksensaajan on laadittava suunnitelmat varattavan alueen rakentamiseksi yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston ja kiinteistöviraston tonttiosaston kanssa sekä esitettävä ennen tontin lopullista luovutussopimusta selvitys hankkeen toteutuksesta ja rahoituksesta.

3

Varauksensaaja on tietoinen, että hankkeen toteutuminen edellyttää poikkeamislupaa.

4

Varauksensaaja on tietoinen, että tonteilla sijaitsee rakennus, jonka varauksensaaja on velvollinen purkamaan osana tonttien rakentamista.

5

Varauksensaaja on velvollinen tekemään tonttien nykyisestä rakennuksesta rakennushistoriallisen selvityksen ja toimittamaan sen kiinteistövirastoon ennen tontin lopullista luovutusta.

6

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Tontille rakennettavan toimitilarakennuksen pääkäyttäjäksi tulee Asianajotoimisto Roschier.

7

Ellei kaupungin kanssa toisin sovita, tontti luovutetaan myymällä se käypään arvoon. Varausaikana neuvotellaan tontin myyntiä koskeva esisopimus, joka on allekirjoitettava ennen kuin kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin vapauttaakseen varausalueella sijaitsevan rakennuksen.

8

Kaupunki ei vastaa vahingoista, kuten suunnittelu- ja muista kuluista, jotka varauksensaajalle saattavat aiheutua siitä, ettei alueelle saada hankkeen mahdollistavaa poikkeamislupaa tai ettei kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päättä alueiden luovuttamisesta varauksensaajalle.

B

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään varausehtoihin muutoksia, lisäyksiä ja tarkennuksia.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakemus
- 2 Kopio asemakaavasta 461
- 3 Kopio asemakaavan muutoksesta 4407

Otteet

Ote
Varauksensaajat

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Ahlström Capital Oy:lle ja HGR Property Partners Oy:lle ehdotetaan varattavaksi Kaartinkaupungista tontit 3048/2 ja 7 toimitilarakennuksen suunnittelua varten 30.6.2016 saakka.

Toimitilarakennukseen sijoittuisivat mm. Asianajotoimisto Roschierin kaikki toiminnot. Muiden käyttäjien kanssa ovat neuvottelut käynnissä.

Tonteilla sijaitsee tällä hetkellä rakennusviraston käytössä oleva toimitilarakennus. Rakennusvirasto siirtyy korvaaviin tiloihin teknisten virastojen yhteisen tilahankkeen toteutumisen myötä. Kaupunginhallitus kehotti vuoden 2013 lopussa kiinteistövirastoa ryhtymään toimiin teknisten virastojen käytössä nykyisin olevien rakennusten ja kiinteistöjen kehittämiseksi ja realisoimiseksi.

Tontilla oleva nykyinen rakennus on huonokuntoinen ja edellyttäisi mittavaa peruskorjausta ollakseen käyttökelpoinen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallituksen kehoitus

Kaupunginhallitus kehotti 16.12.2013 (1360 §) kiinteistövirastoa ryhtymään toimiin, jotta teknisten virastojen käytössä nykyisin olevat rakennukset ja tontit saadaan hyödynnettyä niitä kehittämällä ja realisoimalla ne mahdollisimman tehokkaasti. Uusien yhteisten toimitilojen järjestäminen virastoille on käynnissä.

Kiinteistövirasto on kaupunginhallituksen kehotuksen johdosta neuvotellut tonteista kiinnostuneiden tahojen kanssa. Käytyjen tunnustelujen tuloksena Ahlström Capital Oy ja HGR Property Partners Oy ovat jättäneet kaupungille varaushakemuksen.

Hakemus

Ahlström Capital Oy ja HGR Property Partners Oy pyytävät hakemuksessaan 6.6.2014, että niille varattaisiin Kaartinkaupungista tontit 3048/2 ja 7 toimistotalon suunnittelua varten.

Hakemus on liitteenä 1.

Tietoa varauksensaajista

Ahlström Capital Oy on yksi Suomen suurimmista sijoitusyhtiöistä ja se tuottaa osakkeenomistajilleen arvoa sijoittamalla teollisiin yrityksiin, pörssiyhtiöihin ja kiinteistöihin. Ahlström Capital -konsernin taseen loppusumma on miljardi euroa ja konsernin vuotuinen liikevaihto 1,4 miljardia euroa.

Ahlström Capitalin portfolioon kuuluvat merkittävät omistukset pörssiyhtiöissä Ahlström Oyj, Munksjö Oyj, Orava Asuinkiinteistörahasto Oyj ja Outokumpu Oyj. Lisäksi portfolioon kuuluvat suorat teolliset sijoitukset, kuten omistukset Destia Oy:ssä,

Enics AG:ssa ja ÅR Packaging Groupissa, sekä merkittävät kiinteistö- ja metsäomaisuudet. Portfolioyhtiöiden maailmanlaajuinen yhteenlaskettu henkilömäärä on yli 27 000 henkilöä.

HGR Property Partners Oy on kotimainen kiinteistösijoitus- ja kehitysyhtiö, joka sijoittaa pääkaupunkiseudulla sijaitseviin kiinteistökohteisiin ja kehityshankkeisiin. HGR Property Partners Oy kuuluu Pohjolan Kiinteistökehitys -konserniin. Vuoden 2013 tilinpäätöksessä konsernin taseen loppusumma oli 17,4 miljoonaa euroa ja liikevaihto 7,3 miljoonaa euroa.

Yhtiö toimii aina yhdessä sijoittajakumppanin kanssa. Tällä hetkellä sijoituskumppaneita ovat ruotsalainen pääomarahasto Sveafastigheter ja Ahlström Capital Oy. Yhdessä sijoituskumppaneiden kanssa HGR Property Partners Oy omistaa useita kiinteistöjä mm. Helsingissä ja Espoossa. Yhtiön organisaatio vastaa hankkeiden rahoituksesta, kehittämisestä, markkinoinnista, käyttäjäratkaisujen luomisesta ja lopputuotteen toteuttamisesta.

Tonttien nykytilanne

Nykyinen rakennusviraston käytössä oleva toimitilarakennus on tilakeskuksen laatiman selvityksen mukaan huonossa kunnossa. Rakennukseen olisi tarpeen tehdä mittavia korjauksia lähivuosina.

Eryteisesti voidaan mainita seuraavat riskikohdat:

- Muuntamon kunto on huono.
- Sähköalakeskusten kunto on huono.
- Viemärien kunto on huono.
- Vanhan osan ilmanvaihto muodostaa riskin sisäilmaongelmille ja tarvitsisi kokonaan uudelleen suunnitellun koneellisen tulo- ja poistojärjestelmän.

Suunnitelmat tonteille

Tonteilla sijaitseva rakennus on tarkoitus purkaa sen huonon kunnan vuoksi ja rakentaa sen tilalle uusi toimistotalo.

Tonteille on tarkoitus rakentaa arviolta yhteensä 15 000 k-m² korkeatasoista liike- ja toimistotilaa.

Uudisrakennukseen sijoittuvat yritykset

Hakemuksessa ilmoitetun mukaan tontille rakennettavaan uudisrakennukseen olisivat sijoittumassa mm. seuraavat yritykset:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Asianajotoimisto Roschier toimisi päävuokralaisena varauksensaajan ja Roschierin allekirjoittaman esisopimuksen mukaisesti. Roschierin tilojen suuruus olisi arviolta 6 000 - 8 000 k-m². Näihin tiloihin sijoittuisivat Roschierin asianajotoimiston kaikki toiminnot.

Vacon Oyj on kiinnostunut sijoittamaan rakennukseen pääkaupunkiseudun toimitilojaan. Yhtiö muun muassa valmistaa taajuusmuuttajia ja inverttereitä. Roschierin ja Vaconin toimitiloihin tulisi yhteensä noin 300 työntekijää.

Muiden kohteeseen sijoittuvien yritysten kanssa ovat neuvottelut käynnissä. Eräät Ahlström Capitalin omistuksessa olevat yritykset voisivat sijoittua tiloihin. Lisäksi muun muassa kahden yhtiön pääkonttoreiden sijoittumisesta on käyty neuvotteluita. Niiden toteutuminen toisi rakennukseen yli 400 työntekijää.

Kaava- ja tonttitiedot

Yleiskaavassa tontit ovat keskustatoimintojen aluetta, jota kehitetään hallinnon, kaupan ja julkisten palvelujen, asumisen ja virkistyksen sekä alueelle tarpeellisen yhdyskuntateknisen huollon ja liikenteen käyttöön. Alue on kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävää aluetta, jota kehitetään siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät.

Tontilla 3048/2 on voimassa asemakaava nro 461, jonka keisarillinen senaatti on vahvistanut 23.8.1836. Kaavassa ei ole kaavamääräyksiä.

Tontilla 3048/7 on voimassa asemakaavan muutos nro 4407, joka on hyväksytty kiinteistöviraston asemakaavaosastolla 31.3.1958 ja vahvistettu sisäasiainministeriössä 26.6.1958. Tontti on toimistotontti, johon saa rakentaa asuinhuoneistot kiinteistön hoitohenkilökunnalle.

Tontin 3048/2 pinta-ala on 1 510 m² ja sille on rakennettu 6 040 k-m². Tontin 3048/7 pinta-ala on 1 522 m² ja rakennusoikeus 6 088 k-m².

Molemmat tontit ovat rakennuskiellossa kaavan laatimista tai muuttamista varten.

Kopiot asemakaavoista ovat liitteinä 2 ja 3.

Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto

Kaupunkisuunnitteluvirasto puoltaa lausunnossaan suunnitteluvarauksen myöntämistä. Tämänhetkistä suunnitelmaa tulee lausunnon mukaan kehittää siten, että se täyttää alueen kaupunkikuvalliset vaatimukset.

Hankkeen suunnittelussa on otettava huomioon alueen umpikorttelirakenne ja sen täydentäminen kantakaupungin rakentamistapaa noudattaen. Rakennusten katukerros tulee suunnitella asiakaspalvelukäyttöön. Ajoyhteys kellaritiloihin tulee suunnitella Kasarmitorin ympäristöön sovitettuna yksikaistaisena ajoluiskana.

Autopaikkojen määrä lasketaan seuraavalla tavalla: asuinkerrosalalle 1 ap/140 m², toimistokerrosalalle 1 ap/500 m² ja liikekerrosalalle enintään 1 ap/200 m².

Kortteli kuuluu alueeseen, joka on rakennuskiellossa. Hankkeen toteuttaminen edellyttää poikkeamislupaa.

Teknisen alan virastojen yhteinen tilahanke

Teknisen alan virastot ovat kaupunginhallituksen kehotuksesta valmistelleet yhteistä tilahanketta varten tarkennetun tarveselvityksen, jonka perusteella todettiin mm. rakennusviraston käytössä nyt Kasarmikadulla olevien tilojen olevan kipeästi peruskorjauksen tarpeessa, eikä tiloja myöskään pidetty mahdollisena vaihtoehtona virastojen yhteiseksi toimitaloksi.

Kasarmikadun kohde havaittiin yhteiselle tilahankkeelle ahtaaksi, mikä merkitsisi tarveselvityksen mukaisen tilaohjelman radikaalia karsintaa. Tällä perusteella tilahankkeen sijoittamista mainittuun kohteeseen ei enää jatkossa tarkemmin selvitetty.

Sen sijaan kaupunginhallitus päätti 16.12.2013 (1360 §) kehottaa kiinteistövirastoa uuden toimitilaratkaisun taloudellisten edellytysten luomiseksi ryhtymään toimiin, joilla virastoilta vapautuvat tilat tontteineen saadaan tehokkaasti hyödynnettyä niitä kehittämällä ja realisoimalla.

Kaupunkisuunnitteluvirastoa kaupunginhallitus kehotti vastaavasti valmistelemaan kaavamuutokset niille teknisen toimialan virastojen käytössä nyt oleville kiinteistöille, joiden purkava saneeraus tulee kysymykseen. Yhtenä näistä mainittiin nyt kysymyksessä olevat Kasarmikatu 21:ssä sijaitsevat kiinteistöt.

Varausesityksen perustelut

Tontin varaaminen ehdotuksen mukaisesti edesauttaa taloudellisten edellytysten luomista teknisten virastojen yhteiselle tilahankkeelle. Varauksen toteutuminen merkitsee myös tonttien säilyttämistä työpaikkakäytössä, mitä on pidettävä keskustan elinvoimaisuuden säilyttämisen kannalta perusteltuna. Töölönlahdelle toteutetut uudet

toimistotalot osoittavat, että hyvillä paikoilla sijaitseville, nykyaikaisille toimistotiloille on jatkuvasti kysyntää.

Hanke on kaupungin elinkeinopolitiikan mukainen. Ahlström Capital Oy:llä ja HGR Property Partners Oy:llä on kokemusta korkeatasoisten toimistohankkeiden kehittämisestä ja toteuttamisesta Helsingissä. Tontille tulee sijoittumaan vuokralaisia, joiden sijoittumiskriteerinä on Helsingin keskusta.

Varaus tulisi tehdä 30.6.2016 saakka.

Hankkeen eteneminen

Hakijoiden tavoitteena on viedä hankkeen suunnittelua eteenpäin siten, että hanke olisi rakennuslupavaiheessa ensi vuoden lopulla. Vuoden 2016 alussa käynnistyisi nykyisen rakennuksen purkaminen ja uuden rakentaminen. Uusi toimistorakennus valmistuisi vuoden 2017 aikana.

Hakijoiden kanssa on päästy alustavaan neuvottelutulokseen mainittujen tonttien myynnistä. Mikäli kaupunginhallitus hyväksyy varausesityksen, kiinteistövirasto valmistele varauksensaajien kanssa esisopimuksen tonttien kaupasta.

Rinnan tämän prosessin kanssa etenee teknisten virastojen yhteinen toimitalohanke. Mikäli siinä päädytään olemassa oleviin tiloihin, rakennusvirasto muuttaa niihin ensi vuoden lopulla. Mikäli yhteisessä toimitalossa päädytään uudisrakentamisvaihtoehtoon, rakennusvirasto sijoittuisi väliaikaisiin tiloihin 3 - 4 vuoden ajaksi.

Toimitilahanketta koskeva esitys on tulossa kaupunginhallituksen käsittelyyn vielä marraskuun kuluessa, mutta nyt tehtäväksi ehdotettava varaus on perusteltua tehdä riippumatta siitä, kumpaan vaihtoehtoon toimitaloratkaisussa päädytään.

Varausaikana neuvotellaan tontin myyntiä koskeva esisopimus, joka on allekirjoitettava ennen kuin kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin vapauttaakseen varausalueella sijaitsevan rakennuksen. Erikseen päätöksentekoon tuotava esisopimus on tarkoitus saattaa kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi alkuvuodesta 2015 sen jälkeen, kun tonttien varauksesta on päätetty.

Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

10.11.2014

Kaj/2

timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakemus
- 2 Kopio asemakaavasta 461
- 3 Kopio asemakaavan muutoksesta 4407

Otteet

Ote
Varauksensaajat

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 30.10.2014 § 516

HEL 2014-012598 T 10 01 01 00

Kiinteistökartta 63/672 497, Pohjoinen Makasiinikatu 9, Kasarmikatu 21

Esitys

A

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus varaisi Helsingin kaupungin 3. kaupunginosan (Kaartinkaupunki) tontin 3048/2 (kiinteistötunnus 91-3-48-2, os. Pohjoinen Makasiinikatu 9, pinta-ala 1 510 m²) sekä tontin 3048/7 (kiinteistötunnus 91-3-48-7, os. Kasarmikatu 21, pinta-ala 1 522 m²) Ahlström Capital Oy:lle (Y-tunnus 1670034-3) ja HGR Property Partners Oy:lle (Y-tunnus 1874983-7) toimitilahanketta varten 30.6.2016 saakka seuraavin ehdoin:

1

Varauksensaajalla tarkoitetaan jäljempänä varauspäätöksen mukaisia varauksensaajia ja soveltuvin osin hankkeen toteuttamista varten perustettavaa yhtiötä/yhtiöitä.

Varausta ei voi siirtää kolmannelle ilman kaupungin suostumusta.

2

Varauksensaajan on laadittava suunnitelmat varattavan alueen rakentamiseksi yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston ja

kiinteistöviraston tonttiosaston kanssa sekä esitettävä ennen tontin lopullista luovutussopimusta selvitys hankkeen toteutuksesta ja rahoituksesta.

3

Varauksensaaja on tietoinen, että hankkeen toteutuminen edellyttää poikkeamislupaa.

4

Varauksensaaja on tietoinen, että tonteilla sijaitsee rakennus, jonka varauksensaaja on velvollinen purkamaan osana tonttien rakentamista.

5

Varauksensaaja on velvollinen tekemään tonttien nykyisestä rakennuksesta rakennushistoriallisen selvityksen ja toimittamaan sen kiinteistövirastoon ennen tontin lopullista luovutusta.

6

Tontille rakennettavan toimitilarakennuksen pääkäyttäjäksi tulee Asianajotoimisto Roschier.

7

Ellei kaupungin kanssa toisin sovita, tontti luovutetaan myymällä se käypään arvoon. Varausaikana neuvotellaan tontin myyntiä koskeva esisopimus, joka on allekirjoitettava ennen kuin kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin vapauttaakseen varausalueella sijaitsevan rakennuksen.

8

Kaupunki ei vastaa vahingoista, kuten suunnittelu- ja muista kuluista, jotka varauksensaajalle saattavat aiheutua siitä, ettei alueelle saada hankkeen mahdollistavaa poikkeamislupaa tai ettei kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus pääätä alueiden luovuttamisesta varauksensaajalle.

B

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaa lautakunnan tekemään varausehtoihin muutoksia, lisäyksiä ja tarkennuksia.

(L1103-2R)

Esittelijä

virastopäällikkö

10.11.2014

Kaj/2

Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Hanneli Alho, kiinteistölakimies, puhelin: 310 64159
hanneli.alho(a)hel.fi

§ 1174

Pysäköintitontin ja maanalaisen tilan varaaminen YIT Rakennus Oy:lle toimitilahankkeen ja pysäköintilaitoksen suunnittelua ja sen toteutusedellytysten selvittämistä varten (tontti 8189/4 ja maanalaisen pysäköintilaitoksen alue)

HEL 2014-009904 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Päätösehdotus

A

Kaupunginhallitus päättää varata YIT Rakennus Oy:lle Helsingin kaupungin 8. kaupunginosan (Katajanokka) autopaikkojen korttelialueen nro 8189 tontin nro 4 toimitilahankkeen suunnittelua ja sen toteutusedellytysten selvittämistä varten 31.12.2016 saakka seuraavin ehdoin:

1

Varauksensaajalla tarkoitetaan jäljempänä sekä varauspäätöksen mukaista varauksensaajaa että myös hankkeen toteuttamista varten perustettavaa yhtiötä.

2

Varausta ei voi siirtää kolmannelle ilman kaupungin suostumusta.

3

Varauksensaaja on tietoinen, että tontti on rakennettavuudeltaan erittäin vaikea ja että tontin suunnittelussa sekä rakentamisessa tulee ottaa muun ohella huomioon tontilla olemassa olevat säiliöt, tunnelit, laitteet, rakenteet, polttoaineen jakeluasema vuokrasopimuksineen ja muut vastaavat sekä tontille sijoitettavaksi suunnitellut Katajanokan maanalaisen pysäköintilaitoksen ajo- ja kulkuyhteydet laitteineen, rakenteineen ja kuiluvarauksineen.

Varauksensaaja on velvollinen hankkeen suunnittelussa ja rakentamisessa huomioimaan edellä mainitut säiliöt, ajo- ja kulkuyhteydet laitteineen, rakenteineen ja kuiluvarauksinen sekä yhteen sovittamaan toimitilasuunnitelmat ja tontin rakentamisen niiden kanssa.

Varauksensaaja on edelleen velvollinen suunnittelemaan ja rakentamaan hankkeensa niin, ettei siitä aiheudu haittaa eikä vaaraa ympäröiville kiinteistöille.

4

Varauksensaaja on tietoinen, että hankkeen toteuttaminen edellyttää voimassa olevan asemakaavan muuttamista.

5

Hankkeen suunnittelu ja rakennettavuuden selvittäminen on tehtävä yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston, Helsingin sataman, rakennusviraston, pelastuslaitoksen ja muiden tarvittavien kaupungin hallintokuntien kanssa.

Kiinteistövirastolla on oikeus toimitilahankkeen edistämiseksi osoittaa käyttäjä tontille tulevaan toimitilarakennukseen.

Suunnittelussa tulee noudattaa liitteen 1 mukaisia rakennusviraston laatimia yleisten alueiden alle tehtävien rakenteiden suunnitteluohjeita.

6

Varauksensaaja vastaa kustannuksellaan asemakaavan muutoksen laatimisen edellyttämistä hankkeen rakennettavuutta ja muita teknisiä sekä toiminnallisia ominaisuuksia koskevien suunnitelmien ja selvitysten tekemisestä.

7

Hankkeelle varatun tontin luovuttaminen edellyttää, että sitä koskeva asemakaavan muutos saa lainvoiman.

Luovutettavan tontin lopulliset rajat, käyttötarkoitus, rakennusoikeus, ajoyhteydet, rasitteet ym. kaavoitukselliset asiat määräytyvät lainvoimaisessa asemakaavan muutoksessa.

8

Varauksensaaja on velvollinen kustannuksellaan sopimaan kaikista hankkeen toteuttamisen ja käytön edellyttämistä rasitteista ja yhteisjärjestelyistä sekä esittämään sopimuksen kiinteistöviraston

tonttiosaston hyväksyttäväksi ennen rakennusluvan hakemista, ellei tonttiosaston kanssa erikseen toisin sovita. Tonttiosasto sisällyttää tällöin sopimukseen kaikki tarpeelliseksi katsomansa rasite- ja rasitteenluonteiset ehdot.

9

Ellei kaupungin kanssa toisin sovita, tontti luovutetaan myymällä käypään arvoon, joka määritetään ulkopuolisen asiantuntijan arvioon perustuen. Varausaikana neuvotellaan tontin myyntiä koskeva esisopimus, joka on allekirjoitettava ennen pysäköintilaitoksen rakentamista.

10

Varauksensaaja on velvollinen kustannuksellaan hankkimaan kaikki hankkeen toteuttamisen edellyttämät viranomaisluvut ja muut luvat.

11

Kaupungilla on vapaa oikeus varausaikana vuokrata po. tontilta alueita voimassa olevan kaavan mukaisiin ja muihin väliaikaistarkoituksiin.

12

Kaupunki ei vastaa varauksensaajalle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista, haitoista eikä kustannuksista, mikäli alueelle ei saada voimaan hankkeen mahdollistavaa asemakaavan muutosta tai aluetta ei muutoin saada rakentamiskelpoiseksi ja tonttia ei voida luovuttaa varauksensaajalle.

B

Kaupunginhallitus päättää jatkaa YIT Rakennus Oy:lle maanalaisen pysäköintilaitoksen suunnittelua ja toteutusedellytysten selvittämistä varten varatun maanalaisen määräalan varausta 31.12.2014 saakka seuraavin ehdoin:

1

Varattava alue on liitteenä 2 olevan maanalaista pysäköintilaitosta varten laaditun osallistumis- ja arviointisuunnitelman karttaliitteen mukainen alue.

Siltä osin kuin alue sijoittuu kaupungin omistamien alueiden lisäksi muiden kiinteistönomistajien omistamille tai hallitseville alueille, varauksensaajan tulee hankkia tarvittavat suostumukset laitoksen toteuttamista varten.

Pysäköintilaitoksesta on varattava kaupungin niin vaatiessa 50 autopaikkaa (ns. velvoitepaikkaa) asemakaavoituksen tarpeisiin. Mainitut autopaikat voidaan kaupungin toimesta osoittaa alueen tulevien rakennushankkeiden tai muiden kiinteistöjen tarpeisiin.

2

Muutoin noudatetaan liitteestä 3 ilmeneviä kaupunginhallituksen 8.2.2010 (125 §) tekemän päätöksen mukaisia varausehtoja soveltuvien osin.

C

Kaupunginhallitus päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään varausten ehtoihin muutoksia, lisäyksiä ja tarkennuksia.

Esittelijän perustelut

Taustaa

YIT Rakennus Oy (jäljempänä YIT) on kehittänyt Katajanokalle maanalaista pysäköintilaitosta jo yli kymmenen vuoden ajan. Maanalaiset alueet ovat olleet varattuna YIT:lle kaupungin päätöksin ja kiinteistönomistajien suostumuksin vuodesta 2002 lähtien.

Katajanokan maanalaista pysäköintilaitosta koskeva kaavamuutostyö on käynnistynyt uudelleen syksyllä 2014 uuden osallistumis- ja arviointisuunnitelman laadinnalla. Kaupunkikuvallisesti ja liikenteellisesti vaativimmaksi asiaksi on noussut ajoyhteyksien sijoittaminen. Sijaintia on haettu yhteistyössä alueen kiinteistönomistajien, kaupunkisuunnitteluviraston ja kiinteistöviraston kanssa.

Tarkastelluista vaihtoehtoista on pitkän kaavallisen neuvotteluprosessin lopputuloksena valikoitunut nykyiselle LPA-tontille 8189/4 sijoittuva sisään- ja ulosajo. Tämä on todettu kaupunkikuvallisesti ja liikenteellisesti parhaiten hyväksyttäväksi ratkaisuksi.

Hakemus

YIT toteaa varaushakemuksessaan (24.6.2014), että yhtiö on kaupungin kiinteistötoimen pyynnöstä selvittänyt kaupungin omistaman LPA-tontin 8189/4 maankäyttöä ja pysäköintilaitoksen ajoyhteyksien integrointia tulevaan talonrakentamiseen.

YIT on kiinnostunut kehittämään autopaikkatontin maanpäällistä rakentamista ja hakemaan kaavamuutosta samalla, kun

pysäköintilaitoksen kehittäminen jatkuu. Tulevista toiminnoista on tarkasteltu hybridimallia, jossa olisi liiketiloja, pääkonttori/toimitiloja mahdollisesti yksityiseen ja julkiseen käyttöön. Myös erilaiset hotellikonseptit ovat potentiaalisia kehityssuuntia. Kaupunkisuunnitteluvirastossa on aloitettu elokuussa 2014 neuvottelut asemakaavan muuttamisesta.

Edellä olevan perusteella YIT hakee suunnitteluvarausta 31.12.2016 saakka.

Sijaintikartta on esityslistan liitteenä 4 ja hakemus liitteineen kokonaisuudessaan liitteenä 5.

Varattavaksi esitettävä tontti

Voimassa olevan asemakaavan mukaan Katajanokan tontti 8189/4 kuuluu autopaikkojen kortteli-alueeseen (LPA). Tontin pinta-ala on 2 928 m² ja tontti on merkitty kiinteistörekisteriin 28.11.1987.

Kopio asemakaavakartasta on esityslistan liitteenä 6.

LPA-tontista on vuokrattu 1.9.1998 lukien toistaiseksi 6 kuukauden irtisanomisajoin noin 1 426 m²:n suuruinen alue (kaavamerkintä lj) Neste Markkinointi Oy:lle huolto- ja polttoaineiden jakeluasemaa varten. Kaavan mukainen huoltoasemarakennuksen kerrosala on 130 k-m². Tontilla on polttoaineen jakeluasema, autopesula ja pysäköintipaikkoja.

Loppuosa LPA-tontista on Helsingin sataman hallinnassa ja sillä sijaitsevat satamatoimintaa palveleva valvomorakennus (ev) sekä tarpeettomaksi jääneet maanalainen öljysäiliö (mas) ja siihen liittyvät maanalaiset tilat (ma).

Katajanokan maanalaista pysäköintilaitosta koskeva varaus ja kaavamuutos

Katajanokalta on pysäköintilaitoksen suunnittelua ja toteutusedellytysten selvittämistä varten ollut vuodesta 2002 alkaen varattuna noin 5 hehtaarin suuruinen maanalainen tila, nyttemmin kaupunginhallituksen 8.2.2010 (165 §) päättämien ehdoin YIT Rakennus Oy:lle. Nykyinen varaus on voimassa kuluvan vuoden loppuun.

Maanalainen pysäköintilaitos, johon rakennettaisiin 500 autopaikkaa yhteen kerrokseen ensisijaisesti lähialueen yritysten ja asukkaiden käyttöön, sijoittuisi kaupungin omistamien alueiden lisäksi eräille muille kiinteistöille. YIT on hankkinut mainittujen kiinteistöjen omistajien suostumukset selvittää ja suunnitella sekä hakea asemakaavan muutosta.

YIT on hakenut (21.12.2011) maanalaista pysäköintilaitosta koskevaa asemakaavan muutosta ja kaupunkisuunnitteluvirasto on käynnistänyt kaavamuutostyön. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (5.9.2014) on ollut esillä ja kaavaehdotus on tarkoitus esitellä kaupunkisuunnittelulautakunnalle loppuvuodesta 2014. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on esityslistan liitteenä 2 ja kartta pysäköintilaitossuunnitelmasta liitteen 5 hakemuksen liitteenä.

Pysäköintilaitoksen sisäänajorampin monia sijaintivaihtoehtoja on tutkittu kaupunkisuunnitteluviraston kanssa. Monet vaihtoehdot ovat osoittautuneet mahdottomiksi toteuttaa tiiviissä kaupunkirakenteessa, joten ainoaksi toteuttamiskelpoiseksi vaihtoehdoksi on jäänyt rampin sijoittaminen varattavalle tontille.

Asemakaavatyön ja laitoksen suunnittelun jatkamiseksi on perusteltua jatkaa varausta pysäköintilaitoksen suunnittelemiseksi samaksi ajaksi kuin toimitilatonttivarausta. Varausta jatkettaessa edellytetään noudatettavan entisiä ehtoja soveltuvien osin. Varausta voi jatkaa vuoden 2016 loppuun, kuten ehdotetaan uuden toimitilatontinkin osalta.

Toimitilatontin 8189/4 varausesitys ja sen ehdot

Esittelijä toteaa, että toimitilatontin varausesityksestä on neuvoteltu YIT:n ja kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kanssa.

Hakemukseen ja käytyihin neuvotteluihin perustuen esitetään, että tontti 8189/4 varattaisiin YIT:lle toimitilahankkeen suunnittelua ja sen toteutusedellytysten selvittämistä varten.

YIT:llä on Katajanokan maanalaisen pysäköintilaitoksen kaavamuutoksen hakijana ja sen suunnittelijana ja toteuttajana parhaat edellytykset suunnitella myös kaupungin omistaman tontin 8189/4 maankäyttöä ja pysäköintilaitoksen ajoyhteyksien integrointia tulevaan talonrakentamiseen.

Varausehtoihin esitetään sisällytettäväksi päätösehdotuksesta ilmenevät tontin suunnittelua ja toteutusta koskevat keskeiset ehdot.

Näiden mukaan YIT:n tulee erityisesti huomioida, että tontti on rakennettavuudeltaan erittäin haastava ja että tontin suunnittelussa sekä rakentamisessa tulee ottaa muun ohella huomioon tontilla olemassa olevat säiliöt, tunnelit, laitteet, rakenteet ja muut vastaavat sekä tontille sijoitettavaksi suunnitellut Katajanokan maanalaisen pysäköintilaitoksen ajo- ja kulkuyhteydet laitteineen, rakenteineen ja kuiluvarauksineen.

Varauksensaaja on velvollinen hankkeen suunnittelussa ja rakentamisessa huomioimaan edellä mainitut säiliöt, ajo- ja kulkuyhteydet laitteineen, rakenteineen ja kuiluvarauksinen sekä yhteen sovittamaan suunnitelmat ja tontin rakentamisen niiden kanssa.

Edelleen varauksensaaja on velvollinen kustannuksellaan sopimaan kaikista hankkeen toteuttamisen ja käytön edellyttämistä rasitteista ja yhteisjärjestelyistä.

Ellei kaupungin kanssa toisin sovita, tontti tultaisiin luovuttamaan myymällä käypään arvoon, joka määritetään ulkopuolisen asiantuntijan arvioon perustuen.

Suunnitteluvaraus olisi voimassa 31.12.2016 saakka muutoin päätösehdotuksesta ilmenevin ehdoin.

Kiinteistölautakunnalle esitetään oikeutta tehdä varausten ehtoihin tarvittavia muutoksia, lisäyksiä ja tarkennuksia

Lopuksi

Ehdotus on toimitilatontin osalta kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Kun samalla ehdotetaan lisäksi myös maanalaista pysäköintilaitosta varten varatun alueen varausajan jatkoa, mahdollistetaan hankkeiden suunnittelu ja niitä varten tarvittavien asemakaavamuutosten valmistelu yhdessä varauksensaajan kanssa koordinoitusti rinnakkain.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HKR:n ohje maan alle rakentamisesta
- 2 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma karttoineen
- 3 Kaupunginhallituksen päätös 8.2.2010 (125 §)
- 4 Sijaintikartta
- 5 YIT Rakennus Oy:n hakemus liitteineen
- 6 Tontin 8189/4 voimassa oleva asemakaava

Otteet

Ote
Varauksensaaja

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 1

Liite 2

Liite 3

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Helsingin Satama -liikelaitos
Rakennusvirasto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 16.10.2014 § 500

HEL 2014-009904 T 10 01 01 00

Kiinteistökartta 63/672498, Katajanokanlaituri 13, Kanavakatu 4

Esitys

A

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus varaa YIT Rakennus Oy:lle (Y-tunnus 1565583-5) Helsingin kaupungin 8. kaupunginosan (Katajanokka) autopaikkojen korttelialueen nro 8189 tontin nro 4 toimitilahankkeen suunnittelua ja sen toteutusedellytysten selvittämistä varten 31.12.2016 saakka seuraavin ehdoin:

1

Varauksensaajalla tarkoitetaan jäljempänä sekä varauspäätöksen mukaista varauksensaajaa että myös hankkeen toteuttamista varten perustettavaa yhtiötä.

2

Varausta ei voi siirtää kolmannelle ilman kaupungin suostumusta.

3

Varauksensaaja on tietoinen, että tontti on rakennettavuudeltaan erittäin vaikea ja että tontin suunnittelussa sekä rakentamisessa tulee ottaa muun ohella huomioon tontilla olemassa olevat säiliöt, tunnelit, laitteet, rakenteet, polttoaineen jakeluasema vuokrasopimuksineen ja muut vastaavat sekä tontille sijoitettavaksi suunnitellut Katajanokan maanalaisen pysäköintilaitoksen ajo- ja kulkuyhteydet laitteineen, rakenteineen ja kuiluvarauksineen.

Varauksensaaja on velvollinen hankkeen suunnittelussa ja rakentamisessa huomioimaan edellä mainitut säiliöt, ajo- ja kulkuyhteydet laitteineen, rakenteineen ja kuiluvarauksinen sekä yhteen sovittamaan toimitilasuunnitelmat ja tontin rakentamisen niiden kanssa.

Varauksensaaja on edelleen velvollinen suunnittelemaan ja rakentamaan hankkeensa niin, ettei siitä aiheudu haittaa eikä vaaraa ympäröiville kiinteistöille.

4

Varauksensaaja on tietoinen, että hankkeen toteuttaminen edellyttää voimassa olevan asemakaavan muuttamista.

5

Hankkeen suunnittelu ja rakennettavuuden selvittäminen on tehtävä yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston, Helsingin sataman, rakennusviraston, pelastuslaitoksen ja muiden tarvittavien kaupungin hallintokuntien kanssa.

Kiinteistövirastolla on oikeus toimitilahankkeen edistämiseksi osoittaa käyttäjä tontille tulevaan toimitilarakennukseen.

Suunnittelussa tulee noudattaa rakennusviraston laatimia yleisten alueiden alle tehtävien rakenteiden suunnitteluohjeita (1.10.2013, liite 7).

6

Varauksensaaja vastaa kustannuksellaan asemakaavan muutoksen laatimisen edellyttämistä hankkeen rakennettavuutta ja muita teknisiä sekä toiminnallisia ominaisuuksia koskevien suunnitelmien ja selvitysten tekemisestä.

7

Hankkeelle varatun tontin luovuttaminen edellyttää, että sitä koskeva asemakaavan muutos saa lainvoiman.

Luovutettavan tontin lopulliset rajat, käyttötarkoitus, rakennusoikeus, ajoyhteydet, rasitteet ym. kaavoitukselliset asiat määräytyvät lainvoimaisessa asemakaavan muutoksessa.

8

Varauksensaaja on velvollinen kustannuksellaan sopimaan kaikista hankkeen toteuttamisen ja käytön edellyttämistä rasitteista ja yhteisjärjestelyistä sekä esittämään sopimuksen kiinteistöviraston tonttiosaston hyväksyttäväksi ennen rakennusluvan hakemista, ellei tonttiosaston kanssa erikseen toisin sovita. Tonttiosasto sisällyttää tällöin sopimukseen kaikki tarpeelliseksi katsomansa rasite- ja rasitteenluonteiset ehdot.

9

Ellei kaupungin kanssa toisin sovita, tontti luovutetaan myymällä käypään arvoon, joka määritetään ulkopuolisen asiantuntijan arvioon perustuen. Varausaikana neuvotellaan tontin myyntiä koskeva esisopimus, joka on allekirjoitettava ennen pysäköintilaitoksen rakentamista.

10

Varauksensaaja on velvollinen kustannuksellaan hankkimaan kaikki hankkeen toteuttamisen edellyttämät viranomaisluvut ja muut luvat.

11

Kaupungilla on vapaa oikeus varausaikana vuokrata po. tontilta alueita voimassa olevan kaavan mukaisesti ja muihin väliaikaistarkoituksiin.

12

Kaupunki ei vastaa varauksensaajalle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista, haitoista eikä kustannuksista, mikäli alueelle ei saada voimaan hankkeen mahdollistavaa asemakaavan muutosta tai aluetta ei muutoin saada rakentamiskelpoiseksi ja tonttia ei voida luovuttaa varauksensaajalle.

B

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaa lautakunnan tekemään varausehtoihin muutoksia, lisäyksiä ja tarkennuksia.

(S0108-97)

Esittelijä

vs. osastopäällikkö
Esko Patrikainen

Lisätiedot

Ilkka Aaltonen, tonttiasiamies, puhelin: 310 36441

10.11.2014

Kaj/3

ilkka.aaltonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 1175

Kallion Linnunlaulun alueen rakennuskiellon pidentäminen (nro 12307)

HEL 2014-011392 T 10 03 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti pidentää 11. kaupunginosan (Kallio) ns. Linnunlaulun alueella olevaa rakennuskieltoa kahdella vuodella 15.1.2017 saakka maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin nojalla (piirustus nro 12307, päivätty 7.10.2014).

Samalla kaupunginhallitus päätti todeta, että maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n perusteella tämä päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman ja että se tulee kuuluttaa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12307/7.10.2014

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen
Esitysteksti
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Alue

Nykyinen rakennuskielto on voimassa 15.1.2015 saakka 11. kaupunginosan (Kallio) ns. Linnunlaulun alueella.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Taustaa

Kaupunginvaltuusto päätti 15.1.1997, että Linnunlaulun alueen asemakaavaa muutetaan. Samalla kaupunginvaltuusto päätti määrätä alueen rakennuskieltoon. Rakennuskieltoalueesta poistettiin vuonna 2010 Tokoinrannan asemakaavan muutoksen nro 11885 alue, jolla on voimassa kaupunginvaltuuston 5.5.2010 hyväksymä asemakaava. Kaupunginhallitus on pidentänyt rakennuskieltoa viimeksi 19.11.2012 siten, että se on voimassa 15.1.2015 asti.

Suunnittelutilanne

Linnunlaulu, rata-alueita lukuun ottamatta, on Uudenmaan maakuntakaavan virkistysaluetta sekä kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeää aluetta. Alue on Helsingin yleiskaava 2000:n mukaan kaupunkipuistoa sekä kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävää aluetta. Eläintarhan huvilat ja yleishyödylliset laitokset kuuluvat Museoviraston laatimaan valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen ympäristöjen (RKY) luetteloon.

Radan länsipuolella ja osin rautatiealueella on voimassa asemakaava nro 447. Lisäksi rata-alueen osissa on voimassa asemakaavat nro 463, 475 ja 2310. Linnunlaulun huviloiden kohdalla radan itäpuolella ja osin rautatiealueella on voimassa asemakaava nro 5958. Asemakaavoissa ei ole osoitettu nykyisiä rakennuksia.

Radan itäpuoli on kaupungin omistamaa puistoaluetta. Rata-alue on Ratahallintokeskuksen omistamaa aluetta. Radan länsipuolen puistoalue on Ratahallintokeskuksen omistamaa aluetta, joka on kaupungin hallinnassa.

Huvilat ovat yksityisessä omistuksessa ja kaupunki on tehnyt maanvuokrasopimukset huviloiden omistajien kanssa. Linnunlaulun kaakkoisosassa oleva huvila nro 14 on kaupungin omistama. Helsinki–Huopalahti–Leppävaara -kaupunkirata on rakennettu Linnunlaulun kohdalla kaupunginvaltuuston 11.2.1998 tekemän päätöksen mukaisesti.

Museovirasto ja kaupunginmuseo ovat antaneet Linnunlaulun alueen ja huviloiden säilyttämistä koskevat lausunnot. Kaupunginhallitus hyväksyi 26.8.1996 Linnunlauluun Töölönlahden puistoalueiden maisema-arkkitehtuurikilpailua varten kaupunkisuunnittelulliset lähtökohdat. Kilpailun tulos julkistettiin 13.1.1998.

Kaupunkisuunnitteluviraston toimintasuunnitelman mukaan Linnunlaulun asemakaavan muutoksen laatiminen on tarkoitus aloittaa

vuonna 2015. Kaupunkisuunnitteluvirasto on aloittanut asemakaavan muutostyön valmistelun tänä vuonna ympäristöhistoriallisen selvityksen laadinnalla. Se valmistuu keväällä 2015.

Rakennuskiellon pidentäminen

Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi tulisi rakennuskieltoa pidentää kahdella vuodella maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin perusteella.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on laatinut rakennuskieltoalueesta 7.10.2014 päivätyn piirustuksen nro 12307.

Esittelijä toteaa, että päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12307/7.10.2014

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen
Esitysteksti
Liite 1

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kiinteistövirasto
Kiinteistölautakunta
Kaupunginmuseo

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 07.10.2014 § 306

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.11.2014

Kaj/4

HEL 2014-011392 T 10 03 05

Ksv 2822_4, karttalehdet G3 ja G4

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että 11. kaupunginosan (Kallio) ns. Linnunlaulun alueella olevaa rakennuskieltoa jatketaan maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin nojalla 15.1.2017 saakka (piirustus nro 12307, päivätty 7.10.2014).

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Anne Karppinen, arkkitehti, puhelin: 310 37200
anne.karppinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 1176

Lauttasaaren korttelin 31099 tontin 3 rakennuskiellon pidentäminen (nro 12306)

HEL 2014-011295 T 10 03 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti pidentää 31. kaupunginosan (Lauttasaari) korttelin 31099 tontin 3 rakennuskieltoa kahdella vuodella 18.11.2016 saakka maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin nojalla (piirustus nro 12306, päivätty 7.10.2014).

Samalla kaupunginhallitus päätti todeta, että maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n perusteella tämä päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman ja että se tulee kuuluttaa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12306/7.10.2014

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen
Esitysteksti
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Alue

Rakennuskielto on voimassa 18.11.2014 saakka 31. kaupunginosan (Lauttasaari) korttelin 31099 tontilla 3.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Taustaa

Voimassa olevan asemakaavan määräykset ja merkinnät eivät nykyisten tulkintojen ja tarpeiden johdosta sekä muuttuneiden muiden säännösten vuoksi vastaa tarkoitustaan. Rakennusoikeus on ilmaistu tavalla, joka aiheuttaa tulkintavaikeuksia. Täydennysrakentaminen vajaasti rakennetulla tontilla on muidenkin määräysten johdosta hankalaa ja saattaa johtaa käyttökelpoisen ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuskannan purkamisen. Tontilla on vuonna 1940 rakennettu omakotitalo. Rakennusoikeudesta on käytetty noin 25 %.

Voimassa oleva kaava ei sisällä rakennusten suojeluun tähtääviä määräyksiä. Alkuperäinen asemakaava on suurelta osin vanhentunut.

Helsingin kaupunginmuseon tekemässä Lauttasaaren rakennusinventoinnissa (Helsingin kaupunginmuseon tutkimuksia ja raportteja 2/2003) rakennus on luokiteltu kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi kohteeksi. Perusteina on todettu, että rakennuksen arkkitehtuuri on harkittua ja viimeisteltyä. Rakennukseen liittyy merkittäviä paikallishistoriallisia arvoja. Rakennus on myös hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan tai tehdyt muutokset on onnistuneesti sopeutettu olemassa olevaan rakennukseen.

Asemakaava

Alueella on voimassa asemakaava nro 2948 (vahvistettu 9.1.1951). Asemakaavan mukaan tontti on kaksikerroksisten asuinrakennusten korttelialuetta. Voimassa olevalla asemakaavalla ei pystytä turvaamaan kulttuurihistoriallisten ja rakennustaiteellisten arvojen säilymistä. Asemakaava on suurelta osin vanhentunut.

Suunnittelutilanne

Tontti 31099/3 sijaitsee keskellä rakennuskiellossa olevaa pientaloaluetta, jonka vanhentuneiden asemakaavojen uusimista jatketaan kiireellisyysjärjestyksessä rakennushankkeiden ilmaantuessa alueelle. Alueelle tullaan tekemään asemakaavan muutos, jossa alueen ja rakennusten suojelu otetaan huomioon sekä asemakaavamerkinnot ja määräykset ajantasaistetaan. Rakennuskielto on tarpeellinen, jotta kaavoitusprosessin aikana voitaisiin turvata suojeluarvojen säilyminen mm. rakennuksia peruskorjattaessa.

Tontti 31099/3 on yksityisessä omistuksessa.

Rakennuskiellon pidentäminen

Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi tulisi rakennuskieltoa pidentää kahdella vuodella maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin perusteella.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on laatinut rakennuskieltoalueesta 7.10.2014 päivätyn piirustuksen nro 12306.

Esittelijä toteaa, että päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12306/7.10.2014

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen
Esitysteksti
Liite 1

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kiinteistölautakunta
Kaupunginmuseo
Rakennuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 07.10.2014 § 305

HEL 2014-011295 T 10 03 05

Ksv 2662_7

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.11.2014

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että 31. kaupunginosan (Lauttasaari) korttelin 31099 tontin 3 rakennuskieltoa jatketaan maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin nojalla 18.11.2016 saakka (piirustus nro 12306, päivätty 7.10.2014).

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Jukka Kähkönen, arkkitehti, puhelin: 310 37260
jukka.kahkonen(a)hel.fi

10.11.2014

Kaj/6

§ 1177

Rakennusvalvontataksan tarkistaminen 1.1.2015 alkaen

HEL 2014-012963 T 02 05 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä rakennusvalvontataksaan tehtävät tarkistukset liitteenä 1 olevan ehdotuksen mukaisina.

Samalla kaupunginhallitus päätti todeta, että tarkistettu taksa tulee voimaan 1.1.2015 ja että päätöksestä tulee kuuluttaa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rakennusvalvontataksa 2015 ehdotus (muutokset näkyvissä)
- 2 Rakennusvalvontataksa 2015
- 3 Rakennuslautakunnan esitys kaupunginhallitukselle rakennusvalvontataksan tarkistamiseksi 28.10.2014, 351 §

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Rakennusvalvontaviraston nettobudjetointiin siirtymisen johdosta sekä viraston palvelutason ylläpitämiseksi ja parantamiseksi rakennusvalvontataksan rakennusvalvontamaksuja esitetään kauttaaltaan korotettavaksi kolmella prosentilla vuoden 2014 alusta, kuten vuoden 2015 talousarvioehdotuksessa on alustavasti suunniteltu. Yleiskorotuksen lisäksi taksan maksurakennetta esitetään korjattavaksi eräiltä muiltakin osin.

Taksaan ehdotetut korjaukset on perusteltu yksityiskohtaisesti liitteenä olevassa rakennuslautakunnan 28.10.2014 päivätyssä esityksessä.

Esittelijä

Maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:n mukaan luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan tarkastus- ja

valvontatehtävistä sekä muista viranomaistehtävistä kunnalle maksun, jonka perusteet määrätään kunnan hyväksymässä taksassa.

Kaupunginvaltuusto on 24.11.1999 hyväksynyt Helsingin kaupungin rakennusvalvontataksan yleiset perusteet.

Valtuuston päätöksen nojalla kaupunginhallitus on 2.12.2013 hyväksynyt voimassa olevan yksityiskohtaisen rakennusvalvontataksan.

Taksa tuli voimaan kuuluttamisen jälkeen 1.1.2014.

Myönnetyt rakennusluvut 1.1. - 30.9.2014

Vuoden 2013 yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana myönnettyjen rakennuslupien sisältämien rakennusten yhteenlaskettu kokonaistilavuus oli 1 875 822 kuutiometriä. Vastaava luku tältä vuodelta on 2 223 227 kuutiometriä. Lisäystä on 347 405 kuutiometriä ja muutosprosentti on + 19.

Vastaavat luvut rakennusten kerrosalan mukaan laskettuna ovat 342 259 neliometriä ja 446 017 neliometriä. Lisäystä on 103 758 neliometriä ja muutosprosentti on + 30. Rakennusten kokonaisalat ovat vastaavasti 456 344 neliometriä ja 575 941 neliometriä. Lisäystä on 119 597 neliometriä. Muutosprosentti on + 26. Kokonaisalaan lasketaan kerrosalan lisäksi kellari- yms. tilat. Rakennusvalvontataksan maksut perustuvat kokonaisalaan.

Rakennusvalvontataksan kateprosentti

Vuosina 2004 - 2013 rakennusvalvontaviraston tuloilla katettiin viraston kaikista menoista 75, 70, 86, 92, 72, 62, 84, 90, 99 ja 101 prosenttia.

Keskimääräinen kateprosentti oli 83. Rakennusvalvontaviraston kuluvan vuoden katteeksi on tämän hetken tietojen perusteella arvioitu 115 prosenttia.

Rakennusvalvontavirasto siirtyy nettobudjetointiin 1.1.2015 alkaen. Tavoitteeksi on tämän johdosta asetettu 100 %:n suuruinen kate. Tällöin rakentajat maksavat täyden hinnan saamistaan palveluista. Tavoitteen saavuttaminen riippuu siitä, kuinka paljon rakentamiseen haetaan lupia ja kuinka paljon lupapäätöksistä saadaan lupamaksuja.

Viraston tuloista noin 97 prosenttia kertyy rakennusvalvontataksan nojalla kerätyistä rakennuslupa- yms. maksuista ja loput arkistotaksan nojalla kerätyistä piirustusten jäljennösmaksuista. Arkistotaksalla ei siten voida vaikuttaa katteeseen kuin hyvin vähäisiltä osin.

Rakennusvalvontataksan tasokorotus ja muut korjaukset

Rakennusvalvontaviraston nettobudjetointiin siirtymisen johdosta sekä viraston palvelutason ylläpitämiseksi ja parantamiseksi rakennusvalvontataksan rakennusvalvontamaksuja tulisi kauttaaltaan korottaa kolmella prosentilla vuoden 2015 alusta, kuten vuoden 2015 talousarvioehdotuksessa on alustavasti suunniteltu.

Kolmen prosentin yleiskorotuksen lisäksi taksan maksurakennetta tulisi korjata eräiltä muiltakin kohdin. Näillä muutoksilla ja lisäyksillä palvelusta perittävä maksu suhteutetaan nykyistä paremmin palvelusta aiheutuvaan työmäärään. Tällaisia korjauksia ehdotetaan yhteensä yhdeksään taksan pykälään: 3, 5, 7, 9, 11, 12, 15, 19 ja 20.

Taksasta ehdotetaan kumottavaksi eri pykälistä yhteensä seitsemän kohtaa: 2 § g, 5 § d, 7 § b ja c, 9 § b sekä 14 § b ja c. Tavoitteena on tältä osin yksinkertaistaa taksan rakennetta. Kumottavien pykäläkohtien osalta maksut tullaan jatkossa määräämään taksassa jo ennestään olevien ja tarpeellisilta osin täydennettäviksi ehdotettavien pykäläkohtien nojalla.

Taksan 12 §:n, vastaavien työnjohtajien maksut, rakenne ehdotetaan uudistettavaksi. Pykälässä nyt olevien kuuden kohdan ja kolmen erisuuruisen maksuluokan sijaan ehdotetaan kolmea kohtaa ja kahta erisuuruista maksuluokkaa. Tässäkin on tavoitteena taksan rakenteen yksinkertaistaminen ja selkeyttäminen.

Vuoden 2014 taksaan otettiin muutettuina uusina pykäläkohtina 2 §:n kohdat e, f ja g, jotka koskevat korjaus- tai muutostyön tai käyttötarkoituksen muutoksen rakennuslupamaksuja. Taksaa pyritään nyt tältäkin osin yksinkertaistamaan muuttamalla e ja f kohdat sisällöiltään selkeämmiksi ja paremmin ymmärrettäviksi sekä poistamaan g kohta käytännössä tarpeettomana kokonaan.

Kokonaan uusia taksan pykäläkohtia ehdotetaan otettavaksi kolme. Nämä koskevat erillisiä maastoon sijoitettavia mastoja (5 § g), ei sopimukseen perustuvan rakennusrasitteen perustamista, muuttamista ja poistamista (15 § c) sekä veden johtamista ja ojittamista (15 § e).

Kaikki taksaan ehdotetut korjaukset on selostettu tarkemmin liitteenä 3 olevassa rakennuslautakunnan 28.10.2014 esityksessä kaupunginhallitukselle (kohdassa rakennusvalvontataksan yksityiskohtaiset muutokset).

Liitteenä 1 olevaan taksaehdotukseen on merkitty uusi ehdotettu maksu ilman sulkua ja voimassa oleva maksu suluissa. Ehdotetut muutokset ja lisäykset on kirjoitettu ehdotukseen lihavoituina.

Kumottavaksi ehdotettavat taksan kohdat on kirjoitettu ehdotukseen kursiivilla.

Kiinteistöinsinöörin maksujen tasokorotus

Kiinteistöinsinöörin toimenpidetaksaan esitetään 2 %:n korotusta vuodelle 2015 edellisen taksapäätöksen jälkeisen yleisen kustannustason nousun perusteella.

Kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston kustannuslaskennan ja arvioiden mukaan viime vuosina on saatu rakennuksen maalle merkinnöistä ja sijaintikatselmuksista aiheutuneista kustannuksista kiinteistöinsinöörin toimenpidetaksoilla katettua n. 75 - 85 %.

Nykyisillä kiinteistöinsinöörin toimenpidetaksilla vuoden 2013 ja kuluneen vuoden 2014 syyskuun lopun tulo- ja menotilanteen mukaan arvioitu kateprosentti vuonna 2014 tulee olemaan n. 85 %. Virkatyönä tehtävistä rakennuslupalausunnoista aiheutuneet kustannukset huomioiden rakennustyön valvonnan kateprosentiksi arvioidaan n. 75 %.

Voimaantulo

Tarkistettu rakennusvalvontataksa tulee voimaan 1.1.2015.

Esittelijä toteaa, että päätösehdotus on rakennuslautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rakennusvalvontataksa 2015 ehdotus (muutokset näkyvissä)
- 2 Rakennusvalvontataksa 2015
- 3 Rakennuslautakunnan esitys kaupunginhallitukselle rakennusvalvontataksan tarkistamiseksi 28.10.2014, 351 §

Tiedoksi; Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Rakennusvalvontavirasto
Rakennuslautakunta
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistövirasto
Kiinteistölautakunta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 1178

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 44 ja 45 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

kaupunkisuunnittelulautakunta	28.10.2014
kiinteistölautakunta	30.10.2014
asuntotuotantotoimisto - toimitusjohtaja	4. ja 7.11.2014

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

§ 1179

**Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle toisen asteen
koulutuksen rahoitusta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta**

HEL 2014-012549 T 03 00 00

Lausunto

Kaupunginhallitus päätti antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon:

Rahoitusuudistuksen tavoitteet ja periaatteet

Helsingin kaupunki pitää erinomaisena hallituksen esitysluonnoksen tavoitetta lisätä toisen asteen koulutuksen rahoitusjärjestelmän ennakoitavuutta, läpinäkyvyyttä ja selkeyttä. Helsingin kaupunki kannattaa rahoitusjärjestelmän uudistamista siten, että opiskelijamäärien lisäksi huomioidaan suoritukset ja vaikuttavuus. Esitetty rahoitusjärjestelmä on kuitenkin varsin monimutkainen, joten on hyvä, että esitysluonnokseen on sisällytetty siirtymäsäännöksiä. Ne koskevat vain ammatillista koulutusta, ja Helsingin kaupunki katsookin, että vastaavanlainen siirtymäaika tulisi määritellä myös lukiokoulutukseen.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan valtionrahoituksen tulee jatkossakin perustua koulutuksen järjestämisestä aiheutuviin todellisiin kustannuksiin, eikä esitetyllä tavalla valtion talousarvioon. Todellisten kustannusten mukainen rahoitus mahdollistaa kustannusten ja rahoituksen välisen läpinäkyvyyden. Koska koulutuksen järjestäjien on suunniteltava toimintaa pitkällä aikajänteellä ja kyettävä varautumaan tuleviin koulutustarpeisiin, rahoituksen tulee olla ennakoitavissa ja riittävän vakaalla tasolla. Rahoituksen enimmäismäärän päättäminen vuosittain valtion talousarvion yhteydessä heikentää koulutuksen järjestäjän näkökulmasta rahoituksen ennakoitavuutta ja pitkäjänteisyyttä, mikä on ristiriidassa esitettyjen tavoitteiden kanssa.

Hallituksen esitysluonnoksessa ei ole erityisesti perusteltu, miksi perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksen osuudet kokonaisrahoituksesta vaihtelevat eri koulutusmuodoissa. Esimerkiksi vaikuttavuusrahoituksen osuus on ammatillisessa peruskoulutuksessa 6 % ja lisäkoulutuksessa 4 %, vaikka perustellumpana voitaisiin pitää vaikuttavuuden korkeampaa painoarvoa nimenomaan lisäkoulutuksessa. Helsingin kaupunki katsoo, että mikäli osuuksien vaihtelulle ei ole erityisiä perusteita, niiden tulisi olla kaikissa koulutusmuodoissa samat.

Esitysluonnokseen ei sisälly laskelmia muutosten vaikutuksista koulutuksen järjestäjien rahoitukseen. Opetus- ja kulttuuriministeriö on julkaissut verkkosivuillaan rahoitusuudistuksen mallilaskelman. Sen perusteella Helsingin kaupungin valtionosuudet toisen asteen koulutuksessa laskisivat nykyiseen verrattuna noin 4 miljoonaa euroa (noin 3 %). Laskelmien pohjatiedoissa on kuitenkin vielä suurta epätarkkuutta mm. tutkintoihin, tutkinnon osiin ja tutkinnon osien kertoimiin liittyen. Laskelmia voidaankin pitää vain suuntaa-antavina.

Rahoitusjärjestelmän uudistamiseen yhteydessä lukiokoulutuksen erityisen koulutustehtävän lisärahoitus puolitetaan ja työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän valtion rahoitus lakkautetaan vuodesta 2015 lukien. Vuodesta 2017 alkaen lopetetaan valtionosuusrahoitus lukiokoulutuksen aineopintoihin ylioppilastutkinnon suorittaneilta, rajataan tutkintotavoitteisesta opiskelijasta koulutuksen järjestäjälle myönnettävä valtionosuusrahoitus enintään kolmeen vuoteen, lopetetaan valtion rahoitus ammatillisen lisäkoulutuksen tutkintoon tai sen osaan johtamattomaan koulutukseen sekä luovutaan erikoisoppilaitosten rahoituksesta nykyisessä muodossa. Lisäksi lukiokoulutuksen tavoitteiden ja tuntijaon sekä opetussuunnitelman perusteet uudistetaan ja ylioppilaskirjoitukset sähköistetään. Lukiokoulutuksen keskimääräistä yksikköhintaa leikataan 6,56 % ja ammatillisen peruskoulutuksen 1,35 %.

Hallituksen tavoite lopettaa valtionosuusrahoitus lukiokoulutuksen aineopintoihin ylioppilastutkinnon suorittaneilta ja lopettaa valtion rahoitus ammatillisen lisäkoulutuksen tutkintoon tai sen osaan johtamattomaan koulutukseen vähentää opiskelijoiden edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

Toisen asteen koulutuksen rahoituksen lainsäädäntö tulee voimaan 1.1.2015. Uusia rahoituksen määräytymisperusteita sovelletaan ensimmäisen kerran määriteltäessä rahoitusta vuodelle 2017. Vuoden 2017 rahoituksen määrä muodostuu vuoden 2016 talousarvion määrärahasta, jota korotetaan indeksillä ja josta vähennetään vuoden 2017 tasolla yhteensä noin 247 miljoonaa euroa. Tästä on valtionosuuksien vähennys 93 miljoonaa euroa ja kuntarahoitusosuuden vähennys 154 miljoonaa euroa. Helsingin kaupungin osuus on laskennallisesti noin kymmenesosa.

Hallitus on rakennepoliittisessa ohjelmassaan linjannut, että se pidättäytyy uusien, kuntien menoja lisäävien tehtävien ja velvoitteiden antamisesta ilman, että samalla päätetään vastaavan suuruista velvoitteiden karsimisista tai uusien velvoitteiden täysimääräisestä rahoittamisesta. Toisen asteen koulutuksen rahoitusjärjestelmän uudistamisen osalta Helsingin kaupunki katsoo, että kyse ei ole

velvoitteiden, tehtävien tai normien purkamisesta, vaan rahoituksen tason leikkauksesta. Suurten kasvukeskusten oppilaitosten mahdollisuudet vastata kasvavaan palvelutarpeeseen tulee lainmuutoksessa turvata.

Perusrahoitus ja suoritusrahoitus

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan perusrahoituksen osuus tulee nostaa yli puoleen kokonaisrahoituksesta. Kuten esitysluonnoksessa on todettu, perusrahoituksen tarkoituksena on luoda ennakoitavaa rahoitusperustaa koulutuksen järjestämiselle. Nuorisotakuun toteuttamiseksi Helsingin kaupunki on lisännyt viime vuosina ammatillisen koulutuksen opiskelijapaikkoja. Perusrahoitus osaltaan kannustaa koulutuksen järjestäjiä koko ikäluokan kouluttamiseen. Se turvaa rahoitusta myös silloin, kun opiskelija ei eri syistä saa suoritettua tutkinnon osia tai suorittaa niitä keskimääräistä hitaammin. Toisen asteen koulutuksen rahoitusjärjestelmässä tulee varmistaa jatkossakin riittävä perusrahoitus koko ikäluokan kouluttamiseksi ja erilaisten opiskelijoiden tarpeiden huomioimiseksi. Tällä taataan koulutuksellinen tasa-arvon ja koulutustakuun tavoitteiden toteutuminen.

Hallituksen esityksen mukaan rahoituksen perusteena käytettäisiin jatkossa erilaisia suoritteita (opiskelijatyövuodet, tutkinnot, tutkinnon osat), joiden selkeyttä ja ohjausvaikutuksia tulisi Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan vielä pohtia. Esimerkiksi opiskelijavuoden käsite voi olla monitulkintainen, koska toisen asteen koulutuksessa ei ole lainsäädännöllä määritelty, kuinka monta työpäivää lukuvuodessa on. Tästä johtuen työpäivien lukumäärä vaihtelee eri koulutuksen järjestäjillä.

Helsingin kaupunki pitää erityisen ongelmallisena sitä, että esitysluonnoksen mukaan rahoitus tulee perustumaan vanhaan tietoon opiskelijavuosista, tutkintojen määrästä ja vaikuttavuuden kehityksestä. Esimerkiksi lukiokoulutuksen ja ammatillisen peruskoulutuksen perusrahoitusosuus perustuisi varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltävän vuoden opiskelijavuosien lukumäärään. Hallituksen esitysluonnoksen ilmaisu on monimutkainen ja tarkoittaa käytännössä sitä, että perusrahoituksen pohjana olisivat kaksi vuotta vanhat opiskelijamäärät. Helsingin kaupungin kaltaisille koulutuksen järjestäjille, joiden opiskelijamäärä kasvaa, valtio maksaisi rahoitusta todellista pienemmän opiskelijamäärän mukaan. Esitysluonnoksen perustelujen mukaan tällaisille koulutuksen järjestäjille voitaisiin maksaa tarvittaessa harkinnanvaraista rahoitusta opiskelijamäärän kasvun vuoksi. Tätä harkinnanvaraisuuden perustetta ei kuitenkaan ole

varsinaisessa lakiehdotuksessa erikseen todettu, eikä sen myöntämisestä ole varmuutta.

Vaikuttavuusrahoitus

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan vaikuttavuusrahoituksen osuus kokonaisrahoituksesta tulisi olla sekä ammatillisessa koulutuksessa että lukiokoulutuksessa enintään ammatillisen koulutuksen nykyisen tuloksellisuusrahoituksen osuuden (3 %) verran. Mikäli mitatun laadun vaikutusta kokonaisrahoitukseen nostetaan nykyisestä, vaikuttavuuden mittaamistavan ohjausvaikutuksia tulisi pohtia huolellisesti.

Vaikuttavuuden arviointi ja siten vaikuttavuusrahoituksen laskenta tulee esitysluonnoksen mukaan ammatillisessa koulutuksessa pohjautumaan pitkälti nykyiseen ammatillisen koulutuksen tuloksellisuusrahoituksen laskentatapaan. Nykyinen tuloksellisuuden arviointitapa perustuu siihen, kuinka suuri osuus koulutuksen järjestäjän opiskelijoista keskeyttää, kuinka suuri osuus läpäisee opintonsa ja kuinka suuri osuus sijoittuu jatko-opintoihin tai työelämään. Helsingin kaupungin opetusviraston tekemien koelaskelmien perusteella työllistymisen painoarvo on esitysluonnoksessa asetettu niin suureksi, ettei muilla osuuksilla ole suurta vaikutusta tuloksellisuuteen. Vaikuttavuuden arviointiin on lisätty erillisenä mittarina keskeyttämisten vähentäminen, joka perustuu koulutuksen läpäisyn kasvuun. Koelaskelmien perusteella tämän painoarvo tulee kuitenkin olemaan melko vähäinen.

Jatko-opintoihin pääsyn painoarvo on vaikuttavuutta mitattaessa selvästi pienempi kuin työllistymisen, vaikka ammatillisen koulutuksen tavoitteena ovat nämä molemmat. Helsingin kaupunki katsoo, että tuloksellisuutta arvioitaessa työllistyneet ja jatko-opintoihin sijoittuneet tulisi asettaa yhdenvertaiseen asemaan, ja keskeyttämisten vähentymisen painoarvoa pitäisi nostaa nykyisestä. Jos keskeyttämisen vähentäminen olisi merkittävä osa nykyisestä tuloksellisuusmittausta, ei erilliselle ja osittain päällekkäiselle keskeyttämisten vähentämisen mittarille olisi tarvetta.

Vieraskielisten opiskelijoiden osuus

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan rahoituksessa tulisi huomioida korottavana tekijänä vieraskielisten opiskelijoiden osuus muutoinkin kuin valmistavan koulutuksen osalta. Helsingin kaupungin järjestämän ammatillisen koulutuksen opiskelijoista 17 % ja lukiokoulutuksen opiskelijoista 10 % puhuu äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia. Vieraskieliset opiskelijat suorittavat tutkinnon edellytetyssä kolmessa vuodessa harvemmin kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvat opiskelijat.

Helsingin kaupunki katsoo, että perusrahoituksen opiskelijavuosia laskettaessa vieraskielisiä opiskelijoita tulisi painottaa vieraskielisyyskertoimella samoin kuin nyt on esitetty painotettavaksi ammatillisen koulutuksen erityisopiskelijoita erityisopetuksen kertoimella.

Lukiokoulutuksen erityinen koulutustehtävä

Lukiokoulutuksen osalta Helsingin kaupunki pitää hyvänä, että koulutuksen järjestäjille on jatkossakin tarkoitus myöntää rahoitusta erityisen koulutustehtävän perusteella, ja että tämä rahoitus kohdennetaan vain niille koulutuksen järjestäjille, joille erityistehtävä on annettu. Nykyisessä rahoitusjärjestelmässä yksityisen koulutuksen järjestäjän yksikköhinta määräytyy järjestäjän sijaintikunnan yksikköhinnan perusteella.

Lukiokoulutuksen erityinen koulutustehtävä ja sen rahoitus tulisi myöntää niille koulutuksen järjestäjille, joilla on vahva osaaminen ja kokemus sekä riittävät resurssit erityisen koulutustehtävän järjestämiseen valtakunnallisesti vetovoimaisella tavalla. Helsingillä on pääkaupunkina pitkä kokemus ja erinomaiset tulokset usean erityisen koulutustehtävän kouluttajana. Tätä toimintaa halutaan jatkaa laajasti ja monipuolisesti.

Lausunnon keskeinen sisältö

Helsingin kaupunki kannattaa lausunnossaan toisen asteen koulutuksen rahoitusjärjestelmän uudistamista siten, että opiskelijamäärien lisäksi huomioidaan suoritukset ja vaikuttavuus. Valtionrahoituksen tulee kaupungin näkemyksen mukaan kuitenkin jatkossakin perustua koulutuksen järjestämisestä aiheutuviin todellisiin kustannuksiin. Suuntaa-antavien laskelmien mukaan Helsingin kaupungin saamat toisen asteen koulutuksen valtionosuudet laskisivat nykyiseen verrattuna noin 4 miljoonaa euroa, mikäli hallituksen esitysluonnos hyväksytään.

Hallitus on rakennepoliittisessa ohjelmassaan linjannut, että se pidättäytyy uusien, kuntien menoja lisäävien tehtävien ja veloitteiden antamisesta ilman, että samalla päätetään vastaavan suuruista karsimisista tai uusien veloitteiden täysimääräisestä rahoittamisesta. Toisen asteen koulutuksen rahoitusjärjestelmän uudistamisen kohdalla Helsingin kaupunki katsoo, että kyse ei ole veloitteiden, tehtävien tai normien purkamisesta, vaan rahoituksen tason leikkauksesta.

Perusrahoituksen osuus tulee nostaa yli puoleen kokonaisrahoituksesta, koska se turvaa rahoitusta myös silloin, kun opiskelija ei saa suoritettua tutkinnon osia tai suorittaa niitä

keskimääräistä hitaammin. Riittävä perusrahoituksen osuus kannustaa koko ikäluokan kouluttamiseen. Mikäli vaikuttavuusrahoituksen osuutta nostetaan, vaikuttavuuden mittaamistavan ohjausvaikutuksia tulisi pohtia. Tuloksellisuutta arvioitaessa työllistyminen ja jatko-opintoihin sijoittuminen tulisi asettaa mittareina yhdenvertaiseen asemaan. Keskeyttämisten vähentymisen painoarvoa pitäisi nostaa nykyisestä.

Ongelmallisena Helsingin kaupunki pitää sitä, että rahoitus tulee perustumaan vanhaan tietoon opiskelijavuosista, tutkintojen määristä ja vaikuttavuuden kehityksestä. Niille koulutuksen järjestäjille, joiden opiskelijamäärä kasvaa, valtio maksaisi rahoitusta todellista pienemmän opiskelijamäärän mukaan. Rahoituksessa tulisi lisäksi huomioida korottavana tekijänä vieraskielisten opiskelijoiden osuus muutoinkin kuin valmistavan koulutuksen osalta. Perusrahoituksen opiskelijavuosia laskettaessa vieraskielisiä opiskelijoita tulisi painottaa vieraskielisyyskertoimella.

Lukiokoulutuksen osalta Helsingin kaupunki pitää hyvänä, että koulutuksen järjestäjille on jatkossakin tarkoitus myöntää rahoitusta erityisen koulutustehtävän perusteella, ja että tämä rahoitus kohdennetaan vain niille koulutuksen järjestäjille, joille erityistehtävä on annettu.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 OKM:n lausuntopyyntö
- 2 Hallituksen esitysluonnos

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää kaupungin lausuntoa toisen asteen koulutuksen rahoitusta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta. Esitys on osa hallituksen rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanoa ja sen tavoitteena on uudistaa toisen asteen koulutuksen valtionosuusperusteita sekä lisätä rahoitusjärjestelmän ennakoitavuutta, läpinäkyvyyttä ja selkeyttä. Lausuntopyyntö ja hallituksen esitysluonnos ovat kokonaisuudessaan liitteinä 1 ja 2.

Lausuntopyynnön määräaika on 14.11.2014. Ministeriö on erillisessä viestissään ilmoittanut, ettei se hallituksen esityksen tiukan aikataulun vuoksi voi huomioida myöhässä saapuvia lausuntoja, joten kaupunginhallituksen tulisi käsitellä asia tässä kokouksessa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 OKM:n lausuntopyyntö
- 2 Hallituksen esitysluonnos

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 04.11.2014 § 221

HEL 2014-012549 T 03 00 00

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleistä

Toisen asteen rahoitusjärjestelmien uudistaminen siten, että rahoituksessa huomioidaan opiskelijavolyymien lisäksi suoritukset ja vaikuttavuus on sinänsä kannatettavaa. Opetuslautakunta kiinnittää

kuitenkin huomiota muutamiin esitysluonnoksen ongelmallisiin ja jatkopohdintaa edellyttäviin kohtiin.

Valtionrahoituksen tulee perustua jatkossakin koulutuksen järjestämisestä aiheutuviin todellisiin kustannuksiin, eikä esitetyllä tavalla valtion talousarvioon. Rahoituksen enimmäismäärän päättäminen vuosittain valtion talousarvion yhteydessä heikentää koulutuksen järjestäjän näkökulmasta rahoituksen ennakoitavuutta ja pitkäjänteisyyttä.

Eri koulutusmuotojen rahoitusosuudet (perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoitus) kokonaisrahoituksesta poikkeavat toisistaan. Syytä tähän ei ole esityksessä erityisesti perusteltu. Esimerkiksi vaikuttavuusrahoituksen esitetty osuus on ammatillisessa peruskoulutuksessa 6 % ja lisäkoulutuksessa 4 %, vaikka perustellumpana voitaisiin pitää vaikuttavuuden korkeampaa painoarvoa nimenomaan lisäkoulutuksessa. Mikäli erityisiä perusteita osuuksien vaihtelulle ei ole esitettävissä, osuuksien tulee olla kaikissa koulutusmuodoissa samat.

Perusrahoitus ja suoritusrahoitus

Perusrahoituksen osuus tulee nostaa yli puoleen kokonaisrahoituksesta. Kuten esityksessä on todettu, perusrahoituksen tarkoituksena on luoda ennakoitavaa (rahoitus)perustaa koulutuksen järjestämiselle. Nuorisotakuun toteuttamiseksi Helsinki on lisännyt viime vuosina ammatillisen koulutuksen opiskelijapaikkoja. Opiskelijamäärän kasvaessa opiskelijoiksi tulee entistä enemmän moniongelmaisia nuoria, joiden on vaikea kiinnittyä opintoihin tai mihinkään muihinkaan yhteiskunnan palveluihin. Perusrahoitus osaltaan kannustaa koko ikäluokan kouluttamiseen turvaamalla rahoitusta myös silloin kuin opiskelija ei eri syistä saisi suoritettua tutkinnon osia tai suorittaisi niitä keskimääräistä hitaammin.

Rahoituksen perusteena käytettäisiin jatkossa erilaisia suoritteita (opiskelijatyövuodet, tutkinnot, tutkinnon osat), joiden yksikäsitteisyyttä ja ohjausvaikutuksia tulisi vielä pohtia. Esimerkiksi opiskelijavuoden käsite voi olla monitulkintainen, koska toisen asteen koulutuksessa ei ole lainsäädännöllä määritelty, kuinka monta työpäivää lukuvuodessa on. Tästä johtuen työpäivien lukumäärä vaihtelee eri koulutuksen järjestäjillä.

Rahoitus tulee esityksen mukaan perustumaan varsin vanhaan tietoon opiskelijavuosista, tutkintojen määrästä ja vaikuttavuuden kehityksestä. Esimerkiksi lukiokoulutuksen ja ammatillisen peruskoulutuksen perusrahoituksen pohjana käytettäisiin varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltävän vuoden toteutuneita opiskelijavuosia. Käytännössä

siis perusrahoituksen pohjana olisivat kaksi vuotta vanhat opiskelijavolyymit. Helsingin kaupungin kaltaisille koulutuksen järjestäjille, joiden opiskelijavolyymi kasvaa, valtio maksaisi rahoitusta todellista opiskelijavolyymia pienemmän volyymin mukaisesti. Esityksen perustelujen mukaan tällaisille koulutuksen järjestäjille voitaisiin maksaa tarvittaessa harkinnanvaraista rahoitusta opiskelijavolyymin kasvun vuoksi. Tätä harkinnanvaraisuuden perustetta ei kuitenkaan ole varsinaisessa lakiehdotuksessa erikseen todettu, eikä sen myöntämisestä ole harkinnanvaraisuudesta johtuen varmuutta.

Vaikuttavuusrahoitus

Vaikuttavuusrahoituksen osuus kokonaisrahoituksesta tulisi olla enintään ammatillisen koulutuksen nykyisen tuloksellisuusrahoituksen osuuden eli enintään 3 % verran sekä ammatillisessa koulutuksessa että lukiokoulutuksessa. Vaikuttavuuden mittaamistavan ohjausvaikutuksia tulisi pohtia huolella, jos mitatun laadun vaikutusta kokonaisrahoitukseen nostetaan nykyisestä.

Vaikuttavuuden arviointi ja siten vaikuttavuusrahoituksen laskenta tulee esityksen mukaan pohjautumaan ammatillisessa koulutuksessa pitkälti nykyiseen ammatillisen koulutuksen tuloksellisuusrahoituksen laskentatapaan. Nykyinen tuloksellisuuden arviointitapa perustuu pitkälti siihen, kuinka suuri osuus koulutuksen järjestäjän opiskelijoista keskeyttää, kuinka suuri osuus läpäisee opintonsa ja kuinka suuri osuus läpäisyn lisäksi sijoittuu jatko-opintoihin tai työelämään. Helsingin opetusviraston tekemien koelaskelmien perusteella työllistymisen painoarvo on asetettu laskennassa niin suureksi, ettei ainakaan vertailtaessa pääkaupunkiseudun suuria monialaisia koulutuksen järjestäjiä eroilla muissa osuuksissa eli esimerkiksi keskeyttämisten vähentymisessä ole suurtakaan vaikutusta mitattuun tuloksellisuuteen. Lakiesityksessä vaikuttavuuden arviointiin on lisätty erillisenä mittarina keskeyttämisten vähentäminen, joka perustuu koulutuksen läpäisyn kasvuun. Tämän painoarvo tulee kuitenkin koelaskelmien perusteella olemaan melko vähäinen. Epäselväksi on jäänyt myös se, miksi jatko-opintoihin pääsyn painoarvo on vaikuttavuutta mitattaessa selvästi pienempi kuin työllistymisen, vaikka ammatillisen koulutuksen tavoitteena ovat nämä molemmat. Tuloksellisuutta arvioitaessa työllistyneet ja jatko-opintoihin sijoittuneet tulisi asettaa yhdenvertaiseen asemaan samalla painoarvolla ja keskeyttämisten vähentymisen painoarvoa nostaa nykyisestä. Tällöin keskeyttämisten vähentämistä ei tarvittaisi ammatillisessa koulutuksessa uutena erillisesti seurattavana ja osittain päällekkäisenä mittarina nykyisen tuloksellisuusmittauksen kanssa.

Vaikuttavuuden arviointiin on lisätty uusina mittareina opiskelijahyvinvointikyselyn tulokset ja ammatillisessa koulutuksessa lisäksi työssäoppimispalaute. Opiskelija- ja työelämäpalautteen keräämisjärjestelmästä voi olla ongelmallista saada riittävän luotettavaa ja läpinäkyvää, jotta se voisi toimia rahoituksen perusteena.

Erityiskysymyksiä

Pääkaupunkiseudun ja erityisesti Helsingin näkökulmasta esityksen puutteena on, ettei rahoituksessa huomioida korottavana tekijänä vieraskielisiä opiskelijoita muutoin kuin valmistavan koulutuksen osalta. Helsingin kaupungin järjestämän ammatillisen koulutuksen opiskelijoista 17 % ja lukiokoulutuksen opiskelijoista 10 % puhuu äidinkielenään muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia. Vieraskieliset opiskelijat pystyvät harvoin suorittamaan tutkinnon edellytetyssä kolmessa vuodessa. Sekä lukiokoulutuksen että ammatillisen koulutuksen perusrahoituksen opiskelijavuosia laskettaessa vieraskielisiä opiskelijoita tulisikin painottaa vieraskielisyyskertoimella, kuten nyt on esitetty painotettavaksi ammatillisen koulutuksen erityisopiskelijoita erityisopetuksen kertoimella.

Lukiokoulutuksen osalta on hyvä, että jatkossakin on tarkoitus myöntää koulutuksen järjestäjille rahoitusta erityisen koulutustehtävän perusteella ja että tämä rahoitus kohdentuisi vain niille koulutuksen järjestäjille, joille erityistehtävä on annettu. Nykyinen rahoitusjärjestelmä ei ole ylläpitäneutraali, sillä yksityisen koulutuksen järjestäjän yksikköhinta määräytyy järjestäjän sijaintikunnan yksikköhinnan perusteella. Näin ollen Helsingin kaupungin ylläpitämien lukioden erityistehtävistä maksettu yksikköhintakorotus on maksettu myös Helsingissä sijaitseville yksityisille lukioille, joilla ei ole erityistehtävää. Esityksestä ei kuitenkaan käy ilmi harkinnanvaraisen rahoituksen tasoa eikä jakoperusteita. Lukiokoulutuksen erityinen koulutustehtävä ja rahoitus sille tulisi myöntää niille koulutuksen järjestäjille, joilla on vahva osaaminen ja kokemus erityisen koulutustehtävän järjestämisestä ja riittävät resurssit sen järjestämiseen valtakunnallisesti vetovoimaisella tavalla. Luontevaa olisi, että Helsingin kaupunki pääkaupunkina sekä pitkän kokemuksen ja erinomaiset tulokset omaavana usean erityisen koulutustehtävän kouluttajana jatkaa edelleen tätä toimintaa laajasti ja monipuolisesti.

Esityksen tavoitteena todetaan olevan mm. lisätä rahoitusjärjestelmän ennakoitavuutta, läpinäkyvyyttä ja selkeyttä. Opetuslautakunta toteaa, että esitetty rahoitusjärjestelmä on varsin monimutkainen ja hallinnollisesti työllistävä. Onkin hyvä, että esitykseen on sisällytetty siirtymäsäännöksiä, jotka koskisivat tosin vain ammatillista koulutusta.

Vastaavantyyppinen siirtymäaika tulee määritellä myös lukiokoulutukseen.

Lisäksi opetuslautakunta toteaa, että esitysluonnokseen ei sisälly laskelmia esitettyjen muutoksien vaikutuksista koulutuksen järjestäjien rahoitukseen. Opetus- ja kulttuuriministeriö on julkaissut verkkosivuillaan rahoitusuudistuksen mallilaskelman. Laskelman perusteella Helsingin valtionosuudet toisen asteen koulutuksessa laskisivat tämän hetkisillä tiedoilla nykyiseen verrattuna noin 4 miljoonaa euroa eli noin 3 %. Laskelmien pohjatiedoissa on kuitenkin vielä suurta epätarkkuutta mm. tutkintoihin, tutkinnon osiin ja tutkinnon osien kertoimiin liittyen. Vaikuttavuusrahoitukseen vaikuttavia opiskelijahyvinvointikyselyn ja opiskelijoiden työelämäpalautteen tuloksia ei ole myöskään käytettävissä. Näin ollen laskelmia voidaan pitää vain suuntaa-antavina.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

10.11.2014

Sj/2

§ 1180

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle toisen asteen koulutuksen ja vapaan sivistystyön järjestäjäverkkoa koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta

HEL 2014-012576 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Lausuntoehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon:

Järjestäjäverkon tiivistämisen tavoitteet

Helsingin kaupunki pitää tarkoituksenmukaisina esitysluonnoksen tavoitteita järjestäjäverkon tiivistämisestä, entistä vahvemmista koulutuksen järjestäjistä, koulutuksen alueellisesta saavutettavuudesta ja yhteistyöstä koulutuksen järjestäjien kesken. Erityisesti niukkenevien resurssien ja kasvavien haasteiden olosuhteissa nämä ovat erinomaisia tavoitteita. Vahvoilla koulutuksen järjestäjillä on paremmat mahdollisuudet monipuoliseen ja laadukkaaseen koulutustarjontaan, yksilöllisten opintopolkujen turvaamiseen, koulutustarpeen alueelliseen ennakkointiin ja työelämän muutoksiin vastaamiseen.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkkoa koottaessa päätavoitteena tulisi olla, että alueella toimii monialainen, kaikki nuorten ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatillisen aikuiskoulutuksen palvelut omaava koulutuksen järjestäjä, jonka palveluita täydentävät koulutustehtävältään profiloituneet pienemmät, mutta kuitenkin riittävän vahvat koulutuksen järjestäjät. Lukiokoulutuksen verkkoa koottaessa on tarkoituksenmukaista ja kustannustehokasta, jos kaikki alueen lukiokoulutuksen järjestäjät ovat riittävän vahvoja toteuttamaan laadukasta ja monipuolista lukiokoulutusta, tekemään yhteistyötä muiden koulutuksen järjestäjien kanssa ja kehittämään koulutusta.

Talouden rakenteellinen muutos ja toiselle asteelle kohdistut säästöt edellyttävät toimintatapojen ja rakenteiden merkittävää uudistamista sekä koulutuksen voimavarojen entistä vaikuttavampaa ja tuottavampaa käyttöä. Toisen asteen koulutuksen järjestäjäverkon uudistamisella arvioidaan saatavan noin 69 miljoonan euron säästöt kokonaiskustannuksiin, josta valtionosuus on valtakunnallisesti vuosina 2015 - 2018 noin 18 miljoonaa euroa. Helsingin kaupungin osuus on laskennallisesti noin kymmenesosa. Tältä osin Helsingin kaupunki katsoo, että kyse ei ole velvoitteiden, tehtävien tai normien purkamisesta, vaan rahoituksen tason leikkauksesta. Hallitus on rakennepoliittisessa ohjelmassaan linjannut, että se pidättäytyy uusien, kuntien menoja lisäävien tehtävien ja velvoitteiden antamisesta ilman, että samalla päätetään vastaavan suuruista karsimisista tai uusien velvoitteiden täysimääräisestä rahoittamisesta.

Toisen asteen koulutuksen järjestäjäverkko

Helsinki toisen asteen koulutuksen alueena

Esitysluonnoksen mukaan koulutuksen järjestäjäverkko rakentuisi vahvoista koulutuksen järjestäjistä, jotka palvelevat laajan alueen tai väestöpohjan koulutustarvetta. Järjestäjien työnjako alueella on selkeä.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan toisen asteen koulutuksen järjestäjäverkkoa koottaessa Helsinkiä tulisi tarkastella omana alueenaan ja toisaalta osana pääkaupunkiseutua ja koko Uuttamaata. Ruotsinkielistä järjestäjäverkkoa koottaessa tulisi huomioida erityisesti koko Uusimaa ja pääkaupunkiseutu. Helsinki poikkeaa muusta Suomesta koulutuksen järjestäjien ja opiskelijoiden suuren määrän vuoksi. Helsingissä on toisen asteen koulutuksessa olevia opiskelijoita reilusti yli 40 000. Ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelijoita on noin 21 000 ja lisäkoulutuksessa noin 12 000. Päivälukioissa opiskelee noin 13 000 opiskelijaa.

Toisen asteen koulutuksen järjestäjäverkko on Helsingissä tiheä. Kaupungin alueella on yli 30 ammatillisen koulutuksen ja 21 lukiokoulutuksen järjestäjää. Helsingin kaupunki on ylivoimaisesti suurin lukiokoulutuksen (noin 8 000 opiskelijaa ja 16 lukiota) ja ammatillisen koulutuksen järjestäjä (yli 8 000 valtionosuuteen oikeuttavaa opiskelijaa Stadin ammattiopistossa ja Stadin aikuisopistossa). Muiden ammatillisen koulutuksen järjestäjien valtionosuuteen oikeuttavien opiskelijoiden määrä vaihtelee 30–2 000 opiskelijan välillä. Lukiokoulutuksessa yksityisten koulutuksen järjestäjien ja valtion ylläpitämien lukioden opiskelijamäärä vaihtelee vajaasta sadasta 450 opiskelijaan.

Helsingissä on muista kunnista tulevia opiskelijoita noin 30 %. Helsingin ruotsinkielisessä lukiokoulutuksessa noin 40 % opiskelijoista tulee muista kunnista. Pääkaupunkiseudun ja muun Uudenmaan järjestäjäverkon tiivistämisellä tulee todennäköisesti olemaan vaikutusta myös Helsingin toisen asteen koulutuksen verkkoon. Jos järjestäjäverkko harvenee muualla Uudellamaalla, on oletettavaa, että entistä enemmän opiskelijoita hakeutuu opiskelemaan Helsinkiin.

Tiheän järjestäjäverkon vaikutukset

Usean erikokoisen koulutuksen järjestäjän muodostama toisen asteen koulutusverkko näyttäytyy koulutukseen hakeutuvalla sirpaleisena ja vaikeasti hahmotettavana kokonaisuutena. Joustavien ja yksilöllisten opintopolkujen rakentaminen sekä tutkinnon osien suorittaminen eri koulutuksen järjestäjien tarjonnasta on haastavaa.

Tiheän järjestäjäverkon alueella opintojen keskeyttämisistä tulee paljon kaikille koulutuksen järjestäjille, kun opiskelijat vaihtavat yhden koulutuksen järjestäjän koulutuksesta toisen koulutuksen järjestäjän koulutukseen. Esimerkiksi opiskelijan väärä alan valinta johtaa helposti opintojen keskeyttämiseen yhdellä koulutuksen järjestäjällä ja opintojen aloittamiseen toisella. Alueella, jossa on vain yksi ammatillisen koulutuksen ja yksi lukiokoulutuksen järjestäjä, siirtymiä koulutuksen järjestäjältä toiselle on vähemmän.

Jotta joustavat ja yksilölliset opintopolut voisivat toteutua ja sitä kautta koulutuksen läpäisy tehostua, koulutuksen järjestäjien tulisi tehdä tiiviimpää yhteistyötä keskenään. Tätä esitysluonnoksessa tavoitellaankin. Kuten perusteluissa todetaan, suuremmilla ja vahvemmillä koulutuksen järjestäjillä olisi laajemman koulutustehtävänsä puitteissa suurempi liikkumavara ja siten paremmat mahdollisuudet vastata joustavasti muuttuviin koulutustarpeisiin alueilla. Näin opiskelijoiden liikkuvuus voisi toteutua nykyistä tasapuolisemmin ja väestö- ja hakijamuutosten aiheuttamat riskit olisivat paremmin hallittavissa. Tasavahvuisemmat koulutuksen järjestäjät pystyisivät tehokkaammin huomioimaan erilaisten oppijoiden tarpeet ja huolehtimaan yhteistyössä nuorisotakuun toteuttamisesta.

Ammatillisen koulutuksen järjestämisluvat

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan suurelle, monialaiselle koulutuksen järjestäjälle tulisi myöntää yhdessä luvassa ammatillisen peruskoulutuksen ja lisäkoulutuksen järjestämislupa oppilaitosmuotoiseen, näyttötutkintoina suoritettaviin tutkintoihin ja niihin valmistavaan koulutukseen sekä oppisopimuskoulutukseen. Tämä takaa kustannustehokkaamman koulutuksen järjestämisen. Tällöin voidaan sekä nuorten että aikuisten ammatillisessa

koulutuksessa hyödyntää yhteisiä tiloja, koneita ja laitteita ja rakentaa joustavasti yksilöllisiä koulutuspolkuja opiskelijoille.

Hallituksen esitysluonnoksessa jää epäselväksi, minkä luvan piiriin nuorten oppisopimuskoulutus kuuluisi. Sen mukaan oppisopimuskoulutuksena järjestettävien ammatillisten perustutkintojen ja niihin valmistavan koulutuksen järjestämisestä säädettäisiin ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa. Se koskee kuitenkin vain näyttötutkintoina suoritettavia tutkintoja ja niihin valmistavaa koulutusta. Nuorten oppisopimuskoulutuksena järjestettäviä ammatillisia perustutkintoja pitäisi voida järjestää myös opetussuunnitelmaperusteisena koulutuksena. Hallituksen esitysluonnoksen perusteluissa todetaan, että oppisopimuskoulutuksen järjestäminen on osa aikuiskoulutustehtävää. Nuorten oppisopimuskoulutuksen lupaa ei siten ole pohdittu riittävästi.

Helsingin kaupunki pitää hyvänä, että oppisopimuskoulutuksen järjestämiseen liittyvää osaamista ja järjestämisedellytyksiä arvioidaan kokonaisuutena erikseen. Kaupungin näkemyksen mukaan oppisopimuskoulutuksen viranomaistehtävät tulisi määritellä selkeästi kunnalliseksi tehtäväksi, jolloin niitä hoitaisivat kunnat yksin tai yhdessä. Näin oppisopimuskoulutuksen sekava kenttä selkiytyisi ainakin pääkaupunkiseudulla. Tämä yhtenäistäisi koulutuksen toimintatapoja ja käytäntöjä yritysten, työpaikkojen, oppilaitosten ja opiskelijoiden osalta ja parantaisi oppisopimuskoulutuksen laatua.

Lukiokoulutuksen erityinen koulutustehtävä

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan lukiokoulutuksen erityinen koulutustehtävä tulisi myöntää niille koulutuksen järjestäjille, joilla on vahva osaaminen ja kokemus sekä riittävät resurssit erityisen koulutustehtävän järjestämiseen valtakunnallisesti vetovoimaisella tavalla. Helsingillä on pääkaupunkina pitkä kokemus ja erinomaiset tulokset usean erityisen koulutustehtävän kouluttajana. Tätä toimintaa halutaan jatkaa laajasti ja monipuolisesti. Ruotsinkielisessä lukiokoulutuksessa Helsingin kaupungilla on erityisen tehtävän kouluttajan vastuu koko Etelä-Suomen alueella.

Vapaan sivistystyön järjestäjäverkko

Vapaan sivistystyön osalta hallituksen esitysluonnos koskee ylläpitämisen edellytyksiä, joita ovat sivistystarve sekä ammatilliset ja taloudelliset edellytykset oppilaitoksen ylläpitämiseen ja koulutuksen järjestämiseen. Opetus- ja kulttuuriministeriö on vuonna 2012 uusinnut kaikkien kansalaisopistojen ylläpitovelvoitteet. Nyt esitysluonnos pitää sisällään ylläpitäjän taloudellisten edellytysten tutkimisen.

Helsingin kaupunki katsoo, että sen ylläpitämien suomenkielisen ja ruotsinkielisen työväenopiston ylläpitämisedellytykset täyttyvät hyvin. Sivistystarpeesta kertoo lähes sataprosenttinen kurssien täyttöaste ja kurssijonot. Ammatilliset edellytykset täyttää monipuolinen ja kattava henkilöstömäärä ja sen laatu. Taloudellisesti Helsingin kaupunki on jo tällä hetkellä mahdollistanut valtionosuusresursseja laajemman opetusmäärän.

Kuntalaista kohden kansalaisopistojen valtionosuutta tulee pääkaupunkiseudun alueelle noin 12 % koko maan valtionosuuden perustana olevista opetustunneista, vaikka väestön osuus on 20 %.

Pääkaupunkiseudun alueella toimii lähes 30 vapaan sivistystyön toimijaa. Helsingissä on kaksi kaupungin ylläpitämää kansalaisopistoa ja kolme yksityisen ylläpitämää. Näiden lisäksi pääkaupunkiseudulla on kolme kunnallista opistoa Espoossa, Kauniaisissa ja Vantaalla. Helsingin kaupungin ja muiden pääkaupunkiseudun kuntien kansalaisopistot ovat tehneet jo vuosia monipuolista yhteistyötä sekä opetuksen suunnittelussa että asiakaspalvelun kehittämisessä.

Lausunnon keskeinen sisältö

Helsingin kaupunki pitää launnossaan esitysluonnoksen tavoitteita toisen asteen ja vapaan sivistystyön koulutuksen järjestäjäverkon tiivistämisestä ja entistä vahvemmista koulutuksen järjestäjistä hyvinä ja tarkoituksenmukaisina.

Helsinki poikkeaa muusta Suomesta elinkeinorakenteen, koulutuksen järjestäjäverkon ja opiskelijamäärän osalta. Helsingissä on huomattavasti enemmän työpaikkoja, koulutuksen järjestäjiä ja opiskelijoita kuin muualla. Helsinki muodostaa siten oman alueensa koottaessa toisen asteen koulutuksen järjestäjäverkkoa.

Toisen asteen koulutuksen järjestäjäverkko on Helsingissä tiheä. Kaupungin alueella on yli 30 ammatillisen koulutuksen ja 21 lukiokoulutuksen järjestäjää. Usean erikokoisen koulutuksen järjestäjän muodostama koulutusverkko näyttäytyy koulutukseen hakeutuvalla sirpaleisena ja vaikeasti hahmotettavana kokonaisuutena. Joustavien ja yksilöllisten opintopolkujen rakentaminen sekä tutkinnon osien suorittaminen eri koulutuksen järjestäjien tarjonnasta on haastavaa. Tiheän järjestäjäverkon alueella opintojen keskeyttämisistä tulee paljon kaikille koulutuksen järjestäjille, kun opiskelijat vaihtavat koulutuksen järjestäjältä toiselle.

Suurelle monialaiselle koulutuksen järjestäjälle tulisi myöntää yhdessä luvassa ammatillisen peruskoulutuksen ja lisäkoulutuksen järjestämislupa oppilaitosmuotoiseen, näyttötutkintoina suoritettaviin

tutkintoihin ja niihin valmistavaan koulutukseen ja oppisopimuskoulutukseen. Tämä takaisi kustannustehokkaamman ja laadukkaamman koulutuksen järjestämisen. Oppisopimuskoulutuksen viranomaistehtävät tulisi määritellä selkeästi kunnalliseksi tehtäväksi, jolloin niitä hoitaisivat kunnat yksin tai yhdessä. Tämä selkeyttäisi oppisopimuskoulutuksen sekavaa kenttää pääkaupunkiseudulla, yhtenäistäisi koulutuksen toimintatapoja ja käytäntöjä ja parantaisi oppisopimuskoulutuksen laatua.

Lukiokoulutuksen erityinen koulutustehtävä tulisi myöntää sellaisille koulutuksen järjestäjille, joilla on vahva osaaminen ja kokemus erityisen koulutustehtävän järjestämisestä ja riittävät resurssit sen järjestämiseen valtakunnallisesti vetovoimaisella tavalla.

Vapaan sivistystyön osalta hallituksen esitysluonnoksen suorat vaikutukset ovat vähäisiä, koska Helsingin kaupungin ylläpitämien työväenopistojen ylläpitämisedellytykset täyttyvät.

Esittelijän perustelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää kaupungin lausuntoa toisen asteen koulutuksen ja vapaan sivistystyön järjestäjäverkkoa koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta. Esitys on osa hallituksen rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanoa. Sen tavoitteena ovat vahvat koulutuksen järjestäjät ja ylläpitäjät, jotka kykenevät vastaamaan työelämän, yksilöiden ja yhteiskunnan muuttuviin ja kasvaviin osaamistarpeisiin. Lausuntopyyntö ja hallituksen esitysluonnos ovat kokonaisuudessaan liitteinä 1 ja 2.

Lausuntopyynnön määräaika on 17.11.2014. Ministeriö on erillisessä viestissään ilmoittanut, ettei se hallituksen esityksen tiukan aikataulun vuoksi voi huomioida myöhässä saapuvia lausuntoja, joten kaupunginhallituksen tulisi käsitellä asia tässä kokouksessa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 OKM:n lausuntopyyntö
- 2 Hallituksen esitysluonnos

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 04.11.2014 § 222

HEL 2014-012576 T 03 00 00

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Tavoitteet

Opetuslautakunta pitää tarkoituksenmukaisina niukkenevien resurssien ja kasvavien haasteiden olosuhteissa esityksen tavoitteita lukiokoulutuksen ja ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen järjestäjäverkon tiivistämisestä, entistä vahvemmista koulutuksen järjestäjistä, koulutuksen alueellisesta saavutettavuudesta ja yhteistyöstä koulutuksen järjestäjien kesken. Vahvoilla koulutuksen järjestäjillä on paremmat mahdollisuudet koulutustarjonnan monipuolistamiseen ja yksilöllisten opintopolkujen turvaamiseen kustannustehokkaammin, koulutuksen alueelliseen määrälliseen ja laadulliseen ennakkointiin ja suunnitteluun sekä työelämän muutoksiin vastaamiseen ja koulutuksen laadun parantamiseen.

Päätavoitteena alueen ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkkoa koottaessa tulisikin olla, että alueella toimii monialainen, kaikki nuorten ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatillisen aikuiskoulutuksen palvelut omaava koulutuksen järjestäjä, jonka palveluita täydentävät koulutustehtävältään profiloituneet pienemmät, mutta kuitenkin riittävän vahvat koulutuksen järjestäjät. Lukiokoulutuksen verkkoa koottaessa on tarkoituksenmukaista ja kustannustehokasta, jos kaikki alueen lukiokoulutuksen järjestäjät ovat riittävän vahvoja toteuttamaan laadukasta ja monipuolista lukiokoulutusta, tekemään yhteistyötä muiden lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa ja kehittämään koulutusta.

Helsinki toisen asteen koulutuksen alueena

Esityksen mukaan koulutuksen järjestäjäverkko rakentuisi vahvoista koulutuksen järjestäjistä, jotka palvelevat laajan alueen tai väestöpohjan koulutustarvetta ja järjestäjien työnjako alueella on selkeä. Esityksessä jää epäselväksi, mitä alueella tarkoitetaan.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Opetuslautakunta toteaa, että toisen asteen koulutuksen järjestäjäverkkoa koottaessa Helsinkiä on tarkasteltava omana alueenaan ja toisaalta osana pääkaupunkiseutua ja koko Uttamaata. Ruotsinkielistä järjestäjäverkkoa koottaessa on huomioitava erityisesti koko Uusimaa ja pääkaupunkiseutu. Helsinki poikkeaa muusta Suomesta, Uudestamaasta ja myös pääkaupunkiseudusta elinkeinorakenteen, koulutuksen järjestäjäverkon ja opiskelijamäärän volyymin osalta. Helsingissä on huomattavasti enemmän kuin muualla työpaikkoja, koulutuksen järjestäjiä ja opiskelijoita. Näistä syistä johtuen Helsinki muodostaa oman alueensa.

Helsingin elinkeinorakenne on monipuolinen, eikä mikään päätoimiala nouse muita hallitsevampaan asemaan. Palvelualojen kokonaisuus kaikista työpaikoista on lähes 90 %. Tukku- ja vähittäiskauppa oli suurin työllistäjä 16 prosentin henkilöstömääräosuudella vuonna 2012. Heti kaupan jälkeen sijoittuivat 11–14 prosentin osuuksin informaatio ja viestintä, hallinto- ja tukipalvelut ja ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta. Seuraaville sijoille 7–8 prosentin osuuksin sijoittuivat rakentaminen, rahoitustoiminta, kuljetus ja varastointi sekä teollisuus. Helsingissä on noin 40 000 yritystä. Suurin osa Helsingissä toimivista yrityksistä on pieniä, alle 50 henkeä työllistäviä yrityksiä. Kuitenkin suurten ja keskisuurten yritysten osuus kaikkien kaupungissa toimivien yritysten henkilöstöstä on peräti 49 %, vaikka näiden yritysten osuus toimipaikoista on vain noin 3 %.

Toisen asteen koulutuksen järjestäjäverkko on Helsingissä tiheä. Helsingissä on yli 30 ammatillisen koulutuksen järjestäjää ja 21 lukiokoulutuksen järjestäjää. Helsingin kaupunki on ylivoimaisesti suurin lukiokoulutuksen (noin 8 000 opiskelijaa, 16 lukiota) ja ammatillisen koulutuksen järjestäjä (yli 8 000 valtiosuuteen oikeuttavaa opiskelijaa Stadin ammattiopistossa ja Stadin aikuisopistossa). Muiden ammatillisen koulutuksen järjestäjien valtion osuuteen oikeuttavien opiskelijoiden määrä vaihtelee 30 – 2 000 opiskelijan välillä. Lukiokoulutuksessa yksityisten koulutuksen järjestäjien ja valtion ylläpitämien lukioiden opiskelijamäärä vaihtelee vajaasta sadasta 450 opiskelijaan. Helsingin sisällä toisen asteen oppilaitokset sijaitsevat pääasiassa keskustan alueella ja läntisessä Helsingissä.

Helsingissä toisen asteen koulutuksessa opiskelijoita on reilusti yli 40 000. Ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelijoita on noin 21 000 ja lisäkoulutuksessa noin 12 000. Päivälukioissa opiskelee noin 13 000 opiskelijaa. Muista kunnista tulevia opiskelijoita on noin 30 %. Helsingin ruotsinkielisessä lukiokoulutuksessa noin 40 % opiskelijoista on muista kunnista.

Pääkaupunkiseudun ja muun Uudenmaan järjestäjäverkon tiivistämisellä tulee todennäköisesti olemaan vaikutusta myös Helsingin toisen asteen koulutuksen verkkoon. Jos järjestäjäverkko harvenee muualla Uudellamaalla, on oletettavaa, että entistä enemmän opiskelijoita hakeutuu opiskelemaan Helsinkiin.

Tiheän järjestäjäverkon vaikutukset koulutukseen hakeutumiseen, opintojen keskeyttämiseen ja läpäisyyn sekä yksilöllisten opintopolkujen rakentamiseen

Usean erikokoisen koulutuksen järjestäjän muodostama toisen asteen koulutusverkko näyttäytyy koulutukseen hakeutuvalla sirpaleisena ja vaikeasti hahmotettavana kokonaisuutena. Joustavien ja yksilöllisten opintopolkujen rakentaminen sekä tutkinnon osien suorittaminen eri koulutuksen järjestäjien tarjonnasta on haastavaa. Ongelmana on myös erilaisten rakenteiden, järjestelmien ja toimintakäytäntöjen yhteensovittaminen yksilöllisiä opintopolkuja rakennettaessa eri koulutuksen järjestäjien koulutuksiin.

Kun opintojen keskeyttäminen ja läpäisy lasketaan koulutuksen järjestäjittäin, eikä esimerkiksi alueellisesti, Helsingissä sijaitsevat koulutuksen järjestäjät ovat epäsuotuisammassa asemassa verrattuna muuhun maahan, jossa alueella on useimmiten vain yksi ammatillisen ja yksi lukiokoulutuksen järjestäjä. Tässä epätasapainoisessa tilanteessa opintojen keskeyttämisistä tulee paljon kaikille koulutuksen järjestäjille, kun opiskelijat vaihtavat opiskelemaan eri koulutuksen järjestäjien koulutuksiin. Erityisesti tämä epätasapaino näkyy ammatillisessa koulutuksessa, jossa Helsingin kaupunki on ainut monialainen koulutuksen järjestäjä ja muut pääosin yksialaisia. Helsingin kaupungillakaan ei ole järjestämisluvassaan kaikkia aloja kuten muualla Suomessa sijaitsevilla suurilla koulutuksen järjestäjillä. Esimerkiksi opiskelijan väärä alan valinta johtaa helposti opintojen keskeyttämiseen yhdellä koulutuksen järjestäjällä ja opintojen aloittamiseen toisella. Jos yhdellä ja samalla koulutuksen järjestäjällä on tarjottavanaan kaikki koulutusalat, opintojen keskeyttämistä ei tapahdu samassa määrin.

Jotta joustavat ja yksilölliset opintopolut voisivat toteutua ja sitä kautta koulutuksen läpäisy tehostua, koulutuksen järjestäjien tulisi tehdä tiiviimpää yhteistyötä keskenään, mitä esityksessä tavoitellaankin. Kuten lakiesityksen perusteluissa todetaan, suuremmilla ja vahvemmillä koulutuksen järjestäjillä olisi laajemman koulutustehtävänsä puitteissa suurempi liikkumavara ja siten paremmat mahdollisuudet vastata joustavasti muuttuviin koulutustarpeisiin alueilla. Näin opiskelijaliikkuvuus voisi toteutua nykyistä tasapuolisemmin ja väestö- ja hakijamuutosten aiheuttamat riskit olisivat hallittavissa. Helsingissä enemmän tasavahvaiset koulutuksen

järjestäjät pystyisivät paremmin ja tehokkaammin ottamaan huomioon erilaisten oppijoiden tarpeet ja myös koulutuspolkujen räätälöinnin maahanmuuttajataustaisille nuorille ja siten huolehtimaan yhteistyössä nuorisotakuun toteuttamisesta.

Erilliset järjestämisluvut ammatillisessa koulutuksessa

Opetuslautakunta kiinnittää huomiota ammatillisen koulutuksen moniin järjestämislupiin. On perusteltua, että suurelle monialaiselle koulutuksen järjestäjälle tulisi myöntää yhdessä luvassa ammatillisen peruskoulutuksen ja lisäkoulutuksen järjestämislupa oppilaitosmuotoiseen, näyttötutkintoina suoritettaviin tutkintoihin ja niihin valmistavaan koulutukseen ja oppisopimuskoulutukseen. Tämä takaa kustannustehokkaamman koulutuksen järjestämisen, koska silloin voidaan sekä nuorten että aikuisten ammatillisessa koulutuksessa hyödyntää yhteisiä tiloja, koneita ja laitteita ja rakentaa joustavasti yksilöllisiä koulutuspolkuja opiskelijoille.

Esityksessä jää epäselväksi, minkä luvan piiriin nuorten oppisopimuskoulutus kuuluisi. Oppisopimuskoulutuksena järjestettävien ammatillisten perustutkintojen ja niihin valmistavan koulutuksen järjestämisestä säädettäisiin esityksen mukaan ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa, joka koskee vain näyttötutkintoina suoritettavia tutkintoja ja niihin valmistavaa koulutusta. Nuorten oppisopimuskoulutuksena järjestettäviä ammatillisia perustutkintoja pitäisi voida järjestää myös opetussuunnitelmaperusteisena koulutuksena. Lakiesityksen perusteluissa todetaan, että oppisopimuskoulutuksen järjestäminen on osa aikuiskoulutustehtävää. Vaikuttaakin sille, että nuorten oppisopimuskoulutuksen lupaa ei ole pohdittu esityksessä riittävästi, vaikka nuorten oppisopimuskoulutuksen ennakkopaksoa ollaan parhaillaan liittämässä valmistavan koulutuksen, valman, osaksi ja tavoitteena on myös 2 + 1 –mallin laajentaminen.

Opetuslautakunta pitää hyvänä, että oppisopimuskoulutuksen järjestämiseen liittyvää osaamista sekä järjestämisedellytyksiä arvioidaan kokonaisuutena erikseen. Opetuslautakunta esittää, että oppisopimuskoulutuksen viranomaistehtävät määritellään selkeästi kunnalliseksi tehtäväksi, jolloin sitä hoitaisivat kunnat yksin tai yhdessä. Näin oppisopimuskoulutuksen sekava kenttä selkiytyisi ainakin pääkaupunkiseudulla, mikä yhtenäistäisi koulutuksen toimintatapoja ja käytäntöjä yritysten, työpaikkojen, oppilaitosten ja opiskelijoiden osalta ja parantaisi siten oppisopimuskoulutuksen laatua

Lukiokoulutuksen erityinen koulutustehtävä

Opetuslautakunta esittää, että lukiokoulutuksen erityinen koulutustehtävä myönnetään niille koulutuksen järjestäjille, joilla on vahva osaaminen ja kokemus erityisen koulutustehtävän järjestämisestä ja riittävät resurssit sen järjestämiseen valtakunnallisesti vetovoimaisella tavalla. Luontevaa olisi, että Helsingin kaupunki pääkaupunkina sekä pitkän kokemuksen ja erinomaiset tulokset omaavana usean erityisen koulutustehtävän kouluttajana jatkaa edelleen tätä toimintaa laajasti ja monipuolisesti. Ruotsinkielisessä lukiokoulutuksessa Helsingin kaupungilla on erityisen tehtävän kouluttajan vastuu ei ainoastaan pääkaupunkiseudulla vaan koko Etelä-Suomen alueella.

Lausunnon keskeinen sisältö

Opetuslautakunta pitää tarkoituksenmukaisina niukkenevien resurssien ja kasvavien haasteiden olosuhteissa esityksen tavoitteita lukiokoulutuksen ja ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen järjestäjäverkon tiivistämisestä, entistä vahvemmista koulutuksen järjestäjistä, koulutuksen alueellisesta saavutettavuudesta ja yhteistyöstä koulutuksen järjestäjien kesken.

Helsinki poikkeaa muusta Suomesta, Uudestamaasta ja myös pääkaupunkiseudusta elinkeinorakenteen, koulutuksen järjestäjäverkon ja opiskelijamäärän volyymin osalta. Helsingissä on huomattavasti enemmän kuin muualla työpaikkoja, koulutuksen järjestäjiä ja opiskelijoita. Näin Helsinki muodostaa oman alueensa koottaessa toisen asteen koulutuksen järjestäjäverkkoa.

Toisen asteen koulutuksen järjestäjäverkko on Helsingissä tiheä. Helsingissä on yli 30 ammatillisen koulutuksen järjestäjää ja 21 lukiokoulutuksen järjestäjää. Usean erikokoisen koulutuksen järjestäjän muodostama koulutusverkko näyttäytyy koulutukseen hakeutuvalla sirpaleisena ja vaikeasti hahmotettavana kokonaisuutena. Joustavien ja yksilöllisten opintopolkujen rakentaminen sekä tutkinnon osien suorittaminen eri koulutuksen järjestäjien tarjonnasta on haastavaa. Kun opintojen keskeyttäminen ja läpäisy lasketaan koulutuksen järjestäjittäin, eikä esimerkiksi alueellisesti, opintojen keskeyttämisistä tulee paljon kaikille koulutuksen järjestäjille, kun opiskelijat vaihtavat opiskelemaan eri koulutuksen järjestäjien koulutuksiin.

Suurelle monialaiselle koulutuksen järjestäjälle tulisi myöntää yhdessä luvassa ammatillisen peruskoulutuksen ja lisäkoulutuksen järjestämislupa oppilaitosmuotoiseen, näyttötutkintoina suoritettaviin tutkintoihin ja niihin valmistavaan koulutukseen ja oppisopimuskoulutukseen. Tämä takaa kustannustehokkaamman ja laadukkaamman koulutuksen järjestämisen.

Esityksessä jää epäselväksi, minkä luvan piiriin nuorten oppisopimuskoulutus kuuluisi. Oppisopimuskoulutuksen viranomaistehtävät tulisi määritellä selkeästi kunnalliseksi tehtäväksi, jolloin sitä hoitaisivat kunnat yksin tai yhdessä. Näin oppisopimuskoulutuksen sekava kenttä selkiytyisi ainakin pääkaupunkiseudulla, mikä yhtenäistäisi koulutuksen toimintatapoja ja käytäntöjä parantaisi oppisopimuskoulutuksen laatua.

Lukiokoulutuksen erityinen koulutustehtävä tulisi myöntää niille koulutuksen järjestäjille, joilla on vahva osaaminen ja kokemus erityisen koulutustehtävän järjestämisestä ja riittävät resurssit sen järjestämiseen valtakunnallisesti vetovoimaisella tavalla

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Arja Kukkonen, ohjauspalveluiden päällikkö, puhelin: 310 86659
arja.kukkonen(a)hel.fi
Liisa Pohjolainen, linjanjohtaja, puhelin: 310 86850
liisa.pohjolainen(a)hel.fi

§ 1181

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 45 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta
liikuntalautakunta
nuorisolautakunta
opetuslautakunta 4.11.2014
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto 6.11.2014
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 4.11.2014
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta
taidemuseon johtokunta
Henkilöstön kehittämispalvelut -johtokunta
eläintarhan johtaja
museojohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:
- rehtori
- apulaisrehtori
- osastopäällikkö (asiakaspalveluosasto)
- osastopäällikkö (hallinto-osasto)
taidemuseon johtaja
tietokeskus:
- johtaja
- tutkimuspäällikkö
- tietohuoltopäällikkö
- kehittämispäällikkö
työterveysjohtaja
Henkilöstön kehittämispalvelut
- toimitusjohtaja

10.11.2014

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

§ 1182

Valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponsi päiväkotien tilanormin muutoksen arvioinnista ja seurannasta

HEL 2013-014801 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

vs. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuustoon 13.11.2013 hyväksymän toivomusponnen (Mari Holopainen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään kaupungin talousarvioehdotusta vuodelle 2014 ja taloussuunnitelmaehdotusta vuosille 2014 - 2016 kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

"Hyväksyessään päiväkotien tilavaatimuksen muutoksen valtuusto edellyttää, että selvitetään keinot sen varmistamiseen, ettei tilanormin tiivistäminen vanhoissa päiväkodeissa huononna lasten terveyttä ja hyvinvointia eikä tilojen toiminnallisuutta, ja tätä tulee etukäteen arvioida ja seurata varhaiskasvatuslautakunnassa". (Mari Holopainen)

Kaupungin työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Käsitellessään ponsivastausta kokouksessaan 23.6.2014 kaupunginhallitus palautti toivomusponnen uudelleen valmisteltavaksi siten, että lasten käytössä olevien hyötytiloihin perustuvan tilatarkastelun yhteydessä lautakunnassa määritellään sopivat mittarit tilojen toiminnallisuuden, terveellisuuden ja turvallisuuden arviointiin.

Esittelijä viittaa varhaiskasvatuslautakunnan ja ympäristölautakunnan päätöshistoriassa mainittuihin lausuntoihin sekä kiinteistöviraston liitteenä olevaan lausuntoon ja toteaa, että Helsingin kaupungin hyväksytyn varhaiskasvatussuunnitelman mukaan hyvän kasvun edellytyksenä on hyvä ja turvallinen kasvuympäristö. Hyvä oppimisympäristö mahdollistaa lasten jokapäiväisen riittävän liikkumisen, tarjoaa virikkeitä, välineitä, tilaa ja aikaa lasten taiteelliseen toimintaan ja kokemiseen ja tukee lasten mahdollisuuksia ympäristön ja sen ilmiöiden tutkimiseen.

Esittelijä toteaa, että kaupunginvaltuuston 13.11.2013 päättämään talousarvioon on kirjattu, että varhaiskasvatuksen tilavaatimusta tarkastetaan 9 neliöstä 8 neliöön uusissa tiloissa ja olemassa olevissa tiloissa, joissa se on toiminnallisesti mahdollista. Päivähoitopalveluissa periaatteena on, että palvelu pyritään antamaan perheille läheltä kotia.

Päivähoidon tilojen terveellisyyttä, toiminnallisuutta ja turvallisuutta tarkastellaan sekä tilojen suunnittelun että käyttöönottovaiheessa monen eri viranomaisen yhteistyönä perustuen viranomaisten vastuulla olevaan normistoon. Keskeisiä viranomaisia ovat rakennusvalvonta, paloviranomaiset, ympäristökeskus, tilakeskus ja toiminnallisuuden näkökulmasta varhaiskasvatusvirasto. Tilojen suunnittelua ohjaa valtakunnallinen Rakennustieto Oy:n päiväkotitilojen suunnitteluohje ja kaupungin omat ohjeet, esimerkiksi konseptikäsikirja.

Lisäksi jokaisessa päivähoiton toimipisteessä on ajan tasalla oleva turvallisuus- ja pelastussuunnitelma. Pelastussuunnitelmaa edellyttää pelastuslaki. Turvallisuus- ja pelastussuunnitelman edellyttämia toimenpiteitä harjoitellaan säännöllisesti, jotta toimintatavat ovat selvillä, mikäli tulee todellinen pelastautumistarve.

Tiloihin liittyen ei ole olemassa yksittäisiä mittareita. Keskeisiä tekijöitä tilojen seurannassa ovat tilan kunto, ylläpito ja hyvä toiminnallinen suunnittelu. Neliöiden seurannan näkökulmasta kaikille päiväkotitiloille on määritelty tilapaikat, joiden määrittelyssä on otettu huomioon viranomaistahojen tiedossa olevat tilaan liittyvät rajoitukset.

Varhaiskasvatusvirastossa on tarkistettu kaikkien eri osoitteissa sijaitsevien päiväkotitilojen tilapaikat kevään 2014 aikana. Tehdyssä tarkastelussa on käytetty tilapaikkojen määrittelyssä lähtökohtatietona huoneistoalaa. Tämä tieto on ollut saatavilla varhaiskasvatusviraston kaikista käytössä olevista tiloista. Varhaiskasvatuslautakunnalle tuodaan kaksi kertaa vuodessa tiedoksi palveluverkkosuunnitelma, jossa kuvataan muun muassa tilapaikkojen tilannetiedot varhaiskasvatusalueilla. Tila- ja väestötietoja käytetään apuna

suunniteltaessa päivähoiton investointeja osana kaupungin rakentamishjelmaa.

Esittelijä toteaa, että niissä päiväkodeissa, joissa on integroitu erityisryhmä, on vähennetty tämä ryhmä ja heidän kotialueensa tilatarkastelun ulkopuolelle. Päiväkotitilojen suunnittelussa noudatetaan valtioneuvoston asetusta työpaikkojen turvallisuus- ja terveysvaatimuksista ja varataan riittävät tilat henkilökunnan työ-, lepo- ja sosiaalityötiloiksi.

Varhaiskasvatusvirasto ja tilakeskus ovat lisäksi sopineet, että tilaselvitystä jatketaan tarkistamalla kaikki tilat STM:n suositusten ja Rakennustieto Oy:n lasten toimintatilan laskutavalla. Tämä työ käynnistyy Tilakeskuksen pilotilla kymmenen eri aikoina valmistuneen päiväkodin tarkastelusta siten, että tuotetaan laajuustiedot sisätilojen ja piha-alueiden osalta. Tilat selvitetään tilaryhmittäin niin, että huoneistoalan lisäksi saadaan tieto lasten käytössä olevasta huoneistoalasta. Lisäksi selvitetään wc/pesutilayksiköiden määrä ja käytössä olevien pesuallaiden sekä wc-istuinten määrä ja ilmanvaihto. Pilotin tarkoituksena on selvittää, kuinka mittavasta selvitystyöstä on kyse. Päiväkotitoimintaa on yli 300 eri-ikäisessä kiinteistössä, tilat ovat osin kaupungin omia ja osin ulkopuolisilta vuokrattuja, joten tietojenkeruu vaaditulla tarkkuustasolla on haasteellista. Pilotti tehdään vuoden 2014 loppuun mennessä ja tulokset raportoidaan varhaiskasvatuslautakunnalle.

Esittelijä toteaa, että sekä varhaiskasvatuksen oppimisympäristöihin että fyysiseen ympäristöön liittyviä laadullisten tekijöiden arviointia tulee täydentää ja kehittää osana meneillään olevaa esiopetuksen ja tulevaa varhaiskasvatussuunnitelman uudistamistyötä. Laadukas varhaiskasvatustoiminta on kokonaisuus, joka muodostuu päivittäisestä sekä sisä- että ulkotiloissa tapahtuvasta monipuolisesta, pedagogisesta ja lapsia osallistavasta toiminnasta.

Esittelijä

vs. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

1 Kiinteistöviraston lausunto

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Ponnen ehdottaja

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Varhaiskasvatuslautakunta 28.10.2014 § 198

HEL 2013-014801 T 00 00 03

Lausunto

Varhaiskasvatuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Mari Holopaisen toivomusponnosta päiväkotien tilanormin muutoksen arvioinnista ja seurannasta. Toivomusponsi palautettiin uudelleen valmisteltavaksi lautakuntaan siten, että lasten käytössä olevien hyötytiloihin perustuvan tilatarkastuksen yhteydessä lautakunnassa määritellään sopivat mittarit tilojen toiminnallisuuden, terveellisyden ja turvallisuuden arviointiin.

Tilastrategia ja nykytila

Kaupunginvaltuuston 13.11.2013 päättämään talousarvioon on kirjattu, että varhaiskasvatuksen tilavaatimusta tarkastetaan 9 neliöstä 8 neliöön uusissa tiloissa ja olemassa olevissa tiloissa, joissa se on toiminnallisesti mahdollista. Päivähoitopalveluissa periaatteena on, että palvelu pyritään antamaan perheille läheltä kotia.

Varhaiskasvatusvirastossa on tarkistettu kaikkien eri osoitteissa sijaitsevien päiväkotitilojen tilapaikat kevään 2014 aikana. Tehdyssä tarkastelussa on käytetty tilapaikkojen määrittelyssä lähtökohtatietona huoneistoalaa. Tämä tieto on ollut saatavilla varhaiskasvatusviraston kaikista käytössä olevista tiloista. Varhaiskasvatuslautakunta on käynyt keskustelua päätöksessä 8.4.2014 § 73 mainitusta hoitopaikkojen määrän muutoksia koskevasta delegointipäätöksestä. Varhaiskasvatuslautakunnalle tuodaan kaksi kertaa vuodessa tiedoksi palveluverkkosuunnitelma, jossa kuvataan muun muassa tilapaikkojen tilannetiedot varhaiskasvatusalueilla.

Huoneistoala on usein sama kuin vuokranmaksuala. Huoneistoalaan lasketaan hyötyalan lisäksi käytävät ja kevyet väliseinät. Helsingissä varhaiskasvatuksen vuokranmaksuala sisältyy myös esimerkiksi keittiötilat ja henkilöstön tilat. Huoneistoalaan ei lasketa porrashuoneita,

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

teknisiä tiloja, ulkoseiniä, hormeja sekä kantavia rakenteita. Huoneistoala on saatavilla suoraan tilakeskuksen järjestelmistä.

Varhaiskasvatusvirastossa käytössä olevat päiväkotitilat ovat erilaisia ja eri aikoina rakennettuja. Lapsikohtainen neliömetrimäärä vaihtelee päiväkodeittain 6,5–12,5 m² välillä. Tällä hetkellä tilaa on käytössä keskimäärin hieman yli 9 m² lasta kohden. Varhaiskasvatusvirastossa tilapaikat on määritelty samanaikaisesti hoidossa olevaa lapsimäärää kohden. Lasten vakituiset poissaolot otetaan huomioon päivähoidon sijoituksissa, mutta tällä hetkellä tietojärjestelmät eivät erottele hoitopaikkojen osa-aikaista käyttöä vaan seuranta tapahtuu hoitosuhteessa olevien lasten määrän mukaan, mikä on usein enemmän kuin samanaikaisesti hoidossa olevat lapset.

Varhaiskasvatusvirastossa seurataan tilankäyttöä kaupungin yhteisillä talousarviossa mainituilla mittareilla, jotka ovat tilojen lukumäärä, käytettävissä oleva huoneistoala kokonaisuutena, sekä lapsikohtainen huoneistoala. Lisäksi käytössä on tilapaikkojen ja hoidossa olevien lasten suhdetta kuvaava tilatäytyttö.

Päiväkodit ja niiden piha-alueet muodostavat lasten toimintaympäristön. Toiminta tiloissa suunnitellaan siten, että niissä voidaan tukea lapselle ominaisten toimintatapojen toteutuminen päivähoitopäivän aikana sisä- ja ulkotiloja joustavasti käyttäen. Toimintaperiaatteena on, että lapset jaetaan toiminnallisiin pienryhmiin, jolloin tiloja voidaan paremmin ja joustavammin käyttää lasten tarpeiden mukaan. Niissä päiväkodeissa, joissa on integroitu erityisryhmä, on vähennetty tämä ryhmä ja heidän kotialueensa tilatarkastelun ulkopuolelle. Päiväkotitilojen suunnittelussa noudatetaan valtioneuvoston asetusta työpaikkojen turvallisuus- ja terveysvaatimuksista ja varataan riittävät tilat henkilökunnan työ-, lepo- ja sosiaalityötiloiksi.

Niille päiväkodeille, joihin on lisätty tilapaikkoja vuonna 2014, on kohdennettu hakemusten perusteella määrärahoja yhteensä 43 000 euroa kalusteisiin, akustiikan parantamiseen ja muihin materiaalihankintoihin. Myös vuodelle 2015 pyritään varaamaan tähän tarkoitukseen irtaimenomaisuuden määrärahoja.

Toiminnan terveellisyys ja turvallisuus

Toiminnan käynnistyessä uusissa tiloissa ympäristökeskukselle tehdään terveydensuojelulain 13 §:n mukainen ilmoitus, ja siinä yhteydessä ympäristökeskus ottaa kantaa wc-tilojen ja ilmanvaihdon riittävyyteen tiloihin suunnitellun enimmäislapsimäärän osalta. Ilmoitus tulee tehdä myös, jos lasten määrää lisätään huomattavasti jo käytössä olevissa tiloissa. Helsingin kaupungin ympäristökeskus ei ole

päivähoitotilojen suunnitteluohjeissa asettanut tiloille neliöperusteisiä vaatimuksia.

Helsingin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmassa on todettu, että hyvän kasvun edellytyksenä on hyvä ja turvallinen kasvuympäristö. Hyvä oppimisympäristö mahdollistaa lasten jokapäiväisen riittävän liikkumisen, tarjoaa virikkeitä, välineitä, tilaa ja aikaa lasten taiteelliseen toimintaan ja kokemiseen ja tukee lasten mahdollisuuksia ympäristön ja sen ilmiöiden tutkimiseen.

Esiopetuksen opetussuunnitelmassa korostetaan oppimisympäristön suunnittelun lähtökohtana lapsiryhmän ja yksittäisen lapsen tarpeita sekä toiminnan tavoitteita. Keskeistä oppimisympäristössä ovat siinä toimivat ihmiset sekä vuorovaikutus ja sosiaaliset suhteet heidän välillään. Oppimisympäristön fyysiset tekijät muodostuvat rakennuksista, pihapiiristä, lähimaastosta sekä muista fyysisistä järjestelyistä. Hyvä oppimisympäristö on fyysisesti ja psyykkisesti turvallinen.

Jokaisessa päivähoiton toimipisteessä on ajan tasalla oleva turvallisuus- ja pelastussuunnitelma. Pelastussuunnitelmaa edellyttää pelastuslaki. Turvallisuus- ja pelastussuunnitelman edellyttämiä toimenpiteitä tulee harjoitella säännöllisesti, jotta toimintatavat ovat selvillä, mikäli tulee todellinen pelastautumistarve.

Tilojen käytössä ja tilojen käytön tehostamisessa otetaan huomioon mahdolliset viranomaispäätökset, jotka rajoittavat niiden käyttöä.

Päiväkotitilojen suunnittelusta

Tilapaikkojen määrittelyssä uusiin vuoden 2012 lopulta valmistuneisiin kohteisiin on määritelty tilapaikat siten, että huoneistoalaa on varattu 8 m² yhtäaikaisesti läsnä olevaa lasta kohden.

Rakennustieto Oy:n päiväkotitilojen suunnitteluohjeessa päiväkodin tilaohjelmaan varataan noin 7 m² hyötyalaa lasta kohden, joka tilan huoneistoalana tarkoittaa noin 9 m². Kun huoneistoalaa varataan 8 m² kutakin samanaikaisesti läsnä olevaa lasta kohden, se puolestaan on noin 6 m² hyötyalaa. Valviran valvontaohjeiston mukaan hyötypinta-alaa tulisi olla 4–10 m²/ lapsi.

Uusien tilahankkeiden päätöksenteon yhteydessä kuvataan jatkossa huoneistoalan lisäksi lasten toimintatilojen, keittiöiden ja henkilöstön tilojen laajuudet.

Hyötyneliöihin perustuva tarkastelu

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Varhaiskasvatuslautakunnan 8.4.2014 § 71 päätöksessä todetaan, että tilaselvitystä jatketaan tarkistamalla kaikki tilat STM:n suosituksen ja Rakennustieto Oy:n lasten toimintatilan laskutavalla. Tämän mukaisesti varhaiskasvatusvirasto ja tilakeskus ovat sopineet, että työ käynnistyy tilakeskuksen pilotilla kymmenen eri aikoina valmistuneen päiväkodin tarkastelusta siten, että tuotetaan laajuustiedot sisätilojen ja piha-alueiden osalta. Tilat selvitetään tilaryhmittäin niin, että huoneistoalan lisäksi saadaan tieto lasten käytössä olevasta huoneistoalasta. Lisäksi selvitetään wc/pesutilayksiköiden määrä ja käytössä olevien pesuultaiden sekä wc-istuinten määrä ja ilmanvaihto. Pilotin tarkoituksena on selvittää, kuinka mittavasta selvitystyöstä on kyse. Päiväkotitoimintaa on yli 300 eri-ikäisessä kiinteistössä, tilat ovat osin kaupungin omia ja osin ulkopuolisilta vuokrattuja, joten tietojenkeruu vaaditulla tarkkuustasolla on haasteellista. Pilotointi tehdään vuoden 2014 loppuun mennessä. Asia tuodaan tiedoksi varhaiskasvatuslautakuntaan selvityksen teon jälkeen.

Edellä mainittua laajempaa selvitystä, tietojen keruuta tai uusien mittareiden laadintaa varten ei ole henkilöstöresursseja tai määrärahoja tilakeskuksessa eikä varhaiskasvatusvirastossa, vaan siihen on osoitettava lisäresursseja.

Yhteenveto

Yhteenvetona todetaan, että päivähoidon tilojen terveellisyyttä, toiminnallisuutta ja turvallisuutta tarkastellaan sekä tilojen suunnittelu- että käyttöönottovaiheessa monen eri viranomaisen yhteistyönä perustuen eri viranomaisten vastuulla olevaan normistoon. Keskeisiä viranomaisia ovat rakennusvalvonta, paloviranomaiset, ympäristökeskus, tilakeskus ja toiminnallisuuden näkökulmasta varhaiskasvatusvirasto. Tilojen suunnittelua ohjaa valtakunnallinen Rakennustieto Oy:n päiväkotitilojen suunnitteluohje ja kaupungin omat ohjeet, esimerkiksi konseptikäsikirja.

Tiloihin liittyen ei ole olemassa yksittäisiä mittareita. Keskeisiä tekijöitä seurannan näkökulmasta ovat tilan kunto, ylläpito ja hyvä toiminnallinen suunnittelu. Neliöiden seurannan näkökulmasta kaikille päiväkotitiloille on määritelty tilapaikat, joiden määrittelyssä on otettu huomioon viranomaistahojen tiedossa olevat tilaan liittyvät rajoitukset.

Varhaiskasvatuslautakunnan mielestä vuoden 2014 aikana toteutetun tilatarkastelun jälkeen nykyisten tilojen käyttö on tehostettu äärimmilleen. Tilapaikkojen lisääminen nykyisissä toimitiloissa olisi palvelun laatua sekä lasten ja henkilöstön hyvinvointia heikentävä toimenpide. Lautakunnan tavoitteena on, että lisääntyvän lapsimäärän päivähoitoratkaisuiksi suunnitellaan riittävä määrä uusia toimitiloja.

Varhaiskasvatusvirastossa pidetään erittäin tärkeänä, että varhaiskasvatuksen oppimisympäristöihin ja fyysiseen ympäristöön liittyviä laadullisten tekijöiden arviointia tulee täydentää ja kehittää osana meneillään olevaa esiopetuksen sekä tulevaa varhaiskasvatussuunnitelman uudistamistyötä. Laadukas varhaiskasvatustoiminta muodostuu päivittäisestä sekä sisä- että ulkotiloissa tapahtuvasta toiminnasta. Käytössä olevat tilat ovat terveellisiä ja turvallisia sekä lapsille että henkilöstölle.

Käsittely

28.10.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sanna Vesikansa: Lisätään seuraavat lauseet yhteenvedon kolmanneksi kappaleeksi:

Varhaiskasvatuslautakunnan mielestä vuoden 2014 aikana toteutetun tilatarkastelun jälkeen nykyisten tilojen käyttö on tehostettu äärimmilleen. Tilapaikkojen lisääminen nykyisissä toimitiloissa olisi palvelun laatua sekä lasten ja henkilöstön hyvinvointia heikentävä toimenpide. Lautakunnan tavoitteena on, että lisääntyvän lapsimäärän päivähoitoratkaisuiksi suunnitellaan riittävä määrä uusia toimitiloja.

Kannattajat: Pauliina Lehtinen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään seuraavat lauseet yhteenvedon kolmanneksi kappaleeksi:

Varhaiskasvatuslautakunnan mielestä vuoden 2014 aikana toteutetun tilatarkastelun jälkeen nykyisten tilojen käyttö on tehostettu äärimmilleen. Tilapaikkojen lisääminen nykyisissä toimitiloissa olisi palvelun laatua sekä lasten ja henkilöstön hyvinvointia heikentävä toimenpide. Lautakunnan tavoitteena on, että lisääntyvän lapsimäärän päivähoitoratkaisuiksi suunnitellaan riittävä määrä uusia toimitiloja.

Jaa-äännet: 4

Mukhtar Abib, Mika Ebeling, Juha Levo, Juha Sola

Ei-äännet: 5

Veronika Honkasalo, Pauliina Lehtinen, Terhi Mäki, Alekski Niskanen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritetussa äänestyksessä Sanna Vesikansan tekemä vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 5–4.

07.10.2014 Palautettiin

08.04.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

11.03.2014 Pöydälle

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 09.09.2014 § 269

HEL 2013-014801 T 00 00 03

Päätös

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon päiväkotien tilanormin muutoksen arvioinnista ja seurannasta.

Ympäristökeskus ei päivähoitotilojen suunnitteluohjeissaan ole asettanut tiloille neliöperusteisia vaatimuksia. Lasten enimmäismäärään kantaa otettaessa on kiinnitetty erityistä huomiota wc-tilojen ja ilmanvaihdon riittävyteen. Kokopäiväryhmän tiloissa tulee olla yksi wc-istuin ja käsienpesuallas jokaista alkavaa kymmentä lasta kohti. Ainakin alle kolmevuotiaiden lasten pesutiloissa tulee olla käsienpesualtaan lisäksi myös suihkuallas tai vastaava alapesupaikka. Hyvän sisäilman laadun näkökulmasta on linjattu, että ulkoilmavirran on syytä olla vähintään 6 l/s/henkilö myös vanhoihin rakennuksiin rakennettavissa uusissa päivähoitotiloissa. Jos sisäilman hiilidioksidipitoisuus ylittää 1500 ppm:n ohjearvon, ilmanvaihto ei ole terveydensuojelulain edellyttämällä tasolla.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valviran antaman valtakunnallisen terveydensuojelun valvontaohjeiston mukaan päiväkodeissa tulisi huomioida erityisesti, että lattian hyötypinta-alaa tulisi olla 4 – 10 m²/lapsi. Lisäksi ohjeistossa linjataan, että valvonnassa tulee huomioida tilojen riittävyys lapsimäärään nähden sekä tilojen tarkoituksenmukaisuus ja toimintojen sijoittuminen huoneistoon siten, että toiminnat eivät häiritse toisiaan. Niin ikään tulee kiinnittää huomiota muun muassa säilytys-, eteis- ja lepotilojen riittävyteen sekä siivousvälinetilojen varusteluun.

Ympäristökeskus toteaa käytännön kokemuksistaan, että jo nykyisin ahtaat märkäeteistilat ja tavalliset eteiset vaativat lasten määrän lisääntyessä lisäkalusteita. Niin ikään lisääntyvälle lapsimäärälle otetaan jo tällä hetkellä lisää wc-tiloja henkilökunnalta (mukaan lukien keittiöhenkilökunta), jolloin koko päiväkodin henkilöstöllä saattaa olla käytössään yksi ainoa wc-tila. Lisäksi on huomioitava, että kaikissa kiinteistöissä ilmanvaihtoa ei ole mahdollista tehostaa entisestään ilman, että tehdään mittavampaa ilmanvaihtoremonttia.

Ympäristölautakunta pyytää myös kiinnittämään huomiota siihen, mitkä tilat on tarkoitettu lasten käyttöön. Tarkastuksilla on jo nyt havaittu, että varastotiloja on otettu leikkitiloiksi. Samoin henkilökunnan työ- ja taukotilat sekä wc-tilan etuhuone toimivat ajoittain lasten leikkutilana.

Varhaiskasvatuslautakunnan lausunnossa 8.4.2014 todetaan, että tilojen käytössä otetaan huomioon mahdolliset viranomaispäätökset, jotka rajoittavat tilojen käyttöä. Lausunnossa todetaan lisäksi, että varhaiskasvatusvirastossa käydään olemassa olevat päiväkotitilat yksitellen läpi ja selvitetään, missä määrin tilankäytön tehostamista voidaan tehdä tilojen toiminnallisuus-, terveellisyys- ja turvallisuusnäkökulmat huomioon ottaen. Tilaselvitystä jatketaan tarkistamalla kaikki tilat sosiaali- ja terveysministeriön suosituksen ja Rakennustieto Oy:n lasten toimintatilan laskutavan perusteella. Ympäristölautakunta pitää hyvänä edellä mainittuja varhaiskasvatuslautakunnan lausunnossa esille nostettuja toimintatapoja.

Lausunnossa mainitaan myös, että varhaiskasvatusvirasto käy tilatarkistukseen liittyen neuvotteluja kiinteistöviraston tilakeskuksen ja ympäristökeskuksen kanssa ja sopii toimintatavoista tilanteissa, joissa selvityksen perusteella on mahdollista lisätä tilankäytön tehokkuutta. Tähän liittyen ympäristölautakunta huomauttaa, että lasten määrän huomattava lisäys voidaan tapauskohtaisen harkinnan perusteella tulkita toiminnan olennaiseksi muuttamiseksi, josta toiminnanharjoittajan tulee viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan muutosta tehdä ympäristökeskukselle terveydensuojelulain 13 §:n mukainen ilmoitus.

Muilta osin ympäristölautakunnalla ei ole huomautettavaa päiväkotien tilanormin muutoksen arvioinnista ja seurannasta.

Käsittely

09.09.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Anita Vihervaara

Pertti Forss: Toiseen kappaleeseen lisäys: ...jokaista alkavaa kymmentä lasta kohti. Ainakin alle kolmevuotiaiden lasten pesutiloissa tulee olla käsienpesualtaan lisäksi myös suihkuallas tai vastaava alapesupaikka.

Esittelijä

ympäristöterveyspäällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Toni Lyyski, johtava ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 64325
toni.lyyski(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.06.2014 § 756

HEL 2013-014801 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus palautti ponsivastauksen valmisteltavaksi lautakuntaan siten, että lasten käytössä olevien hyötytiloihin perustuvan tilatarkastelun yhteydessä lautakunnassa määritellään sopivat mittarit tilojen toiminnallisuuden, terveellisyden ja turvallisuuden arviointiin.

Käsittely

23.06.2014 Palautettiin

Palautusehdotus:

Hannu Oskala: "Kaupunginhallitus palauttaa ponsivastauksen valmisteltavaksi lautakuntaan siten että lasten käytössä olevien hyötytiloihin perustuvan tilatarkastelun yhteydessä lautakunnassa määritellään sopivat mittarit tilojen toiminnallisuuden, terveellisyden ja turvallisuuden arviointiin."

Kannattaja: Sirpa Puhakka

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: "Kaupunginhallitus palauttaa ponsivastauksen valmisteltavaksi lautakuntaan siten että lasten käytössä olevien hyötytiloihin perustuvan tilatarkastelun yhteydessä lautakunnassa määritellään sopivat mittarit tilojen toiminnallisuuden, terveellisyden ja turvallisuuden arviointiin."

Jaa-äännet: 5

Juha Hakola, Arja Karhuvaara, Laura Kolbe, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki

Ei-äännet: 7

Emma Kari, Tuuli Kousa, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Tarja Tenkula

Tyhjä: 2

Nina Huru, Pilvi Torsti

Poissa: 1

Laura Rissanen

Äänin 7 - 5 (2 tyhjää, 1 poissa) kaupunginhallitus päätti palauttaa asian valmisteltavaksi jäsen Oskalan ehdotuksen mukaisesti.

16.06.2014 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

§ 1183

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 45 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

sosiaali- ja terveyslautakunta	4.11.2014
- toinen jaosto	6.11.2014

Esittelijä

vs. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

10.11.2014

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 1122, 1124 - 1165, 1168 - 1171, 1173, 1174 ja 1178 - 1183 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 1123 ja 1167 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

3

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 1166, 1172 ja 1177 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määrääjän viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

10.11.2014

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)

(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)

(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)

(09) 310 13703 (Sivistystoimi)

(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.11.2014

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

4

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 1175 ja 1176 §:t.

Tähän päätökseen saa hakea muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Nähtäville asettamispäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä päivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

10.11.2014

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, joko alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 97 euron oikeudenkäyntimaksun.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: 09 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13

10.11.2014

Puhelinnumero: 09 310 13701

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.11.2014

Kaupunginhallitus

Tatu Rauhamäki
puheenjohtaja

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Kaarin Taipale

Marcus Rantala

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaimossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 18.11.2014.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566